

Budsjett 2024

med økonomiplan 2024 - 2027

kommunedirektørens forslag

EIGERSUND KOMMUNE
Sammen for alle

Budsjett og økonomiplan
2024 (2024-2027)

**Budsjett og økonomiplan
2024 (2024-2027)**

30.10.2022

Forklaring:

Denne oversikten viser forslag samt nettorammer til avdelingene/ anvarsområdene, for driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet. Oversikten er korrigert for nye tiltak/prosjekt.

Drift - endringer	Ansvar	Justert budsjett 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2 024	2025	2026	2027
Sum frie disponible inntekter - kap 8 (se detaljer neste side)	8000-8999	-1 228 522	-1 243 975	-1 245 049	-1 244 330	-1 241 313
Sum netto finansposter - kap 9 (se detaljer neste side)	9000-9999	74 644	89 915	99 940	99 600	95 120
Sum inntekter og finansposter		-1 153 878	-1 154 060	-1 145 109	-1 144 730	-1 146 193
Til fordeling drift						
Sentraladministrasjon		71 382	72 353	69 168	68 568	69 368
Kirken		6 001	6 061	6 061	6 061	6 061
Fellesfunksjoner - Kap 7		-23 920	12 625	12 625	12 625	12 625
Kultur og oppvekst		466 028	462 423	444 817	439 219	446 319
Helse og omsorg		540 827	514 968	509 011	506 144	501 444
Samfunnsutvikling		14 117	14 926	15 476	16 026	16 026
Tekniske tjenester		95 094	102 780	90 742	89 632	87 234
Vann og Avløp - selvfinansierende						
Sum fordelt til drift		1 169 529	1 186 136	1 147 901	1 138 276	1 139 077
Bruk av fond (inntekt)						
Driftsfondet	9040	-3 163				
Pensjonsfond	9040	-5 143	-21 747			
Skattereguleringsfond (tilsk.speiderhytte)	9040	-1 000				
Finansfond	9040	-508	-7 329	-2 791		
Lønnsfond	9040	-6 052				
Barnehagefond	9040	-2 963				
Barnehage - kommunal bemanning	9040	-510				
Fond barnevern - enslige mindreårige	9040	-4 400	-3 000			
Fond trossamfunn	9040	-500				
Driftsfond bakkebø borettslag	9040	-59				
Midlertidige brakker Eigerøy	9040	-21				
Virksomh.overdragelse Jernhagen	9040	-261				
Samhandlingsfond	9040	-99				
Kvalifiseringsfond	9040	-1 200				
Eiendomsskattefond	9040	-3 553				
Forsikringsfond	9040	-800				
Vertskommunefond	9040	-4 491				
Tapsfond Sentraladm (Jf KS-sak 115/22 ROS)	9040	-250				
Strømfond	9040	-7 820				
Driftsfond	9040					
Avsetning til fond (kostnad)						
Avsetning til pensjonsfond	9040	11 327		0	5 455	7 116
Skattereguleringsfond	9040	8 622			1 000	
Finansfond	9040	7 003				0
Bruk av fond som overføres til inv.						
Overføring til investeringsregnskapet	9080	8 868	20 000			
Vertskommunefond	9080	-8 868	-20 000			
Netto avsetninger/bruk fond		-15 841	-32 076	-2 791	6 455	7 116
Resultat (mindreforbruk/avsetn. fond)		-190	0	0	0	0

Samlet resultat 2023 - 2026	0
-----------------------------	---

Inntekter og finansposter

Tall i hele tusen

Drift	Ansvar	Justert budsjett 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Frie inntekter (Kap. 8)						
Skatteinngang	8000	-557 272	-597 200	-597 200	-597 200	-597 200
Naturressursskatt fra vindkraft	8000	0	0	0	0	0
Skatteendring havbruk og vindkraft	8000	0	0	0	0	0
Produksjonsavgift - vindkraft	8040	-2 210	-8 838	-10 164	-10 164	-10 164
Eiendomsskatt - næring	8010	-14 780	-14 645	-14 645	-14 645	-14 645
Eiendomsskatt - annen fast eiendom	8010	-38 040	-40 555	-40 555	-40 555	-40 555
Eiendomsskatt - verk og bruk	8010	-180	-90	0	0	0
Eiendomsskatt - vindmøller (næring)	8010	-8 315	-8 320	-8 320	-8 320	-8 320
Eiendomsskatt - el.overføring	8010	-3 625	-3 625	-3 625	-3 625	-3 625
Eiendomsskatt - ubebygde tomter	8010	-300	-335	-335	-335	-335
Eiendomsskatt - vannkraftverk	8010	-1 315	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Eiendomsskatt - nye bygg	8010	-250	-250	-250	-250	-250
Rammetilskudd	8040	-452 951	-483 724	-483 724	-483 724	-483 224
Økt rammetilsk. SFO&kvalifiseringsprg	8010	2 060				
Netto inntektsutjevning	8040	5 436	5 960	5 960	5 960	5 960
Skjønnsmidler	8040	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Skjønnsmidler nettverkskontakt Dalane b.vern	8040	-1 000	0	0	0	0
RNB økt tilskudd for økt sats sosialhjelp	8040	-656	0	0	0	0
Rente-tilskudd omsorg	8043	-3 116	-3 233	-3 150	-3 067	-2 984
Refusjon rentefrie skolelån	8044	-689	-730	-587	-469	-350
Tilskudd kirkeordning (Husbanken)	8046	-344	-414	-380	-346	-312
Vertskommunetilskudd	8045	-42 310	-37 222	-33 000	-29 000	-25 000
Integreringstilskudd ordinære flyktninger	8050	-17 888	-15 800	-15 870	-15 300	-15 230
Fordeles etter forbruk (Ref nullsum prinsippet)	8050		15 800	15 870	15 300	15 230
Dekning flyktningetjeneste og skole						
Dekning voksenopplæringscenteret						
Integreringstilskudd ukrainske flyktninger - ankomst 2022 (144 stk) (P 420222)	8055	-32 800	-25 000	-12 340	-10 100	0
Integreringstilskudd ukrainske flyktninger - ankomst 2023 (165 stk) (P420223)	8055	-31 326	-40 120	-28 530	-14 140	-11 580
Integreringstilskudd ukrainske flyktninger - ankomst 2024 (130 stk) (P420224)	8055	0	-24 630	-31 600	-22 477	-11 140
Fordeles etter forbruk (sum ukrainske bosatt år 2022,2023,2024)	8055	0	89 750	72 470	46 717	22 720
T2-23: Prognose avsetn. Flyktn.fond	8055	15 763				
Kalk. rent./avd.	8099	-35 794	-46 854	-51 174	-54 691	-56 410
Sum frie disponible inntekter		-1 228 522	-1 243 975	-1 245 049	-1 244 330	-1 241 313
Finansposter (Kap. 9)						
Renteutgifter på eksisterende lån (+gebyr)	9000	51 200	73 700	66 700	61 700	57 300
Renteutgifter på fremtidige lån (2024-27)	9000	10 750	4 200	13 400	15 900	16 950
Avdrag på eksisterende lån	9010	67 200	78 200	77 500	77 100	76 500
Avdrag på fremtidige lån	9010	6 965	0	6 300	9 100	10 100
Avdrag og renter lån kirken (Helleland)	9010	150	355	355	355	355
Netto renteutgift på startlån	9020	2 297	1 000	1 000	1 000	1 000
SUM Finanskostnader		138 562	157 455	165 255	165 155	162 205
Renter innskudd fond	9001	-200	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Renter ved for sen betaling	9001	-50	-50	-50	-50	-50
Renteinntekter av bankinnskudd	9001	-17 540	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000
Rente av ansv. lån Lyse Energi AS	9001	-2 500	-3 000	-2 800	-2 600	-2 400
Renter av utlån - Lerviksgården	9001	-1 248	-1 670	-1 590	-1 510	-1 400
Utbytte Lerviksgården AS	9009	0	0	0	0	0
Utbytte Svåheia Eiendom AS	9009	-1 980	-1 980	-2 640	-3 300	-3 960
Utbytte Dalane Energi AS	9009	-16 500	-17 500	-17 500	-17 500	-17 500
Utbytte Lyse Energi AS	9009	-20 650	-21 985	-23 010	-24 050	-25 230
Avdrag og renter fra kirken (Helleland)	9010	-150	-355	-355	-355	-355
Finansbelastning prosjekt	9080	-3 100	-6 000	-2 370	-1 190	-1 190
SUM Finansinntekter		-63 918	-67 540	-65 315	-65 555	-67 085
Netto finansposter		74 644	89 915	99 940	99 600	95 120
Sum inntekter og finansposter		-1 153 878	-1 154 060	-1 145 109	-1 144 730	-1 146 193

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett		69 009	71 382	71 382	71 382	71 382
Fratrekk engangsforhold foregående år		-895	-620	-620	-620	-620
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	1xxx	900				
Lønnsøkninger 22 oppgjøret	1xxx	478				
Lønnsøkninger 23 oppgjøret	1xxx	999	617	617	617	617
Økte driftsutgifter IKT	1740	200	200	200	200	200
Endr. elektroniske løsninger	1740	400				
Tilskudd IKA-Rogaland (SA-D-03)	1750	25				
KS-kontingent (SA-D-09)	1881	60				
OU-kontingent (SA-D-10)	1719	70				
Fordeling av budsj. prisvekst forsikring (aug)	1xxx	356				
Økte pensjonskostn fra 16,15% til 19,5%	1xxx		1 400	1 400	1 400	1 400
Felles annonser stillinger	1790		200	200	200	200
Lisenser	1740		1 700	2 000	2 200	2 200
BHT	1710		400	400	400	400
Norsk Pasientskadeerstatning	1882		100	100	100	100
KS-kontingent	1881		145	145	145	145
Kontrollutvalget	1041		100	100	100	100
Endr selvkost/kalk.innt/henfb.	1800		320	320	320	320
POLITISK: Kutt 5% kjøp av varer og tjenester		-190				
Realisert rammeendring/ driftsreduksjon	1xxx	-649	-1 310	-1 310	-1 310	-1 310
Sum varige rammeendringer:		2 649				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Valg	1031	800		800		800
Vakansebudsjett	1900	-600	-600	-600	-600	-600
Omstilling/reduksjon drift 2023	1xxx	-3 101	-1 681	-1 681	-1 681	-1 681
Omstilling/reduksjon drift 2024	1xxx		0	0	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2025	1xxx			-4 285	-4 285	-4 285
T1 - Økte kostnader IKT (abonnement)	1740	1 700				
T1 - Tilleggsbevilgning kontrollutvalget	1041	591				
T2-23: Annonsering stillinger	1700	220				
T2-23: Bedriftshelsetjenesten	1710	350				
T2-23: Stillingsbanken	1270	660				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		620				
Samlet ramme avdeling		71 382	72 353	69 168	68 568	69 368

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett	1150	6 257	6 001	6 001	6 001	6 001
Fratrekk engangsforhold foregående år	1150	-500	-90	-90	-90	-90
Varige rammeendringer:						
Lønnsendringer	1150	154				
Drift kirke	1150		50	50	50	50
Drift Helleland kirkegård	1150		100	100	100	100
Sum varige rammeendringer		154				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Etterutbetaling 2022 lønnsoppgjør	1150	90				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		90				
Samlet ramme avdeling		6 001	6 061	6 061	6 061	6 061

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Forsikringer:						
Forsikring Gruppeliv	7410	1 348	1 435	1 435	1 435	1 435
Fritidsulykke (inkl yrkesskade og ulykke §11)	7410	736	790	790	790	790
Prisvekst skadeforsikring - til fordeling	7500	1 084	120	120	120	120
Fordeling av budsj. prisvekst forsikring	7410	-1 075				
T2-23: Utbytte (Gjensidigestiftelsen) + liten reduksj	7410	-200				
		1 893	2 345	2 345	2 345	2 345
Lønnsøkninger/Lønnsnett:						
Lønnsmidler til avd. iht lønnsforhandlinger	7490	-2 527				
Helårsvirkning lønnsøkning 2022	7490	1 030				
Lønnsoppgjør 2023 (mai-des)	7490	1 238				
Helårsvirkning lønnsøkning 2023	7490					
Lønnsoppgjør 2024 (mai-des)	7490		27 400	27 400	27 400	27 400
		-259	27 400	27 400	27 400	27 400
Pensjonskostnader:						
Pensjon - AFP kostnad	7430	6 200	5 000	5 000	5 000	5 000
Sikringsordning KLP & adm.tilsk. SPK	7430	460	480	480	480	480
Bruk av premiefond KLP	7430	-10 450	-10 500	-10 500	-10 500	-10 500
Bruk av premiefond KLP - årets avsetning	7430	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
AGA netto AFP og premiefond	7430		-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Økte pensjonskostnader	7430	10 450	0	0	0	0
Økte pensjonskostnader	7430	15 000	0	0	0	0
T1-23: Økte pensjonskostnader	7430	26 750				
T1-23: Økt bruk av premiefond	7430	-10 850				
Bruk av pensjonsfond til økte kostn	7430	-16 000				
Premieavvik KLP	7431	-79 180	-47 330	-54 810	-57 692	-57 692
Amortisert premieavvik - KLP	7431	24 000	33 235	36 218	40 699	40 699
AGA amortisert premieavvik - KLP	7431	-2 671	-2 116	-2 621	-2 396	-2 396
Premieavvik SPK	7431	-2 864	-1 322	-1 296	-1 267	-1 235
Amortisert premieavvik - SPK	7431	134	407	579	959	977
Avsetning til premieavviksfond	7431	23 550	17 126	21 930	19 697	19 647
		-25 471	-17 120	-17 120	-17 120	-17 120
Koronamidler:						
Statlige overførte midler Korona	7951	-187	0			
Statlige midler Korona - til fordeling	7951	104	0			
Statlige midler Korona - fordelt	7951					
		-83	0	0	0	0
Samlet ramme avdeling						
		-23 920	12 625	12 625	12 625	12 625

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett		434 125	466 028	466 028	466 028	466 028
Fratrekk engangsforhold foregående år		-4 643	-3 411	-3 411	-3 411	-3 411
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	2xxx	2 309				
Lønnsøkninger for 22 oppgjør	2xxx	6 965				
Lønnsøkninger for 23 oppgjør	2xxx	9 943	5 810	5 810	5 810	5 810
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - variable/vikarer	2xxx	293	161	161	161	161
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - kap 3&5	2xxx	1 059	668	668	668	668
Red. utgifter som følge av Rundevoll BH	2501	-250	-250	-250	-250	-250
SLT(Fritidsfond/Flexid/Sommerjobb) (D-KO-11)	2833	320	40	80	80	80
Prisjustering kontrakter idrettslag (D-KO-26)	2351	90	0	50	50	50
T1 - Økning ass. styrer kommunale bh	2500	190	210	1 060	1 060	1 060
Komp VA-endr lag/foreninger	2352	100				
Barnevern - Tidlig innsats finansiering	2720	-1 100				
Søskenmoderasjon Kulturskolen (KD-13)	2310	30				
Voksenoppl. lavere inntekter	2410	-200				
Voksenoppl. Red. lærerstillinger	2410	240				
Superlekene - Idrettsarr nedsatt funk.(D-KO-2)	2354	100				
Aktiviteter for funksjonhemmede (D-KO-5)	2819	50				
Ferieklubb i sommerferien (D-KO-6)	2810	200				
Tilskudd til private barnehager (D-KO-29)	2501	6 950				
Dalane Folkemuseum - økt dr.tilsk. (D-KO-30)	2355	80				
Flyktninger – utvidet språkgrp. (50% st.)	2235	385				
Fordeling av budsj. prisvekst forsikring	2xxx	14				
Økte pensjonskostn fra 16,15% til 19,5%	2xxx		5 610	5 610	5 610	5 610
Dalane barnevern - tiltak	2721		3 000	3 000	3 000	3 000
Bibliotek - Lisenser og driftsutgifter	2340		20	20	20	20
Logoped - HO/KO 100% stilling	2102		850	850	850	850
Ungdomsråd - Midler til fordeling	2836		40	40	40	40
Tilskudd barn og unge	2354		35	35	35	35
Kulturstund i kirken (eget vedtak. Fra 30' til 50')	2358		20	20	20	20
Øke tilskudd 17. mai Helleland/Hellvik	2361		16	16	16	16
Fritidsklubb 20% stilling	2810		170	170	170	170
PPT - Leasingbil	2101		60	60	60	60
Dalane folkemuseum - økt driftstilskudd	2355		120	120	120	120
Tilskudd til private barnehager	2501		4 000	4 000	4 000	4 000
Sertifisering, vedlikehold og drift - sceneinngang	2330/2105		50	50	50	50
Økt tilskudd festivaler og juleby	23xx		350	350	350	350
Rammeendring skolen språkopplæring (påløpte kostnader dekkes av integreringstilskudd)	2235		-2 866	-2 866	-2 866	-2 866
Endring ramme Voksenopplæringscenteret (påløpte kostnader dekkes av integreringstilskudd)	2410		-10 181	-10 181	-10 181	-10 181

Forhold fra Statsbudsjettet 2024:						
Ytterligere reduksjon foreldrebet. barnehage	2500		4 395	4 395	4 395	4 395
Gratis barnehage 3. barn, helårseff. Endr. 23	2500		65	65	65	65
Endr. i kontantstønad, konsek. barnehage	2500		323	323	323	323
Redusert pensjons-påslag private barnehager	2501		-155	-155	-155	-155
Diverse korrigeringer ny opplæringslov	2200		128	128	128	128
Økn.kompensasjon for ansv.reform barnevern	2721		180	180	180	180
Forhold fra Statsbudsjettet 2023:						
Redusert foreldrebetaling barnehage	2500	2 024				
T1 - Ref RNB mai 23: økt komp makspris bhg	2500	460				
Gratis SFO 2 klassinger	22xx	2 007	2 333	2 333	2 333	2 333
T1 - Ref budsj.saldering des 22 - rest SFO	2201	30				
Forhold fra Statsbudsjettet 2022:						
Gratis SFO 1 klassinger	22xx	2 598				
Private bhg - økt tilskudd	2501	1 011				
Ekstra naturfagstime	2200	18				
Reduksjon 5% kjøp av varer og tjenester	2xxx	-210				
Varige rammeendringer	22xx	-2 571	-3 089	-3 089	-3 089	-3 089
Sum varige rammeendringer:		33 135				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Vakansbudsjett	2103	-3 000	0	0	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2023	2xxx	-5 282	-4 584	-4 584	-4 584	-4 584
Omstilling/reduksjon drift 2024	2xxx		-3 351	-3 351	-3 351	-3 351
Omstilling/reduksjon drift 2025	2xxx			-12 690	-11 090	-3 990
Omstilling/reduksjon drift 2026	2xxx				0	0
Lønnsred skole 2023 (demografi)		-667	0	0	0	0
NY 2024: Lønnsred skole (demografi)			-3 424	-3 424	-3 424	-3 424
NY 2025: Lønnsred skole (demografi)				-6 600	-6 600	-6 600
NY 2026: Lønnsred skole (demografi)					-6 600	-6 600
Lønnsred barnehage (demografi)		-1 480	-948	-204	-802	-802
Flyktn. Ukraina- økte kostn. i bhg og skole	2xxx	10 566	0	0	0	0
Tilskudd speiderhytte	2xxx	1 500				
Byjubile K-49/22	2396	400				
Mulighetsstudie Pingvinen (KO-09)	2810	200				
Overføring midler Demenskor (Kultur.sp.stokk)	2395	-50				
Skjønnsmidler nettverkskontakt Dalane b.vern	2724	1 000				
T1 - Økt avsetning til Fritidsfondet	2500	100				
Ferielønn til nyutdannede lærere	2270/80/30	124				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		3 411				
Samlet ramme avdeling		466 028	462 423	444 817	439 219	446 319

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett		463 413	540 827	540 827	540 827	540 827
Fratrekk engangsforhold foregående år		3 479	-34 980	-34 980	-34 980	-34 980
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	3xxx	4 203				
Lønnsøkninger 22 oppgjør	3xxx	679	9	9	9	9
Lønnsøkninger 23 oppgjør	3xxx	9 825	5 741	5 741	5 741	5 741
Lønnsøkninger 23 oppgjør - variable/vikarer	3xxx	1 138	625	625	625	625
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - kap 3&5	3xxx	1 039	655	655	655	655
Ulempetillegg iht ny hovedtariffavtale (HD-38)	3xxx	9 870				
Helårsåpen avlastning - røde dager (HD 02)	3571	250				
Brukerbetalinger	3xxx	-5	-5	-5	-5	-5
Hestnes - borettslag, bemanning	3573	70	0	0	0	0
Digitale trygghetsalarmer leasing	3165	225	125	125	125	125
Introduksjons- og sosialstønad mv	3311	-515	-3 698	-3 555	-3 555	-3 555
Faglig koordinator	3700	400	450	450	450	450
Jobbmestring flyktninger	3314	270	-66	-270	-270	-270
Bruk av fond arbeidsmarkedstiltak	3114	-270	66	270	270	270
Kompenserende tiltak pga manglende inv.	3100	1 500	500	500	500	500
Digital hjemmeoppfølging (HD 07)	3152		1 000	1 250	1 500	1 500
Interkommunal kommuneoverlegevakt (HD 17)	3100	250	0	0	0	0
Leasingbiler HO 1-2 biler (HD 20)	3xxx	100	100	100	100	100
Kompetansemidler - legevakt (HD 21)	3231	50	30	30	30	30
Videreutv. pasientvarslingssystemet (HD 23)	3151		100	350	650	650
Ress.tj. - 1 årsverk (netto) (HD 25)	3560	260	-10	-10	-10	-10
Red. egenbet. - nødvendig helsehjelp (HD 29)	3165	100	100	200	200	200
Ress.tj. institusjon/barnebolig (HD 30)	3740	3 020				
Økt basistilskudd fastleger (HD 31)	3240	324				
Prisjust/beredskapsvakt legevakt (HD 32)	3231	130				
Statlige reguleringer legetjenester (HD 33)	3xxx	170				
Reg. driftstilskudd fysioterapeuter (HD 34)	3241	105				
Prisregulering øvrige eksterne avtaler (HD 35)	3xxx	276				
Legevakt - omlegging av vakt og bet. (HD 37)	3230	1 000				
Fordeling av budsj. prisvekst forsikring	3xxx	98				
T2-23: Sosialstønad ordinær	3301	1 830				
T2-23: Sosialstønad arbeidsinnvandring	3303	170				
T2-23: Sosialstønad flyktninger	3302	600				
Økte pensjonskostnader fra 16,15% til 19,5%	3xxx		12 680	12 680	12 680	12 680
Videreutdanning/ kompetanseheving (HD 05)	3xxx		200	1 500	1 400	700
Forleng IKART avtale (HD 06)	3100		120	120	120	120
Barn - nødvendige helsetjenester i hjemmet (HD 09)	3550		1 700	1 700	1 700	1 700
Ress.krev tj. økning fordelt på tre ID-er (HD 10)	3560		2 700	2 700	2 700	2 700
Prisøkning leasing av biler (HD 15)	3xxx		300	300	300	300
Medisinske forbruksvarer (HD 16)	35xx/36xx		200	200	200	200
Kjerjaneset økt stilling 100% til renhold seviceiligheter (HD 35)	36xx		750	750	750	750
Økt grunnbemanning (HD-36 & HD-12)	3xxx		3 350	3 350	3 350	3 350
Rammeendring Flyktningetjenesten (påløpte kostnader dekkes av integreringstilskudd HD-37)	3311		-9 566	-9 566	-9 566	-9 566

Forhold fra Statsbudsjettet 2024:						
Økt sosialhjelpssats fra juli 2023 (RNB) helårseff	3301		799	799	799	799
Pasienttilpasset basistilskudd, helårseff.endr 23	3240		675	675	675	675
Forhold fra Statsbudsjettet 2023:						
Økt sosialhjelp sfa red. sats for tiltakspenger	33xx	312				
Økt barnetillegg kvalifiseringsprogrammet	3xxx	23	2	2	2	2
Økt sosialhjelpssats fra juli 2023 (RNB)	3301	656				
Pasienttilpasset basistilskudd - statsbudsjettet	3240	1 294				
Forhold fra Statsbudsjettet 2022:						
Just. opptrapping helsestasjon/skolehelsetj.		131	273	273	273	273
Realisert rammeendring/ driftsreduksjon						
POLITISK: Kutt 5% kjøp av varer og tjenester	3xxx	-170				
Sum varige rammeendringer						
		38 955				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Vakansbudsjett		-3 000	0	0	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2023	3xxx	-2 048	-1 048	-1 048	-1 048	-1 048
Omstilling/reduksjon drift 2024	3xxx		0	0	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2025	3xxx			-3 000	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2026	3xxx				0	0
Reduksjon knyttet til vertskommunetilskudd		-4 390	-9 735	-14 735	-21 052	-25 052
Økte kostnader Ukrainske flyktninger						
Jobbmestring flyktninger fortsettes		270				
Overførte midler ukrainske flyktninger ankomst 2023 (150+15)	3xxx	31 326				
T2-23: Prognose redusert bruk integr.tilsk. Avsettes til fond kap 8	3311	-15 763				
Overførte midler flyktninger (20stk)		3 788				
Overføring midler Demenskor (Kultur.sp.stokk)	3159	50				
Korona - kompensasjon for vaksinasjonskostn.	3998	83				
T2-23: Sommeravtale HO	3410	3 000				
Sum tidsbegrensede rammeendringer						
		34 980				
Samlet ramme avdeling						
		540 827	514 968	509 011	506 144	501 444

Tall i hele tusen

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett		23 205	14 117	14 117	14 117	14 117
Fratrekk engangsforhold foregående år		-10 044	-100	-100	-100	-100
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	5xxx	270				
Lønnsoppgjør 2023 oppgjøret		26	15	15	15	15
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - kap 3&5	5xxx	338	213	213	213	213
Tilskudd Ungt Entreprenørskap (politisk B23)	5xxx		70	70	70	70
Kutt 5% kjøp av varer og tjenester	5xxx	-30				
Økt støtte Magma Geopark via ENH	5510	150				
T1 - Leie skrivergården (vigselsrom)	5008	102				
Økte pensjonskostn fra 16,15% til 19,5%	5xxx		350	350	350	350
Bysyssel-ordn., (m/Kolumbus) (SUD-01)	5111		260	260	260	260
Styrket bemanning SU (avvikling Omstillingsprosjektet, SUD-05)	5550			550	1 100	1 100
Sum varige rammeendringer		857				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Omstillingskommune - 3 årig prosjekt	5550	3 500				
Tilskudd Omstillingskommune	5550	-3 500				
T1 - Prosess Lagård Svømmehall	5003	100				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		100				
Samlet ramme avdeling		14 117	14 926	15 476	16 026	16 026

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett		117 347	95 094	95 094	95 094	95 094
Fratrekk engangsforhold foregående år		-25 095	3 460	3 460	3 460	3 460
Varige rammeendringer:						
Lønnsendringer	6xxx	886				
Lønnsendringer 22 oppgjør	6xxx	124				
Lønnsendringer 23 oppgjøret	6xxx	1 787	1 044	1 044	1 044	1 044
Lønnsendringer 23 oppgjøret - variable/vikarer	6xxx	124	70	70	70	70
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - kap 3&5	6xxx	374	235	235	235	235
Lønnsendringer 23: rådgiver vei & utemiljø	6xxx	49	85	85	85	85
Brukerbetaling	6xxx	-5	-5	-5	-5	-5
Stilling - prosjekteier bygg & eiendom	6310	536				
Finansiering inv.prosjekt prosj.eier BE	6310	-375				
Leie og drift - midlertidig brannstasjon	6331	-1 500				
Leie/felleskostn. NAV - overføres fra HO	6316	-200				
Økte dr.utg teknisk (sum av 4 poster i GUL BOK)	67xx	1 015				
Driftsutgifter svømmehaller egen sak	6322		7 100	9 300	8 900	8 650
Blåsenborg, økt renholdstilling 30 %	6316	200				
Renhold Lundeåne (ønske HO)	6316	400	100	100	100	100
Økte festeavgifter	6350	285				
Økte priser på varer og tjenester	63xx	900				
Økte priser på varer og tjenester	67xx	900				
Drift og renhold aktivitetssenteret	6316		620	620	620	620
Bibliotek Torvgården			300	300	300	300
Ny stilling EBR - Inspektør	6511	850				
Avtale brannsjef - rest	6100	95				
Fordeling av budsj. prisvekst forsikring	6xxx	608				
T1-23: Nye lokaler forvaltningsenheten	6316	300				
Økte pensjonskostn fra 16,15% til 19,5%	6xxx		2 100	2 100	2 100	2 100
Økte priser varer og tjenester generelt -TTD-1	6100		1 000	1 000	1 000	1 000
Husabø ungd.skole- Oppstart drift trinntorg (TTD-7)	6314		220	520	520	520
Drift og vedlikehold av tjue offentlige og kommunalt eid	6320		150	150	150	150
Drift nytt høyderedskap med opplæring -TTD-12	6510		300	50	50	50
Driftsutgifter park og nærmiljøanlegg -TTD-17	6720		500	500	500	500
Drift gatelys -TTD-18	6771			300	300	300
Vintervedlikehold -TTD-19	6777		300	300	300	300
Driftsreduksjon innmelding RBR	6510			-7 000	-7 000	-7 000
Kutt 5% kjøp av varer og tjenester	6xxx	-700				
Intern omfordeling Brann ang ny stilling EBR	65xx	-350				
Sum varige rammeendringer		6 302				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Vakansbudsjett	6108	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Omstilling/reduksjon drift 2023	6108	-7 200	-7 200	-7 200	-7 200	-7 200
Omstilling/reduksjon drift 2024	6108		-580	-580	-580	-580
Omstilling/reduksjon drift 2025	6108			-7 070	-7 070	-7 070
Overførte flyktningemidler fra HO		300				
Økte strømkostn (TTD-20)	6311	12 470	4 720	5 310	4 330	1 960
Overført fra strømfond	6311	7 820				
Konsesjonskraft (TTD-21)	6002	-16 000	-5 433	-5 491	-4 671	-4 449
Effekt ENØK- tiltak (10% av inv)	6311	-500	-1 000	-1 500	-2 000	-2 000
ROS og beredskapsanalyse (KS-vedtak 115/22)	6511	250				
T1-23: Utbedringer tursti Varberg	6710	150				
T1-23: Maurtiltak	6316	250				
Tapt inntekt gjestehavn (TTD-5)	6340		100	50		
Byfornyelse - Fjerne båthus ved rådhus	6320		500			
Sum tidsbegrensede rammeendringer		-3 460				
Samlet ramme avdeling		95 094	102 780	90 742	89 632	87 234

Investeringer	Prosjekt	Justert budsjett 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2 024	2025	2026	2027
Til fordeling investering:						
Sentraladministrasjon		16 000	12 828	8 078	12 975	12 975
Kirken		0	1 200	0	0	1 000
Kultur og skole		66 200	140 200	2 000	500	500
Helse og omsorg		62 303	42 050	3 500	3 350	6 000
Samfunnsutvikling		1 100	4 950	9 900	0	500
Teknisk		84 972	100 400	66 500	39 500	39 500
Vannsektoren		38 650	59 200	43 500	15 450	7 900
Avløpssektoren		10 385	21 300	21 300	10 700	9 000
Ubrukte midler		5 723				
Reduksjon inv.ramme - nøysom linje	1952	-593	-5 000	-5 000	-5 000	
Investeringer i anleggsmidler		284 740	377 128	149 778	77 475	77 375
Start lån	1196	50 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Årlig finansieringsbehov		334 740	407 128	179 778	107 475	107 375
Avsetning til Investeringfondet	1116/ 1182 /1194	3 950	3 950	3 950	3 950	3 950
Avsetning til fond - tilfluktsrom	1100					
Avsetning til fond - jf utlån til ENH 22&23	1951			4 000		
Avsetning til Tomteutv.fondet	1140	1 500	0	0	0	0
Avsetning Egenkapitalfond bygg	1140					
Sum avsetning til fond		5 450	3 950	7 950	3 950	3 950
Sum alle utgiftsposter investering		340 190	411 078	187 728	111 425	111 325
Finansiering						
Bruk av lånemidler (VA)	1999	49 035	80 500	64 800	26 150	16 900
Bruk av lånemidler (kommunalt)	1999	169 965	170 000	47 200	14 250	38 600
Ubrukte lånemidler	1199	500				
Låneopptak Start lån	1196	50 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Tilskudd fra Staten/private (til flomprosjekt)	1110xx	16 100				
Sum ekstern finansiering		285 600	280 500	142 000	70 400	85 500
Bruk av egenkapital						
Momsrefusjon	1999	34 483	40 870	11 778	7 075	8 375
Avdrag ansvarlig lån Lyse	1116	2 950	2 950	2 950	2 950	2 950
Avdrag ansvarlig lån Lerviksgården AS	1182	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Salg av tomter og boligfelt	114004	1 500	25 000	30 000	30 000	13 500
Nedbetaling av lån til Hestnes (59 mill)	1140					
Salg av bygninger	1194	0	0	0	0	0
Salg av RUBB hall	1193	1 500				
Husbanken tilskudd Aktivitetssenter	1329		40 758			
Overføring fra drift (Vertskom.fond til Aktiv.senter)	1329	17 465				
Overf.drift 22->23 (Vertskom.fond til Aktiv.senter)	1329	2 903				
Forskyvning aktivitetssenter til 2024 (T2-23)	1329	-20 000	20 000			
Bruk av fond til utlån EN&H	1951	2 000				
Bruk av fond Husabø skolene forprosjekt	1241	10 000				
Bruk av investeringsfond	Flere	697				
Bruk av bundet inv fond - til el.bil ladestasjoner	1416	92				
Sum egenkapital		54 590	130 578	45 728	41 025	25 825
Sum all finansiering av investering		340 190	411 078	187 728	111 425	111 325
Udekket / udisponert		0	0	0	0	0

Investeringer	Prosjekt	ID	Tj.omr	Justert budsjett 2023	Økonomiplan			
					Budsjett 2024	2025	2026	2027
Kommunikasjonsutstyr	111002	C	OL	100	100	100	100	100
Velferdsteknologi	111012	C	OL	1 500	500	500	500	500
Visma moduler - HRM	111013	C	OL	150				
Visma moduler	111014	C	OL	200				
Oppgradering software (Office)	111018	C	OL	200	200	200	200	200
IKT skolene	111020	C	OL	1 850	3 000	1 850	1 850	1 850
Integrasjon mellom ulike system	111021	C	OL	200	200	200	200	200
Digitalisering	111035	C	OL	3 457	2 203	2 603	3 500	3 500
IKT-sikkerhet	111038	C	OL	100	250	250	250	250
Felles nett	111009	C	OL	750	750	750	750	750
IKT-utstyr	111005	C	OL	2 125	2 125	2 125	2 125	2 125
Utv.sentral lagringsløsning	111046	C	OL	300				
IP-telefoni	1117	C	OL	610	0	0	0	0
Årlig egenkapitalinnskudd KLP	1120	C	OL	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Overføring EN&H - Utvikling næringsområder	1951	C	FA	2 000		-4 000		
Reduksjon 10% IKT prosjekt				-1 042	0	0	0	
Samlet investering avdeling				16 000	12 828	8 078	12 975	12 975

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjekt
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

TJ.OMR	FORKLARING TJENESTEOMRÅDE
FA	Finans og analyse
OL	Organisasjon og læring

Investeringer	Prosjekt	ID	Justert budsjett 2023	Økonomiplan			
				Budsjett 2024	2025	2026	2027
Hestnes gravl. - livssynsøytralt seremonibyg	1589	A			0		1 000
Administreres av teknisk:							
Oppgradering kirkebygg og uteområde	1582	B		1 200			
Samlet investering avdeling			0	1 200	0	0	1 000

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjekt
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

Investeringer	Prosjekt	ID	Justert budsjett 2023	Økonomiplan			
				Budsjett 2024	2025	2026	2027
Inventar/tekn. utstyr/utstyr HO økn. (HI-06)	1333	C	1 100	1 000	1 000	1 000	1 000
Buss - aktivitetssenter utskiftning (HI-01)	1328	C	1 090		1 400	1 200	
Prosjekter som adm. av Teknisk							
Aktivitetssenter Lagård (Anslag)	1329	A	70 000	10 000			
Aktivitetssenter Lagård - Ovef. Midl fra 22	1329	A	2 903				
Aktivitetssenter Lagård - 2.tert.rap - forskyvn.	1329	A	-20 000	20 000			
Avl.bolig -Ombygging - forprosjekt (HI-03)	1332	B	2 500				
Sykehjemsplass - forprosjekt	1348	A	3 000				5 000
Sykehjemsplass ombygging	1349	A		7 000			
Ombygging Lagård - Ambulansen flytte	1346	B		3 000			
Nye samhandlingsplatf.-velferdstekn. (HI-02)	1312		1 000	1 050	1 100	1 150	
Hjemmesykepleie - el. nøkkelbokser	1338		80				
Sykkelparkering skoler og idrettsanlegg	1372		630				
Samlet investering avdeling			62 303	42 050	3 500	3 350	6 000

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjekt
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

Investeringer	Prosjekt	ID	Tj.omr	Justert budsjett 2023	Økonomiplan			
					Budsjett 2024	2025	2026	2027
Egersundshallen - oppgradering	1814	A	BE	2 000				
El-bil lader for kommunalt eide biler	1416	B	BE	311	200	200	200	
ENØK-tiltak bygg (TTI-3)	1801	B	BE	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Tilpasninger kommunale bygg (TTI-1)	1820	B	BE	1 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Oppgradering Fjellheim etter brannrapport	1821	B	BE		2 000	2 000		
Oppgradering skoler/bygninger (kommunale bygg) (TTI-2)	1830	B	BE	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Sprinkling av 2 Vest og 3 ABC	1351	B	BE	1 000	0	25 000		
Fornylse maskinpark BE (TTI-10) (lå 600' fra før)	1832	C	BE	600	1 500	1 500	1 500	1 500
Utskifting bil feier	1970	C	EBR		600			
Høyderedskap (brannbil med lift/stige, TTI-12)	1987	C	EBR		15 600			
ATV - brannvesenet (TTI-13)	1987	C	EBR					300
Hestnes boligfelt - infrastruktur	1140	A	PU	-500	500			
SUS-Bidrag og delfinansiering	1755	A	PU	-3 000				
Sykehustomt Lagård- Rekkefølgekrav	1756	A	PU	6 000				
Teknisk driftsbasis Tengs - nybygg - HP	1758	A	PU	5 000				
Tengsareidvn 2 - Teknisk dr.base - oppgradering	1759	A	PU	-10 000	10 000			
Brannstasjon - Nybygg - HP	1852	A	PU	-3 000				
Flomsikr. tiltak 16-18 (Nyeveien 39-54)	110112	A	PU	1 418				
Flomsikring Nyeveien del 2 - Tiltak 22	110116	B	PU	2 830				
Flomsikring, Nyeveien: Tiltak 19-21	110117	B	PU	33 560				
Kjerjaneset; ventilasjon og sprinkling	1350	B	PU	2 000	20 000	0		
Husabø skole - Trafikksikring: Parkering (barnehagetomt) (TTI-18)	124102	A	PU		1 900			
Husabø skole - Trafikksikring: Forlengelse av fortau til Egersundshallen (TTI-19)	124103	A	PU		1 900			
Oppgradering lekeplasser/nærmiljøanl. (TTI-34)	1401	C	VU	1 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Hellvik skolegård - Oppgradering trinn 2	140116	C	VU		5 500			
Park og miljø (TTI-35)	1414	C	VU	2 000	2 550	1 700	1 700	1 700
Lys tursti Slettebøvatnet (TTI-46)	1417	C	VU		1 000			
Lekeplasser i boligområder	1421	C	VU		600	600	600	600
Friluftsområder (TTI-38)	1425	C	VU	800	1 000	1 000	1 000	1 000
Langevann - sti til speiderhytte	1418	C	VU		500			
Lys tursti Hellvik	1530	B	VU	500				
Kunstgressbane - granulathåndtering	1540	C	VU	610				
Oppgradering gatelys (TTI-40)	1710	C	VU	4 200	4 200	4 200	3 400	3 400
Hafsøy - oppgradering gatelys	171002	C	VU	1 050				
Tiltak på veianlegg (TTI-41)	1711	C	VU	1 500	1 000	1 000	1 000	1 000
Fornylse maskinpark VU (TTI-42)	1713	C	VU	3 200	4 250	4 300	8 100	3 000
Større oppgraderingsprosjekt veisektor (TTI-43)	1714	C	VU	4 000	4 000	4 000	1 000	3 000
Oppgrad. Fortau, vei, mur Tyskerbrygga	171405	B	VU	11 500				
Fotland - omlegging vei (TTI-22)	171407	B	VU		600			
Svartamyerveien - kryss Svanavåg (kutt mot P1952)	1724	C	VU	-607				
Saneringsprosjekt vei og utemiljø	1720	C	VU					3 000
Egenandel trafikksikkerhetstiltak (TTI-44)	1774	C	VU	500	500	500	500	500
Samlet investering avdeling				84 972	100 400	66 500	39 500	39 500

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjekt
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

TJ.OMR	FORKLARING TJENESTEOMRÅDE
BE	Bygg og eiendommer
EBR	Egersund brann og redning
OM	Oppmåling
SB	Sykkkelbyen
PU	Prosjekt og utbygging
VA	Vann og avløp
VU	Vei og utemiljø

Investeringer	Prosjekt	ID	Justert budsjett 2023	Økonomiplan			
				Budsjett 2024	2025	2026	2027
Vannforsyning							
Utbygging ny vannkilde	1604	A	0		0		
VA Hellvik GS vei F44	1612	A	300	300	7 000	10 000	
Ledningstrase Revsvatnet	160403	A	32 000	55 000	15 000		
Kraftproduksjon - Vannforsyningen	160404	B		500	4 500		
Sanering VA Lindøyveien	1611	B			5 400		
Utskiftning maskiner/utstyr VA (TTI-25)	1601	C	1 150	300	1 100	1 150	1 200
Utskifting varebil VA	160101	C		800			
Sanering vannledning (TTI-23)	1605	C	1 000	1 000	2 000	2 000	3 000
GPS-utstyr landmåling	1607	C		300			
Tiltak på vannledningsnett (TTI-24)	1647	C	4 200		2 500	2 300	2 300
Ny dam/renovering dam Holmavatn (TTI-27)	1625	B		1 000	6 000		
Forprosjekt høydebasseng Hellvik (TTI-28)	1626	B					700
Forprosjekt høydebasseng Helleland (TTI-29)	1622	B					700
Sum vannforsyning			38 650	59 200	43 500	15 450	7 900
Avløp							
VA Leidlandsveien - Krossvikveien	1667	A	-400	8 400	2 000		
Sanering Havsøyveien m/smågater	1675	B	4 300	5 400	5 000	3 000	
Kloakkpumpestasjon (TTI-30)	1650	C	100	3 000	1 200	1 200	1 500
Sanering avløpsledning sentrum (TTI-31)	1657	C	3 000	2 000	3 000	4 000	5 000
Tiltak på avløpsnettet (TTI-32)	1697	C	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Sanering Korsørveien - Bruvik	1676	B			3 000		
Sanering Prestegårdsveien	1663	B			4 600		
Gravemaskin VA	160102	C	885				
Sum avløp			10 385	21 300	21 300	10 700	9 000
Samlet investering avdeling			49 035	80 500	64 800	26 150	16 900

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjekt
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

Forklaring til regnearkoppsettet.

Fra og med budsjettet for 2005 ble budsjettoppsettet endret noe, dette pga:

- * Det tidligere oppsettet ble ved noen enkelt ganger feiltolket i budsjettbehandlingen.
- * Vi får nå oppsettet likt for resultatsiden, driften og investeringene.
- * Det blir lettere å avstemme Unique Økoplans (budsjettssystem i økonomisystemet vårt).
- * I forbindelse med selvkostberegningene innenfor vann- og avløpssektoren må vi vise kostnadene på en noe annen måte enn tidligere.
- * Vi skiller videre mellom **varige rammeendringer** (dette er varige driftstiltak som varer over mange år eller er "uendelig") og **tidsbegrensede rammeendringer** (som er kortvarige tiltak, dvs. tiltak som gjelder for ett eller noen få år).
- * *Eksempelet er et hypotetisk eksempel - dog hentet fra en tidligere økonomiplan.*

I vedlagt eksempel vil vi vise hvordan tabellene "leses".

		Budsjet og økonomiplan				
		Tall i hele tusen				
Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2023	Økonomiplan			
			Budsjett 2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett		35 621	38 422	38 422	38 422	38 422
Fratrekk engangsforhold		-1 737	-2 145	-2 145	-2 145	-2 145
Varige rammeendringer:						
Næringsutvikler	1110	400	250	250	250	250
Tilskudd Julebyen	1076	120	30	30	30	30
Sum varige rammeendringer		2 393				
Tidsbegrensede rammeendringer						
Stortingsvalg	1031			500		
Kommunevalg	1031					800
Samlet ramme avd.		38 422	39 247	39 337	38 487	39 287

Nettorammen er hentet fra 2023. Videre er denne ført videre for hele perioden.

Det enkelte tiltak legges inn kun for det året tiltaket skal gjelde. For nevnte konkrete tiltak gjelder kun i 2027, men ikke i 2024-26.

Eksempel hentet fra Sent.adm.

Investeringer - forklaring til kolonner

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjekt
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

TJENESTEOMRÅDE	FORKLARING
BE	Bygg og eiendommer
EBR	Egersund brann og redning
FA	Finans og analyse
OM	Oppmåling
PU	Prosjekt og utbygging
SB	Sykkelbyen
VA	Vann og avløp
VU	Vei og utemiljø

Rammen til avdelingen summeres nedover for det enkelte år. Utgangspunktet er nettorammen fra 2023.

Nevnte tiltak viser hva som ble lagt inn i bud. 2023 og eventuelle endringer i kommende år. For tilskuddet til Julebyen betyr dette at at det ble avsatt 120.000 kr i 2023 og at denne økes med 30.000 kr i 2024 - dvs. et total tilskudd på 150.000 kr.

Budsjett og økonomiplan 2024 (2024-2027)

Økonomiske oversikter

Drift og investering

- **Bevilgningsoversikt drift § 5-4**
- **Bevilgningsoversikt investering § 5-5**
- **Økonomisk oversikt etter art drift § 5-6**
- **Oversikt gjeld og andre vesentlige forpliktelser § 5-7**

Forklaring:

*Dette er de obligatoriske skjema i hht. forskrift.
Viser sum inntekter, utgifter, avsetninger og
resultat i drift og investering, samt hvor mye som
fordeles den enkelte avdeling.*

Bevilgningsoversikt drift §5-4, 1.ledd - Budsjett 2024/ Økonomiplan 2024-2027

 Forslag
 Tall i hele tusen

Budsjettår -> Regnskap 2022 Budsjett 2023 Budsjett 2024 Budsjett 2025 Budsjett 2026 Budsjett 2027

Generelle driftsinntekter

1	Rammetilskudd	421 410	443 998	480 264	480 264	480 264	479 764
2	Inntekts- og formuesskatt	552 740	553 879	597 200	597 200	597 200	597 200
3	Skatt på eiendom	66 322	66 505	69 220	69 130	69 130	69 130
4	Andre generelle driftsinntekter	60 629	50 566	57 292	54 136	49 900	45 664
5	Sum generelle driftsinntekter	1 101 101	1 114 948	1 203 976	1 200 730	1 196 494	1 191 758
6	Sum bevilgninger drift, netto	1 037 821	1 065 694	1 133 147	1 085 272	1 072 140	1 072 189
7	Avskrivninger	76 438	70 000	85 500	85 500	85 500	85 500
8	Sum netto driftsutgifter	1 114 259	1 135 694	1 218 647	1 170 772	1 157 640	1 157 689
9	Brutto driftsresultat	-13 158	-20 746	-14 671	29 958	38 854	34 069

Finansinntekter og -utgifter

10	Renteinntekter	20 060	16 631	35 975	32 065	30 605	30 295
11	Utbytter	34 359	39 130	41 465	43 150	44 850	46 690
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
13	Renteutgifter	34 707	74 131	88 800	91 000	89 500	85 150
14	Avdrag på lån	67 751	80 315	78 555	84 155	86 555	86 955
15	Netto finansinntekter/-utgifter	-48 039	-98 685	-89 915	-99 940	-100 600	-95 120
16	Motpost avskrivninger	-76 438	-70 000	-85 500	-85 500	-85 500	-85 500
17	Netto driftsresultat (9+15+16)	15 242	-49 431	-19 086	15 518	23 754	24 449

Disponering av eller dekning av netto driftsresultat:

18	Overføring til investering	9 868	17 465	20 000	0	0	0
19	Avsetning til bundne driftsfond	10 685	882	866	445	903	830
20	Bruk av bundne driftsfond	-17 461	-10 208	-6 986	-6 050	-5 285	-5 128
21	Avsetning til disposisjonsfond	12 150	1 240	20 115	24 919	29 141	29 752
22	Bruk av disposisjonsfond	0	-58 810	-53 081	-3 796	-1 005	-1 005
23	Dekning av tidligere års mer/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
24	Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	15 242	-49 431	-19 086	15 518	23 754	24 449

25	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0
-----------	---	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Bevilgningsoversikt Investering §5-5 - Budsjett 2024 / Økonomiplan 2024-2027							Forslag Tall i hele tusen
	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	
1	Investeringer i varige driftsmidler	280 638	360 454	373 628	150 278	73 975	73 875
2	Tilskudd til andres investeringer	2 714	0	0	0	0	0
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	25 289	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
4	Utlån av egne midler	15 763	2 000	0	0	0	0
5	Avdrag på lån	1 760	0	0	0	0	0
6	Sum investeringsutgifter	326 163	365 954	377 128	153 778	77 475	77 375
7	Kompensasjon for merverdiavgift	52 936	39 100	40 870	11 778	7 075	8 375
8	Tilskudd fra andre	3 755	19 100	40 758	0	0	0
9	Salg av varige driftsmidler	37 989	40 000	25 000	30 000	30 000	13 500
10	Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
11	Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	12 026	3 950	3 950	7 950	3 950	3 950
13	Bruk av lån	206 351	245 500	250 500	112 000	40 400	55 500
14	Sum investeringsinntekter	313 057	347 650	361 078	161 728	81 425	81 325
15	Videreutlån	35 676	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
16	Bruk av lån til videreutlån	30 383	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
17	Avdrag på lån til videreutlån	9 742	0	0	0	0	0
18	Mottatte avdrag på videreutlån	6 194	0	0	0	0	0
19	Netto utgifter videreutlån	8 841	0	0	0	0	0
20	Overføring fra drift	-9 868	-17 465	-20 000	0	0	0
21	Avsetninger til bundne investeringsfond	23	0	0	0	0	0
22	Bruk av ubundet investeringsfond	-4 000	-92	0	0	0	0
23	Avsetninger til ubundet investeringsfond	8 538	11 950	3 950	7 950	3 950	3 950
24	Bruk av ubundet investeringsfond	-16 640	-12 697	0	0	0	0
25	Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
26	Sum overføring fra drift og netto avsetn.	-21 947	-18 304	-16 050	7 950	3 950	3 950
27	Fremført til inndekn. i senere år(udekket bel)	0	0	0	0	0	0

Økonomisk oversikt drift §5-6 - Budsjett 2024 / Økonomiplan 2024-2027

Forslag
Tall i hele tusen

	Budsjettår ->	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Driftsinntekter

1	Rammetilskudd	421 410	453 918	480 264	480 264	480 264	479 764
2	Inntekts- og formuesskatt	552 740	557 272	597 200	597 200	597 200	597 200
3	Eiendomsskatt	66 322	66 805	69 220	69 130	69 130	69 130
4	Andre skatteinntekter	937	2 340	8 968	10 294	10 294	10 294
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten	59 693	53 564	48 324	43 842	39 606	35 370
6	Overføringer og tilskudd fra andre	235 682	246 293	271 780	254 566	228 243	204 176
7	Brukerbetaling	34 351	29 689	29 611	29 661	29 711	29 711
8	Salgs- og leieinntekter	130 639	124 618	144 206	150 368	155 806	159 463
9	Sum driftsinntekter	1 501 774	1 534 500	1 649 573	1 635 325	1 610 254	1 585 108

Driftsutgifter

10	Lønnsutgifter	765 114	826 284	875 028	814 397	780 199	760 308
11	Sosiale utgifter	197 961	201 391	235 908	231 104	233 337	233 387
12	Kjøp av varer og tjenester	344 644	339 720	344 822	351 290	349 288	348 768
13	Overføringer og tilskudd til andre	130 774	94 782	122 986	123 076	123 076	123 076
14	Avskrivninger	76 438	70 000	85 500	85 500	85 500	85 500
15	Sum driftsutgifter	1 514 931	1 532 178	1 664 244	1 605 367	1 571 400	1 551 039

16	Brutto driftsresultat	- 13 157	2 322	- 14 671	29 958	38 854	34 069
-----------	------------------------------	-----------------	--------------	-----------------	---------------	---------------	---------------

Finansinntekter

17	Renteinntekter	20 060	29 671	35 975	32 065	30 605	30 295
18	Utbytter	34 359	39 286	41 465	43 150	44 850	46 690
19	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
20	Renteutgifter	34 707	69 254	88 800	91 000	89 500	85 150
21	Avdrag på lån	67 751	74 315	78 555	84 155	86 555	86 955
22	Netto finansutgifter	- 48 039	- 74 612	- 89 915	- 99 940	- 100 600	- 95 120

23	Motpost avskrivninger	76 438	70 000	85 500	85 500	85 500	85 500
----	-----------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

24	Netto driftsresultat	15 242	- 2 290	- 19 086	15 518	23 754	24 449
-----------	-----------------------------	---------------	----------------	-----------------	---------------	---------------	---------------

Disp. eller dekning av netto driftsresultat:

25	Overføring til investering	9 868	8 928	20 000	-	-	-
26	Avsetning til bundne driftsfond	10 685	1 612	866	445	903	830
27	Bruk av bundne driftsfond	- 17 461	- 14 571	- 6 986	- 6 050	- 5 285	- 5 128
28	Avsetning til disposisjonsfond	12 150	79 336	20 115	24 919	29 141	29 752
29	Bruk av disposisjonsfond	-	- 77 595	- 53 081	- 3 796	- 1 005	- 1 005
30	Dekning av tidligere års mer/mindreforbruk	-	-	-	-	-	-
31	Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	15 242	- 2 290	- 19 086	15 518	23 754	24 449

32	Fremført til inndeckn. i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-
-----------	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Oversikt gjeld og langsiktige forpliktelser §5-7 - Budsjett 2024 / Økonomiplan 2024-2027						Forslag
<i>Kun et anslag</i>						Tall i hele tusen
	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027

Lånegjeld						
Lånegjeld	3 162 355	3 552 376	3 783 619	4 040 854	4 153 108	4 189 879

Herav						
Startlån	208 006	247 938	268 875	288 794	307 694	325 147
Pensjonsforpliktelser	1 691 343	1 756 343	1 821 343	1 886 343	1 951 343	2 016 343
Lån til kirkelig fellestråd	5 734	5 373	5 012	4 651	4 290	3 929

Lån til investeringer	1 257 272	1 542 722	1 688 390	1 861 066	1 889 781	1 844 460
------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Budsjett og økonomiplan
2024 (2024-2027)

**Kommunaldirektørens forslag
(tekstdel)**

Forklaring:

Denne beskrivelsen viser hvilke tiltak og prosjekt Kommunaldirektøren har lagt inn i sine prioriteringer.

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	1
DEN VIDERE FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2024	6
KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	7
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK	9
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN VEDTAK	11
KOMMUNEDIREKTØRENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER.....	12
UTGANGSPUNKT FOR BUDSJETTBEHANDLINGEN	12
ØKONOMISKE UTVIKLINGSTREKK I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	12
KOMMUNEPLANENS HANDLINGSPLAN ER ØKONOMIPLAN	13
ØKONOMISK FORDELING AV BUDSJETTMIDLER – BRUTTO DRIFTSRAMMER.....	14
PRESSET KOMMUNEØKONOMI – MED LITE ELLER INTET HANDLINGSROM	15
FORHOLD SOM KOMMUNEDIREKTØREN VIL KOMME TILBAKE TIL I 2024	16
HOVEDTALL I BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN	18
BUDSJETTERT NEGATIVT NETTO DRIFTSRESULTAT (MERFORBRUK) OG ØKONOMISK STATUS	18
REGNSKAPSMESSIG OG BUDSJETTMESSIG DRIFTSRESULTAT	19
SAMLEDE ØKONOMISKE HOVEDTALL FOR EIGERSUND KOMMUNE	20
<i>Samlede driftsinntekter og driftsutgifter 2024 – 2027</i>	<i>21</i>
<i>Samlet investeringsbudsjett for økonomiplanperioden.....</i>	<i>22</i>
NETTO RAMMER FOR AVDELINGENE I DRIFT	22
DRIFTSREDUKSJONER 2023 – 2027	23
<i>Konkrete forslag til reduksjoner</i>	<i>27</i>
FORMANNSKAPET	28
BUDSJETT: KAP 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD	29
NØKKELDATA FOR KAP. 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD	29
<i>Enheter ved Kap. 8.....</i>	<i>29</i>
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 8.....</i>	<i>29</i>
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KAP. 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD.....	29
KOMMENTARER KNYTTET TIL INNTEKTER	30
<i>Skatteinngang og produksjonsavgift 2024 – 2027</i>	<i>30</i>
<i>Eiendomsskatt 2024</i>	<i>32</i>
<i>Rammetilskudd, skjønnstilskudd og produksjonsavgift 2024 - 2027.....</i>	<i>34</i>
<i>Vertskommunetilskuddet.....</i>	<i>34</i>
<i>Integreringstilskudd – flyktninger.....</i>	<i>35</i>
<i>Kalkulatoriske poster</i>	<i>36</i>
BUDSJETT: KAP 9 FINANSPOSTER	37
NØKKELDATA FOR KAP. 9 FINANSPOSTER	37
<i>Enheter ved Kap. 9.....</i>	<i>37</i>
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 9.....</i>	<i>37</i>
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KAP. 9 FINANSPOSTER	37
<i>Renteutgifter på lån.....</i>	<i>38</i>
<i>Renteinntekter av bankinnskudd.....</i>	<i>39</i>
<i>Utbytte fra Svåheia Eiendom AS, Dalane energi AS, Lerviksgården AS og Lyse AS.....</i>	<i>39</i>
<i>Avdrag på lån</i>	<i>40</i>
<i>Netto renteutgifter på Startlån</i>	<i>40</i>

<i>Finansbelastning prosjekt</i>	40
<i>Bruk og avsetning til fond – herunder overføring til investeringsbudsjettet</i>	40
BUDSJETT OG TILTAK: SENTRALADMINISTRASJONEN	42
NØKKELDATA FOR SENTRALADMINISTRASJONEN	42
<i>Enheter ved avdelingen:</i>	42
<i>Økonomiske hovedtall for Sentraladministrasjonen</i>	42
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR SENTRALADMINISTRASJONEN	43
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved sentraladministrasjonen:</i>	43
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	44
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR SENTRALADMINISTRASJONEN.....	45
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Sentraladministrasjonen</i>	45
BUDSJETT OG TILTAK: KIRKEN	47
ØKONOMISK ANSVAR OVERFOR EIGERSUND KIRKELIGE FELLESRÅD (KIRKEN)	47
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KIRKEN	47
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Kirken</i>	47
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR EIGERSUND KIRKELIGE FELLESRÅD (KIRKEN)	48
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringsprosjekt – Eigersund kirkelige fellesråd (Kirken)</i>	48
BUDSJETT: KAP 7 FELLESOMRÅDET/ FELLESUTGIFTER	49
NØKKELDATA FOR KAP. 7 FELLESOMRÅDET/FELLESUTGIFTER.....	49
<i>Enheter ved Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter</i>	49
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 7</i>	49
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN KAP. 7 FELLES	49
<i>Kommentarer knyttet opp mot budsjettert ramme:</i>	49
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED KAP. 7	50
LEVEKÅRSUTVALGET	51
BUDSJETT OG TILTAK: KULTUR OG OPPVEKST (KO)	52
NØKKELDATA FOR KULTUR OG OPPVEKST	52
<i>Enheter ved avdelingen Kultur og oppvekst</i>	52
<i>Økonomiske hovedtall Kultur og oppvekst</i>	52
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KULTUR OG OPPVEKST	53
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Kultur og oppvekst</i>	54
<i>Oversikt over beregnet barnehagetilskudd til private barnehager for 2024</i>	55
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	56
<i>Kommentarer knyttet til barnehagesatsene / foreldrebetaling for opphold</i>	56
<i>Kommentarer knyttet til andre brukerbetalinger</i>	56
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR KULTUR OG OPPVEKST.....	56
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Kultur og oppvekst</i>	57
BUDSJETT OG TILTAK: HELSE OG OMSORG (HO)	58
NØKKELDATA FOR HELSE OG OMSORG	58
<i>Enheter ved avdelingen Helse og Omsorg</i>	58
<i>Økonomiske hovedtall Helse og omsorg</i>	58
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR HELSE OG OMSORG	59
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Helse og omsorg</i>	60
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	62
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR HELSE OG OMSORG	62
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Helse og omsorg</i>	62
PLANTEKNISK UTVALG	64
BUDSJETT OG TILTAK: SAMFUNNSUTVIKLING (SU)	64
NØKKELDATA FOR SAMFUNNSUTVIKLING	64

<i>Enheter ved avdelingen Samfunnsutvikling</i>	64
<i>Økonomiske hovedtall Samfunnsutvikling</i>	64
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR SAMFUNNSUTVIKLING.....	65
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Samfunnsutvikling</i>	65
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	65
<i>Endringer i generelle priser</i>	65
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR SAMFUNNSUTVIKLING	66
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringsprosjekt – Samfunnsutvikling</i>	66
BUDSJETT OG TILTAK: TEKNISKE TJENESTER (TT)	67
NØKKELDATA FOR TEKNISKE TJENESTER.....	67
<i>Enheter i avdelingen Tekniske tjenester</i>	67
<i>Økonomiske hovedtall Tekniske tjenester</i>	67
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR TEKNISKE TJENESTER.....	67
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Tekniske tjenester</i>	68
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	69
<i>Endringer i generelle priser</i>	69
<i>Endring av husleie – til gjengs leie</i>	69
<i>Selvkost – brukerfinansiering – fremføring av eventuelt underskudd</i>	69
<i>Endringer i kommunale gebyrer for vann, avløp og feiing</i>	71
Avløpsgebyr	71
Vanngebyr	72
Endringer i Feiegebyr.....	72
Endringer i Renovasjonsgebyr	72
Dato for fakturering av kommunale gebyr	73
SAMLET ENDRING I KOMMUNALE GEBYR FOR VANN, AVLØP OG FEIER	73
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR TEKNISKE TJENESTER	75
<i>Forslag til investeringer innenfor Vann- og avløpssektoren</i>	75
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Tekniske tjenester – VA-sektoren</i>	76
<i>Forslag til investeringer innenfor Tekniske tjenester – kommunal del</i>	76
LIKVIDITETSMESSIG SITUASJON	79
FINANSIERING AV FORESLÅTTE INVESTERINGER	82
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL FINANSIERING AV INVESTERINGENE	82
SALG AV TOMTER	83
INFORMASJON OM STARTLÅN	83
GJELDSSITUASJON FOR EIGERSUND KOMMUNE	85
INNLEDNING.....	85
HISTORISK GJELDSUTVIKLING INKLUDERT BUDSJETTERTE BELØP I ØKONOMIPLANPERIODEN	85
GJELDSUTVIKLINGEN I ØKONOMIPLANPERIODEN	86
GJELD I PROSENT AV DRIFTSINNTEKTER	87
UTVIKLING FINANSKOSTNADER.....	88
STRESSTEST RENTEKOSTNADER MED ØKNING PÅ 1% OG 2%	89
ANDRE KOMMENTARER TIL GJELDSSITUASJON I EIGERSUND KOMMUNE	90
MULIGE TILTAK FOR Å REDUSERE GJELDEN TIL EIGERSUND KOMMUNE	90
LÅNEGJELDEN – ER DEN BÆREKRAFTIG?	91
AVSETNINGER/DISPONERINGER FOR BUDSJETTET	92
VEDLEGG 1 – BUDSJETTBREV EIGERSUND KIRKELIGE FELLESRÅD	94
VEDLEGG 2 – BUDSJETTINNSPILL KONTROLLUTVALGET	94
VEDLEGG 3 – KOMMUNEN SOM REGIONENS STØRSTE ARBEIDSGIVER	95
STATUS, UTFORDRINGER OG MULIGHETER	95

REKRUTTERE OG BEHOLDE	95
LÆRLINGER OG PRAKSISPLASSER	96
HELTIDSKULTUR	96
LEDERUTVIKLING	96
SYKEFRAVÆR OG NÆRVÆRSARBEID	96
HELSE, MILJØ OG SIKKERHET	97
SAMARBEID MED TILLITSVALGTE OG VERNETJENESTEN.....	97
LIKESTILLING OG MANGFOLD.....	97
MÅL FOR LANGTIDSPERIODEN	97
MÅL OG TILTAK FOR I 2024.....	98
VEDLEGG 4 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR SENTRALADMINISTRASJONEN.....	99
INNLEDNING.....	99
FOKUSOMRÅDER I 2024.....	100
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	100
VEDLEGG 5 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR KULTUR OG OPPVEKST	101
INNLEDNING.....	101
FOKUSOMRÅDER I 2024.....	101
FREMHEVEDE TEMA FOR 2024	102
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	105
VEDLEGG 6 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR HELSE OG OMSORG	107
INNLEDNING.....	107
FOKUSOMRÅDER I 2024.....	108
FREMHEVEDE TEMA FOR 2024	111
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	111
VEDLEGG 7 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR SAMFUNNSUTVIKLING	116
INNLEDNING.....	116
FOKUSOMRÅDER I 2024.....	116
FREMHEVDE TEMA FOR 2024.....	117
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	117
VEDLEGG 8 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR TEKNISKE TJENESTER	120
INNLEDNING.....	120
FOKUSOMRÅDER I 2024.....	122
FREMHEVDE TEMA FOR 2024.....	122
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	123
VEDLEGG 9 – FINANSIELLE MÅLTALL FOR EIGERSUND KOMMUNE.....	125
VEDLEGG 10 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER SENTRALADMINISTRASJONEN.....	128
BORGERLIG VIELSE	128
VEDLEGG 11 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR KO.....	129
VEDLEGG 12 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR HO	131
VEDLEGG 13 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR TT.....	133
BYGG OG EIENDOM UMLEIEPRISER: GYMSALER, IDRETTS- OG SVØMMEHALLER	133
TEKNISKE TJENESTER – GRAVEGEBYR, BÅTPLASS, FRILUFTBYGG, UTESERVERING OG TORGPASS	136
FEIERVESENET.....	137
VANN OG AVLØP	137
VEDLEGG 14 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER SU	139
OPPMÅLING.....	139

BYGGESAK	140
PLANKONTOR	143
VEDLEGG 15 – MOMENT ANG FORSLAG TIL STATSBUJSJETT FOR 2024.....	146
VEDLEGG 16 – PRESSET KOMMUNEØKONOMI – MED LITE HANDLINGSROM.....	148
GENERELLE FORHOLD SOM FORKLARER EN PRESSET KOMMUNEØKONOMI	148
FORUTSETNINGER I FREMLAGT BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN.....	149
POSITIVE INDIKATORER (MULIGE SCENARIER)	149
NEGATIVE INDIKATORER (MULIGE SCENARIER).....	149
KONSEKVENSER OG ALTERNATIV HVOR BUDSJETTFORUTSETNINGENE IKKE HOLDER.....	150
<i>Konsekvenser hvis budsjettforutsetningene ikke holder.....</i>	<i>150</i>
Informasjon om ROBEK	150
<i>Alternativer hvis budsjettforutsetningene ikke holder</i>	<i>151</i>
VEDLEGG 17 – OVERSIKT FOND I EIGERSUND KOMMUNE	152
VEDLEGG 18 – OVERSIKT INVESTERINGSPROSJEKT – 10 ÅRS PROSPEKT	154
VEDLEGG 19 – VERTSKOMMUNETILSKUDET – ENDRINGER I STATSBUJSJETT	156

DEN VIDERE FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2024

Hvem	Hva	Tidspunkt
Regjeringen	Fremleggelse av forslag til statsbudsjett 2024.	06.10.2023
Kommunedirektøren	Presentasjon av administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan 2024 – 2027	30.10.2023
Utvalg for samfunnsutvikling	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	08.11.2023
Administrasjonsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	14.11.2023
Felles brukerutvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	15.11.2023
Levekårsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	16.11.2023
Planteknisk utvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	20.11.2023
Arbeidsmiljøutvalget (HAMU)	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	
Formannskapet	Behandle (innstille) budsjett og økonomiplan 2024 - 2027.	22./29.11.2023
«Allmennheten»	Innstilling til budsjettet skal offentliggjøres minst 14 dager før KS sin behandling, KL §14-3.	01.12.23 - 17.12.23
Kommunestyret	Vedta budsjett og økonomiplan 2024 – 2027. Det påpekes at etter kommunestyrets vedtak skal budsjett og økonomiplan oversendes Statsforvalter i Rogaland til orientering.	18.12.2023
Stortinget	Vedta statsbudsjett.	Desember 2023

KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

Vår visjon «Sammen for alle» forplikter oss som kommune og lokalsamfunn å ta godt vare på alle våre innbyggere uansett alder, kjønn, bakgrunn og behov. For å leve opp til visjonen trenger vi å stå sammen som et felleskap og bidra fra hvert vårt ståsted i et godt samarbeid. Kommuneplanens samfunnsdel er retningsgivende for hvordan utviklingen og fokuset fremover skal være; En kommune med «Kultur for verdiskaping», en «Småby i vekst», vi skal «Være sammen om det gode liv» og kommunen skal være «En attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft». Dette er mål som forplikter og som vi skal tilstrebe å oppnå.

Tiden vi lever i er preget av uro i verden, mange mennesker på flukt, klimaendringer som medfører mer ekstremvær og høyere grad av klimarisiko. Rentene har økt i et hurtig tempo og sammen med en kostnadsvekst har det gitt innbyggere, næringsliv og Eigersund kommune et mindre økonomisk handlingsrom. Også i 2023 har Eigersund kommune og våre innbyggere tatt imot et høyt antall flyktninger, og det rettes en stor takk til alle som har vært med på å bidra til en god velkomst og integrering i lokalsamfunnet vårt.

Budsjettforslaget for 2024 og for økonomiplanperioden frem til 2027 er stramt og gjør at vi må vise stor grad av måtehold ved våre økonomiske disposisjoner. Dette forslaget er i stor grad en videreføring og konsolidering av eksisterende drift og investeringsplaner, og det legges opp til en avtagende investering i perioden. Dette vil gi oss muligheten til å nedbetale gjeld og redusere finansutgiftene våre over tid og dermed gi oss et større handlingsrom til å drifte våre tjenester til kommunens innbyggere og næringsliv. Økning i antall flyktninger har gitt Eigersund kommune inntekter som har styrket finansieringen av flere tjenester. Dette betyr at vi i dette budsjettet og økonomiplanperioden legger til grunn en noe mer dempet profil på driftsreduksjoner. De demografiske endringene fremover tilsier at det blir flere eldre og færre unge, og det innebærer også at etterspørselen etter kommunale tjenester og ressursbruk vil endres over tid. I denne videreføringen av eksisterende drift ligger også inne krav til driftsreduksjoner og omstilling. Disse er fremdeles av en størrelse som tilsier strukturelle endringer i form av f.eks. nedleggelse av en skole, som varslet i forslaget til ny skolebruksplan for Eigersund kommune som for tiden er ute på høring. Et synkende elevtall i kombinasjon med et økende antall eldre vil ha konsekvenser for fremtidig drift og struktur. I tillegg må vi fortsatt ha et fokus på omstilling og bemanningsprofil, herunder når medarbeidere skifter jobb eller går av med pensjon.

Budsjettet og økonomiplanen er de viktigste verktøyene for å støtte opp under kommuneplanens målsettinger. En hovedutfordring for Eigersund kommune er å arbeide for en fortsatt positiv befolkningsutvikling, og da er det viktig å støtte opp under tiltak som bidrar til økt attraktivitet. Befolkningsøkning vil sikre arbeidskraft til næringsliv og offentlig sektor, og en økning vil danne basis for å ha en sunn kommuneøkonomi og et godt utviklet velferdstilbud til våre innbyggere. En attraktiv kommune er også en kommune som ivaretar klima og bærekraftsspørsmålene på en god måte. De bærekraftsmålene som best definerer kommunens mål i samfunnsdelen er nr. 3, God helse og livskvalitet, nr. 4 God utdanning, nr. 9 - Industri, innovasjon og infrastruktur, nr. 11 Bærekraftige byer og lokalsamfunn, nr. 17 Samarbeid for å nå målene.

Det er kommunedirektørens plikt å fremlegge et budsjett og en økonomiplan i balanse, samtidig som tjenestetilbudet skal være forsvarlig. I fremlagt forslag til budsjett er økonomien i balanse, men inntektene er utnyttet så mye som vi finner det forsvarlig.

Innenfor rammen av budsjettforslaget er det flere viktige fokusområder for 2024. Viktige anleggsprosjekter skal ferdigstilles, vi skal fortsette vår satsing på IKT og digitalisering, velferdsteknologiutviklingen følges nøye og muligheter skal utnyttes. Vi skal arbeide med oppfølging

av en klima- og miljøplan, energieffektivisering og klimatilpasningstiltak. Eigersund kommune har en verneverdig trehusbebyggelse som får økt brannvernfokus. Et nytt bibliotek skal åpnes og gir nye muligheter til aktivitet rundt torget. Vi tar sikte på nye byutviklingstiltak ved å fjerne båthuset ved rådhuset og anlegge en bedre bryggefront. Videre tas sikte på å etablere flere sykehjemsplasser i Eigersund kommune. I første omgang ved å finne en løsning sammen med ambulansetjenesten slik at kommunen kan ta i bruk avdelingen 2 øst på sykehusområdet på Lagård. Eigersund kommune skal være en attraktiv arbeidsplass. Kampen om arbeidskraften er allerede stor innenfor flere sektorer, og vi må fortsette det langsiktige arbeidet for et godt arbeidsmiljø, økt heltidskultur, lavere sykefravær og en organisasjon med stolte, dyktige og engasjerte medarbeidere.

Det er Eigersund kommune ved kommunestyret som fatter endelig vedtak for budsjett og økonomiplan. Med budsjettet menes året 2024, mens økonomiplanen er for perioden 2024-2027. Når budsjettet og økonomiplanen er vedtatt oversendes det til Statsforvalteren i Rogaland, som kan underkjenne budsjettvedtak hvis budsjettet det enkelte år ikke er i balanse og/eller at det ikke foreligger spesifikke nok inntekter, utgifter og/eller reduksjoner. Budsjettforskriftene peker på at både økonomiplanperioden og det enkelte år skal og må være i balanse. Reduksjoner, herunder tiltak, må også synliggjøres ved at ansvar legges på den enkelte avdeling.

Eigersund, 30. oktober 2023

Siri Meling

Kommunedirektør

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK

Overordnet

- 1) Kommunedirektørens forslag til drifts- og investeringsbudsjett for Eigersund kommune for 2024 vedtas.
- 2) Budsjetttrammene for 2024 for Eigersund kommune fastsettes som bindende og må ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.
- 3) Endringer i løpet av året knyttet opp mot økonomiske rammer pr avdeling fremmes som sak for Kommunestyret.
- 4) Formannskapet skal snarest underrettes dersom det viser seg at bevilgede midler ikke vil bli tilstrekkelig, eller de oppførte inntektsanslag vil svikte.

Skatt

- 5) Inntektsskatten for 2024 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.
- 6) Formuesskatten til kommunen for 2024 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.

Selvkostgebyrer

- 7) Iht. «Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer» bruker Eigersund kommune selvkostprinsippet for tjenester hvor dette er lov. Der det er lov skal 100 % av kostnadene på området inn i grunnlaget. Et eventuelt underskudd fremføres iht selvkostforskriftens § 8.
- 8) Fra 01.01.2024 settes renovasjonsgebyret til
 - a) 4.000 kroner for boliger.
 - b) 2.300 kroner for hytter/fritidsboliger.
 - c) 2.000 kroner for septiktanktømming (standard tank)
 - d) Alle beløp er oppgitt eksklusivt merverdiavgift.
 - e) Dalane Miljøverk AS fakturerer alle beløp for Eigersund kommune.
- 9) Fra 01.01.2024 økes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av vann med +50 % - i forhold til nivået i 2023.
- 10) Fra 01.01.2024 økes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av avløp med +10 % - i forhold til nivået i 2023.
- 11) Fra 01.01.2024 økes gebyrene knyttet opp mot feieravgift med +15% - i forhold til nivået i 2023.

Organisasjon

- 12) Kommunedirektøren får fullmakt til å foreta stillingsendringer innenfor budsjetttrammen.

Finans

- 13) For 2024 legges det opp til en samlet låneramme på 280.500.000 kroner (inkl. Start-lån).
- 14) Det tas opp kommunale Startlån til videre utlån på 30.000.000 kroner
- 15) Avdragstid på nye lån settes til maksimalt 40 år.
- 16) Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp likviditetslån / økt trekkrettighet på bankkonto innenfor en kredittramme begrenset oppad til 50 millioner kroner. Likviditetslån / økt trekkrettighet må være innfridd innen årets utgang.

Investeringer

- 17) Ubrukte investeringsmidler i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2025.
- 18) Kommunedirektøren får fullmakt til å se IKT-prosjektene under ett.

Prisjustering

- 19) Kommunale gebyr og betalingssatser for 2024 vedtas iht. vedleggene i sak om budsjett 2024 og økonomiplan 2024 – 2027. De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2024.
- 20) Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i henhold til vedlagte oversikter i saken. De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2024.

Avsetning til fond i løpet av budsjettåret

- 21) 100 % av mindreutgiftene i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2025 – forutsatt driftsoverskudd.
- 22) Ved mindreforbruk innen avdelingene og enkelt-ansvar, har Kommunedirektøren fullmakt til å sette av inntil 100 % av mindreforbruket innen drift på driftsfond – forutsatt driftsoverskudd.
- 23) Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over eventuelt justert budsjett settes av på «Skattereguleringsfondet».
- 24) Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på «Finansfondet». I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.
- 25) Et positivt premieavvik – ut over budsjett - settes av på «Premieavviksfondet». Kostnader relatert til tidligere positive premieavvik dekkes av «premieavviksfondet» og / eller et positivt premieavvik i kalenderåret.
- 26) Ved tilførsel av mer midler avsettes disse til driftsfond eller investeringsfond.

Eiendomsskatt

- 27) For eiendomsskatt 2024 vedtas følgende:
 - a. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det for skatteåret 2024 ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen.
 - b. For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1).
 - c. Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 5,9 promille.
 - d. I medhold av eiendomsskatteloven § 12 differensieres satsene ved at
 - i. skattesatsen for boliger og fritidsboliger settes til 2,8 promille (esktl. § 12 bokstav a).
 - ii. skattesatsen for ubebygde tomter settes til 1,0 promille (esktl. § 12 bokstav b).
 - e. Det gis ikke bunnfradrag på bolig/fritidsbolig.
 - f. Det skrives ut skatt på et særskilt skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og -installasjoner ikke skal medtas i takstgrunnlaget når de tidligere verk og bruk skal takseres og regnes som næringseiendom fra 2019. Grunnlaget er differansen mellom skattegrunnlaget i 2018 og ny takst for objektene i 2019. Grunnlaget skal i 2024 være redusert med seks syvendedeler (jf. overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første punktum). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 7 promille.
 - g. For skatteåret 2024 skal det gis fritak for eiendommer i henhold til eiendomsskatteloven § 7 bokstav a). Fritak innrømmes ikke hvis bruken av eiendommen bidrar til en konkurransevidning i forhold til private foretak. Dette gjelder tilsvarende for del av eiendom. Eiendom tilhørende andre stiftelser/organisasjoner kan bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad. Følgende eiendommer skal fritas:
 - i. Private barnehager
 - ii. Idrettslag tilsluttet Norges idrettsforbund
 - iii. Bedehus og lokaler tilhørende religiøse samfunn og -foreninger
 - iv. Eiendom tilhørende ikke-kommersielle stiftelser, institusjoner og foreninger.
 - h. For skatteåret 2024 skal fredede bygninger gis fritak i henhold til eiendomsskatteloven § 7 bokstav b).
 - i. Nye boliger fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c i 2 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket.

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN VEDTAK

1. Kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024 - 2027 vedtas og drifts- og investeringsrammer legges til grunn ved kommunens budsjettarbeid og øvrige planleggingsvirksomhet.
2. Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i den grad det er mulig med den kommunale deflatoren fra året i forkant (gjengitt i revidert nasjonalbudsjett). De inntektene som kan justeres fra 1/1.
3. Neste rullering av økonomiplan finner sted høsten 2024.

KOMMUNEDIREKTØRENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER

Utgangspunkt for budsjettbehandlingen

Kommunedirektøren peker på at utgangspunktet for budsjettet og budsjettbehandlingen er krevende. Demografiske endringer vil bli en stor utfordring for Eigersund kommune (på lik linje som for en rekke andre kommuner). Vi har analyser som viser en forskyvning av både antall, utgifter og tjenesteproduksjon fra «yngre til eldre». Selv om netto effekten er «liten» snakker vi om endringer mellom områdene på over 40 millioner kroner i kommende økonomiplanperiode. Videre vil en utbygging av flere sykehjemsplasser føre til økte finansutgifter og driftsutgifter som vi i dagens situasjon ikke har økonomi til å dekke.

Økonomiplan viser at utgiftene øker mer enn inntektene for Eigersund kommune. For 2024 ser vi en endringer og økning i pensjon, energi og finansutgiftene, leieutgifter og gitte driftsutgifter. Økningen i finansutgiver er varslet og er økonomisk dramatisk. Dette er forhold som enten ikke dekkes av økt rammetilskudd/skatt – eller i for liten grad. Det er derfor nødvendig for kommunedirektøren å videreføre allerede vedtatte reduksjoner over hele økonomiplan-perioden.

Det påpekes videre at kommunedirektøren ikke har hatt rom for å ta inn de forhold som har blitt spilt inn i budsjettprosessen, men har måtte legge forhold som er styrt av f.eks. lovverk. For å kunne skape noe rom for de endringer som nå må gjøres disponeres driftsfondene våre. Inntektene er strukket og budsjettet optimistisk – dette både med tanke på finansinntekter, skatt og egne inntekter. Det advares mot å øke inntektsanslaget ytterligere – da vi ligger høyere enn statens anslag. Kommunedirektøren har ikke foreslått å bruke mulighetene for å øke eiendomsskatten. Skal sykehjemsplasser realiseres (10 ekstra plasser) må eiendomsskatten økes, da det ikke bør legges inn økte driftsreduksjoner andre steder.

Utgangspunktet for budsjettet for 2024 (B24) er justert budsjett for 2023. Kommunedirektøren viser her til tertialrapporten for perioden januar – august 2023 som også inkluderer endringer i investeringsbudsjettet for 2023.

Med justert budsjett menes budsjettet for 2023 som kommunestyret vedtok i desember 2022 – korrigert med de endringer som fremkommer i forbindelse med økonomirapporter og/eller egne saker i 2023.

Videre har en lagt til grunn Kommuneproposisjonen for 2024 og regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2024. Herunder KS sine anslag for skatt og rammetilskudd både for 2023 og 2024.

Det er alltid knyttet usikkerhet til fremtidige forhold. Det gjelder også for kommunens virksomhet og påvirker selvsagt budsjettbehandlingen for 2024. Samtidig påpeker kommunedirektøren at vi også for kommende år må forvente endringer i løpet av året – dette i form av endringer knyttet opp mot tjenesteproduksjon og/eller endringer i inntektene våre.

Kommunedirektøren viser til at vi nå lever i en «dyrtid» som også gir utslag for Eigersund kommune. Basert på både økte utgifter, men også realisererte investeringer, må gebyrer innenfor tjenesteproduksjonen og selvkostområdene økes.

Det påpekes at alle tall er i nominelle beløp/kroner.

Økonomiske utviklingstrekk i økonomiplanperioden

Kommunedirektøren viser til følgende utviklingstrekk i den økonomiplan som fremlegges – og hvor perioden 2021 – 2022 tas med. Det påpekes at 2021 og 2022 er etter avlagte årsregnskap, mens de andre årene er etter budsjett (inkludert 2023). Oversikten viser følgende utviklingstrekk – i driften:

	R2021	R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Driftsinntekter	-1 449 010 675	-1 501 774 000	-1 534 499 000	-1 649 573 000	-1 635 325 000	-1 610 254 000	-1 585 108 000
Driftsutgifter	1 359 187 521	1 438 493 000	1 462 177 000	1 578 744 000	1 519 867 000	1 485 900 000	1 465 539 000
Finansinntekter	-61 321 878	-54 419 000	-68 957 000	-77 440 000	-75 215 000	-75 455 000	-76 985 000
Finanskostnader	107 029 503	102 458 000	143 569 000	167 355 000	175 155 000	176 055 000	172 105 000
Finansiering - bruk av fond	-81 865 913	-17 461 000	-92 166 000	-60 067 000	-9 846 000	-6 290 000	-6 133 000
Finansiering - avsetning	119 621 215	22 835 000	80 948 000	20 981 000	25 364 000	30 044 000	30 582 000
Overføring til investering	6 360 227	9 868 000	8 928 000	20 000 000	0	0	0
Totalsum	0	0	0	0	0	0	0

Som oversikten viser så fremlegges budsjettet og økonomiplan i budsjettmessig balanse, ved bruk av driftsfond og lønnsreduksjoner. Netto driftsresultat viser følgende (avrundet):

- 2021: -44 116 000 kr («overskudd»)
- 2022: -15 243 000 kr («overskudd»)
- 2023: 2 290 000 kr («underskudd»)
- 2024: 19 086 000 kr («underskudd»)
- 2025: -15 518 000 kr («overskudd»)
- 2026: -23 754 000 kr («overskudd»)
- 2027: -24 449 000 kr («overskudd»)

Hvis vi tar utgangspunkt i perioden 2020 til 2027 så trekkes spesielt følgende forhold frem:

- Økende bruk av driftsfond. Mot slutten av perioden blir driftsfondene redusert. En viser her til eget vedlegg.
- Det pekes på at overføring av midler mellom årene (i forbindelse med årsregnskapet) betyr bruk av driftsfond knyttet opp mot finansieringen av de overførte midlene.
- Det ligger inne reduksjoner hvert år og for den enkelte avdeling. Dette beskrives i et eget kapittel – herunder fordeling.
- Finansutgiftene øker betydelig. Økte finansutgifter blir ikke kompensert via inntektssystemet (er ikke et eget kriterium).
- I fremlagt økonomiplan vil ikke de finansielle mål nås, men det påpekes viktigheten av å arbeide mot disse. For å realisere disse mål er det videre viktig å klare å gjennomføre de forhold som ligger som budsjettforutsetninger – herunder driftsreduksjoner og salg av tomter. Hvis ikke vil kostnadene økes betydelig.

Kommuneplanens handlingsplan er økonomiplan

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste overordnede plan. Samfunnsdelen er mer enn et styringsdokument. Den er med å definere og formidle kommunens identitet og hvor en vil. Perspektivet i samfunnsdelen må være langsiktig, men satsingsområder med mål og strategier må være utformet på en måte som gjør at de gir føringer for arbeidet i avdelingene, og for arbeidet med handlingsdel som fremmes via økonomiplan.

Skal vi få til en velfungerende samfunnspolitikk i tråd med lov og forsvarlighet er vi avhengig av en god sammenheng mellom politikk og økonomi. God økonomistyring gir økt politisk handlingsrom, både på kort og lang sikt. Samtidig trenger virksomhetsstyringen klare politiske føringer for hva som er kommunestyrets satsingsområder og hovedstrategier. Disse føringene legges i kommuneplanens samfunnsdel.

Arbeidsdelingen i det kommunale plansystemet

Planene i det kommunale plansystemet må ha en god funksjon i forhold til hverandre.

I oversikten nedenfor er det vist hvilken funksjon de ulike planene har.

Kommuneplan	Kommunedelplan	Fag- og temaplaner	Handlingsdel med økonomiplan
"Visjon og satsingsområder"	"Eventuelt utdyping av kommuneplanen"	"Konkretisering"	"Prioriteringer og tildeling av ressurser"
PBL § 11	PBL § 11		PBL § 11 og KL § 44
<ul style="list-style-type: none">• Visjon• Satsingsområder• Hovedtrekk arealbruk	<ul style="list-style-type: none">• Samfunnstema• Areal- for en del av kommunen	<ul style="list-style-type: none">• Hovedmål og delmål for område/tema• Forslag til tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av satsingsområder i samfunnsdelen• Sortering og prioritering av tiltak fra fag- og temaplaner og eventuelle kommunedelplaner• Fordeling av driftsbudsjett og investeringer i fireårsperioden

PBL viser til plan- og bygningsloven, og KL viser til kommuneloven. I tillegg til planene vist i oversikten lages det virksomhetsplaner som vedtas administrativt og er nært knyttet opp mot årsbudsjettet.

I kommuneplanens samfunnsdel tas kommunens situasjon og de langsiktige samfunnstrendene opp til diskusjon. Som for eksempel utviklingstrekk knyttet til befolkning, næringsliv, innbyggernes forventninger til kommunens tjenester, skole, boligpolitikk og miljøutfordringer. Dette er også forhold som har stor betydning for kommunens økonomiske situasjon og økonomiplanlegging.

Skal plansystemet fungere må samfunnsdelen føring for arbeidet med handlingsdel med økonomiplanen. Gjør den ikke det, mister samfunnsdelen mye av sin funksjon.

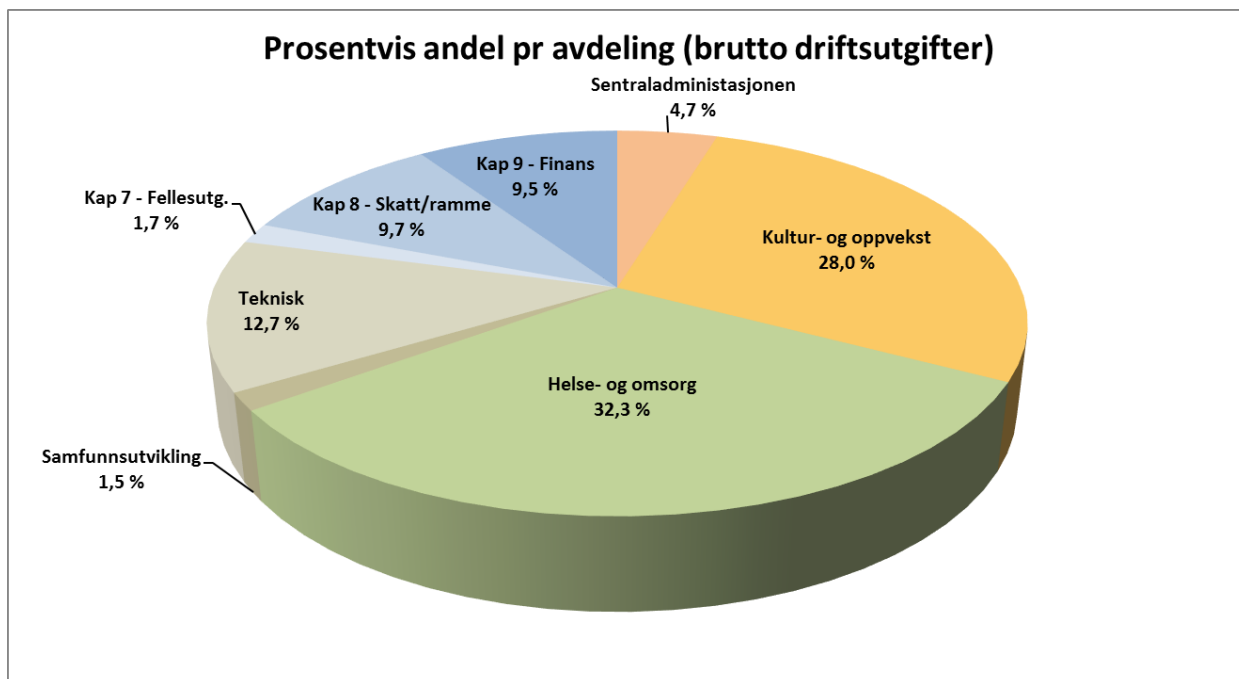
Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen kan etter kommunelovens § 14-4 inngå i handlingsdelen. Ved å koble handlingsdelen sammen med økonomiplan blir det generelt lettere å forstå økonomiplanen. En ønsker å ha en samlet økonomiplan med handlingsdel for å få frem disse koblingene.

Kommunedirektøren har lagt til grunn kommuneplanens samfunnsdel i utarbeidelsen av forslag til budsjett og økonomiplan. Avdelingene bruker kommuneplanen for å sette mål – samt å si noe om hvordan disse skal nås. Disse er lagt som vedlegg for den enkelte avdeling.

Samtidig så peker kommunedirektøren på at inntektene til Eigersund Kommune setter økonomiske rammer som vi må forholde oss til. Ut fra det så må det foretas en prioritering av de tiltak som både ligger i kommuneplan, men også som er meldt inn. Vi er i en situasjon hvor samlede utgifter må tilpasses de inntekter vi har.

Økonomisk fordeling av budsjettmidler – brutto driftsrammer

Figuren nedenfor viser hvordan budsjettmidlene er disponert mellom avdelingene. Med brutto driftsutgifter menes de økonomiske midler (pengene) som avdelingene har til rådighet og som brukes til drift (driftsutgifter – herunder lønn).

For 2024 er brutto driftsutgifter (kostnader) fordelt på følgende måte mellom avdelingene:

Tall i 1000 kr

Avdeling	Budsjett 2024	Prosentvis andel	Oppr. budsjett 2023 (BLÅ BOK)	Prosentvis andel
Sentraladministrasjonen	93 165	4,7 %	84 198	4,8 %
Kultur- og oppvekst	552 207	28,0 %	528 560	30,2 %
Helse- og omsorg	637 759	32,3 %	610 226	34,8 %
Samfunnsutvikling	29 271	1,5 %	28 616	1,6 %
Teknisk	250 272	12,7 %	226 102	12,9 %
Kap 7 - Fellesutg.	33 605	1,7 %	32 145	1,8 %
Kap 8 - Skatt/ramme	191 054	9,7 %	70 000	4,0 %
Kap 9 - Finans	187 355	9,5 %	172 222	9,8 %
TOTALT	1 974 688	100 %	1 752 069	100 %

Tabellen ovenfor viser brutto driftsutgifter i hele tusen kroner. Videre er det gitte ansvar som har betydelige inntektsposter, som ikke fremkommer i denne tabellen. En peker videre på at under Kap. 7 ligger det felles poster – bla. lønnpotten – som blir overført til avdelingene i løpet av driftsåret. Økningen i Kap. 8 henger også sammen med endringer knyttet opp mot flyktningetilskudd (integreringsmidler), men også økt anslag på skatt/rammetilskudd.

Netto driftsutgifter/netto driftsramme danner den økonomiske rammen til avdelingene. Netto driftsramme fremkommer ved at en tar driftsutgifter (alle utgiftene avdelingene har) og trekker fra inntektene som avdelingene har selv (for eksempel brukerbetaling). Det er kommunestyret som vedtar hvilken nettoramme den enkelte avdeling skal ha.

Presset kommuneøkonomi – med lite eller intet handlingsrom

Både justert budsjettet, politiske budsjettsaker og tidligere tertialrapporter viser at økonomien gir lite (eller intet) handlingsrom og hvor det også er interne forhold som gjør den økonomiske situasjonen vanskelig – dette omfatter også allerede vedtatte driftsreduksjoner som ikke har blitt realisert i varige endringer. Det er derfor viktig å ha fokus på økonomisk styring.

De endringer som har skjedd i løpet av 2022 og 2023 er dramatiske. Uten å gå inn på alle forhold som spiller direkte og indirekte inn på vår økonomi må det trekkes frem følgende forhold:

- a) Russlands krigføring mot Ukraina – som (foruten de menneskelige tragediene) også har store økonomiske konsekvenser både direkte og indirekte.
- b) Flyktningsituasjon – som startet i 2015 og som økte betydelig i 2022 og 2023 (også som en følge av Ukraina – krigen).
- c) Økte energipriser (herunder strøm, men også på andre energikilder som drivstoff)
- d) Generelt økte priser – inflasjon.
- e) Økt markedsrente
- f) Økte lønnsutgifter
- g) Økte pensjonsutgifter
- h) Eigersund kommune har hatt og har en høy lånegjeld og som vil øke.

Dette fører til at vi nå får en økonomisk situasjon hvor løpende inntekter IKKE dekker løpende utgifter. Over en periode har vi økt fondsbruken – noe tertialrapporter i 2023 viser (i tillegg til fra tidligere år). Dvs. at vi har balansert økonomisk med en lav markedsrente, når markedsrenten nå øker så øker finansutgiftene (utgifter til renter og avdrag) så mye at vi får økonomiske problemer med å dekke disse. Videre ser vi – som tidligere varslet – at statens overføringer ikke dekker økte utgifter. I tillegg kommer inndekning av demografiske endringer.

Dette gjør at Eigersund kommune får en meget anstrengt økonomi i kommende økonomiplanperiode – basert på de forhold vi kjenner i dag. Det har derfor ikke vært et økonomisk handlingsrom for kommunedirektøren i økonomiplanperioden. Fokuset fremover blir hvilke tiltak og oppgaver som må tas ut for å skape økonomisk stabilitet. Det påpekes at di 2024 har et negativt netto driftsresultat (underskudd), mens anbefalingene til KS er å ha et positivt netto driftsresultat på 1,75% (noe som også er kommunedirektørens mål). Ut over perioden bedres dette.

I dette dokument legger Kommunedirektøren til grunn driftsmessig endringer og må legge inn nye budsjetterte lønnsreduksjoner.

Samtidig viser ulike dokument og dialog med andre kommuner at den økonomiske situasjonen for kommunene er presset.

Forhold som Kommunedirektøren vil komme tilbake til i 2024

Kommunedirektøren viser også til at det er forhold som en ikke legger frem i budsjettforslaget. Dette er forhold som skal eller må utredes nærmere før politisk behandling, men også forhold som staten kan komme tilbake til. Kommunedirektøren viser bl.a. her til:

- Oppfølging av foreslåtte reduksjoner – herunder strategiske valg.
- Investeringsmessige forhold – herunder rapportering på salg av tomter (som er en viktig forutsetning i forslag til finansiering).
- Eventuell overtakelse/kjøp av Helse Stavanger sin andel av Lagård Sjukeheim.
- Konsekvenser av demografiske endringer (dvs. endringer i folketall og sammensetningene). Kommunedirektøren peker på at dette blir en betydelig utfordring for både Eigersund kommune og andre kommuner.
- Tilbakemelding på satte mål (oppfølging).
- Status og utvikling knyttet opp mot arbeidsplasser i Eigersund Kommune.
- Eigersund kirkelige fellelråd har bedt om økte midler. Dette er forhold som kommunedirektøren ikke har funnet økonomisk rom for.
- Rapportering på ENØK og klimatiltak, samt vedlikehold på bygg og anlegg.
- Oppfølging og rapportering på sykefravær.

- Sak knyttet opp mottak av flyktninger i 2024. En viser til at det er lagt inn et anslag knyttet opp mot mottak av flyktninger i 2024 (basert på ulike økonomiske oversikter).
- Investeringsprosjekt – herunder sluttregnskap.
- Konsekvenser av et nytt inntektssystem for kommune fra 2025. Det har blitt utarbeidet en NOU som ser på inntektssystemet for kommune, og som ble sendt på høring. Samtidig har det blitt foretatt omfattende skatteendringer knyttet opp mot bla. vannkraft og grunnrenteskatt utenom omtalte høring. Det er nå varslet om at nytt inntektssystem for kommunene vil bli fremmet våren 2024 – med virkning for 2025.
- TØRN-prosjektet. Rapportering på status og inndeckning av stillinger (uten budsjettmidler).

Det pekes på at i forbindelse med budsjettet så skal dette sendes inn til Statsforvalteren i Rogaland, som skal foreta en gjennomgang og vurdering av budsjettet.

HOVEDTALL I BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

Budsjettert negativt netto driftsresultat (merforbruk) og økonomisk status

Eigersund kommune er i en situasjon hvor statens anslag på frie inntektene (skatt og rammetilskudd) er stabile i kommende økonomiplanperiode og uten særlig forventet vekst i økonomiplanperioden. Vi har lagt til grunn en viss endring i folketall – knyttet opp mot SSB sine anslag og antall flyktninger. Veksten i skatt og rammetilskudd øker med 64,2 millioner kroner fra justert budsjett 2023 til kommunedirektørens forslag for 2024. Kommunedirektørens forslag bygger på anslagene til KS – uten nedgang i folketallet. Samtidig pekes det på store endringer i forhold til skatt og rammetilskudd – som må sees i sammenheng. For 2023 forutsettes det en økt skatteinntang – som en konsekvens av statens anslag og at rammetilskuddet øker for 2023. Videre ble det i budsjettet for 2023 lagt inn en forventet økning i skatt og rammetilskudd – som «spiser opp» deler av veksten. Det vil si at inntektene er brukt på forhånd. Det pekes på at flere av våre økte driftsutgifter – som f.eks. ressurskrevende tjenester, finansutgifter, leie av ny svømmehall og videreføring av læringsressurser – må dekkes på en annen måte. Den tid våre egne inntekter ikke strekker til for å dekke disse forhold fører dette til at vi må bruke driftsfond og i tillegg foreta betydelige reduksjoner. En må forvente at dette kan føre til endringer innenfor dagens tjenesteproduksjon.

KOSTRA-oversikter som er utarbeidet (og presentert i egne saker) viser at vi har høyere utgifter enn normert på flere områder. Selv om det er gode forklaringer på dette er resultatet likevel at vi har høyere utgifter enn det som våre økonomiske ramme skulle tilsi. Kommunedirektøren vil også i år peke på at foreslåtte og vedtatte investeringer er nødvendige, rent tjenestemessig, så er økningen i finansutgiftene vanskelig å bære for Eigersund kommune og må defineres som for store. Dette selv om vi korrigerer for lån knyttet opp mot både Startlån og VA-sektoren.

Dette ble også kommentert når markedsrenten var lav. Nå har Norge (og resten av verden) fått en kraftig økt markedsrente og som gjør at vi nå er midt oppi den situasjonen kommunedirektøren tidligere har advart mot. Konsekvensene er at finanskostnadene isolert sett øker betydelig i forhold til tidligere budsjett. En kan her vise til at i «stress-testen» i budsjettet for 2023 så ble et «verst – tenkelig-scenario» utarbeidet med en rammeøkning på +1% og +2%. Dette er nå en situasjon som vi er i. Det er derfor nødvendig å redusere fremtidige låneopptak – noe som en har innarbeidet i denne økonomiplan. Konsekvensene av dette er at en rekke ønskede investeringsprosjekter har blitt utsatt (en viser til eget vedlegg som viser disse – med tanke på et investeringsprogram for en 10 års periode). Sistnevnte forhold er vi kjent med at en rekke andre kommuner også gjør. En viser til at foruten økte finansutgifter så vil det også være økte driftsutgifter knyttet opp mot flere av de nye investeringsprosjektene (herunder sjukeheimplasser).

Fremlagt forslag til budsjett og økonomiplan for perioden 2024 – 2027 er i balanse. Dert påpekes at dette skjer ved bruk av driftsfond og reduksjoner i samtlige avdelinger.

Kommunedirektøren er bekymret for den økonomiske situasjonen for Eigersund kommune. Årlige investeringer skulle ha ligget rundt 50 millioner kroner for å ha redusert lånegjelden samlet. Som det framkommer, ligger dette årlig betydelig høyere. Det å øke kommunale inntekter er videre vanskelige. Kommunedirektøren viser til at en økning i eiendomsskatten på 1 promille knyttet opp mot boliger vil kunne gi en økt inntekt på ca 14 millioner kroner – som tilsvarer utgiftene til HO og Teknisk for å drifte 10 nye sjukeheimplasser ved Lagård sjukeheim. Det påpekes at denne økningen i eiendomsskatt er ikke foreslått, noe som også gir konsekvenser knyttet opp mot tjenesteproduksjon.

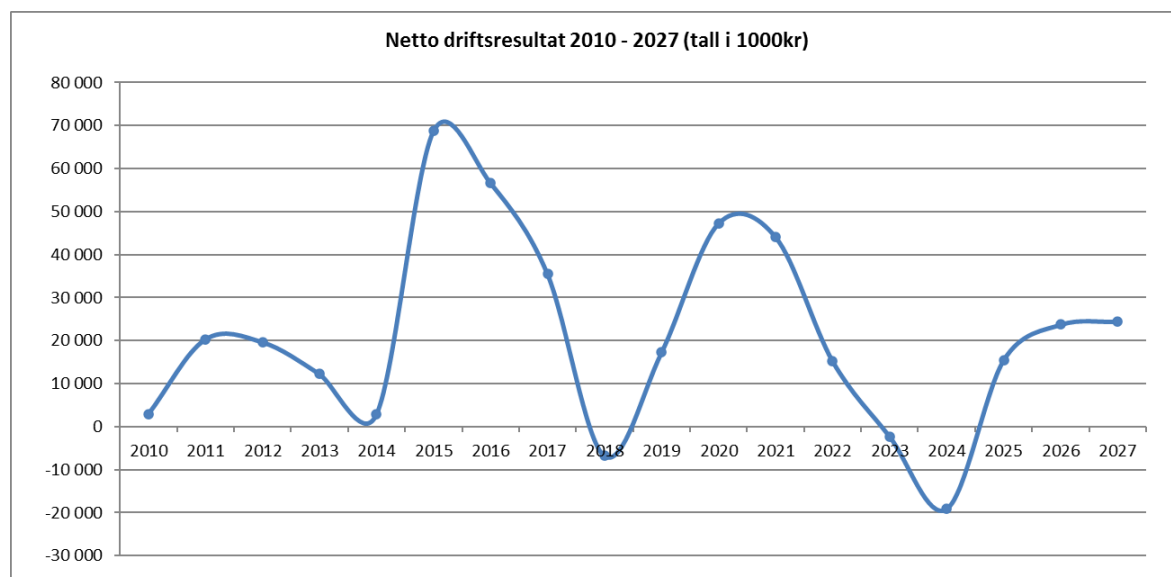
I en situasjon hvor inntektene er stabile, mens utgiftene stiger så tilsier dette at en vanskelig økonomisk situasjon blir ytterligere forverret. En viser videre til at fondsmidler og økonomisk balanse har framkommet i forbindelse med årsregnskap og ikke budsjett tidligere. Både pensjon, finans og skatt har blitt bedre enn budsjettet tidligere år. Dette er noe som vi ikke kan forvente kommende år.

I Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan fremkommer følgende resultat for de siste årene – samt for kommende økonomiplanperiode 2024 – 2027 (det vises også til samlet oversikt under):

- 2015: Udisponert mindreforbruk var 1.691.073 kr. Netto driftsresultat var 68.693.758 kroner.
- 2016: Udisponert mindreforbruk var 21.266.905 kr. Netto driftsresultat var 56.705.271 kroner.
- 2017: Udisponert mindreforbruk var 1.863.930 kr. Netto driftsresultat var 35.518.446 kroner.
- 2018: Netto driftsresultat på -6.809.420 kr (merforbruk). Etter bruk/avsetning til fond fikk vi et regnskapsmessig mindreforbruk på 2.047.357 kr.
- 2019: Netto driftsresultat på 17.269.938 kr (mindreforbruk). Etter bruk/avsetning til fond fikk vi et regnskapsmessig mindreforbruk på 774.499.
- 2020: Netto driftsresultat på 47.292.308 kr (mindreforbruk). Etter bruk/avsetning til fond fikk vi et regnskapsmessig mindreforbruk på 1.442.039 kr.
- 2021: Netto driftsresultat på 44.115.530 kr (mindreforbruk). Bruk av fond på 81,9 millioner kroner. Videre avsatt 119,6 millioner kroner på fond. Merk at fondsdisponeringen omfatter også midler overført mellom år.
- 2022: Netto driftsresultat på 15.243.065 kr (mindreforbruk). Etter bruk/avsetning til fond fikk vi et regnskapsmessig mindreforbruk på 973.396 kr.
- 2023: Budsjettet med negativt netto driftsresultat på -0,15% pr d.d.
- 2024: Negativt netto driftsresultat på -1,16%. Forutsetter realisering av budsjettet omstilling/ lønnsreduksjoner.
- 2025: Positivt netto driftsresultat på 0,95%. Forutsetter realisering av budsjettet omstilling/ lønnsreduksjoner.
- 2026: Positivt netto driftsresultat på 1,48%. Forutsetter realisering av budsjettet omstilling/ lønnsreduksjoner..
- 2027: Positivt netto driftsresultat på 1,54%. Forutsetter realisering av budsjettet omstilling/ lønnsreduksjoner.

Regnskapsmessig og budsjettmessig driftsresultat

I det kommunale regnskapet brukes netto driftsresultat (etter finansposter, men før interne avsetninger til fond og bruk av fond) som «resultatmål». Tabellen nedenfor viser netto driftsresultat for Eigersund kommune over tid.

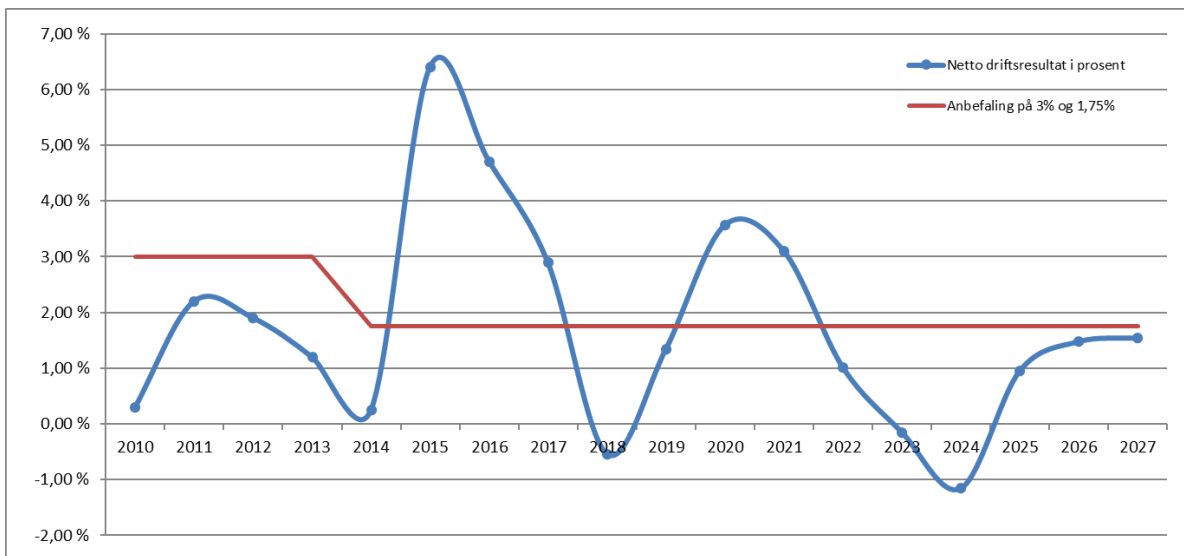

Oversikten viser at Eigersund kommune fra 2010 til 2022 (med unntak av enkelt år) har hatt positivt netto driftsresultat (mindreforbruk/overskudd). Det er også grunn til å peke på at regnskapet har blitt mer positivt enn budsjettet disse årene. For 2023 og 2024 er det budsjettet et negativt netto

driftsresultat. Netto driftsresultat stiger utover økonomiplanperioden, men utviklingen forutsetter at de planlagte lønnsreduksjoner realiseres.

Oversiktene viser svingninger. Det er derfor viktig at en kommune setter av penger på ulike fond når økonomien tillater det, noe som er gjort i enkelte perioder. Det er anbefalt at kommunene har et netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntektene.

Oversikten nedenfor viser netto driftsresultat for Eigersund kommune i perioden 2010 til 2027 oppgitt i prosent av driftsinntekter. 2010 – 2022 er etter avlagt årsregnskap. 2023 – 2027 er budsjetterte tall. Blå linje er netto driftsresultat for Eigersund kommune, mens rød linje viser KS sin anbefaling:

Samlede økonomiske hovedtall for Eigersund kommune

Eigersund kommune har følgende hovedtall i fremlagt forslag til budsjett 2024:

Sum driftsinntekter	1 649 573 000
Sum driftsutgifter (eksl avskrivinger)	1 578 744 000
Sum finansposter (netto kostnad)	89 915 000
Netto driftsresultat (-1,16%)	-19 086 000
Overføring til investeringsprosjekter	20 000 000
Bruk av driftsfond til investeringsprosjekter	-20 000 000
Netto bruk av fond	19 086 000
Budsjett 2024 er i balanse	0

Samlede driftsinntekter og driftsutgifter 2024 – 2027

Oversikten viser følgende hovedposter (standard oppsett for denne oversikt iht forskrift):

	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
<i>Tall i 1000</i>				
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	480 264	480 264	480 264	479 764
2 Inntekts- og formuesskatt	597 200	597 200	597 200	597 200
3 Eiendomsskatt	69 220	69 130	69 130	69 130
4 Andre skatteinntekter	8 968	10 294	10 294	10 294
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	48 324	43 842	39 606	35 370
6 Overføringer og tilskudd fra andre	271 780	254 566	228 243	204 176
7 Brukerbetalinger	29 611	29 661	29 711	29 711
8 Salgs- og leieinntekter	144 206	150 368	155 806	159 463
9 Sum driftsinntekter	1 649 573	1 635 325	1 610 254	1 585 108
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	875 028	814 397	780 199	760 308
11 Sosiale utgifter	235 908	231 104	233 337	233 387
12 Kjøp av varer og tjenester	344 822	351 290	349 288	348 768
13 Overføringer og tilskudd til andre	122 986	123 076	123 076	123 076
14 Avskrivninger	85 500	85 500	85 500	85 500
15 Sum driftsutgifter	1 664 244	1 605 367	1 571 400	1 551 039
16 Brutto driftsresultat	-14 671	29 958	38 854	34 069
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	35 975	32 065	30 605	30 295
18 Utbytter	41 465	43 150	44 850	46 690
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
20 Renteutgifter	88 800	91 000	89 500	85 150
21 Avdrag på lån	78 555	84 155	86 555	86 955
22 Netto finansutgifter	-89 915	-99 940	-100 600	-95 120
23 Motpost avskrivninger	85 500	85 500	85 500	85 500
24 Netto driftsresultat	-19 086	15 518	23 754	24 449
Netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter	-1,16 %	0,95 %	1,48 %	1,54 %
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	20 000	0	0	0
26 Avsetninger til bundne driftsfond	866	445	903	830
27 Bruk av bundne driftsfond	-6 986	-6 050	-5 285	-5 128
28 Avsetninger til disposisjonsfond	20 115	24 919	29 141	29 752
29 Bruk av disposisjonsfond	-53 081	-3 796	-1 005	-1 005
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto drift	-19 086	15 518	23 754	24 449
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

- Merk at positiv utvikling i netto driftsresultat forutsetter at planlagt omstilling og lønnsreduksjoner realiseres
- Merk også renteutgiftene som er meget høye. Renteutgifter var på ca 22,8 millioner kroner i året 2021 og nå er det forventet en rentekostnad på 88,8 millioner kroner i 2024.
- Det påpekes at det er lagt inn forventning om høy skatteinntang og økning i folketallet i forhold til SSB sine anslag.

- Resultatene forutsetter videre at salg av tomter blir realisert. Hvis ikke må låneopptaket i perioden 2023 – 2027 økes med 100 millioner kroner. En slik økning vil gi økte årlige finansutgifter i 2027/2028 på ca 8,6 millioner kroner.
- Budsjettert resultat forutsetter videre at vi klarer:
 - Å integrere flyktninger på en god måte – hvor personer kommer ut i jobb eller studier. Hvis vi ikke lykkes med dette vil en i løpet av økonomiplanperioden ha store økonomiske utgifter relatert til sosialhjelp – som vi ikke har dekning på.
 - Å realisere TØRN-prosjektet innenfor eksisterende økonomiske rammer. Pr i dag så er det ikke lagt inn budsjettmidler til TØRN-stillinger (noe som ei heller er intensjonen).
- Kommentar til avskrivninger: avskrivningene i kommuner skal budsjetteres som en utgift, men også med en motpost som inntekt. Årsakene til dette er at i kommunebudsjettene/-regnskapene føres avdrag som en driftsutgift.

Samlet investeringsbudsjett for økonomiplanperioden

Investeringer i anleggsmidler for Eigersund kommune i perioden 2023 – 2027:

- 2023 – 284.740.000 kroner
- 2024 – 377.128.000 kroner
- 2025 – 149.778.000 kroner
- 2026 – 77.475.000 kroner
- 2027 – 77.375.000 kroner

Samlede investeringer for perioden 2023 – 2027 er på 966.496.000 kroner.

I tillegg til dette ligger tildeling av Start-lån (lån som Eigersund kommune videreformidler / låner ut til andre) som er totalt på 170.000.000 kroner for samme periode. Iht. regnskapsforskriftene skal Startlån føres i investeringsbudsjettet.

Netto rammer for avdelingene i drift

Nettorammene for avdelingene i drift: utgifter fratrukket egne inntekter:

Tall i 1000 kr

Avdeling	2023	2024	2025	2026	2027
Sentraladministrasjon	71 382	72 353	69 168	68 568	69 368
Kirken	6 001	6 061	6 061	6 061	6 061
Fellesfunksjoner - Kap 7	-23 920	12 625	12 625	12 625	12 625
Kultur og oppvekst	466 028	462 423	444 817	439 219	446 319
Helse og omsorg	540 827	514 968	509 011	506 144	501 444
Samfunnsutvikling	14 117	14 926	15 476	16 026	16 026
Tekniske tjenester	95 094	102 780	90 742	89 632	87 234
Vann og Avløp - selvfinansierende					
Sum fordelt til drift	1 169 529	1 186 136	1 147 901	1 138 276	1 139 077

Som det fremkommer så er det en samlet økning mellom 2023 og 2024 – hvor endringen er slik:

Avdeling	2023	2024	Endr B24-B23
Sentraladministrasjon	71 382	72 353	971
Kirken	6 001	6 061	60
Fellesfunksjoner - Kap 7	-23 920	12 625	36 545
Kultur og oppvekst	466 028	462 423	-3 605
Helse og omsorg	540 827	514 968	-25 859

Samfunnsutvikling	14 117	14 926	808
Tekniske tjenester	95 094	102 780	7 687
Vann og Avløp - selvfinansierende			
Sum fordelt til drift	1 169 529	1 186 136	16 607

Alle tall oppgitt i hele tusen kroner.

Rammene til avdelingene øker totalt sett, men med betydelige forskjeller. Endringene er nærmere beskrevet i kapittel for hver enkelt avdeling. Hovedpunkter som trekkes frem:

- Økninger knyttet til lønnsoppgjør for alle avdelinger – økt kostnad
- Omstilling/lønnsreduksjoner – redusert kostnad
- Tidsbegrensede rammeendringer trekkes ut (forhold som f.eks. gjelder kun i 2023)
- Endringer i statsbudsjettet legges inn.
- Alle kostnader relatert til flyktninger er trukket ut fra rammen til den enkelte avdeling (KO og HO) og påløpte kostnader underveis i dekkes i sin helhet av integreringstilskudd.
- Forslag om nye endringer/tiltak ved avdelingene.
- Endringer i Kap. 7 Fellesfunksjoner. Noen momenter her er:
 - Avsatt forventet kostnad for lønnsoppgjør ligger på kap 7 og er betydelig lavere i 2024 enn i 2023. Årsaken er at i 2023 var ikke lønnsoppgjøret klart før etter budsjettet var lagt frem og både 2022 og 2023 måtte estimeres og budsjetteres. For budsjett 2024 er det kun lønnsoppgjør for perioden mai 24 – desember 24 som ligger i kap 7. Med andre ord er dette en del av forklaringen til en reduksjon i rammen til kap 7.
 - Den største endringen er allikevel knyttet til pensjon. For budsjettåret 2023 ble det budsjettet i balanse blant annet ved å bruke premieavviket til å finansiere driften. Dette er budsjettmessig mulig og lovlig, selv om det ikke er ønskelig – verken budsjettmessig eller likviditetsmessig. Dette betyr at vi bruker «monopol-penger» likviditetsmessig, noe som har svekket likviditeten i Eigersund kommune. Fra 2024 settes igjen premieavviket av på premieavviksfondet og dermed blir netto inntekt i kap 7 i 2023 snudd til netto kostnad i 2024.

Driftsreduksjoner 2023 – 2027

Siden 2017 har Eigersund kommune arbeidet med driftsreduksjoner, tidligere også kalt gevinstrealisering. Årsaken til budsjettert driftsreduksjoner henger bla. sammen med økte finansutgifter knyttet opp mot vedtatte investeringer og økt tjenesteproduksjon. Dagens driftsreduksjoner ble lagt inn fra 2017. Disse skulle økes årlig, og hvor budsjetterte driftsreduksjoner i 2022 skulle utgjøre 107.529.000 kroner. For budsjettåret 2023 ble det foretatt en betydelig omlegging knyttet opp mot forslag til reduksjoner. Beløpsmessig la kommunestyret til grunn samme nivå som forslaget fra kommunedirektøren, men reduksjonene ble også delt opp i demografi-endringer knyttet opp mot:

- Elevtallet i grunnskolene
- Antall barn i barnehage-alder
- Nedtrapping knyttet opp mot Vertskommunetilskuddet

Følgende budsjettert krav til driftsreduksjoner ble lagt til grunn i budsjettet for 2023 og påfølgende økonomiplan-periode:

Radetiketter	2023	2024	2025	2026
BLÅ BOK	-38 105 000	-67 500 000	-105 401 000	-122 916 000
HO	-11 025 000	-19 370 000	-27 370 000	-37 687 000
Omstilling / driftsreduksjoner	-3 000 000	-6 000 000	-9 000 000	-9 000 000
Vertskommunetilskudd - reduksjon	-4 855 000	-10 200 000	-15 200 000	-25 517 000
Vakans budsjet	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
5% reduksjon varer og tjenester	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000
KO	-13 210 000	-25 290 000	-43 836 000	-51 034 000
Omstilling / driftsreduksjoner	-6 144 000	-13 608 000	-26 298 000	-26 298 000
Demografiske endringer barnehage	-1 480 000	-948 000	-204 000	-802 000
Demografiske endringer skole	-2 376 000	-7 524 000	-14 124 000	-20 724 000
Vakans budsjet	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
5% reduksjon varer og tjenester	-210 000	-210 000	-210 000	-210 000
SA	-4 540 000	-7 930 000	-12 215 000	-12 215 000
Omstilling / driftsreduksjoner	-3 750 000	-7 140 000	-11 425 000	-11 425 000
Vakans budsjet	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
5% reduksjon varer og tjenester	-190 000	-190 000	-190 000	-190 000
SU	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Omstilling / driftsreduksjoner	0	0	0	0
Vakans budsjet	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
5% reduksjon varer og tjenester	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
TT	-9 250 000	-14 830 000	-21 900 000	-21 900 000
Omstilling / driftsreduksjoner	-7 200 000	-12 780 000	-19 850 000	-19 850 000
Vakans budsjet	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
5% reduksjon varer og tjenester	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Intern omfordeling ny stilling EBR	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
Totalsum	-38 105 000	-67 500 000	-105 401 000	-122 916 000

I løpet av 2023 har det blitt foretatt enkelte reduksjoner. I den 2. tertialrapporten for 2023 blir det rapportert om følgende gjenstående driftsreduksjoner (knyttet opp mot varige tiltak – hele tusen kr):

Samlet oversikt urealiserte driftsreduksjoner						Beløp i hele tusen
Krav til driftsreduksjoner	2023	2024	2025	2026	2027	Sum
Sentraladministrasjonen	-3 891	-7 221	-11 506	-11 506	-11 506	-11 506
Kultur og oppvekst	-10 639	-19 630	-38 176	-45 374	-45 374	-45 374
Helse og omsorg	-10 573	-18 418	-26 418	-32 735	-32 735	-32 735
Samfunnsutvikling	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Teknisk avdeling	-8 200	-13 780	-27 850	-27 850	-27 850	-27 850
						-
Sum tjenesteområdene	-33 353	-59 099	-104 000	-117 515	-117 515	-117 515

Etter at tertialrapporten ble skrevet har det vært mindre korrigeringer opp mot KO. Samtidig er dette noe kommunedirektøren har sett på i forbindelse med budsjettprosessen. Det er utfordrende å ha reduksjoner samtidig som det skal gjennomføres endringer knyttet opp mot demografiske endringer. Dette er også et forhold som kontrollutvalget har pekt på i forbindelse med gjennomgang av tertialrapporter i 2023.

KS-sak 122/21 knyttet opp mot mottak av flyktninger for 2022 (før krigen i Ukraina) påpekte punkt 2 følgende:

Eigersund kommune organiserer og skalerer tjenestene med målsetning om å bosette i tråd med IMDI sin anmodning, og innenfor rammene av integreringstilskudd. Eigersund kommune tar initiativ overfor IMDI om kommunen har spesifikke utfordringer som bør hensyntas i fremtidige anmodninger.

Kommunedirektøren viser til den 2. tertialrapporten for 2023 hvor NAV og integrering av flyktninger har fått en egen økonomirapport (vedlegg i saken). Notatet viser et omfattende område med et samlet budsjett på nesten 140 millioner kroner (kommunal del). I forbindelse med budsjettprosessen har kommunedirektøren arbeidet videre med dette forhold – også med tanke på å følge opp KS-vedtak 122/21 knyttet opp mot inndekning. Ut fra dette vil bla. integreringstilskudd bli inntektsført under Kap. 8 og overført til avdelingene i tråd med disponering (bruk) – dette på lik linje som med korona-tilskuddet. Videre har det blitt utarbeidet prosjektføring knyttet opp mot både år og ulike grupper – slik at inntekter og utgifter kan følges. I denne forbindelse ser vi at det innenfor gitte områder har blitt overført midler via rammetilskuddet som nå reverserer og brukes for å redusere budsjetterte reduksjoner.

Ut fra dette har følgende endringer blitt gjennomført:

-9 566	Rammeendring Flyktingetjenesten
-2 866	Rammeendring skole - morsmålsopplæring
-10 181	Rammeendring Voksenopplæringscenter
-22 613	SUM

Midlene er fordelt slik:

	Fordelt på følgende måte:
3 500	SA (500' vakanse, 3m reduksjon 2024)
7 000	KO (3M vakanse, 4M omstilling drift)
7 000	HO (3M vakanse, 3M omstilling drift 2024 og 1M 2023)
5 000	TT (1M vakanse, 4M omstilling drift)
113	Gjenstående til fordeling - fordelt til KO
22 613	Sum reduserte driftsreduksjoner

I tillegg til dette har kommunedirektøren kunne redusere driftsreduksjonene knyttet opp mot 2026 med ytterligere 4,6 millioner kroner og 11,7 millioner kroner i 2027.

Disse midlene er fordelt på følgende vis:

	Disse er fordelt ut til KO og HO
1 600	KO - fordelt til KO driftsreduksjon 2026
3 000	HO - fordelt til HO driftsreduksjon 2026
4 600	SUM

8 700	KO - fordelt til KO driftsreduksjon 2027
3 000	HO - fordelt til HO driftsreduksjon 2027
11 700	SUM

Som følge av dette blir driftsreduksjonene som ligger inne i 2024-2027 følgende:

Beløp i hele tusen						
Driftsreduksjoner status Eigersund Kommune	2023	2024	2025	2026	2027	Sum
Omstilling / driftsreduksjoner	-20 094	-2 821	-27 045	4 600	7 100	-38 260
Demografiske endringer barnehage	-1 480	532	744	-598	-	-802
Demografiske endringer skole	-2 376	-5 148	-6 600	-6 600	-	-20 724
Vertskommunetilskudd - reduksjon	-4 390	-5 345	-5 000	-6 317	-4 000	-25 052
Vakanserbudsjett	-7 600	6 000	-	-	-	-1 600
5% reduksjon varer og tjenester	-1 300	-	-	-	-	-1 300
Intern omfordeling ny stilling EBR	-350	-	-	-	-	-350
Redusert ramme TT ifbm innmelding RBR (ref BLÅ BOK)	-	-	-7 000	-	-	-7 000
Sum vedtatt krav til reduksjon	-37 590	-6 782	-44 901	-8 915	3 100	-95 088
Driftsreduksjonskrav vedtatt i budsjett, uten varige tiltak		-32 338	-34 721	-79 622	-88 537	
Akkumulert krav til driftsreduksjoner iht budsjett og øk.plan	-37 590	-39 120	-79 622	-88 537	-85 437	-95 088
Årlig endring iverksatte tiltak:						
Varig tiltak 2023	5 252	3 149	-	-	-	8 401
Varig tiltak 2024	-	1 250	-	-	-	1 250
Varig tiltak 2025	-	-	-	-	-	-
Varig tiltak 2026	-	-	-	-	-	-
Varig tiltak 2027	-	-	-	-	-	-
Sum besluttede tiltak omstilling/innsparing	5 252	4 399	-	-	-	9 651
Rest - krav til driftsreduksjoner uten varige tiltak	-32 338	-34 721	-79 622	-88 537	-85 437	-85 437
Midlertidige tiltak avdeling	4 064	-	-	-	-	
Rest - krav til driftsreduksjoner uten inndekning av varig/midlertidige tiltak	-28 274	-34 721	-79 622	-88 537	-85 437	-85 437

Oversikten over gjestående driftsreduksjoner fordeles slik (alle beløp oppgitt i hele tusen kr):

Beløp i hele tusen						
Samlet oversikt urealiserte driftsreduksjoner	2023	2024	2025	2026	2027	Sum
Krav til driftsreduksjoner						
Sentraladministrasjonen	-3 891	-2 471	-6 756	-6 756	-6 756	-6 756
Kultur og oppvekst	-10 639	-12 517	-31 063	-36 661	-29 561	-29 561
Helse og omsorg	-9 608	-10 953	-18 953	-22 270	-26 270	-26 270
Samfunnsutvikling	-	-	-	-	-	-
Teknisk avdeling	-8 200	-8 780	-22 850	-22 850	-22 850	-22 850
						-
Sum tjenesteområdene	-32 338	-34 721	-79 622	-88 537	-85 437	-85 437

Dette gir følgende endringer knyttet opp mot samlede driftsreduksjoner (hele tusen kr):

Krav til driftsreduksjoner	B23	B24	Endring
Sentraladministrasjonen	-11 506	-6 756	4 750
Kultur og oppvekst	-45 374	-29 561	15 813
Helse og omsorg	-32 735	-26 270	6 465
Samfunnsutvikling	-50	-	50
Teknisk avdeling	-27 850	-22 850	5 000
	-117 515	-85 437	32 078

Kommunedirektøren påpeker følgende:

- Disse endringene er viktige – med tanke på flere forhold.

- Endringene fører til at dette vil gi HO en større mulighet til å konsolidere driften – også med tanke på demografiske endringer.
- Reduksjoner knyttet opp mot demografiske endringer innenfor KO er videreført – slik de ble vedtatt i budsjettet for 2023.
- Vertskommunereduksjonene er videreført - slik de ble vedtatt i budsjettet for 2023 og justert i tråd med endring av vertskommunetilskuddet (inntekten) i 2027.
- Selv om det er foretatt en korrigerings så skal det innen 2027 gjennomføres reduksjoner som utgjør 85.437.000 kr pr år. Dette er et betydelig beløp og må gjennomføres for å skape balanse i både økonomiplan-perioden og det enkelte år.

Konkrete forslag til reduksjoner

Kommunedirektøren peker på at det kan bli foretatt ulike reduksjoner, som vil få ulikt utslag. Samtidig peker kommunedirektøren på at konkrete tiltak vil bli foreslått avvirket. På bakgrunn av den økonomiske situasjonen har kommunedirektøren sett på strukturelle endringer innenfor kultur og oppvekst (hvor egne saker vil bli fremmet).

Videre har kommunedirektøren lagt inn en budsjettert stillingsreduksjon som politisk møtesekretær (650.000 kr) og reduksjon i politiske møter (600.000 kr) fra og med 2024.

FORMANNSKAPET

Formannskapet ledes av ordfører, varaordfører er nestleder. Som eneste utvalg, må alle medlemmer (11) og varamedlemmer i formannskapet også være medlem av kommunestyret. For de partiene som er representert i formannskapet, er det vanlig at de har sin gruppeleder som representant i utvalget.

Formannskapet er hovedutvalg for saker innen

- Økonomi, budsjett og regnskap. Dette omfatter både saker med økonomiske konsekvenser, budsjett, tertialrapporter og årsregnskap (med årsberetning).
- Personal.
- Organisasjonsspørsmål.
- Næringsaker, inklusiv turisme og havnesaker.
- Beredskap.

Kommunestyret har gitt formannskapet myndighet, jf. kommunelovens § 11-8 Utvidet myndighet i haste-saker, til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av et annet utvalg, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle det aktuelle utvalget.

Formannskapet er også kommunens særskilte klagenemnd og avgjør alle klagesaker der det ikke er andre klageinstanser, f.eks. barnehageopptak, enkelte forurensningsaker mv. Unntaket er klagesaker innen parkering som har sin egen klageinstans.

Følgende avdelinger/enheter ligger under Formannskapets område:

- Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd
- Kap. 9 Finansposter
- Sentraladministrasjonen – herunder overføringene til Kirken
- Kap. 7 Fellesområde for Eigersund kommune (Kommunedirektør fullmakt til å fordele lønnsnett iht reglement)

BUDSJETT: KAP 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD

Nøkkeldata for Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd

Enheter ved Kap. 8

Området inneholder følgende:

- Skatt på inntekt og formue (kommunens andel)
- Eiendomsskatt (inntekter og utgifter, men ikke Eiendomsskattekontoret, som ligger i SU)
- Statlige rammeoverføringer (rammetilskudd og skjønnsmidler)
- Vertskommunetilskuddet
- Statstilskudd knyttet opp mot flyktninger
- Ulike statlige tilskudd (bl.a. rentefrie skolelån og tilskudd for omsorgsboliger / sykehjemsplasser).

Økonomiske hovedtall for Kap. 8

Tall i 1000 kr

Moment / År	B-2024	B-2023	R-2022
Utgifter	191 054	85 763	93 404
Inntekter	-1 435 029	-1 314 285	-1 220 750
Netto ramme	-1 243 975	-1 228 522	-1 127 346

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd

Tall i 1000 kr

Drift	2024	2025	2026	2027
Frie inntekter (Kap. 8)				
Skatteinngang	-597 200	-597 200	-597 200	-597 200
Produksjonsavgift - vindkraft	-8 838	-10 164	-10 164	-10 164
Eiendomsskatt - næring	-14 645	-14 645	-14 645	-14 645
Eiendomsskatt - annen fast eiendom	-40 555	-40 555	-40 555	-40 555
Eiendomsskatt - verk og bruk	-90	0	0	0
Eiendomsskatt - vindmøller (næring)	-8 320	-8 320	-8 320	-8 320
Eiendomsskatt - el.overføring	-3 625	-3 625	-3 625	-3 625
Eiendomsskatt - ubebygde tomter	-335	-335	-335	-335
Eiendomsskatt - vannkraftverk	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Eiendomsskatt - nye bygg	-250	-250	-250	-250
Rammetilskudd	-483 724	-483 724	-483 724	-483 224
Netto inntektsutjevning	5 960	5 960	5 960	5 960
Skjønnsmidler	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Rente-tilskudd omsorg	-3 233	-3 150	-3 067	-2 984
Refusjon rentefrie skolelån	-730	-587	-469	-350
Tilskudd kirkeordning (Husbanken)	-414	-380	-346	-312
Vertskommunetilskudd	-37 222	-33 000	-29 000	-25 000
Integreringstilskudd ordinære flyktninger	-15 800	-15 870	-15 300	-15 230
Fordeles etter forbruk (Ref nullsum prinsippet)	15 800	15 870	15 300	15 230

Integreringstilskudd ukrainske flyktninger - ankomst 2022 (144 stk) (P 420222)	-25 000	-12 340	-10 100	0
Integreringstilskudd ukrainske flyktninger - ankomst 2023 (165 stk) (P420223)	-40 120	-28 530	-14 140	-11 580
Integreringstilskudd ukrainske flyktninger - ankomst 2024 (130 stk) (P420224)	-24 630	-31 600	-22 477	-11 140
Fordeles etter forbruk (sum ukrainske bosatt år 2022,2023,2024)	89 750	72 470	46 717	22 720
Kalk. rent./avd.	-46 854	-51 174	-54 691	-56 410
Sum frie disponible inntekter	-1 243 975	-1 245 049	-1 244 330	-1 241 313

I tabelloversikten ligger IKKE bruk av fond, avsetning til fond og overføring til investeringsbudsjettet; ligger i Kap 9.

Kommentarer knyttet til inntekter

Skatteinngang og produksjonsavgift 2024 – 2027

Budsjettert skatteinngang i Eigersund kommune i 2024 er 597.200.000 kroner. Dette er en økning på ca 40 millioner kroner fra 2023. Budsjettert skatteinngang baserer seg på prognosemodellen utarbeidet av KS. Staten og KS opererer med hver sine anslag og i år var det betydelig forskjell mellom de to beregningene. Se begrunnelse anslått skatt/ramme i Vedlegg 15.

Skatteinngangen i en kommune kommer i all hovedsak fra lønsmottakere/privatpersoner bosatt i kommunen, men skatten går ikke i sin helhet til kommunen. Skatten fordeles mellom stat, fylke og kommune. Og selskapskatt går i sin helhet til staten. Det som påvirker skatteinngangen i Eigersund kommune er blant annet:

- Lønnsmasse det beregnes skatt av (lønnsutvikling, antall skattytere, arbeidsledighet)
- Forskuddsbetalt skatt vs restskatt
- Lover og regler for beskatning
- Skattøre; fordelingsprosent mellom stat, fylke og kommune av den totale skatten (regjeringen foreslår å redusere den kommunale inntektsskattøren med 0,2% til 10,95% for 2024 – det vil si at kommunene ikke får beholde hele veksten) (Skattøre fra 2024 – 2021: 10,95 | 11,15 | 10,95 | 12,15)
- Marginprosent, som er avsetning v/ skatteetaten for å ta høyde for neste års skatteoppgjør/restskatt (økes marginavsetningen – reduseres kommunens inntekt)
- Skatt fra utbytte, ved høyt utbytte til privatpersoner vil skatteinngangen øke
- Inntektsutjevning, som blir utbetalt eller trukket inn via rammetilskudd-utbetalingene
- Utvikling/aktivitet i lokale selskap med høy sysselsetting (f.eks Aker Solutions)

Eigersund kommune har hatt vekst i skatteinngangen mer eller mindre jevnt siden 80-tallet. Hvordan skatteinngangen faktisk blir for hvert år er det ingen som vet helt sikkert før 6. termin er forfalt og betalt til skatteetaten i februar påfølgende år. Det er med andre ord usikkerhet knyttet til budsjettert skatteinngang hvert år. Kommunedirektøren vil påpeke at for skatteinngangen 2024 er det heftet betydelig usikkerhet til skatteinngangen – av flere årsaker. Herunder kan lønnsreduksjoner internt i Eigersund kommune føre til redusert skatteinngang for oss.

Underveis i året kan man se trender og utvikling i virkelig skatteinngang sett opp mot budsjett, og på lik linje som tidligere år vil en eventuell endring i forventet inntekt tas opp og reguleres i en tertialrapport.

KS sin prognosemodell er en kompleks modell som beregner både rammetilskudd og skatteanslag til alle landets kommuner. Det er denne modellen Eigersund kommune baserer budsjetterte størrelser på. KS legger til grunn et anslag på landets totale skatteinngang og kommunenes gjennomsnittlige

andel av totalen fra de tre foregående år. Staten legger også til grunn et anslag på landets totale skatteinntang, men «bare» kommunens andel av skatteinntangen fra fjoråret. Det er blant annet denne grunnleggende forskjellen som er årsak til forskjell mellom statens og KS sitt skatteanslag for Eigersund kommune. Statens anslag er på 551 millioner kroner mot KS sitt anslag som nevnt er på 597 millioner kroner. Forskjellen er betydelig, men for å moderere forskjellen er det viktig å ta med seg beløp fra inntektsutjevningen. Inntektsutjevningen er en fordeling mellom landets kommuner, der skattesterke kommuner deler med de skattesvake kommunene. Fordelingen skjer ved å se på skatt pr person i kommunen mot landsgjennomsnittet pr person. Er kommune skattesvak, får kommunen utbetalt et beløp fra staten via rammetilskuddet, og er kommunen skattesterk blir den trukket en andel av skatteinntangen. Tabellen nedenfor viser Staten og KS sine skatteanslag og tilhørende inntektsutjevning.

	Skatteinntang	Inntektsutjevning	Sum
KS anslag	-597 200	5 960	-591 240
Statens anslag	-550 911	-22 097	-573 008
Differanse	-46 289	28 057	-18 232

Dersom kommunedirektøren hadde valgt statens anslag ville totale inntekter blitt redusert med 18 millioner kroner. Kommunedirektøren har lagt inn KS sitt skatteanslag.

Som et mål på om den enkelte kommune er skattesterk eller skattesvak kan man se på skatt pr person i forhold til gjennomsnittet.

Forhold	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Eigersund kommune – skatt pr innbygger i % av landsgjennomsnittet:											
Skatt i % av landsgj.nitt	108,9 %	102,1 %	97,4 %	94,8 %	92,1 %	96,2 %	107,5 %	99,8 %	91,5 %	99,6 %	99,6 %
Prosentvis endring i skatteinntang fra året før:											
Kommunene	1,9 %	6,0 %	9,7 %	4,5 %	3,8 %	4,7 %	-0,7 %	16 %	12,7 %	-5,7 %	5,8 %
Eigersund	8,8 %	-1,0 %	3,9 %	0,6 %	0,1 %	8,1 %	10,0 %	7 %	3,2 %	2,4%*	5,3%*

*En peker på at den prosentvise skatteveksten i 2023 og 2024 er basert på anslag.

Vår skatteinntang og prosentvis vekst henger (i stor grad) sammen med aktiviteten ved Aker Solution Eigersund, både direkte og indirekte. Eigersund kommune har ikke en sammenfallende utvikling med resten av landet, noe som delvis kan henge sammen med aktivitet på Aker Solutions Eigersund, men naturligvis ikke eneste årsak. De fleste år er det betydelig forskjell mellom endring i Eigersund og landet for øvrig – noe som også spiller inn på usikkerheten rundt anslått fremtidig skatteinntang i kommunen.

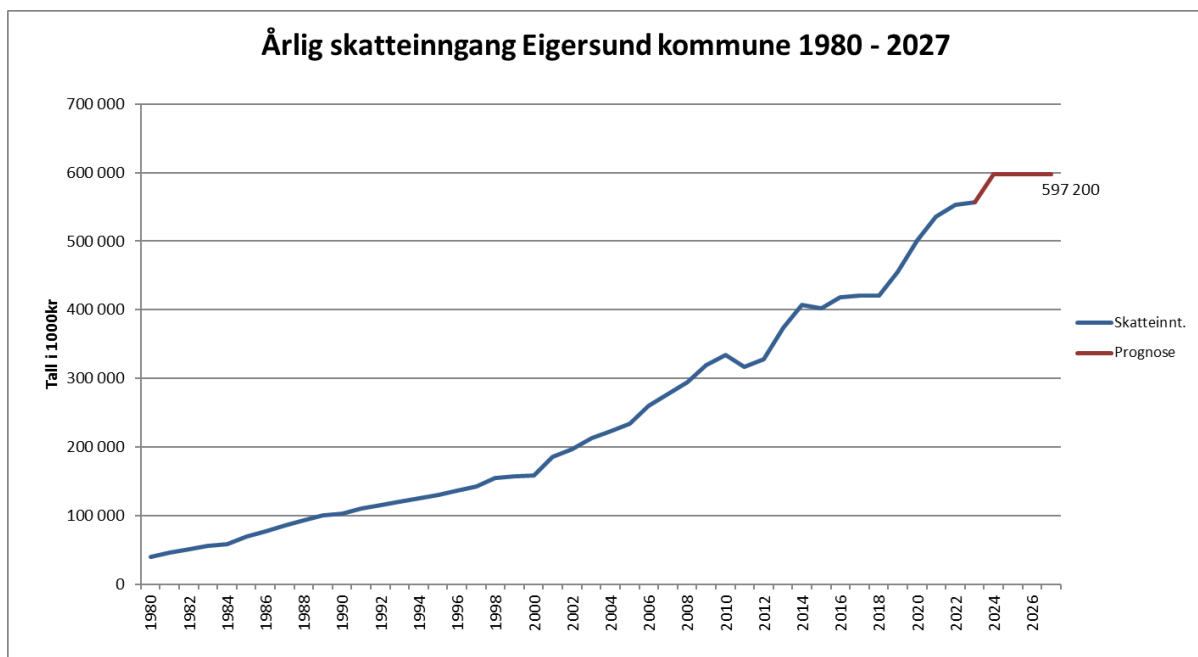
Ser en videre på vår skatteandel i prosent av landet på 99,6% for 2024 – kan en her trekke frem 2024 anslag for følgende kommuner, som vi kan sammenlikne oss med (innenfor flere områder):

- Haugesund – 94,2 %
- Hå – 81,9 %
- Klepp – 91,6 %
- Time – 97,3 %
- Gjesdal – 83,8 %
- Strand – 86,7 %
- Karmøy – 83,9 %
- Kristiansand – 86,4 %
- Flekkefjord – 83,7 %
- Lindesnes – 79,6 %
- Grimstad – 86,5 %
- Stord – 90,6 %

Kilde: KS prognosemodell

Alle forholdene er skatt i prosent av landsgjennomsnittet (som er 100 %). I utgangspunktet så vil en historisk se at Eigersund kommune ligger på 92 % - 108,9 % av landsgjennomsnittet. En viser videre til at i enkelt år har det vært en del engangsforhold som har trukket skatteinntangen opp. Dette gjelder også fordelingsoppgjør som har gitt oss flere millioner kroner i pluss (som forklares med høy aktivitet ved Aker Solutions Eigersund). Samlet sett må vi konkludere med at vi har god skatteinntang i forhold til andre kommuner. Samtidig må vi være klar over at dette også kan gi betydelige endringer i negativ retning. Det påpekes videre at det ikke må legges til grunn en årlig vekst i skatteinntangen – det må tas hensyn til særlige forhold (herunder engangsforhold).

Årlig skatteinntang for Eigersund kommune har hatt en stigning og kan vises på følgende måte, og har de siste årene hatt høyere prosentvis vekst enn landets kommuner i gjennomsnitt:

Eiendomsskatt 2024

Kommunedirektørens forslag til budsjett legger opp til følgende promillesats for beregning av eiendomsskatt:

- Generell sats (næring): 5,9 ‰ (i 2023: 5,9 ‰)
- Ubebygde tomter: 1,0 ‰ (i 2023: 1,0 ‰)
- Boliger og fritidsboliger: 2,8 ‰ (i 2023: BLÅ BOK 3,0 ‰ nedjustert til 2,8 ‰)

Det gjøres oppmerksom på følgende forhold og bestemmelser om eiendomsskatt:

- Eiendomsskatten er en fri inntekt - dvs at kommunen kan disponere inntekten til de driftstiltak (den tjenesteproduksjonen) en ønsker.
- Eiendomsskatten kan ligge mellom 1 og 7 promille, med unntak av promillen for bolig og fritidseiendom hvor maks sats er satt til 4 promille (lovbestemt fra 2021).
- Eiendomsskatten kan ikke økes med mer enn 1 promille hvert år.
- Eiendomsskatten kan settes ned til et gitt nivå fra ett år til det neste – uansett hvor høyt skattesatsen var fra før.
- Det er ikke lov til å fjerne bunnfradrag og sette opp promillesatsen samme år (for samme gruppe). Eiendomsskatteoven § 13.1.
- I 2020 ble samtlige eiendommer taksert på ny. Dette har gitt et økt eiendomsskattegrunnlag. Klagebehandlingen etter retaksering er ferdig.

- Det er kommunestyret som fastsetter skattesatsen, men ikke skattegrunnlaget.
- **Etter retakseringen i 2020 blir eiendomsskattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig satt av skatteetaten:**
På lik linje med tidligere år blir Skatteetatens grunnlag først kjent mot slutten av året og er altså IKKE kjent på det tidspunkt kommunedirektørens forslag til budsjett blir lagt frem. Det understrektes at det dermed er usikkerhet knyttet til eiendomsskattegrunnlaget som eiendomsskatten er beregnet ut fra og endringer kan forekomme. Endringer vil eventuelt bli tatt opp i 1.tertialrapport 2024.
- Eiendomsskatt er uten mva og faktureres samtidig som kommunale avgifter.
- Det må være årlige vedtak på forhold knyttet til eiendomsskatt. I vedtaket må det tas med at kommunen skriver ut eiendomsskatt og hvilket utskrivings-alternativ en benytter (punkt a) samt hvilke eiendommer kommunestyret fritar etter § 7 (punktene f – h).

Beregning av eiendomsskatt for 2024

Ved beregning av eiendomsskatteinntekten for 2024 er det tatt utgangspunkt eiendomsskattegrunnlaget for 2023. For eiendomsskattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig er det gjort en justering, men for resten av kategoriene opplistet nedenfor er det lagt til grunn samme eiendomsskattegrunnlag og samme promille som i 2023.

Når det gjelder bolig og fritidsbolig er det også benyttet 2023 som utgangspunkt, men det er også lagt til grunn en forventet økning i eiendomsskattegrunnlaget fra skatteetaten på 6,5%. (Det var denne økningen som var uventet høy i 2023.) Videre i beregningen blir eiendomsskattegrunnlaget fra skatteetaten redusert med 30% (lovbestemt) og det reduserte grunnlaget benyttes til å beregne 2,8 ‰ av.

Tall i hele kroner

Eiendomstyper	Promillesats 2024	Skattegrunnlag 2024	Inntekt fra Eiendomsskatt 2024
Næring og naust	5,9	2 482 222 000	14 645 110
Bolig og fritidsbolig	2,8	14 484 251 688	40 555 905
Verk og bruk	7,0	12 920 000	90 440
Vindmøller	5,9	1 410 230 000	8 320 357
El.overføring	5,9	614 438 000	3 625 184
Ubebygde tomter	1,0	334 935 000	334 935
Vannkraftverk	5,9	237 047 000	1 398 577
Politisk vedtak B22: nye boliger	2,8	89 285 714	250 000
			69 220 508

Angående verk og bruk: 2024 siste året med eiendomsskatt fra denne kategorien. Eiendomsskatt på verk og bruk (også kalt maskinskatten) ble fjernet i sin helhet, men ordningen skulle skje gradvis med en nedtrapping over syv år. Inntekten fra verk og bruk er 0,- fra 2025.

Ved politisk behandling av budsjett 2022 ble det lagt inn en forventet årlig økning i eiendomsskatteinntekt på 500.000 kr som er redusert til 250.000 kr. Dersom den økte inntekten skal bli en realitet må det være bygget boliger og fritidsboliger for 127,5 mill.kr i 2020 (89,3mill/70%). Eiendomsskattegrunnlaget blir som nevnt fastsatt av skatteetaten og kjent mot slutten av året 2023. Eventuelle avvik i forventet inntekt vil bli rapportert i 1.tertialrapport 2024.

Rammetilskudd, skjønnstilskudd og produksjonsavgift 2024 - 2027

Rammetilskudd

Gjennom inntektssystemet i Norge fordeles kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter. Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør om lag 70 prosent av kommunesektorens samlede inntekter. For at kommunene og fylkeskommunene skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne, inneholder inntektssystemet to store utjevningsmekanismer: ufrivillige kostnadsforskjeller utjevnes fullt ut (utgiftsutjevning), og skatteinntekter utjevnes delvis (inntektsutjevning). Rammetilskuddet fra Staten er sammen med skatteinngangen kommunens hovedinntektskilde og er budsjettert til 483.724.000 kroner i 2024.

Størrelsen på rammetilskudd fremkommer i statsbudsjettet og det er ingenting kommunene kan gjøre for å endre tilskuddet som endelig vedtas av Stortinget i desember 2023. I statsbudsjettet legges rammetilskuddet frem som frie inntekter, men på samme tid det ligger føringer i bevilgningen til hvordan store deler av rammetilskuddet skal benyttes.

Sammensetningen av befolkningen (demografi) er viktige momenter i inntektssystemet.

Skjønnsmidler

For 2024 har vi fått totalt 2,5 millioner kroner i skjønnsmidler. Skjønnsmidlene blir tildelt etter søknad til Statsforvalter i Rogaland (fristen var 30.08.2023). Dette er frie driftsmidler. Årsaken til at vi får skjønnsmidler henger sammen med en totalvurdering og hvor bla. kompensasjon knyttet opp mot betaling av plasser ved Uninor har blitt vektlagt. Kommunedirektøren viser til at Statsforvalter i Rogaland følger tidligere avtale og en oppfatter dette positivt. Samtidig så peker kommunedirektøren på at det i søknaden også ble tatt opp andre forhold. Samme beløp er lagt inn i hele økonomiplanperioden.

Produksjonsavgift for landbasert vindkraft

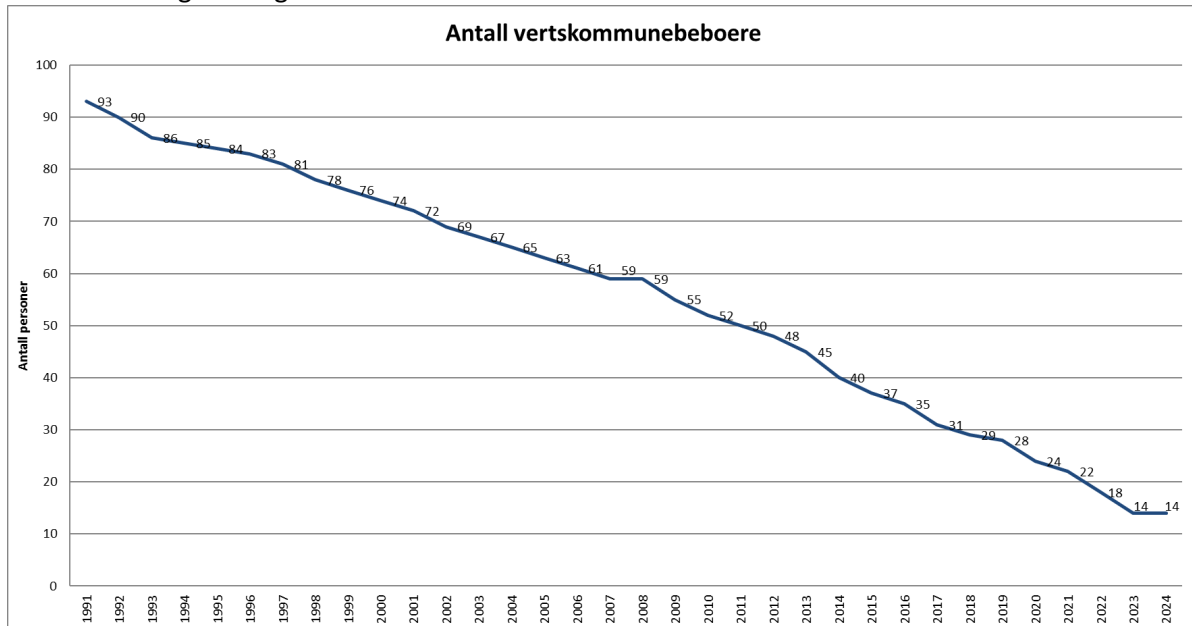
Produksjonsavgift for landbasert vindkraft ble vedtatt i statsbudsjettet for 2022. Skatten ble innført fra 1.juli 2022 og avgiften etterbetales til kommunene via NVE året etter avgiften er påløpt. Satsen per produsert kWh var 1 øre i 2022, mens for 2023 er satsen økt til 2 øre. Regjeringen har foreslått å øke satsen ytterligere til 2,3 øre kWh i 2024. Disse satsene er lagt til grunn i budsjettert inntekt. Videre er det lagt til grunn dobbelt av antall kWh produsert for halve året i 2022 som var 220.966.700 kWh. Budsjettert inntekt fra produksjonsavgift er 8,8 millioner kroner i 2024 og 10,2 millioner kroner resten av økonomiplanperioden.

Vertskommunetilskuddet

Vertskommunetilskuddet er forventet å utgjøre 37.222.000 kroner i 2024. Beløpet er beregnet basert på informasjon mottatt fra Helsedirektoratet. Det vises til at det er foreslått omfattende endringer i tilskuddsberegningen som gjennomgås i Vedlegg 19. Tilskuddet blir ført som en inntekt i driftsbudsjettet og midlene går med til dekning av direkte og indirekte utgifter for brukerne. En påpeker at dette vil bli gjennomgått og vurdert løpende i forbindelse med utarbeidelse av prosjektregnskap for det enkelte år.

Vertskommunetilskuddet er et tilskudd som nå 31 (opprinnelig 33) kommuner mottar som følge av at de hadde spesielt store institusjoner for mennesker med psykisk utviklingshemming i 1991. I forslag til statsbudsjett videreføres nedtrappingsordning (som har blitt endret flere ganger). Videre ligger det inne at vertskommunetilskuddet skal være et eget tilskudd så lenge det fortsatt lever vertskommunebeboere. En viser videre til at nedtrappingsordningen har vært god for vertskommunene. Tilskuddet er budsjettert med en årlig reduksjon på ca 4 millioner kroner. Denne reduksjonen og tidligere års urealiserte reduksjoner ligger budsjettert i rammen til Helse og omsorg.

Antall brukere som omfattes av ordningen, har (som følge av naturlig bortgang) blitt redusert siden 1991 – noe følgende figur viser:

Opprinnelig var 94 personer omfattet av ordningen. Pr oktober 2023 har vi 14 personer i ordningen. En peker på at dette er en ordning som vil bli gradvis avvirket – i form av naturlig bortgang, men hvor ordningen vil fortsette så lenge det fortsatt er vertskommunebeboere i vertskommunene (forutsatt ingen endringer fra statens side).

Integreringstilskudd – flyktninger

Det er gjort en omstrukturering i måten å budsjettere inntekter og kostnader knyttet til integrering/flyktninger på. Endringen beror på tidligere politisk vedtak om at integreringstilskudd skal dekke alle kostnader knyttet til flyktninger. Grunntanken her er at inntekter og kostnader skal være «et-nullsum-regnskap». KS-sak 122/21 knyttet opp mot mottak av flyktninger for 2022 (før krigen i Ukraina) påpekte punkt 2 følgende:

Eigersund kommune organiserer og skalerer tjenestene med målsetning om å bosette i tråd med IMDI sin anmodning, og innenfor rammene av integreringstilskudd. Eigersund kommune tar initiativ overfor IMDI om kommunen har spesifikke utfordringer som bør hensyntas i fremtidige anmodninger.

Kommunedirektøren viser til den 2. tertialrapporten for 2023 hvor NAV og integrering av flyktninger har fått en egen økonomirapport (vedlegg i T2/23-saken). Notatet viser et omfattende område med et samlet budsjett på nesten 140 millioner kroner (kommunal del). I forbindelse med budsjettprosessen har kommunedirektøren arbeidet videre med dette forhold – også med tanke på å følge opp KS-vedtak 122/21 knyttet opp mot inndekning. Ut fra dette vil bla. integreringstilskudd bli inntektsført under Kap. 8 og overført til avdelingene i tråd med disponering (bruk). Tidligere har deler av kostnadene knyttet til integrering/flyktninger ligget i rammen til både Kultur og oppvekst og Helse og omsorg. Disse midlene er nå trukket ut fra rammen til avdelingene og blir dekket gjennom året i henhold til påløpte kostnader. Endringen har ingen praktiske konsekvenser for enhetene som leverer tjenester – dette er en regnskapsmessig omstrukturering. Dersom vi innen et gitt antall år ikke har nye flyktninger vil naturligvis finansieringsgrunnlaget til tjenestene bortfalle, samtidig så vil også behovet for tjenesten i et slikt hypotetisk tilfelle bortfalle. Den endring som nå er gjort vil synliggjøre dette på en bedre måte og gi kommunedirektøren en bedre oversikt (omstrukturering i måten å

sette kostnader og inntekter opp mot hverandre), herunder kunne øke fokuset på tidlig innsats og fokus på integrering i den første perioden. Den nye struktureringen ivaretar oppfølging av dette regnskapet på en mye bedre måte.

Videre har det blitt utarbeidet prosjektføring knyttet opp mot både år og ulike grupper – slik at inntekter og utgifter kan følges. For å beregne integreringstilskudd i økonomiplanperioden legges det til grunn en del faktiske forhold men også en del forutsetninger som med stor sannsynlighet vil endre seg. Det understrekes dermed at størrelsen på tilskuddet vil komme til å endre seg fra budsjettert størrelse. Integreringstilskuddet utbetales fra Imdi og hvor det brukes en tilskuddskalkulator for å beregne tilskuddet det enkelte år. Imdi legger til grunn bosatte flyktninger på grunnlag av faktisk bosatte flyktninger som fortsatt bor i kommunen.

Sak om mottak av flyktninger for 2024 vil sette endelig ramme for økonomisk tilskudd (og utgifter) knyttet opp mot 2024 og kommende år. Budsjettet vil bli endret basert på endelig vedtak i nevnte sak (på dette område).

Kalkulatoriske poster

Dette er – kort fortalt – dekning av finansutgifter som kommunen har knyttet opp mot lån for investeringer i selvkostområdene. Det foreligger selvkostberegninger for samtlige selvkostområder til og disse blir revidert av Rogaland Revisjon i forbindelse med årsregnskapet. Beregningene er foretatt i tråd med egen forskrift som blant annet bestemmer at kalkylerenten skal benyttes. Med andre ord knyttes kalkulatoriske kostnader for selvkost seg ikke til virkelige låneopptak, men bestemmes ved forskrift. Kalkylerenten er først kjent etter at et år er ferdig, men i budsjetteringen benyttes Kommunalbankens prognose på kalkylerenten, gjengitt til høyre.

Anslag på kalkylerente

Markedets forventinger til 5-års renten på lengre sikt er nå betydelig høyere enn de var i starten av året. Dette vil kunne påvirke fastsettelsen av gebyrene i forbindelse med budsjettarbeidet i høst.

	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
År	02.01.2023	03.03.2023	17.08.2023	25.09.2023
2023	3,68	3,64	4,46	4,46
2024	3,62	3,51	4,69	4,77
2025	3,64	3,52	4,50	4,56
2026	3,69	3,56	4,42	4,45
2027	3,74	3,57	4,39	4,42

BUDSJETT: KAP 9 FINANSPOSTER

Nøkkeldata for Kap. 9 Finansposter

Enheter ved Kap. 9

Kap. 9 Finansposter omfatter følgende forhold:

- Renteinntekter/-kostnader
- Avdrag på lån
- Utbytte
- Bruk og avsetning av fond
- Overføringer fra drift til investeringsbudsjettet foregår regnskapsmessig via Kap. 9.

Økonomiske hovedtall for Kap. 9

Tall i 1000 kr

Moment / År	B-2024	B-2023	R-2022
Utgifter	187 355	172 452	139 973
Inntekter	-129 516	-113 459	-134 604
Netto ramme	57 839	58 993	5 369

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Kap. 9

Finansposter

Tall i 1000 kr

Drift - endringer	2024	2025	2026	2027
Finansposter (Kap. 9)				
Renteutgifter på eksisterende lån (+gebyr)	73 700	66 700	61 700	57 300
Renteutgifter på fremtidige lån (2024-27)	4 200	13 400	15 900	16 950
Avdrag på eksisterende lån	78 200	77 500	77 100	76 500
Avdrag på fremtidige lån	0	6 300	9 100	10 100
Avdrag og renter lån kirken (Helleland)	355	355	355	355
Netto renteutgift på startlån	1 000	1 000	1 000	1 000
SUM Finanskostnader	157 455	165 255	165 155	162 205
Renter innskudd fond	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Renter ved for sen betaling	-50	-50	-50	-50
Renteinntekter av bankinnskudd	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000
Rente av ansv. lån Lyse Energi AS	-3 000	-2 800	-2 600	-2 400
Renter av utlån - Lerviksgården	-1 670	-1 590	-1 510	-1 400
Utbytte Svåheia Eiendom AS	-1 980	-2 640	-3 300	-3 960
Utbytte Dalane Energi AS	-17 500	-17 500	-17 500	-17 500
Utbytte Lyse Energi AS	-21 985	-23 010	-24 050	-25 230
Avdrag og renter fra kirken (Helleland)	-355	-355	-355	-355
Finansbelastning prosjekt	-6 000	-2 370	-1 190	-1 190
SUM Finansinntekter	-67 540	-65 315	-65 555	-67 085
Netto finansposter / Sum kostnad pr år	89 915	99 940	99 600	95 120
Bruk av / Avsetning til fond	-32 076	-2 791	6 455	7 116
Sum ramme kap 9	57 839	97 149	106 055	102 236

Renteutgifter på lån

Rentenivået har hatt en historisk brå økning på kort tid de siste to årene. Styringsrenten har steget fra 2,25 % i september 2022 til 4,25 % i september 2023. Oversikten til høyre viser sentralbankens kunn-
gjøringer og nivå på styringsrenten. Det er usikkert om renten vil stige ytterligere i desember og/eller januar. Rentenivået er forventet å nå toppen i 2024, ligge på et forholdsvis høyt nivå og på sikt begynne en slak reduksjon.

Den renteøkningen som har skjedd i 2023 har store økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune. I fjorårets budsjett ble det lagt frem en stresstest med «worst case scenario» på renteøkning på 2%. Dette scenarioet er blitt til virkelighet og med en total gjeldsportefølje på ca 1,5 milliard kroner blir effekten betydelig. Rentekostnaden for kommunens lån (ekskudert Startlån) stiger fra 62 millioner kroner i 2023 til 78 millioner kroner i 2024. (Økning på 16 millioner kroner.)

I beregning av rentekostnad i økonomiplan-perioden har en lagt til grunn:

- eksisterende gjeld (44 aktive lån) blir beregnet ut fra hvert enkelt låns gjeldende lånebetingelser og gjeldende margin
- budsjettert låneopptak – nye lån med rentebetingelse 3M NIBOR +0,6 margin, låneopptak i september, nedbetaling 40 år
- renteprognose v/Kommunalbanken (pr 24/10-23)

Rentebeslutninger

Offentliggjøring	Styringsrente
21.09.2023	4,25
17.08.2023	4,00
22.06.2023	3,75
04.05.2023	3,25
23.03.2023	3,00
19.01.2023	2,75
15.12.2022	2,75
03.11.2022	2,50
22.09.2022	2,25
18.08.2022	1,75
23.06.2022	1,25
05.05.2022	0,75
24.03.2022	0,75
20.01.2022	0,50
16.12.2021	0,50
04.11.2021	0,25
23.09.2021	0,25
19.08.2021	0,00
17.06.2021	0,00

Rentenivå lagt til grunn i budsjettperioden: I «Budsjettsak 1» ble det lagt frem og vedtatt at Kommunalbankens prognoser på rentenivå skal legges til grunn i beregning av fremtidige rentekostnader. Prognosen justeres løpende basert på endringer i markedet. Kommunalbanken publiserer også en oversikt på forskjell mellom anslag fra Norges bank og markedet som nedenfor. Eigersund kommune baserer beregnede rentekostnader på anslag fra rentemarkedet i kolonne helt til høyre.

År	Anslag fra Norges Bank, pengepolitisk rapport 3/24				Anslag direkte fra rentemarkedet ("framüds-NIBOR")			
	Anslag styringsrente	Anslag påslag styringsrente	Anslag 3 mnd NIBOR	Påslag på NIBOR, lange lån	Budsjettert lånerente på lange lån	NIBOR fwd	Påslag på NIBOR, lange lån	Budsjettert lånerente på lange lån
2024	4,4	0,35	4,75	0,6	5,35	4,73	0,6	5,33
2025	4	0,35	4,35	0,6	4,95	4,26	0,6	4,86
2026	3,4	0,35	3,75	0,6	4,35	3,85	0,6	4,45
2027	3,33	0,35	3,68	0,6	4,28	3,68	0,6	4,28

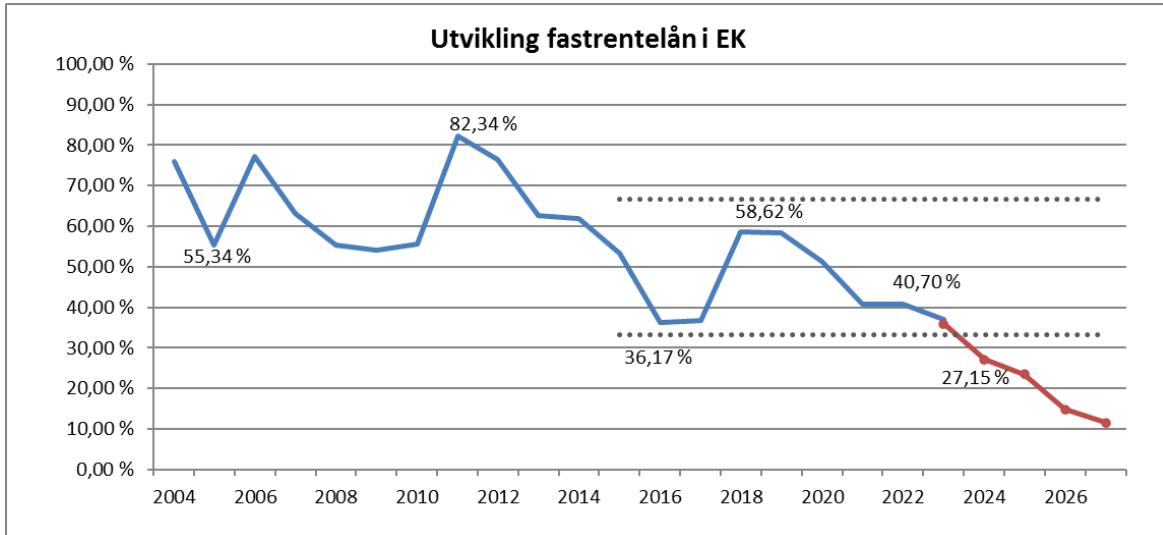
Gjennomsnittrente for eksisterende lån (inkludert rentebindinger) er 4,35% i skrivende stund i oktober 2023 (mot 2,89% i fjor samme tid). For økonomiplanperioden er forventet gjennomsnittrente for år 2024-2027 henholdsvis 4,47%, 4,33%, 4,17% og 4,11%. Merk at det i denne prognosen legges til grunn flytende lån. Ved opptak av fastrentelån vil gjennomsnittrenten påvirkes.

Iht. finansreglementet kan/skal Kommunedirektøren foreta rentebindinger på lån – noe som gjennomføres. Grunnen til at dette gjøres er å sikre mest mulig stabile finansutgifter og samtidig

unngå å tape penger på varslede renteøkninger. Dagens nivå på fastrente har vært høy grunnet markedets forventning til økt rentenivå og det er ikke tatt opp fastrentelån så langt i år.

Fastrentelån: Utvikling av andel fastrentelån av total låneportefølje:

Merk at den røde linjen viser prognose ut fra dagens låneportefølje og simulerte låneopptak til flytende rente 3 MNIBOR. For at finansreglementet skal overholdes (minimum 1/3 andel fastrentelån) må noen av de kommende låneopptak være fastrentelån.

Renteinntekter av bankinnskudd

- Renter av bankinnskudd beregnet på grunnlag av forventet likviditet, renteinntekter i 2023, forventet rente og historiske tall.
- Virkelige renteutgifter knyttet til investering i Lerviksgården AS er høyere enn det beløpet som blir fakturert til Lerviksgården, noe som knytter seg til forskjell i beløpet som Lerviksgården AS regnskapsmessig er skyldig Eigersund Kommune sett opp mot lånebeløpet Eigersund Kommune har knyttet til kjøp av aksjer i Lerviksgården AS.
- Renter ved for sen betaling settes til 50.000 kr.
- Lyse energi AS betjener ansvarlige lån (2 stk for EK) med markedsrenten (3 mnd. Nibor) +2 % og +2,16%. Fra og med 2009 er lån blitt nedbetalt med årlige avdrag. Avdrag som blir betalt av Lyse blir regnskapsført i investeringsregnskapet og blir satt av på Investeringsfondet.
- Renter av bankinnskudd kan bli redusert som følge av redusert likviditet (herunder at fondsmidler brukes opp).

Utbytte fra Svåheia Eiendom AS, Dalane energi AS, Lerviksgården AS og Lyse AS

- I økonomiplanperioden har Kommunedirektøren lagt til grunn det utbytte som er skissert fra selskapene og/eller som baserer seg på verdier i selskapene.
- Utbytte fra **Svåheia Eiendom AS** er budsjettet i henhold til meldinger fra selskapet om planlagt utbetaling til eierne og Eigersund Kommune sin respektive andel på 66%.
- Utbytte fra **Dalane Energi AS** er budsjettet i henhold til meldinger fra selskapet om planlagt utbetaling av utbytte på informasjon mottatt 9/10-2023. Eigersund Kommune sin respektive eierandel er 61,43%.
- Budsjettet utbytte fra **Lyse AS** er i tråd med tilbakemelding selskapet har gitt og Eigersund Kommunes respektive eierandel på 2,951% av 745 mill.kr i 2024 og noe økende i økonomiplanperioden.
- Det er ikke forventet utbytte fra Lerviksgården AS.

Avdrag på lån

- Kostnaden knyttet til avdrag på lån øker betraktelig i økonomiplanperioden (fra 78,2 til 86,6 mill) og henger sammen med økende gjeld i forbindelse med store investeringer i årene som har vært og i årene som kommer.
- Tidligere er lån blitt tatt opp med 25 års nedbetaling, mens lån i 2022 er tatt opp med 30 og 40 års nedbetaling. For fremtidige lån vil det bli gjort en vurdering, men vi vil arbeide for 40 års nedbetaling. Dette er gitt at långiverne vil akseptere så lang avdragsperiode.
- Minimumsavdragsbetaling i økonomiplanperioden: I fremlagt budsjettforslag brukes *Kommunelovens § 14-18 Avdrag på lån*. Denne paragraf går på at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved sist årsskifte og at avdragene er minst like store som avskrivningen. Dette blir beregnet ved en egen beregningsmodell. I den sammenheng blir det beregnet et minimumsavdrag som kommunen må betale. Kommunen ligger innenfor minimumsberegningen.

Netto renteutgifter på Startlån

- Utlån i form av startlån skal i prinsippet lånes og lånes ut til omtrent samme betingelser og til samme nedbetalingstid. Det har over tid skjedd en forskyvning hvor Eigersund kommune sine rentekostnader ikke sammenfaller med mottatt renteinntekt fra utlån. Dette pga raske renteøkninger, etterslep med utlån vs. opplån, tap og endring på avdragsperioden. Slik sett gir Startlån oss en netto utgift.

Finansbelastning prosjekt

- De store investeringsprosjektene blir belastet med en finanskostnad i årsoppgjøret basert på påløpte kostnader i løpet av året. Rentesaften som benyttes er kalkylerente for det enkelte år. For 2024 er prognose på kalkylerente 4,77%.

Bruk og avsetning til fond – herunder overføring til investeringsbudsjettet

Tall i 1000 kr.

Drift – Bruk av og avsetning til fond	2024	2025	2026	2027
Bruk av fond (inntekt)				
Pensjonsfond	-21 747			
Finansfond	-7 329	-2 791		
Fond barnevern - enslige mindreårige	-3 000			
Avsetning til fond (kostnad)				
Avsetning til pensjonsfond		0	5 455	7 116
Skattereguleringsfond			1 000	
Bruk av fond som overføres til inv.				
Overføring til investeringsregnskapet	20 000			
Vertskommunefond	-20 000			
Netto avsetninger/bruk fond	-32 076	-2 791	6 455	7 116

Under Kap. 9 Finansposter ligger bruk av fond og avsetning til fond. For å få budsjettet i balanse har det vært nødvendig å ty til bruk av disposisjonsfond tilsvarende 32 mill.kr for å balanse budsjetterte kostnader for 2024.

- Bruk av pensjonsfond på 21,75 mill.kr ble vedtatt i fjor for budsjett 2023 og det er ikke rom for å redusere bruk av fond.

- Bruk av finansfond er lagt inn for å få budsjettet i balanse – altså en finansiering på 7,3 millioner kroner mer enn som var en del av økonomiplanen i fjor. Videre legges det opp til å bruke ytterligere 2,8 millioner kroner i 2025 for å balansere budsjetterte kostnader.
- Bruk av «Fond barnevern – enslige mindreårige» er knyttet til tak i KO med teksten «Dalane barnevern – tiltak».
- Med referanse til 2.tertialrapport 2023 er det lagt opp til å forskyve deler av budsjetttrammen for investeringsprosjekt 1329 Aktivitetssenter til 2024. Følgelig må finansieringen – som er midler fra Vertskommunefondet i drift – også skyves til 2024.

BUDSJETT OG TILTAK: SENTRALADMINISTRASJONEN

(Kommunikasjon, Organisasjon og Læring, Finans og Analyse)

Nøkkeldata for Sentraladministrasjonen

Enheter ved avdelingen:

Avdelingen består av følgende administrative enheter:

- Kommunedirektør
- Kommunikasjon
- Organisasjon og læring
- Finans og analyse
- En viser ellers til at de økonomiske forholdene knyttet til politiske råd og utvalg - samt ordfører / varaordfører ligger i avdelingen.
- Tilskudd til Kirken ligger under avdelingen – sammen med en del andre felles tilskuddsordninger. Tilskuddet til Kirken utbetales ved begynnelsen av budsjettåret.

Økonomiske hovedtall for Sentraladministrasjonen

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2024	B-2023	R-2022
Utgifter	93 165	92 270	98 290
Inntekter/Tilskudd	-14 751	-14 887	-19 497
Netto ramme	78 414	77 383	78 793

Merk: I tallene ligger overføringen til Kirken.

Fra budsjett 2023 til budsjett 2024 økes rammen. Hovedsakene er bla. knyttet til følgende forhold:

- Engangskostnader i 2023
- Endring i budsjetterte reduksjoner
- Flytting av pensjonsmidler
- Økte utgifter knyttet opp mot felles forhold (f.eks. IKT)
- Endringer knyttet opp mot selvkost

Innledningsvis pekes det på at avdelingen har en del fellesposter og utgifter, som gjelder for hele organisasjonen. Dette gjelder f.eks. lærlinger, som lønnes via Sentraladministrasjonen – uavhengig av hvilken avdeling den enkelte lærling arbeider i. Antall lærlinger har økt – uten at det ble lagt inn en rammeøkning. Dette er heller ikke lagt inn i kommunedirektørens forslag. Ved gjennomgang i 2. tertialrapport for 2023 forventes et merforbruk innenfor dette området – som vil bli videreført i budsjettet for 2024.

Det økonomiske rammene er stramme for avdelingen.

Tilskuddet til Kirken er foreslått å være på 6.061.000 kroner. En viser til at Kirken har oversendt et eget budsjettokument – og hvor kirken søker om økt tilskudd. Kommunedirektøren kommer også til å se på dette mot 3. tertialrapport for 2023.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Sentraladministrasjonen

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett	71 382	71 382	71 382	71 382
Fratrekk engangsforhold foregående år	-620	-620	-620	-620
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger 23 oppgjøret	617	617	617	617
Økte driftsutgifter IKT	200	200	200	200
Økte pensjonskostn fra 16,15% til 19,5%	1 400	1 400	1 400	1 400
Felles annonser stillinger	200	200	200	200
Lisenser	1 700	2 000	2 200	2 200
BHT	400	400	400	400
Norsk Pasientskadeerstatning	100	100	100	100
KS-kontingent	145	145	145	145
Kontrollutvalget	100	100	100	100
Endr selvkost/kalk.innt/henførbare	320	320	320	320
Realisert rammeendring/ driftsreduksjon	-1 310	-1 310	-1 310	-1 310
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Valg		800		800
Vakansbudsjett	-600	-600	-600	-600
Omstilling/reduksjon drift 2023	-1 681	-1 681	-1 681	-1 681
Omstilling/reduksjon drift 2024	0	0	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2025		-4 285	-4 285	-4 285
Samlet ramme avdeling	72 353	69 168	68 568	69 368

Endringene i forhold til vedtatt økonomiplan for 2023-2026 er markert med rødt skrift.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved sentraladministrasjonen:

Det vises til endringer i budsjett og økonomiplan merket med rødt i tabell ovenfor.

- Økte pensjonskostnader
 - Flytting av budsjetterte pensjonsmidler på Kap 7 til avdelingene. Dette gjelder for samtlige avdelinger og henger blant annet sammen med rapportering til eksterne aktører.
- Felles annonsering stillinger
 - Organisasjon og læring har budsjett for annonsering av stillinger for organisasjonen
 - Basert på erfaringer fra flere år så må det settes av mer midler
- Lisenser
 - Dette er knyttet opp mot IKT.
 - Økte utgifter – primært knyttet opp mot M365-versjonen som ble innført fra 2022
 - Henger også sammen med en generell økning i prisene og at stadig flere programmer har lisenser fremfor at de blir kjøpt som engangsinvesteringer. Betyr at betalingsprofilen er endret på programvare og lisenser.
- Bedriftshelsetjenesten (BHT)
 - Økte utgifter knyttet opp mot erfaringstall fra tidligere år

- Norsk Pasientskadeerstatning (NPE)
 - NPE er en statlig etat underlagt Helse- og omsorgsdepartementet.
 - NPE behandler erstatningskrav fra pasienter som mener de har fått en skade etter behandlingssvikt i helsetjenesten.
 - Det er hovedsakelig de regionale helseforetakene som finansierer ordningen. Fordelingen av tilskudd mellom de fire foretakene blir beregnet ut fra hvor stor andel av erstatningsutbetalingene de siste fem årene det enkelte regionale helseforetaket står for. Vi beregner beløpene de skal betale ut fra vår prognose for erstatningsutbetalinger. Et eventuelt avvik mellom innbetalt tilskudd og faktisk utbetalt erstatning justeres ved en avregning året etter.
 - Fylkene finansierer utbetalinger for den offentlige tannhelsetjenesten.
 - Kommunene finansierer utbetalinger i forbindelse med den kommunale helse- og omsorgstjenesten.
 - Fylkene og kommunene betaler en andel ut fra innbyggertallet.
 - Behandling av sakene i privat helsetjeneste finansieres gjennom tilskudd fra virksomhetene som sysselsetter helsepersonell.
- KS-kontingent
 - Økning i KS-kontingent for 2024
 - Dette basert på tilbakemelding fra KS
- Kontrollutvalget
 - Lagt inn budsjett iht innspill fra kontrollutvalget
- Endring selvkostberegningene
 - Det foretas beregninger knyttet opp mot selvkostområdene (f.eks. Vann).
 - Tjenester som gis fra organisasjonen (f.eks. knyttet opp mot fakturering) kan/skal dekkes av selvkostområdet.
 - Basert på årsregnskapet for 2022 påpekte Rogaland Revisjon enkelt forhold som ble dekket inn. Det er nå utarbeidet en ny beregning, som gir reduserte overføringer. Avdelingen blir kompensert som følge av reduserte overføringer.
 - Denne fører til endring av det som kalles henførbare utgifter.
 - En viser samtidig til økte kalkulatoriske inntekter ved Kap 8.
- Valg 2025
 - Utgifter ifm. valg i 2025 legges inn som en tidsbegrenset rammendring.
 - Ut fra det trekkes også valgmidler for 2023 ut av rammen
- Vakansbudsjett
 - Ordning med vakansbudsjett hvor ubrukte lønnsmidler blir trukket inn videreføres fra 2022 med tilsvarende beløp.
- Budsjetterte reduksjoner.
 - Avdelingen skal foreta lønnsreduksjoner fra 2023. Se eget avsnitt for mer informasjon.
 - Vakansbudsjettet er videreført.
 - Omstilling/reduksjon drift har blitt endret (redusert).

Endringer i brukerbetalinger for tjenester ved avdelingen

Avdelingen leverer ikke tjenester som krever brukerbetalinger.

Forslag til investeringer innenfor Sentraladministrasjonen

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	ID	Tj.omr	2024	2025	2026	2027
Kommunikasjonsutstyr	111002	C	OL	100	100	100	100
Velferdsteknologi	111012	C	OL	500	500	500	500
Oppgradering software (Office)	111018	C	OL	200	200	200	200
IKT skolene	111020	C	OL	3 000	1 850	1 850	1 850
Integrasjon mellom ulike system	111021	C	OL	200	200	200	200
Digitalisering	111035	C	OL	2 203	2 603	3 500	3 500
IKT-sikkerhet (inkl P1117 fra B23)	111038	C	OL	250	250	250	250
Felles nett	111009	C	OL	750	750	750	750
IKT-utstyr	111005	C	OL	2 125	2 125	2 125	2 125
Årlig egenkapitalinnskudd KLP	1120	C	OL	3 500	3 500	3 500	3 500
Overføring EN&H - Utvikling næringsområder	1951	C	FA		-4 000		
Reduksjon 10% IKT prosjekt				0	0	0	
Samlet investering avdeling				12 828	8 078	12 975	12 975

Endringene i forhold til vedtatt økonomiplan 2023-2026 er markert med rød skrift.

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Sentraladministrasjonen

- IKT-prosjekt

Alle IKT-investeringer for Eigersund kommune er sentralisert til sentraladministrasjonen. IKT-prosjektene – som investeringer - omfatter følgende:

- Kommunikasjonsutstyr
- Velferdsteknologi
- Oppgradering software (vil utgjøre ulike løsninger)
- IKT skolene (hvor en i 2024 vil forsøke å få på plass digitale tavler ved samtlige kommunale skoler).
- Integrasjon mellom ulike system
- Digitalisering
- IKT-sikkerhet
- Felles nett
- IKT-utstyr

Kommunedirektøren viser til at innenfor IKT skjer utviklingen fort, slik at det derfor kan være behov for å foreta endringer mellom prosjektene. Kommunedirektør ber derfor om at en kan se alle IKT-prosjektene under ett for å få en så kostnadseffektiv bruk av midlene som mulig. Dette er i samsvar med tidligere budsjettvedtak. Reduksjon på 10 % vedtatt i 2022 er foreslått tatt ut.

- Årlig egenkapitalinnskudd KLP

- Eigersund kommune er både kunde og eier i KLP – knyttet blant annet opp mot pensjonsordninger. Som eier må Eigersund kommune – og de andre eierne – ha årlig egenkapitalinnskudd. Dette fremkommer etter egen beregning og er knyttet opp mot eierandelen vår.

- Lån til Eigersund Næring og Havn KF (ENH KF)
 - I løpet av 2022 og 2023 har Eigersund kommune tatt opp lån som er videreført til ENH – som skal bruke midlene til utvikling av næringsområder.
 - Næringsområdene skal selges (til konkurransemessige betingelser for ikke å ha konkurransevridende føringer med kommunale midler).
 - Basert på at dette er et lån skal ENH tilbakebetale midlene i 2025 – som er regulert av avtale.

BUDSJETT OG TILTAK: KIRKEN

Økonomisk ansvar overfor Eigersund kirkelige fellesråd (Kirken)

Deler av Eigersund kirkelige fellesråd budsjett skjer ved overføringer fra kommunene. Det er den enkelte kommune som fastsetter størrelsen på rammeoverføringen. Disponeringen av Eigersund kirkelige fellesråd samlede økonomiske budsjett vedtas av menighetsrådene. Rammeoverføringen til Eigersund kirkelige fellesråd skjer på et eget ansvarsområde ved Sentraladministrasjonen. Eigersund kirkelige fellesråd har behandlet budsjett og økonomiplan, hvor vedtatt oversendes er lagt med som vedlegg (i saken).

Det pekes på at tilskudd til andre trossamfunn gikk over til å bli en statlig oppgave fra og med 2021. Dette betyr at Eigersund kommunes overføringer til kirken ikke danner grunnlag for tilskuddet til andre trossamfunn.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Kirken

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett	6 001	6 001	6 001	6 001
Fratrekk engangsforhold foregående år	-90	-90	-90	-90
Varige rammeendringer:				
Drift kirke	50	50	50	50
Drift Helleland kirkegård	100	100	100	100
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Samlet ramme avdeling	6 061	6 061	6 061	6 061

Endringene i forhold til vedtatt økonomiplan 2023-2026 er markert med rød skrift.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Kirken

Eigersund kirkelige fellesråd forslag til budsjett og økonomiplan er lagt med som vedlegg. Endringer i lønn og pensjon vil bli lagt inn som kompensasjon for Kirken. Dette vil føre til endringer i den økonomiske rammen.

Det påpekes at Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om en økonomisk økning i rammen og mot konkrete forhold, hvor følgende forhold trekkes frem:

- Generell rammeøkning (økte midler til drift) – 200.000 kr.
- Økt vedlikehold på Helleland kirkegård – 100.000 kr.
- Rive lagerbygg på Helleland – 150.000 kr.

Det vises til at innspillet fra Eigersund kirkelige fellesråd blir vurdert og behandlet på samme måte som for avdelinger i Eigersund kommune. Flere av forholdene fra Eigersund kirkelige fellesråd peker på behov for økt ramme knyttet opp mot økte priser og behov for økt vedlikehold. Dette er forhold som en får tilsvarende tilbakemeldinger på det samme forholdet med avdelingene i Eigersund kommune har pekt på. Kommunedirektøren har ikke funnet økonomisk rom for å dekke innmeldte behov for Eigersund kirkelige fellesråd, men foreslår en viss økning knyttet opp mot gravlund Helleland og økte driftsmidler. Det påpekes at driftsmidlene er stramme for Kirken og kommunedirektøren kommer også til å vurdere dette forhold opp mot 3. tertialrapport 2023.

Forslag til investeringer innenfor Eigersund kirkelige fellesråd (Kirken)

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	2024	2025	2026	2027
Hestnes gravl. - livssynsnøytralt seremonibyg	1589		0		1 000
Oppgradering kirkebygg og uteområde		1 200			
Samlet investering avdeling		0	2 000	0	0

Endringene i forhold til vedtatt økonomiplan 2023-2026 er markert med rød skrift.

Kommentarer til foreslåtte investeringsprosjekt – Eigersund kirkelige fellesråd (Kirken)**Trosnøytralt bygg i forbindelse med gravferd – Hestnes gravlund**

Kommunedirektør viser til at det tidligere er vedtatt (B2020) at det skal settes opp et livsnøytralt seremonibyg på ny gravlund. I tidligere budsjettprosesser har midlene blitt skjøvet noe ut og hvor 1 millioner kroner ble avsatt i 2025 (B23). Kommunedirektøren foreslår at disse midlene blir flyttet til 2027. Disse videreføres – men det påpekes at midlene vil ikke dekke en oppføring, men en planlegging/forprosjekt. En prosjektering vil avdekke samlede utgifter, før endelig beslutning tas.

Det påpekes at Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om en økonomisk økning i rammen og mot nevnte investeringer:

- Brannvern Eigerøy arbeidskirke: 120.000 kr
- Renovering Eigerøy arbeidskirke: 295.000 kr (og samme beløp i 2023)
- Renoveringsprosjekt/oppgradering (en viser til oppsett fra Kirken): 900.000 kr
- Navnet minnelund Helleland kirkegård: 150.000 kr
- Seremonibyg ved Hestnes gravlund – 20,2 millioner kroner.
- Kommunedirektøren foreslår en samlet avsetning i investeringsbudsjettet til Kirken på 1.200.000 kr knyttet opp mot innspilte forhold.

BUDSJETT: KAP 7 FELLESOMRÅDET/ FELLESUTGIFTER

Nøkkeldata for Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter

Enheter ved Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter

Vi fører her:

- Forsikringer knyttet til personal.
- Lønnsnett til dekning av lønnsøkninger i det kommende år.
- Gitte pensjonskostnader (AFP, premieavvik, premiefond).

Økonomiske hovedtall for Kap. 7

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2024	B-2023	R-2022
Utgifter	33 605	32 404	15 257
Inntekter	-20 980	-56 324	-51 942
Netto ramme	12 625	-23 920	-36 685

Forklaring og kommentarer til tabellen:

Det påpekes at kapittel 7 er et ansvarsområde som i stor grad fylles opp med budsjettmidler fra begynnelsen av året og tømmes i løpet av året ved at budsjettmidlene fordeles ut til avdelingene. Endringene fra år til år i tabellen ovenfor er stort sett knyttet til dette forhold.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan Kap. 7 Felles

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2024	2025	2026	2027
Forsikring Gruppeliv	1 435	1 435	1 435	1 435
Fritidsulykke (inkl yrkesskade og ulykke §11)	790	790	790	790
Prisvekst skadeforsikring - til fordeling	120	120	120	120
Lønnsoppgjør 2024 (mai-des)	27 400	27 400	27 400	27 400
Pensjon - AFP kostnad	5 000	5 000	5 000	5 000
Sikringsordning KLP & adm.tilsk. SPK	480	480	480	480
Bruk av premiefond KLP	-10 500	-10 500	-10 500	-10 500
Bruk av premiefond KLP - årets avsetning	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
AGA netto AFP og premiefond	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Premieavvik KLP	-47 330	-54 810	-57 692	-57 692
Amortisert premieavvik - KLP	33 235	36 218	40 699	40 699
AGA amortisert premieavvik - KLP	-2 116	-2 621	-2 396	-2 396
Premieavvik SPK	-1 322	-1 296	-1 267	-1 235
Amortisert premieavvik - SPK	407	579	959	977
Avsetning til premieavviksfond	17 126	21 930	19 697	19 647
Samlet ramme avdeling	12 625	12 625	12 625	12 625

Kommentarer knyttet opp mot budsjettet ramme:

- Forsikringer: Det er budsjettet med kostnad til forsikringspremiene i henhold til mottatt prognose fra kommunens forsikringsforvalter WACO. Budsjettet prisvekst på 120.000 kr blir fordelt ut til avdelingene som har kostnaden for de forskjellige skadeforsikringene.
- Lønnsnett: Lønnsnetten er beregnet ut fra en forventning om lønnsoppgjør, som lagt til grunn i statsbudsjettet (4,5%) og tilbakemeldinger fra personal.

- Pensjonskostnader:
 - Pensjon, premieavvik og akkumulert premieavvik er budsjettet i tråd med den informasjon og de oversikter vi har mottatt fra SPK og KLP. For kommende økonomiplan-periode er det betydelige endringer og livselskapene påpeker at det er mye usikkerhet knyttet opp mot fremtidig pensjon samlet sett.
 - Kostnad til AFP er budsjettet i henhold til prognose fra KLP og går litt ned sammenlignet med 2023.
 - Bruk av premiefond: Det er budsjettet med bruk av premiefond som skal dekke reduserer den betalte pensjonskostnaden. Bruken av premiefond på 1/7 er i tråd med føringer fra staten i både forslag til statsbudsjett og kommuneproposisjonen for 2023. Premiefondet er de avsatte midlene vi har i KLP.
 - Bruk av premiefond KLP – årets avsetning: Dette er budsjettet med forventet fondsavsetning i KLP – kan kalles vår andel av årsoverskuddet.
 - Premieavvik og amortisert premieavvik: Er budsjettet i tråd med mottatte prognoser fra KLP og SPK. Det må forventes at det vil komme endringer i løpet av året 2024 på grunnlag av informasjon fra KLP og SPK.
 - I 2023 ble det budsjettet med en pensjonskostnad til fordeling til avdelingene. For 2024 er denne kostanden fordel til avdelingene beregnet ut fra en økning i pensjonssatsen fra 16,15% til 19,5%. Det vil si at lønssystemet vil i 2024 belaste avdelingen 19,5% av all pensjonsberettiget lønn i stedet for 16,15% som ble belastet i 2023. Hver avdeling har fått økt sin ramme med den tilsvarende kostnaden for økningen, viser til rammemark for den enkelte avdeling.
 - I 2023 ble premieavviket for 2023 budsjettet med netto 37 mill.kr som «inntekt». «Overskuddet» fra premieavvik kommer fra en regnskapsmessig fordeling av pensjonskostnader fra et år ut over 7 år. Ideelt skal man sette av disse «monopolpengene» på premieavviksfondet – men i fjor ga den økonomiske situasjonen ikke rom for å budjettere med avsetningen. I 2024 er imidlertid ikke tvunget seg fram samme situasjon, og netto «inntekt» fra premieavvik er budsjettet avsatt til premieavviksfondet.
 - Det vil komme endringer på Kap 7 – herunder mot pensjon – i løpet av året.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved Kap. 7

Brukerbetalingene er her knyttet opp mot de ansatte sin egenandel på pensjonsforsikringen. Denne er regulert av Hovedtariffavtalen og er satt til 2 %. En påpeker at selv om brutto prosentsats har økt betydelig, står de ansatte sin andel (2 %) fast. Da dette er et forhold som er regulert gjennom hovedtariffavtalen (HTA) kan ikke Eigersund kommune foreslå eller gjennomføre egne forhold knyttet opp mot dette forhold.

Ansatte betaler også en egenandel knyttet opp mot lovpålagte personforsikringer. Disse forholdene reguleres av ulike avtaler og faktiske utgifter ved ordningene.

LEVEKÅRSUTVALGET

Levekårsutvalget er kommunens hovedutvalg for ansvar for kultur, oppvekst, helse og omsorg, tilsvarende ansvarsområdene til Kultur- og oppvekstavdelingen og Helse- og omsorgsavdelingen.

Det jobbes med saker innen helse, alkoholpolitikk, omsorg, sosial, barnevern, kultur, skole, barnehage, oppvekst og kirke. Budsjettforslag blir også behandlet i utvalget.

Følgende avdelinger ligger inn under Levekårsutvalgets områder:

1. Kultur- og oppvekst
2. Helse- og omsorg
3. Kirken (del av avdelingen Sentraladministrasjonen)

BUDSJETT OG TILTAK: KULTUR OG OPPVEKST (KO)

Nøkkeldata for Kultur og oppvekst

Enheter ved avdelingen Kultur og oppvekst

Enheterne omfatter blant annet:

- De kommunale grunnskolene (barne- og ungdomsskolene)
- Voksenopplæringscenteret
- Kommunale barnehager / Tilskudd til private barnehager
- Kulturskolen
- Barnevernet
- Kulturområdet (inkludert bibliotek, kino og fritidstilbud)
- PP-tjenesten

Økonomiske hovedtall Kultur og oppvekst

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2024	B-2023	R-2022
Utgifter	552 407	556 133	548 847
Inntekter	-89 784	-90 105	-110 400
Netto ramme	462 423	466 028	438 447

Fra regnskap 2022 til budsjett 2023 viser tallene en økning på 27,5 mill kroner. Foruten ordinær lønnsvekst er hovedårsakene er knyttet følgende forhold:

- Budsjett for 2023 inneholder forventet driftsreduksjoner på 9 mill kroner
- Lavere inntekter som følge av gratis SFO for 1-klasse – 2,5 mill kroner.
- Budsjetterte kostnader knyttet til skole- og barnehage tilbud for flyktninger fra Ukraina er inkludert i budsjett for 2023 – 8,4 mill kroner
- Høyere kostnader til private barnehager som følge av økt sats pr barn – kr. 7,7 mill kroner. Satsen gikk mye opp på bakgrunn av høyere forventet lønns- og prisvekst.

Fra budsjett 2023 til budsjett 2024

reduseres rammen med 3,6 mill kroner. Hovedårsakene er knyttet til følgende forhold:

- Generell lønns- og prisvekst
- Økte pensjonskostnader – 5,6 mill kroner. Dette er nærmere omtalt under kap. 7
- I 2024 er det budsjettert med en forventet lønnsreduksjon på 12,5 mill kroner, mens i 2023 er forventet lønnsreduksjon 9 mill kroner – 3,5 mill kroner
- Finansiering knyttet til av utgifter innenfor barnehage, skole og Voksenopplæringscenter som lå som tidligere lå som en fast ramme i avdelingen finansieres nå direkte fra integreringstilskuddet som blir regnskapsført under kap. 8. Det vil si at fra 2024 blir avdelingen fortløpende kompensert på bakgrunn av påløpte kostnader. Til sammen reduseres rammen til Kultur og oppvekst med 23,3 mill kroner. Se for øvrig mer informasjon om denne endringen under kap. 8.
- Tilskudd til private barnehager øker med 4,0 mill kroner som i stor grad gjelder lønns- og prisvekst.
- Lavere foreldrebetaling innenfor barnehage og SFO som følge av endringer i statsbudsjett - 6,6 mill kroner

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Kultur og oppvekst

Tall i 1000 kr.

Drift – endringer	2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett	466 028	466 028	466 028	466 028
Fratrekk engangsforhold foregående år	-3 411	-3 411	-3 411	-3 411
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger for 23 oppgjør	5 810	5 810	5 810	5 810
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - variable/vikarer	161	161	161	161
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - kap 3&5	668	668	668	668
Red. utgifter som følge av Rundevoll BH	-250	-250	-250	-250
SLT(Fritidsfond/Flexid/Sommerjobb) (D-KO-11)	40	80	80	80
Prisjustering kontrakter idrettslag (D-KO-26)	0	50	50	50
T1 - Økning ass. styrer kommunale bh	210	1 060	1 060	1 060
Økte pensjonskostn fra 16,15% til 19,5%	5 610	5 610	5 610	5 610
Dalane barnevern - tiltak	3 000	3 000	3 000	3 000
Bibliotek - Lisenser og driftsutgifter	20	20	20	20
Logoped - HO/KO 100% stilling	850	850	850	850
Ungdomsråd - Midler til fordeling	40	40	40	40
Tilskudd barn og unge	35	35	35	35
Kulturstund i kirken (eget vedtak. Fra 30' til 50')	20	20	20	20
Øke tilskudd 17. mai Helleland/Hellvik	16	16	16	16
Fritidsklubb 20% stilling	170	170	170	170
PPT - Leasingbil	60	60	60	60
Dalane folkemuseum - økt driftstilskudd	120	120	120	120
Tilskudd til private barnehager	4 000	4 000	4 000	4 000
Sertifisering, vedlikehold og drift - sceneinngang	50	50	50	50
Økt tilskudd festivaler og juleby	350	350	350	350
Rammeendring skolen språkopplæring (påløpte kostnader dekkes av integreringstilskudd)	-2 866	-2 866	-2 866	-2 866
Endring ramme Voksenopplæringscenteret (påløpte kostnader dekkes av integreringstilskudd)	-10 181	-10 181	-10 181	-10 181
Forhold fra Statsbudsjettet 2024:				
Ytterligere reduksjon foreldrebet. barnehage	4 395	4 395	4 395	4 395
Gratis barnehage 3. barn, helårseff. endr. 23	65	65	65	65
Endr. i kontantstønaden, konsek. barnehage	323	323	323	323
Redusert pensjons-påslag private barnehager	-155	-155	-155	-155
Diverse korrigeringer ny opplæringslov	128	128	128	128
Økn.kompensasjon for ansv.reform barnevern	180	180	180	180
Forhold fra Statsbudsjettet 2023:				
Gratis SFO 2 klassinger	2 333	2 333	2 333	2 333
Forhold fra Statsbudsjettet 2022:				
Varige rammeendringer	-3 089	-3 089	-3 089	-3 089

Tidsbegrensede rammeendringer:				
Vakansebudsjett	0	0	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2023	-4 584	-4 584	-4 584	-4 584
Omstilling/reduksjon drift 2024	-3 351	-3 351	-3 351	-3 351
Omstilling/reduksjon drift 2025		-12 690	-11 090	-3 990
Omstilling/reduksjon drift 2026			0	0
Lønnsred skole 2023 (demografi)	0	0	0	0
NY 2024: Lønnsred skole (demografi)	-3 424	-3 424	-3 424	-3 424
NY 2025: Lønnsred skole (demografi)		-6 600	-6 600	-6 600
NY 2026: Lønnsred skole (demografi)			-6 600	-6 600
Lønnsred barnehage (demografi)	-948	-204	-802	-802
Flyktn. Ukraina- økte kostn. i bhg og skole	0	0	0	0
Samlet ramme avdeling	462 423	444 817	439 219	446 319

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan 2023-2026 er markert med rødt skrift.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Kultur og oppvekst

Det vises til endringer i budsjett og økonomiplan merket med rødt i tabell ovenfor.

- Lønnsøkninger for 2023
 - Kompensasjon for helårsvirkning av lønnsoppgjør fra 2023
- Pensjonskostnader
 - Kommunens andel av pensjonskostnader øker fra 16,15% til 19,5%. For ytterligere kommentarer henvises til kap. 7
- Barnevernstiltak
 - Økt antall barn på statlige fosterhjemstiltak og statlige institusjonsplasser. Også innenfor kommunale fosterhjem har vi en økning i kostander.
- Bibliotek
 - Forventet økte lisenskostnader ved nytt bibliotek ref. KS-030/23
- Logoped
 - Logopedtjenesten drives i dag i samarbeid med Bjerkreim og Lund kommune. Eigersund kommunes andel av denne tjenesten er på til sammen 1,5 årsverk. På bakgrunn av høy etterspørsel også innenfor gruppen voksne med afasi etter hjerneslag mm utvider vi nå tjenesten i Eigersund med en 100% stilling.
- Ungdomsråd
 - Egen sum til fordeling
- Tilskudd til barn og unge
 - Arrangementer til denne gruppen økes fra kr. 35.000 pr år til kr. 70.000.
- Kulturstund i kirken
 - Tilskuddet økes fra kr. 30.000 til kr. 50.000 pr år.
- Tilskudd 17. mai arrangement på Hellvik og Helleland
 - Nåværende tilskudd på kr. 8.000 pr skole økes til kr. 16.000 pr skole.
- Fritidsklubb (Pingvinen)
 - Utvides med en 20% stilling for å kunne ivareta behovet for å til enhver tid være to personer på jobb på kveldstid.
- Pedagogisk Psykologisk tjeneste (Ppt)

- Enheten har i dag to leasing biler, og har behov for en tredje. Enheten er interkommunal og har til sammen 12 stillinger som betjener Eigersund, Sokndal, Lund og Bjerkreim kommune.
- Dalane folkemuseum
 - Tilskudd justeres i henhold til lønns og prisvekst
- Tilskudd private barnehager
 - Tilskudd økes som følge av endring i antall barn og økte kostnader som i stor grad gjelder økt lønn- og prisstigning.
- Kulturhus/kino – Sceneinngang
 - Som følge av forslått investering med ombygging av ny sceneinngang forventes økte kostnader til sertifisering av heis, vedlikehold og øvrige driftskostnader. Ombygging bør foretas for å sikre at blant annet Riksteater i fortsettelsen også vil gjeste Eigersund.
- Økt tilskudd til festivaler og julebyen.
 - Nåværende tilskudd til Blues- og visefestivalen er kr. 65.000. Dette foreslås økt til kr. 150.000 for begge festivalene. Tilskudd til julebyen er i dag på kr. 200.000, og dette foreslås økt til kr. 380.000 pr år.
- Omlegging av tidligere tjenester som er finansiert av integreringstilskudd
 - Tidligere har Voksenopplæringscenter, Språkopplæring på skoler og barnehage vært rammefinansiert. For at vi skal få en bedre oversikt over hva som finansieres av løpende integreringstilskudd blir dette endret fra 2024 hvor finansieringen fortløpende vil finne sted etter påløpte kostnader. Se for øvrig mer informasjon om dette under kap. 8
- Endring i statsbudsjett for 2024
 - Foreldrebetalingen i barnehagene reduseres fra kr. 3.000 til kr. 2.000 med virkning fra barnehageåret 24/25 – 1. august 2024
 - Gratis barnehage for 3. barn – helårseffekt fra 2023
 - Endring i kontantstøtten som medfører redusert foreldrebetaling i barnehagene
 - Redusert pensjonspåslag i beregningsmodellen for tilskudd til private barnehager. Fra tidligere har denne variert mellom små barnehager som har fått 11% påslag mens konsernbarnehager har fått påslag på 10%. Fra 2024 får alle barnehagene 10% påslag.
 - Diverse korrigeringen i ny opplæringslov
 - Økt kompensasjon for ansvarsreformen i barnevernet.
- Endringer i statsbudsjett 2023
 - Gratis SFO for 2. klasse – helårsvirkning

Oversikt over beregnet barnehagetilskudd til private barnehager for 2024

Iht. forskrift skal barnehagetilskudd til private barnehager fremkomme i forbindelse med budsjettet og fastsettes innen 31/10. Eigersund kommune har foretatt en beregning av tilskuddet til den enkelte private barnehage for 2024 hvor deflatorverdier, pensjonspåslag og foreldrebetaling oppgitt i foreløpig Statsbudsjett for 2024 er lagt til grunn. Satsene må sees på som foreløpige i og med at det kan komme endringer i det endelige vedtak til Statsbudsjett for 2024, og vi tar forbehold om dette.

Tilskudd drift pr heltidsplass

- **Små barn – 257.240 kr**
- **Store barn – 128.467 kr**

Kapitaltilskudd er budsjettet med kr. 11.800 pr heltidsbarn jfr opplysninger i Statsbudsjett for 2024.

Barnehage	Tilskudd små barn	Tilskudd store barn	Kapital tilskudd	Sum tilskudd 2024	Tilskudd 2023
Helleland	3 859	3 212	472	7 542	6 860
Raketten	3 859	3 083	460	7 402	6 835
Varden	3 859	3 726	519	8 103	7 766
Lykkeliten	3 344	3 982	519	7 846	8 813
Eigerøy	5 917	4 239	661	10 817	10 536
Robåten	5 402	4 496	661	10 559	9 509
Kiellandskogen	5 459	5 213	729	11 401	11 489
Skattekosten	7 974	8 222	1 121	17 317	15 255
Sum direkte tilskudd	39 672	36 173	5 142	80 988	77 064
Endring i antall barn i løpet av året				2 300	2 300
Søskenmoderasjon				1 500	1 500
Beregnet utbetaling til private barnehager				84 788	80 864

Tall i hele kroner.

Kommunedirektøren påpeker følgende:

- Beregnet ut fra sammensetning av små og store barn pr 15. september 2023. Løpende gjennom året foretas det endringer hvor barn slutter eller begynner. Erfaringsmessig ligger disse endringene på ca. 2,5 mill. kroner. Dette har vi tatt hensyn til.
- Pensjonspåslag i tilskudd til private barnehager er i forslag til Statsbudsjettet for 2024 redusert til 10% for alle typer private barnehager.
- Beregningsmodellen som brukes til beregning av tilskudd til private barnehager er den modellen som KS og PBL anbefaler og har utarbeidet.
- Rogaland Revisjon har hatt en kvalitetssikring av beregning av tilskuddet for 202 og godkjent de tall som ligger i grunnlaget.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Kommentarer knyttet til barnehagesatsene / foreldrebetaling for opphold

Makspris for foreldrebetaling i barnehage er satt til kr. 28.000 pr år – kr. 3.000 for januar – juni og redusert til kr. 2.000 pr. måned fra august jfr forslag til Statsbudsjett for 2022. I tillegg kommer matpenger.

Kommentarer knyttet til andre brukerbetaling

En viser til eget vedlegg.

Forslag til investeringer innenfor Kultur og oppvekst

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	2024	2025	2026	2027
Skole - læreverk/læremidler (KO-06)	1202	C	1 000			
Inventar KO (KO-05)	1207	C	500	500	500	500
Kulturhus/kino - garderober inkl. nye møbler	1507	C	200			

Prosjekter som adm. av Teknisk:						
Husabø ungdomsskole	1241	A	70 000			
Husabø ungdomsskole - 2.tertialrapp - forskyvn.	1241	A	20 000			
Landskap, løst inv, IKT Husabø u.skole (TTI-23)	1241	A	15 000			
Hellvik barnehage - nytt bygg - HP	1210	A	15 000			
Hellvik barnehage - uteområde	121001	A	13 500			
Hellvik barnehage - inventar	121002	A		1 500		
Grøne Bråden skole (forprosjekt)	1209	A	3 000	0	0	
Kulturhus/kino - Sceneinngang	1508	C	2 000			
Samlet investering avdeling			140 200	2 000	500	500

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan 2023-2026 er markert med rød skrift.

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Kultur og oppvekst

- En viser til det enkelte investeringsprosjekt
- Inventar – kultur og oppvekst
 - Årlig behov for utskifting av eksisterende inventar innenfor ulike deler av avdelingen
- Kino/kulturhus - garderober
 - Renovering og utskifting av møbler i garderobene
- Kino/kulturhus – ny scene inngang
 - For å kunne ha forestillinger i kulturhuset må det etableres ny sceneinngang.
- Hellvik barnehage
 - Budsjettmidler (15,0 mill.) er flyttet er fra P1208 Hellvik barnehage forprosjekt til nytt prosjekt P1210, da en nå har gått over i en ny fase i prosjektet. I tillegg er det spilt inn behov for 13,5 millioner kroner til oppgradering av uteområdet, samt 1,5 millioner kroner til inventar.

En viser videre til at under Tekniske tjenester settes det av årlige midler knyttet opp mot tilpasninger, renovering og inventar til skoler og barnehager. Kommunedirektøren varsler (på lik linje som i tidligere budsjett) at skolene vil bli prioritert og at saker om enkelt forhold vil bli fremmet.

BUDSJETT OG TILTAK: HELSE OG OMSORG (HO)

Nøkkeldata for Helse og omsorg

Enheter ved avdelingen Helse og Omsorg

Enheterne omfatter blant annet:

- Helsetjenester (Helsestasjon, jordmor, legevakt og kommunalt legesenter)
- Kjøkken (felles for flere lokasjoner)
- Fysio- /Ergoterapitjeneste
- Heldøgn omsorg / sykehjem, inklusiv kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold
- IBO
- Dagsenter, Transporttjenesten
- Aktivitetssenter
- Hjemmebaserte tjenester
- Mestringsenheten, tjenester til personer med rus- og psykiske lidelser
- Avlastningsbolig
- NAV (sosiale tjenester, flyktninger)
- Frivilligsentral
- Forvaltningsenhet, herunder koordinerende enhet
- Hverdagsrehabiliteringsteam
- Frisklivsentral
- Livsgledeskoordinator
- Boligsosialt arbeid
- Kriseteam
- Miljørettet helsevern
- Folkehelse (inkl sykkelbyen)
- Helse og omsorg søker årlig og har historisk mottatt en del tilskuddsmidler knyttet til utvikling av blant annet forebyggende tjenester samt kompetanseheving.

Økonomiske hovedtall Helse og omsorg

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2024	B-2023	R-2022
Utgifter	637 759	660 992	632 500
Inntekter	-122 791	-120 164	-134 319
Netto ramme	514 968	540 828	498 181

Endringene i økonomisk ramme – knyttet opp mot endringen fra 2023 er blant annet knyttet opp mot tidsbegrensede rammeendringer. Dette omfatter tilførte midler knyttet opp mot integrering av flyktninger (som flyttes årlig). Ellers legges det opp til endringer knyttet opp mot endringer i statsbudsjettet, finansieringen av flyktningetjenesten, økt grunnbemanning og forhold som er spilt inn i budsjettprosessen og opp mot 2. tertialrapport 2023. Det vises videre til at pensjonskostnadene er justert opp på avdelingen – opp mot Kap. 7 Fellesposter. Dette er tilfelle for samtlige avdelinger.

Det påpekes at flytting av flyktningemidler ikke fører til endring av tiltakene eller tilbudet – dette er knyttet opp mot finansieringen av ordningene.

Det vises til at det i ulike tertialrapporter har blitt rapportert om økonomiske utfordringer innenfor Helse- og omsorgsavdelingen. Kommunedirektøren har lagt inn midler for å sikre en økonomisk ramme. Dette omfatter også endringer knyttet opp mot både vakansbudsjettet og omstilling/reduksjon i driften (som ligger inne i bla. 2023). Samtidig peker kommunedirektøren på at det ikke er satt av lønnsmidler knyttet opp mot TØRN-prosjektet (også omtalt i tidligere tertialrapporter i 2023). Antall bemannende TØRN-stillinger varierer og er nå på totalt 8,61 årsverk, men samlet sett utgjør – ved bemanning - disse stillingene (800 og 900-hjemler) totalt 14,79 årsverk. TØRN er et viktig prosjekt, men det er viktig at disse stillingene går inn i eksisterende hjemler med budsjettmidler, ellers vil avdelingen få et betydelig merforbruk.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Helse og omsorg

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett	540 827	540 827	540 827	540 827
Fratrekk engangsforhold foregående år	-34 980	-34 980	-34 980	-34 980
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger 22 oppgjør	9	9	9	9
Lønnsøkninger 23 oppgjør	5 741	5 741	5 741	5 741
Lønnsøkninger 23 oppgjør - variable/vikarer	625	625	625	625
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - kap 3&5	655	655	655	655
Brukerbetalinger	-5	-5	-5	-5
Digitale trykghetsalarmer leasing	125	125	125	125
Introduksjons- og sosialstønad mv	-3 698	-3 555	-3 555	-3 555
Faglig koordinator	450	450	450	450
Jobbmestring flyktninger	-66	-270	-270	-270
Bruk av fond arbeidsmarkedstiltak	66	270	270	270
Kompenserende tiltak pga manglende inv.	500	500	500	500
Digital hjemmeoppfølging (HD 07)	1 000	1 250	1 500	1 500
Leasingbiler HO 1-2 biler (HD 20)	100	100	100	100
Kompetansemidler - legevakt (HD 21)	30	30	30	30
Videreutv. pasientvarslingssystemet (HD 23)	100	350	650	650
Ress.tj. - 1 årsverk (netto) (HD 25)	-10	-10	-10	-10
Red. egenbet. - nødvendig helsehjelp (HD 29)	100	200	200	200
Økte pensjonskostnader fra 16,15% til 19,5%	12 680	12 680	12 680	12 680
Videreutdanning/ kompetanseheving (HD 05)	200	1 500	1 400	700
Forlenge IKART avtale (HD 06)	120	120	120	120
Barn- nødvendige helsetjenester i hjemmet (HD 09)	1 700	1 700	1 700	1 700
Ress.krev tj. økning fordelt på tre ID-er (HD 10)	2 700	2 700	2 700	2 700
Prisøkning leasing av biler (HD 15)	300	300	300	300
Medisinske forbruksvarer (HD 16)	200	200	200	200
Kjerjaneset økt stilling 100% til renhold seviceleiligheter (HD 35)	750	750	750	750
Økt grunnbemanning (HD36 &HD-12)	3 350	3 350	3 350	3 350
Rammeendring Flyktningetjenesten (påløpte kostnader dekkes av integreringstilskudd HD-37)	-9 566	-9 566	-9 566	-9 566
Forhold fra Statsbudsjettet 2024:				
Økt sosialhjelpssats fra juli 2023 (RNB) helårseff	799	799	799	799
Pasienttilpasset basistilskudd, helårseff.endr 23	675	675	675	675
Forhold fra Statsbudsjettet 2023:				
Økt barnetillegg kvalifiseringsprogrammet	2	2	2	2

Forhold fra Statsbudsjettet 2022:				
Just. opptrapping helsestasjon/skolehelsetj.	273	273	273	273
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Vakanserbudsjett	0	0	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2023	-1 048	-1 048	-1 048	-1 048
Omstilling/reduksjon drift 2024	0	0	0	0
Omstilling/reduksjon drift 2025		-3 000	0	0
Reduksjon knyttet til vertskommunetilskudd	-9 735	-14 735	-21 052	-25 052
Samlet ramme avdeling	514 968	509 011	506 144	501 444

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan 2023-2026 er markert med rød skrift.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Helse og omsorg

Informasjon og kommentarer knyttet opp mot nye og endrede tiltak som er lagt inn i økonomiplanen:

- Kompenserende tiltak på grunn av manglende investering
 - Kompenserende tiltak i påvente av økt heldøgnskapasitet forblir uendret. Dette er midler som ble lagt inn for 2023 og som videreføres. I budsjettprosessen har kommunedirektøren vurdert forhold i vedtatt strategiplan helse- og omsorgsavdelingen 2022-2030. Hvor det ble gjort følgende vedtak (punkt 2 og 5), som omhandler sykehjemsplasser og kompenserende tiltak:
 - a) Prosjektere for 36 nye sykehjemsplasser innen 2030
 - b) Bygge 36 nye sykehjemsplasser innen 2030
 - c) Drifte 36 nye sykehjemsplasser innen 2030
 - d) Starte planlegging og realisering av ytterligere 64 sykehjemsplasser/ boform for heldøgns omsorg og pleie innen 2040
 - e) Dette kan gi oss økte utgifter på ca 70 millioner kroner pr år og kommunedirektøren finner ikke økonomisk rom for dette i kommende økonomiplan-periode.
 - f) Det ligger videre innen et innmeldt forslag på 10 sykehjemsplasser på Lagård. I sum vil dette gi oss økte driftsutgifter på ca 14 millioner kroner pr år. Det vil ikke være økonomisk rom for å realisere dette tiltak uten at eiendomsskatten blir økt med 1 promille, noe kommunedirektøren ikke foreslår.
- Økte pensjonskostnader
 - Satsen for pensjonskostnader har økt fra 16,15% til 19,5% i 2023
 - Se kapittel 7 for ytterlige informasjon
- HD-05 Videreutdanning/kompetanseheving
 - Det vil i løpet av 2024 komme desentralisert sykepleierutdanning til Egersund.
 - Egersund vil få inntil 10 plasser, beløpene i rammen skal dekke praksisperioder for ansatte som får avtale om videreutdanning/kompetanseheving
- HD-06 Forlenge IKART avtale
 - Avdelingen viderefører denne avtalen for å kunne gi nødvendig helsehjelp ved svært komplekse saker
- HD-09 Barn- nødvendige helsetjenester i hjemmet
 - Barn med behov for nattevakt/assistent grunnet hjelp med bruk av medisinsk utstyr
 - Tjenesten leies inn eksternt og har en årlig kostnad på 1,7mill.
- HD-10 Ressurskrevende tjenester, økning fordelt på tre ID-er
 - Utover i 2023 har det blitt en fast ressursøkning fordelt på tre av våre brukere

- Tilbudet har økt totalt med 169 timer i uken
- HD-15 Prisøkning leasing biler
 - Prisøkning leasing biler, økningen har skjedd gradvis de siste årene
 - Rammen økes da behovet nå er stort på tvers av alle enheter med leasing biler i HO
- HD-16 Medisinske forbruksvarer
 - På grunn av økte priser på medisinsk forbruksmateriell, er det nødvendig å øke rammen for å kunne kjøpe nødvendig utstyr til hjemmesykepleien, og kommunens bo og servicesentre.
- HD-35 Kjerjaneset økt stilling 100% til renhold av serviceleiligheter
 - Helsepersonell har i dag renhold som en del av egne arbeidsoppgaver, øker rammen for å frigjøre kompetanse til nødvendige arbeidsoppgaver.
- HD-36 og HD-12 Økt grunnbemanning
 - Økt behov for høyere grunnbemanning å tvers av hele avdelingen.
 - Avdekket sort merforbruk av overtid og vikarbruk i 2023, som viser behovet for en økning i rammen på grunnbemanning.
- Rammeendring flyktingetjenesten (påløpte kostnader dekkes av integreringstilskudd)
 - Et tidligere kommunestyrevedtak påpeker at integrering skal skje via tilskuddsmidler (integreringstilskudd og andre tilskudd).
 - Dette legges det nå opp til – også på forhold som tidligere har vært finansiert over rammen.
 - Dette henger sammen med å ha utgifter og inntekter sammen på bla. dette området.
 - Som følge av dette reduseres rammen i HO knyttet opp mot Flyktingetjenesten og hvor midlene føres over etter forbruk i løpet av året (fra Kap. 8). På denne måten finansieres integreringsmidlene med mottatte tilskudd.
 - Det påpekes at det er viktig at flyktninger kommer ut i arbeid ellers vil vi få økte utgifter som det ikke vil være dekning til etter den perioden introduksjonstilskuddet varer (5 år).
- Realisert rammeendring /driftsreduksjon
 - Det foretas en omfattende endring knyttet opp mot postene relatert til vakansbudsjett og omstilling/reduksjon i drift.
 - Vakansbudsjettet tas vekk – bla for å kunne realisere TØRN-prosjektet og sikre inntak av vikarer.
 - Samlet omstilling/reduksjon for HO blir 1.048.000 kroner for perioden samlet.
 - Vertskommunetilskudd reduksjonen er videreført slik den ble lagt inn i budsjettvedtaket for 2023. Med unntak av at det er lagt inn en ny nedtrapping i 2027 – på lik måte som i tidligere budsjettvedtak la til grunn.
- Endringer på ulike ordninger knyttet opp mot sosialstønader
 - I forbindelse med 2. tertialrapport for 2023 ble det lagt inn 2,6 millioner kroner til sosialstønad for 3 grupper.
 - For å kunne følge de økonomiske utslagene og følge opp vedtak i kommunestyret er det helt nødvendig å skille på ulike ordninger.
 - Det foreslås at disse endringene videreføres i kommende økonomiplan-periode, med følgende fordeling:
 - T2-23 Sosialstønad ordinær
 - 1.830.000 kr
 - T2-23 Sosialstønad arbeidsinnvandring
 - 170.000 kr
 - T2-23 Sosialstønad flyktninger
 - 600.000 kr
 - Det påpekes at disse endringene er nå lagt inn med helårsvirkning fra og med 2023.

- Statsbudsjett 2022 – Justering opptrapping helsestasjon/skolehelsetjenesten
 - Prisjustering knyttet til regjeringens opptrapping av helsestasjons- og skolehelsetjeneste over flere år.
- Statsbudsjettet 2024- Pasient tilpasset basistilskudd, helårseffekt endr. 2023
 - Helårseffekt etter statlig regulering
- Statsbudsjettet 2024- Økt sosialhjelpssats fra juli 2023
 - Fra og med 1/5-23 ble sosialhjelpssatsene oppjustert nasjonalt med +10%. Dette er en del av de midlene som kommunene får tilført i rammeøkning og videreføres til avdelingen og tjenesteområdet.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Enkelte egenbetalingssatser reguleres iht. statlige retningslinjer som vedtas årlig i forbindelse med statsbudsjettet (for eksempel betaling for opphold på sjukeheim). Øvrige priser på tjenester fremkommer i eget vedlegg.

Forslag til investeringer innenfor Helse og omsorg

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	2024	2025	2026	2027
Inventar/tekn. utstyr/utstyr HO økn. (HI-06)	1333	C	1 000	1 000	1 000	1 000
Buss - aktivitetssenter utskiftning (HI-01)	1328	C		1 400	1 200	
Prosjekter som adm. av Teknisk						
Aktivitetssenter Lagård (Anslag)	1329	A	10 000			
Aktivitetssenter Lagård - 2.tert.rap - forskyvn.	1329	A	20 000			
Sykehjemsplass - forprosjekt	1348	A				5 000
Sykehjemsplass ombygging	1349	A	7 000			
Ombygging Lagård - Ambulansen flyttes	1346	B	3 000			
Nye samhandlingsplatf.-velferdstekn.	1312		1 050	1 100	1 150	
Samlet investering avdeling			42 050	3 500	3 350	6 000

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan 2023-2026 er markert med rød skrift.

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Helse og omsorg

Det vises til følgende investeringer som ligger i Kommunedirektørens forslag:

- HI-06 Inventar/teknisk utstyr/ Utstyr HO
 - Beløpene er justert - i henhold til økt behov for utskiftning av inventar/utstyr i hele avdelingen.
 - Samlet finansiering er økt med 500 000 kr pr år, til totalt 1,0 million kroner pr år.
- Sykehjemsplass forprosjekt
 - Forprosjekt for bygging av nytt sykehjem flyttes til 2027
 - Befolkningsframskrivninger viser en betydelig økning av innbyggere i aldersgruppen 80+ frem mot 2030 og 2040. Forhold er bla. beskrevet i vedtatt strategiplan helse- og

omsorgsavdelingen 2022-2030. hvor følgende forhold omhandler sykehjemsplasser og kompensierende tiltak:

- Prosjektere for 36 nye sykehjemsplasser innen 2030
 - Bygge 36 nye sykehjemsplasser innen 2030
 - Drifte 36 nye sykehjemsplasser innen 2030
 - Starte planlegging og realisering av ytterligere 64 sykehjemsplasser/ boform for heldøgns omsorg og pleie innen 2040
 - Det er ikke økonomisk rom for denne utbygging (verken finansielt eller driftsmessig) i kommende økonomiplanperiode.
- Ombygging Lagård – Ambulansen flyttes
 - Ombygging Lagård for å frigjøre arealene der ambulansen er i dag til korttids plasser på 2 øst. Omfatter to prosjekt. Dette er forhold som kommunedirektøren vil komme tilbake til – også basert til avtaler som må inngås Helse Stavanger.

PLANTEKNISK UTVALG

Planteknisk utvalg med 11 medlemmer, er kommunens utvalg for reguleringsplansaker og hovedutvalg for:

- Byggesaker.
- Kommunaltekniske saker.
- Friluftslivforvaltning.
- Naturforvaltning og naturvern.
- Landbruk.
- Vedlikehold og drift av kommunale bygninger og eiendommer.
- Kommunale og statlige tilfluktsrom.
- Parkering og ankebehandling av parkeringssaker.
- Forvaltning av offentlig torg og plasser.
- Budsjettet blir behandlet i utvalget.

Det er det hovedutvalget med desidert flest møter, også flest saker. I forkant av møtene er utvalget som en hovedregel alltid på befaringer der de er ute og ser på området for saker som skal behandles.

Følgende avdelinger ligger under Planteknisk utvalg (PTU) sitt område:

- Tekniske tjenester
- Samfunnsutvikling

BUDSJETT OG TILTAK: SAMFUNNSUTVIKLING (SU)

Nøkkeldata for Samfunnsutvikling

Enheter ved avdelingen Samfunnsutvikling

Avdelingen omfatter følgende enheter:

- Kart og oppmåling
- Byggesak
- Jordbruk
- Skog og vilt
- Plan
- Næringsutvikling og sykkelby

Økonomiske hovedtall Samfunnsutvikling

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2024	B-2023	R-2022
Utgifter	29 271	35 285	45 965
Inntekter	-14 345	-21 168	-22 517
Netto ramme	14 926	14 117	23 448

Reduksjon i utgifter fra år 2022 til år 2023 knytter seg i hovedsak til følgende:

- Utbetaling tilskudd Lagård svømmehall ihht vedtak år 2022
- Eiendomskattetaksering og klagebehandling år 2022
- Ekstra koronatilskudd til ENH i 2022

Reduksjon i utgifter fra B2023 til B2024 knytter seg i hovedsak til følgende:

- Flere reguleringsplaner ferdigstilles i 2023

- Omstillingsprosjektet avvikles fra og med år 2024

Reduksjon i inntekter fra R22 til B23 og B24 knytter seg i hovedsak til:

- Bruk av fond knyttet til tilskudd ENH i 2022
- Bruk av fond eiendomskattetaksering i 2022
- Reduksjon av fondsbruk ved flere andre områder

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Samfunnsutvikling

Tall i 1000 kr.

Drift – endringer	2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett	14 117	14 117	14 117	14 117
Fratrekk engangsforhold foregående år	-100	-100	-100	-100
Varige rammeendringer:				
Lønnsoppgjør 2023 oppgjøret	15	15	15	15
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - kap 3&5	213	213	213	213
Tilskudd Ungt Entreprenørskap (politisk B23)	70	70	70	70
Økte pensjonskostn fra 16,15% til 19,5%	350	350	350	350
Bysykel-ordn., (m/Kolumbus) (SUD-01)	260	260	260	260
Styrket bemanning SU (avvikling Omstillingsprosjektet, SUD-05)		550	1 100	1 100
Samlet ramme avdeling	14 926	15 476	16 026	16 026

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2023-2026 er merket med rødt.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Samfunnsutvikling

Kommentarer knyttet opp mot nye forhold som er lagt inn (markert rødt):

- **Økte pensjonskostnader**
 - Pensjonskostnaden har økt fra 16,15% til 19,5%.
- **SUD-01 – Drift av Kolumbus sine bysykler**
 - På bakgrunn av et vellykket sykkelbyprosjekt foreslår en å gjøre sykkelbyprosjektet varig, herunder drift og vedlikehold av Kolumbus sine bysykler.
- **SUD -05 - Stryket bemanning samfunnsutvikling**
 - Gjelder prosjektstilling som mulighetsutvikler som er gjort fast. Finansieres av fond år 2024 og halvdel 2025.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Endringer i generelle priser

Iht. vedtak blir priser (som kan) justert opp iht. budsjettvedtak. En viser til vedlegg.

Kommunedirektøren viser til at innenfor selvkostområdene har en tatt hensyn til selvkostberegninger for å komme frem til gebyrgrunnlaget for 2024. Det opplyses om følgende endringer:

- Gebyrsatsene ved oppmåling og byggesak holdes på samme nivå som i 2023. Noen av plangebyrene er satt ned og noen er satt opp. Det vises til Vedlegg 14 – «Kommunale gebyrer og betalingssetser for SU».

Forslag til investeringer innenfor Samfunnsutvikling

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan:

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	Seksj.	2024	2025	2026	2027
Landmålingsutstyr, GPS og totalst.	1798	B	OM	700			
Geovekstprosjekt FKB-data (SUI-1)	1707	C	OM				500
Boligfelt Helleland	1703	A	PU	3 450	9 900		
Forstudie Folkepark	1426	C		500			
Forprosjekt Skatepark	1427	C		300			
Samlet investering avdeling				4 950	9 900	0	500

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2023-2026 er merket med rødt.

Kommentarer til foreslåtte investeringsprosjekt – Samfunnsutvikling

- **SUI-01 – Geovekstprosjekt FKB-data, oppdatering av kartløsning**
 - Oppdaterte kart er nødvendig infrastruktur for mange kommunale oppgaver, spesielt innenfor plan- og byggesaksbehandling. Kommunen er også forpliktet til, i samarbeid med staten, å sørge for et slikt oppdatert kartgrunnlag. Dette er fastslått i kart- og planforskriften.

BUDSJETT OG TILTAK: TEKNISKE TJENESTER (TT)

Nøkkeldata for Tekniske tjenester

Enheter i avdelingen Tekniske tjenester

Avdelingen omfatter følgende enheter:

- Bygg og eiendomsforvaltning
- Vei og utemiljø
- Vann og avløp
- Brann og redning
- Stab med ansvar for gjennomføring av kommunale utbyggingsprosjekt

Kommunedirektøren viser videre til at Tekniske tjenester styrer og er ansvarlige for investeringsprosjekt som også ligger under oversikten til andre avdelinger – herunder HO, KO og kirken. Disse forholdene gjelder realisering av bygg og anlegg.

Økonomiske hovedtall Tekniske tjenester

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2024	B-2023	R-2022
Utgifter	250 272	232 514	258 406
Inntekter	-147 492	-137 420	-138 614
Netto ramme	102 780	95 093	119 792

Reduksjon i utgifter fra 2022 til 2023 knytter seg i hovedsak til:

- Midlertidig rammeøkning knyttet til strømutfgifter år 2022
- Lønnsreduksjoner år 2023
- Midler til finansiering av midlertidig brannstasjon er tatt ut

Økning i utgifter fra år 2023 til år 2024 knytter seg i hovedsak til:

- Drift av Lagård svømmehall
- Økning av kalkulatoriske poster vann, avløp og feier
- Økt pensjonskostnad

Nedgang i inntekter fra 2022 til 2023 er sammensatt, men knytter seg i hovedsak til:

- Inntekt knyttet til bruk av strømfondet var mye høyere i 2022

Økning i inntekter fra 2023 til 2024 knytter seg i hovedsak til:

- Økt bruk av vann og avløpsfondet

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Tekniske tjenester

Tall i 1000 kr.

Drift – endringer	2024	2025	2026	2027
Nettobudsjett	95 094	95 094	95 094	95 094
Fratrekk engangsforhold foregående år	3 460	3 460	3 460	3 460
Varige rammeendringer:				
Lønnsendringer 23 oppgjøret	1 044	1 044	1 044	1 044
Lønnsendringer 23 oppgjøret - variable/vikarer	70	70	70	70
Lønnsøkninger for 23 oppgjør - kap 3&5	235	235	235	235

Lønnsendringer 23: rådgiver vei & utemiljø	85	85	85	85
Brukerbetaling	-5	-5	-5	-5
Driftsutgifter svømmehaller egen sak	7 100	9 300	8 900	8 650
Renhold Lundeåne (ønske HO)	100	100	100	100
Drift og renhold aktivitetssenteret	620	620	620	620
Bibliotek Torvgården	300	300	300	300
Økte pensjonskostn fra 16,15% til 19,5%	2 100	2 100	2 100	2 100
Økte priser varer og tjenester generelt -TTD-1	1 000	1 000	1 000	1 000
Husabø ungd.skole- Oppstart drift trinntorg (TTD-7)	220	520	520	520
Drift og vedlikehold av tjue offentlige og kommunalt eide tilfluktsrom -TTD-10	150	150	150	150
Drift nytt høyderedskap med opplæring -TTD-12	300	50	50	50
Driftsutgifter park og nærmiljøanlegg -TTD-17	500	500	500	500
Drift gatelys -TTD-18		300	300	300
Vintervedlikehold -TTD-19	300	300	300	300
Driftsreduksjon innmelding RBR		-7 000	-7 000	-7 000
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Vakansesbudsjett	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Omstilling/reduksjon drift 2023	-7 200	-7 200	-7 200	-7 200
Omstilling/reduksjon drift 2024	-580	-580	-580	-580
Omstilling/reduksjon drift 2025		-7 070	-7 070	-7 070
Overførte flyktningemidler fra HO	0			
Økte strømkostn (TTD-20)	4 720	5 310	4 330	1 960
Konsesjonskraft (TTD-21)	-5 433	-5 491	-4 671	-4 449
Effekt ENØK- tiltak (10% av inv)	-1 000	-1 500	-2 000	-2 000
Tapt inntekt gjestehavn (TTD-5)	100	50		
Byfornyelse - Fjerne båthus ved rådhus	500			
Samlet ramme avdeling	102 780	90 742	89 632	87 234

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan 2023-2026 er markert med rød skrift.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Tekniske tjenester

Kommentarer knyttet opp mot nye forhold som er lagt inn (markert rødt):

- **Økte pensjonskostnader**
 - Pensjonskostnadene har økt fra 16,15% til 19,5%. Se kap.7 for mer info.
- **TTD – 1 - Prisjustering**
 - Gjelder økning av priser på varer og tjenester.
- **TTD – 7 – Drift og vedlikehold nye Husabø ungdomsskole**
 - Drift og vedlikehold av nye Husabø ungdomsskole. Halvårsvirkning år 2024 og helårsvirkning fra og med år 2025.
- **TTD – 10 – Drift og vedlikehold offentlige og kommunale tilfluktsrom**
 - Drift og vedlikehold av 20 tilfluktsrom. Kommunen har blitt pålagt av Sivilforsvaret å utarbeide en plan og følge opp drift og vedlikehold av alle kommunalt eide og offentlige tilfluktsrom. Disse er i dag i uavklart tilstand, og preget av manglende vedlikehold.

- **TTD – 12 – Drift nytt høyderedskap med opplæring**
 - Nødvendig med kurs og opplæring av mannskap knyttet til bruk av lift, samt service av ny brannbil med lift/stige.
- **TTD – 17 – Drift og vedlikehold park og nærmiljøanlegg**
 - Gjelder drift og vedlikehold av den nye fontenen på torget, herunder strøm, service, vannprøver, utskiftning av vann mm. I tillegg er det behov for å sandblåse fontenen i Strandgaten, vedlikehold av losen, vask og reparasjoner i gågaten og drift av øybua.
- **TTD – 34 – Drift av gatelys**
 - Eigersund kommune har inngått av avtale med Skina knyttet til drift av gatelys. Fra og med år 2025 er det behov for økning av rammen knyttet til dette.
- **Vintervedlikehold**
 - Kommunen har fått flere roder som skal brøytes, samtidig har avtalene med private blitt dyrere. En bruker av vintervedlikeholdsfondet de årene det er mye is og snø og setter av midler til fond de årene det er lite vinter. Fondet vil snart bli brukt opp.
- **Overførte flyktningemidler fra HO**
 - Midler knyttet til Ukrainske flyktninger er flyttet til kap.8. De ulike avdelingene blir tilført midler fra kap.8 etter hvert som det regnskapsføres utgifter på Ukraina prosjekt.
- **TTD – 20/21 – energi og konsesjonskraft**
 - Energiprognosen i budsjett 2024 har gått ned i fra det som ble estimert i 2023. Samtidig som en får lavere energiutgifter synker også konsesjonsinntektene.
- **TTD – 5 – Tappt inntekt gjestehavn**
 - Viser til KS vedtak 044/23 og FS vedtak 063/23 hvor det vedtas at seilforeningen får støtte på totalt 250.000kr fra kommunen knyttet til oppgradering av anlegget.
- **Byfornyelse – fjerne båthus ved rådhuset**
 - Båthuset ved rådhuset er felleferdig og bør rives.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Endringer i generelle priser

Iht. vedtak blir priser (som kan) justert opp iht. budsjettvedtak. En viser til vedlegg. Kommunedirektøren viser til at innenfor selvkostområdene har en tatt hensyn til selvkostberegninger for å komme frem til gebyrgrunnlaget for 2024.

Endring av husleie – til gjengs leie

Vi har over flere år justert husleiene fortløpende – og da til gjengs leie. Det som ligger i dette, er at det ved utleie er regler om hvordan husleiene kan reguleres. Disse er hjemlet i «Lov om husleieavtaler» (Husleieloven). Dette fører til at endringer må skje med ulike varsel og hvor det er klare tidsfrister – til beste for leietakerne. I dette ligger det også at vi praktiserer justeringer til ”gjengs leie” (dvs. det som oppfattes som ny/justert leie). Dette er et forhold som er praktisert i flere år. Iht. vedtatt reglement for årsbudsjett har Kommunedirektør fullmakt til å justere leien.

Selvkost – brukerfinansiering – fremføring av eventuelt underskudd

For enkelte kommunale tjenester kan eller skal brukerne dekke utgiftene ved at kommunene produserer disse tjenestene. De rettslige rammene for brukerbetaling i kommuner inkluderer regler om avgifter, gebyrer og egenbetaling for konkrete kommunale tjenester. Utgangspunktet for all forvaltningsvirksomhet er at ingen innbygger kan pålegges å yte noe til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov (legalitetsprinsippet). Adgangen til å kreve brukerbetaling er hjemlet i de ulike særlovene med tilhørende forskrifter knyttet til de respektive tjenestene. Samtidig så skal vi ikke ta

høyere inntekt enn tjenestene blir finansiert iht. egne beregninger. Dette kalles for selvkostprinsippet, som blir styrt av:

- a) Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)
- b) H-3/14 - Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet – februar 2014)

For Eigersund kommune omfatter tjenester der selvkost setter den øvre rammen for brukerbetalingen følgende:

- a) Renovasjon (Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34). Innenfor avfallsområdet (renovasjon) er det et lovmessig krav om at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling. Kommunene er altså pålagt å ha full kostnadsdekning. Miljødirektoratet har utarbeidet egne retningslinjer for blant annet hvordan kommunene kan differensiere avfallsgebyrene. Disse retningslinjer supplerer retningslinjene fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på andre tema enn selvkost.
- b) Vannforsyning (Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12 og forurensningsforskriften av 1. juni 2004). Brukerne av tjenesten bør bære kostnadene forbundet med tjenestene. Kommunen er imidlertid ikke pålagt full kostnadsdekning.
- c) Avløpshåndtering (Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12 og forurensningsforskriften av 1. juni 2004). Brukerne av tjenesten bør bære kostnadene forbundet med tjenestene. Kommunen er imidlertid ikke pålagt full kostnadsdekning.
- d) Tømming fra slamavskillere (septiktanker), privat mv. (Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 26). Som for renovasjon er det et lovmessig krav om at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling.
- e) Plan- og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven av 27. juni 2008, § 33-1). Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.
- f) Oppmåling og matrikkelføring (Matrikkelloven av 17. juni 2005, § 32). Kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferdigelse av matrikelbrev og annet arbeid etter regulativ fastsatt av kommunestyret selv. Gebyrene kan i sum ikke være høyere enn nødvendige kostnader kommunen har med slikt arbeid.
- g) Feiertjenesten (Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) av 14. juli 2002, § 28). Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.

Et annet viktig prinsipp ved å knytte gebyrnivået til selvkost er at kommunen skal kunne få tilbake de utlegg den opprinnelig hadde ved anskaffelsen, samt bli kompensert for den kapitalen (investeringer) som har blitt bundet opp ved anskaffelsen.

Vi har i flere år lagt til grunn full dekning av kostnader i selvkostberegningen. Dette betyr at brukere dekker tjenestene, og et overskudd har blitt satt av til bundne driftsfond (egne fond på hvert selvkostområde). Hvis disse fond er disponert og en står i en situasjon hvor et underskudd innfor selvkostområdene ikke kan dekkes av bundne fond, er det mulig å fremføre underskuddet innenfor enkelte selvkostområder, dette iht. selvkostforskriftens § 8.

En viser her til Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (merk understrekede forhold spesielt):

§ 8. Håndtering av overskudd og underskudd

Årets samlede selvkost beregnet etter § 2 til § 7 utgjør årets gebyrgrunnlag. Kommunestyret og fylkestinget kan bestemme at gebyrgrunnlaget i stedet skal utgjøre en andel av samlet selvkost, så langt dette ikke strider med annen lov eller forskrift.

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et overskudd, skal overskuddet dekke inn et underskudd fra tidligere år. Et overskudd som ikke dekker inn et underskudd, skal avsettes til et selvkostfond i selvkostregnskapet. Et overskudd som er avsatt til selvkostfondet, skal tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto.

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et underskudd, skal underskuddet dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet. Et underskudd som ikke dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, skal fremføres i selvkostregnskapet til inndekning i et senere år. Et underskudd som er fremført, skal dekkes inn av et fremtidig overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto. Et underskudd kan likevel fremføres ut over fem år, hvis dette er nødvendig for at brukerne ikke skal betale for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer.

Tredje ledd andre til fjerde punktum gjelder ikke for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven eller matrikkellova.

Ved årets slutt skal det legges til beregnede renteinntekter på et selvkostfond. Renteinntektene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige beholdning på fondet og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd.

Hvis det følger av lov eller forskrift at gebyrene skal være lik selvkost, skal det ved årets slutt legges til beregnede rentekostnader på et fremført underskudd. Første punktum gjelder også hvis kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at gebyrgrunnlaget skal utgjøre en bestemt andel av selvkost. Rentekostnadene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige fremførte underskudd og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd.

For å unngå å måtte dekke et underskudd ved selvkost så legges det opp – på lik linje med tidligere år – at det tas 100 % selvkost hvor der er lov. For å kunne dekke fremtidige underskudd må dette vedtas. Det foreslås derfor følgende forslag til vedtak i budsjettet:

Iht. «Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer» bruker Eigersund kommune selvkostprinsippet for tjenester hvor dette er lov. Der det er lov skal 100 % av kostnadene på området inn i grunnlaget. Et eventuelt underskudd fremføres iht selvkostforskriftens § 8.

Endringer i kommunale gebyrer for vann, avløp og feiing

For å beregne seg frem til korrekt gebyr nyttes selvkostberegninger. Disse er foretatt etter Kommunal- og moderniseringsdepartementet sine retningslinjer (forskrift for selvkostberegninger). Beregningene foretas i forbindelse med budsjett og etterberegnes i forbindelse med årsregnskapet - for det aktuelle år. I forbindelse med årsregnskapet foretar revisjonen (Rogaland Revisjon) en gjennomgang av selvkostberegningene.

Avløpsgebyr

- Tjenester innenfor avløpssektoren er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter kan dekkes via gebyr. Gebyret fastsettes for det enkelte år.
- For 2024 foreslås det at gebyrene økes med 10%.
- I 2017 ble det (i forhold til gebyret for 2016) foretatt en reduksjon på 40 % i avløpsgebyret. Dette nivå ble videreført i 2018. For 2019 ble gebyret satt opp med 70 %.
- Vurderinger som er gjort knyttet opp mot disse endringene i gebyret var:

- Iht. Selvkostforskriften skal det ikke bygges opp fond på området, dog så er det lov til å se flere år over ett – med tanke på stabile gebyr.
- Vi hadde bygd opp et avløpsfond.
- En årsak til at vi hadde bygget opp fond hang sammen med lav kalkylerente.
- En vedtok i 2017 å sette gebyret ned for å bruke avløpsfondet for å dekke differansen – noe som gav kundene lavere gebyr. På denne måten ble fondsmidlene tilbakeført kundene – iht forskrift.
- I 2018 gikk en tom for midler på avløpsfondet → i 2019 fikk avløp et merforbruk på ca 4,0 mill. kroner → i 2020 avsatte en kr 519 000 til fond → i 2021 avsatte en nye 366 000 kroner → i 2022 brukte en 285.000kr av avløpsfondet, og i 2023 er det budsjettert med en avsetning på 362.000kr.
- Økningen i gebyr for økonomiplanperioden er beregnet med utgangspunkt i anslåtte og budsjetterte inntekter i 2024.

Vanngebyr

- Tjenester innenfor vannsektoren er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter kan dekkes via gebyr. Gebyret fastsettes for det enkelte år.
- For 2024 foreslås det at gebyrene for vann økes med 50 %.
- Økning i vanngebyret er primært knyttet opp mot ny vannkilde med tilhørende anlegg og infrastruktur.
- I forbindelse med årsregnskapet for 2015 pekte revisjonen på at selvkostfondet var stort og hadde tilført mye midler. Eigersund kommune burde se på en reduksjon av vanngebyret. Dette iht. selvkostforskriften hvor disse midlene skal tilbakeføres brukerne.
- I 2017 ble det (i forhold til gebyret for 2016) foretatt en reduksjon på 60 % i vanngebyret. For 2018 og 2019 ble vanngebyret videreført på samme nivå som for 2017. Etter denne tid har vanngebyrene økt årlig.

Endringer i Feiegebyr

- Feiing er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter skal dekkes via gebyr.
- Kommunedirektøren foreslår å øke feiegebyrene år 2024 med 15%. Dette knytter seg til økte kalkulatoriske kostander, nærmere bestemt innflytning i nye lokaler på Langholmen (ny brannstasjon)

Endringer i Renovasjonsgebyr

Selv om renovasjonen blir utført av Dalane Miljøverk AS ligger det til kommunestyret å fastsette renovasjonsgebyret for Eigersund kommune. Tjenester innenfor renovasjon er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter skal dekkes via gebyr.

Styret i Dalane Miljøverk har vedtatt (foreslått) at avgiftene endres for 2024. Dalane Miljøverk har gitt informasjon om at gebyrene er vedtatt og skal endelig vedtas av deltaker kommunene. Fra 01.01.2024 settes renovasjonsgebyret til:

- 4.000 kroner for boliger (3.700 kr i 2023 – en økning på +8,1 %).
- 2.300 kroner for hytter/fritidsboliger (2.050 kr i 2023- en økning på +12,2 %).
- 2.000 kroner for septiktanktømming (standard tank 2.000 kr i 2022 – ingen endring).
- Alle beløp er oppgitt eksklusiv merverdiavgift.

Avfallsgebyret fra Dalane Miljøverk AS er lik i deltakerkommunene. Iht Forurensingsloven og selvkostforskriften skal gebyret fastsettes etter utgiftene i den enkelte kommune. Dette er påpekt overfor Dalane Miljøverk. Vi har fått tilbakemelding på at dette er et forhold som selskapet kjenner til og vurderer/arbeider med.

Dato for fakturering av kommunale gebyr

Forfallsdatoene for kommunale gebyr ble fra og med 2010 satt til 20.03, 20.06 og 20.10. Dette er datoer som videreføres i 2023. Det er lagt til rette for «fleksibel fakturering» - hvor kundene kan fordele betalingen på en annen måte enn tre hovedforfall. Til info har Dalane Miljøverk forfall 28.02 og 31.08.

Samlet endring i kommunale gebyr for vann, avløp og feier

Tabellen nedenfor viser hvordan gebyrene på vann, avløp og feier blir i økonomiplanperioden. Merk lønnsvekst vil komme i tillegg (i årene framover):

Endring	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vann	-60 %	-	-	+20 %	+110 %	+20 %	+10 %	+50 %	10%	8%	3%
Avløp	-40 %	-	+70 %	+10 %	-	+10 %	+3 %	+10%	5%	5%	5%
Feier	-	+15 %	+20 %	-	-	-	-	+15%	15%	10%	10%

Samlet utvikling i kommunale gebyr vil for en gitt type bolig bli slik:

Gebyrtype	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Endr.
Vann	2 430	972	972	972	1.167	2 450	2 695	2 965	4 447	1 482
Avløp	4 155	2 493	2 493	4 238	4.662	4 662	4 895	5 042	5 546	504
Renovasjon	2 630	2 850	2 850	3 000	3 300	3 400	3 500	3 700	4 000	300
Feier	315	315	362	434	434	434	434	434	500	66
<i>Sum netto</i>	<i>9 531</i>	<i>6 630</i>	<i>6 677</i>	<i>8 644</i>	<i>9 563</i>	<i>10 946</i>	<i>11 524</i>	<i>12 140</i>	<i>14 493</i>	<i>2 352</i>
Mva	2 383	1 658	1 669	2 161	2.391	2 737	2 881	3 035	3 623	588
Totalt	11 914	8 288	8 346	10 805	11.954	13 683	14 405	15 175	18 116	2 941

Merk at når det gjelder størrelsen på vann og avløp så er dette en boligtype vi har hatt i oversikten siden 2006 (og som det ut fra det vil det være store forskjeller mellom ulike typer boliger). For å kunne vise utviklingen for den samme boligen over tid fortsetter vi med den samme. Dette tall er ikke det samme som en f.eks. vil finne i KOSTRA-oversiktene (tidligere når en tok utgangspunkt i bolig) knyttet opp mot utgifter for en den boligen som SSB benytter. Årsaken til endringen henger bla. sammen med en omlegging av gebyrene hos oss – knyttet opp mot vannmålere/forbruk av vann.

I årene fra 2011-2016 har gebyrene vært stabile.

En viser til at tjenestene er selvfinansierende og økningene har kommet som følge av bla.:

- Tidligere bruk av selvkostfondene (hvor gebyrene ble satt betydelig ned)
- Økte kvalitetsmessige krav.
- Foretatte og kommende investeringer.
- Endringer i markedsrenten.
- Bemanningmessige endringer.
- Økte lønnskostnader (lønnsveksten – i form av nye stillinger og/eller generell lønnsøkning må dekkes innenfor sektoren).
- I forbindelse med at selvkostberegningene ble endret (statlig forskrift) førte dette bla. til at beregningene skulle omfatte flere områder enn tidligere, i tillegg til at både finansieringsordningene og beregningene av finanskostnadene ble endret.
- Endringene i perioden henger sammen med bruk av selvkostfondene – som da blir disponert fullt ut (dvs. nullet ut).

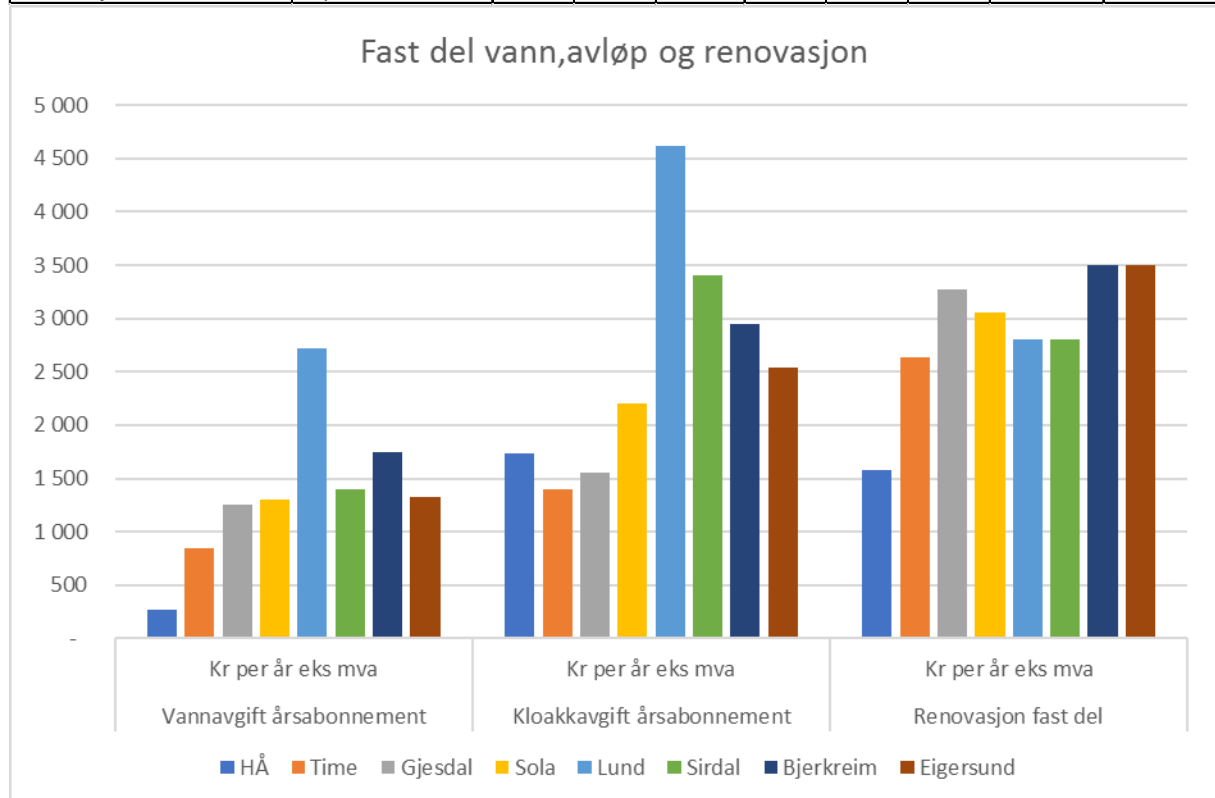
Hvis vi tar utgangspunkt i gebyrene fra 2016 og indeks justerer disse opp med SSB sin konsumprisindeks (for beregnet prisendring) så ville samlede gebyrer i september 2023 ligget på 14.927 kroner.

En har sammenlignet priser på VAR gebyr i ulike kommuner, men det har vist seg å være utfordrende å sammenligne flere av gebyrene i de forskjellige kommunene grunnet ulike forutsetninger som ligger til grunn for gebyrsatsene (oversikt utarbeidet i 2022). Eksempler på dette:

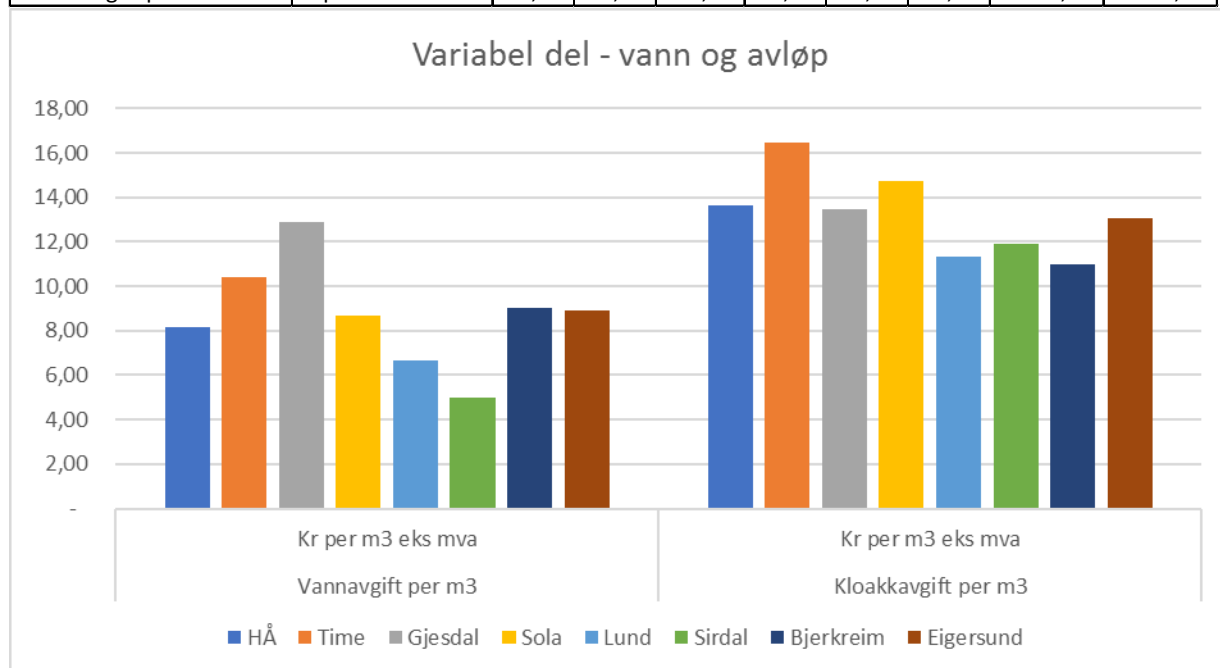
- Årsgebyr på VA varier alt etter størrelse på bolig, stipulert forbruk, noen er inkl.vannmåler og rørdimensjon.
- Leie av vannmåler varier ut ifra måleenhet mm
- Tilknytningsgebyr varier ut ifra bruksareal
- Ulike gebyrer som skifte av vannmåler, manglende avlesning m.f eksisterer ikke i enkelte kommuner

En har derfor valgt å konsentrere seg om gebyrene som gjelder fastdelen på VAR (selv om prisene her også varierer ut ifra størrelse på bolig, stipulert forbruk mm) + variabel del (m3). Tenker det også er disse gebyrene som vil være mest interessante å sammenligne.

Priser og gebyr (fast)	Enhet	Hå	Time	Gjesdal	Sola	Lund	Sirdal	Bjerkreim	Eigersund
Vannavgift årsabonnem.	Kr per år eks mva	272	840	1 250	1 305	2 720	1 400	1 750	1 331
Kloakkavgift årsabonnem.	Kr per år eks mva	1 733	1 400	1 550	2 205	4 622	3 409	2 950	2 541
Renovasjon fast del	Kr per år eks mva	1 573	2 640	3 270	3 059	2 798	2 803	3 500	3 500

Priser og gebyr (variabel)	Enhet	Hå	Time	Gjesdal	Sola	Lund	Sirdal	Bjerkreim	Eigersund
Vannavgift per m3	Kr per m3 eks mva	8,18	10,40	12,88	8,70	6,68	5,00	9,00	8,92
Kloakkavgift per m3	Kr per m3 eks mva	13,65	16,48	13,47	14,70	11,33	11,90	11,00	13,07

Forslag til investeringer innenfor Tekniske tjenester

Forslag til investeringer innenfor Vann- og avløpssektoren

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	2024	2025	2026	2027
Vannforsyning						
Utbygging ny vannkilde	1604	A		0		
VA Hellvik GS vei F44	1612	A	300	7 000	10 000	
Ledningstrase Revsvatnet	160403	A	55 000	15 000		
Kraftproduksjon - Vannforsyningen	160404	B	500	4 500		
Sanering VA Lindøyveien	1611	B		5 400		
Utskifting maskiner/utstyr VA (TTI-25)	1601	C	300	1 100	1 150	1 200
Utskifting varebil VA	160101	C	800			
Sanering vannledning (TTI-23)	1605	C	1 000	2 000	2 000	3 000
GPS-utstyr landmåling	1607	C	300			
Tiltak på vannledningsnett (TTI-24)	1647	C		2 500	2 300	2 300
Ny dam/renovering dam Holmavatn (TTI-27)	1625	B	1 000	6 000		
Forprosjekt høydebasseng Hellvik (TTI-28)	1626	B				700
Forprosjekt høydebasseng Helleland (TTI-29)	1622	B				700
Sum vannforsyning			59 200	43 500	15 450	7 900
Avløp						
VA Leidlandsveien - Krossvikveien	1667	A	8 400	2 000		
Sanering Havsøyveien m/smågater	1675	B	5 400	5 000	3 000	
Kloakkpumpestasjon (TTI-30)	1650	C	3 000	1 200	1 200	1 500

Sanering avløpsledning sentrum (TTI-31)	1657	C	2 000	3 000	4 000	5 000
Tiltak på avløpsnettet (TTI-32)	1697	C	2 500	2 500	2 500	2 500
Sanering Korsørveien - Bruvik	1676	B		3 000		
Sanering Prestegårdsveien	1663	B		4 600		
Gravemaskin VA	160102	C				
Sum avløp			21 300	21 300	10 700	9 000
Samlet investering avdeling			80 500	64 800	26 150	16 900

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2024-2027 er merket med rødt.

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Tekniske tjenester – VA-sektoren

Vannforsyning og avløp

- **TTI – 26 – Kraftproduksjon vannforsyning**
 - Gjelder etablering av kraftproduksjon (småkraftanlegg) i vannforsyningen. Grovt anslag på ca. 0,5 millioner kroner til prosjektering, og ca. 4- 5 millioner kroner i tillegg for komplett anlegg. Vil på sikt generere inntekter i form av salg av overskuddskraft og reduserte utgifter til strøm egne anlegg. En er fortsatt i en tidligfase av prosjektet. Dalane kraft kommer tilbake med mer informasjon knyttet til kostnader og tidshorisont.
- **TTI- 27 – Oppgradering av dam Holmavatn**
 - Tiltak på eksisterende damanlegg som følge av krav fra NVE (basert på teknisk plan som kommer i 2024). Estimert kostnad er foreløpig 1,0 millioner kroner til forprosjekt i 2024 og oppgradering av selve dammen til 6,0 millioner kroner i 2025.
- **TTI – 28/29 – Hellvik og Helleland høydebasseng - forprosjekt**
 - Forprosjekt for å se på mulig plassering og starte med reguleringsprosessen for høydebasseng i vannforsyningen

Forslag til investeringer innenfor Tekniske tjenester – kommunal del

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	Tj. omr	2024	2025	2026	2027
El-bil lader for kommunalt eide biler	1416	B	BE	200	200	200	
ENØK-tiltak bygg (TTI-3)	1801	B	BE	5 000	5 000	5 000	5 000
Tilpasninger kommunale bygg (TTI-1)	1820	B	BE	2 000	2 000	2 000	2 000
Oppgradering Fjellheim etter brannrapport	1821	B	BE	2 000	2 000		
Oppgradering skoler/bygninger (kommunale bygg) (TTI-2)	1830	B	BE	10 000	10 000	10 000	10 000
Sprinkling av 2 Vest og 3 ABC	1351	B	BE	0	25 000		
Fornyelse maskinpark BE (TTI-10) (lå 600' fra før)	1832	C	BE	1 500	1 500	1 500	1 500
Utskifting bil feier	1970	C	EBR	600			
Høyderedskap (brannbil med lift/stige) (TTI-12)	1987	C	EBR	15 600			
ATV – brannvesenet (TTI-13)	1987	C	EBR				300
Hestnes boligfelt - infrastruktur	1140	A	PU	500			
Tengsareidvn 2 - Teknisk dr.base - oppgradering	1759	A	PU	10 000			
Kjerjanaset; ventilasjon og sprinkling	1350	B	PU	20 000	0		

Husabø skole - Trafikksikring: Parkering (barnehagetomt) (TTI-18)	124102	A	PU	1 900			
Husabø skole - Trafikksikring: Forlengelse av fortau til Egersundshallen (TTI-19)	124103	A	PU	1 900			
Oppgradering lekeplasser/nærmiljøanl. (TTI-34)	1401	C	VU	3 500	3 500	3 500	3 500
Hellvik skolegård - Oppgradering trinn 2	140116	C	VU	5 500			
Park og miljø (TTI-35)	1414	C	VU	2 550	1 700	1 700	1 700
Lys tursti Slettebøvatnet (TTI-46)	1417	C	VU	1 000			
Lekeplasser i boligområder (1421	C	VU	600	600	600	600
Friluftsområder (TTI-38)	1425	C	VU	1 000	1 000	1 000	1 000
Langevann - sti til speiderhytte (TTI-45)	1418	C	VU	500			
Oppgradering gateløys (TTI-40)	1710	C	VU	4 200	4 200	3 400	3 400
Tiltak på veianlegg (TTI-41)	1711	C	VU	1 000	1 000	1 000	1 000
Fornyelse maskinpark VU (TTI-42)	1713	C	VU	4 250	4 300	8 100	3 000
Større oppgraderingsprosjekt veisektor (TTI-43)	1714	C	VU	4 000	4 000	1 000	3 000
Fotland - omlegging vei (TTI-22)	171407	B	VU	600			
Saneringsprosjekt vei og utemiljø	1720	C	VU				3 000
Egenandel trafikksikkerhetstiltak (TTI-44)	1774	C	VU	500	500	500	500
Samlet investering avdeling				100 400	66 500	39 500	39 500

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2024-2027 er merket med rødt.

Forklaring til forkortelser:

VU	Vei og utemiljø	VA	Vann og avløp
PU	Prosjekt og utbygging	BE	Bygg og eiendommer
EBR	Egersund brann og redning	OM	Oppmåling
FA	Finans og analyse	SB	Sykkelbyen

Nye tiltak:

- **TTI – 1 – Tilpasninger kommunale bygg**
 - Oppdrag fra andre avdelinger knyttet til brukertilpasning av kommunale bygg. Kan for eksempel være: ombygging bad, ombygging kjøkken, sikkerhetsmessige tilpassinger etc.
- **Sprinkling av 2 vest og 3abc, samt sprinkling og ventilasjon Kjerjaneset**
 - Gjelder kun flytting av midler mellom år. Prosjektmidlene på det enkelte prosjekt bør samles og ferdigstilles et og samme år.
- **TTI – 10 – Utskiftning maskinpark bygg og eiendom.**
 - Det er behov for å øke rammen grunnet investering i vaskeroboter og nye varebiler.
- **TTI – 12 – Brannbil med lift/stige**
 - Gjelder nyanskaffelse brannbil med lift/stige. Viser til ROS analyse - sterkt behov for høydemateriell pga trehusbebyggelse og risikoobjektene.
- **TTI – 13 – ATV til brannvesenet**
 - ATV for fremkommelighet i terreng ift naturbrann og personredning.
- **TTI – 18 – Husabø u.skole parkering på barnehagetomt**
 - Det er på tomte til Husabø barnehage regulert inn parkeringsplass i tilknytning til Husabøskolene. Ved opparbeidelse vil ansatte på ungdomsskolen kunne parkere på denne, og trafikken gjennom det mest utsatte krysset Husabøveien/Prestegårdsveien

vil reduseres. Det vil øke trafikksikkerheten for myke trafikanter til begge skolene. Parkeringsplassen vil også være gunstig med tanke på aktiviteter i Egersundshallen og på idrettsmarken. Kan søke om TS midler.

- **TTI – 19 – Husabø u.skole forlengelse av fortau til Egersundshallen**
 - Veien fra Husabøskolene til Egersundshallen går i dag på den smale Husabøveien, der også busser og biler kjører til og fra hallen. Det er regulert fortau forbi dagens parkeringsplass, der en eksisterende gangvei fortsetter på utsiden av friidrettsbanen. Videre må det etableres en forbindelse ned til parkeringsplassen til Egersundshallen. Ved opparbeidelse vil trafikksikkerheten øke betraktelig for gående mellom Husabøskolene og Egersundshallen. Kan søke om TS midler.
- **TTI – 34 – Oppgradering av lekeplasser i barnehager og skolegårder**
 - Flere lekeplasser i barnehager er i dårlig forfatning og bør oppgraderes. I tillegg er det behov for å oppgradere hele skolegården på Helleland.
- **Hellvik skolegård**
 - Deler av Hellvik skolegård er oppgradert. Dette tiltaket gjelder ny personalparkering, fortau, sykkelparkering adkomst til parkeringsplass (kiss'n ride).
- **TTI – 46 – Lys ny tursti Slettebøvatnet**
 - Vann og avløp er i gang med å anlegge ny tursti i forbindelse med ny ledningstrase til ny vannkilde. VA klargjør for montering av lysmaster til belysning av turstien. Videre er det vei og utemiljø som følger dette prosjektet opp.
- **Lekeplasser boligområder**
 - En har valgt å skille ut tiltak som gjelder oppgradering av lekeplasser i boligområder på eget prosjekt 1421. En sikter mot å oppgradere 1 stk lekeplass i året.
- **TTI – 45 – Langevann sti til speiderhytte**
 - Tiltaket gjelder første del av tursti rundt Langevann, nærmere bestemt sti inn til speiderhytte.
- **TTI – 22 – Fotland ny vei**
 - Det er behov for en ny permanent adkomstvei til fyllplass for organisk avfall på Fotland. Egersund skytterlag har skytebane her som gjør det direkte farlig å ferdes her slik som veien ligger i dag.

LIKVIDITETSMESSIG SITUASJON

Det er fokus på likviditetsmessig styring – som er viktig med hensyn til de betalingsforpliktelser vi har (herunder lønnsutbetalinger). Vi har hatt et løpende fokus på likviditet i alle år og hvor vi fra 1996/1997 har bygget opp et verktøy for å se historiske svingninger med fokus på ”kritiske tidspunkt” i løpet av året. Til nå har Eigersund kommune ikke hatt behov for bruk av kassakreditt og har hatt en samlet sett grei likviditet over en lengre periode. Det påpekes at faktura (som ikke påklages) og lønn blir og har blitt utbetalt rettidig.

I 2021 foretok vi en omfattende gjennomgang (analyse) av likviditeten og fikk bekreftet at Eigersund kommune sin likviditet (på lik linje med andre kommuner) brukte fondsreserver som buffer.

Likviditeten til en kommune har ulike elementer som må vektlettes spesielt, herunder:

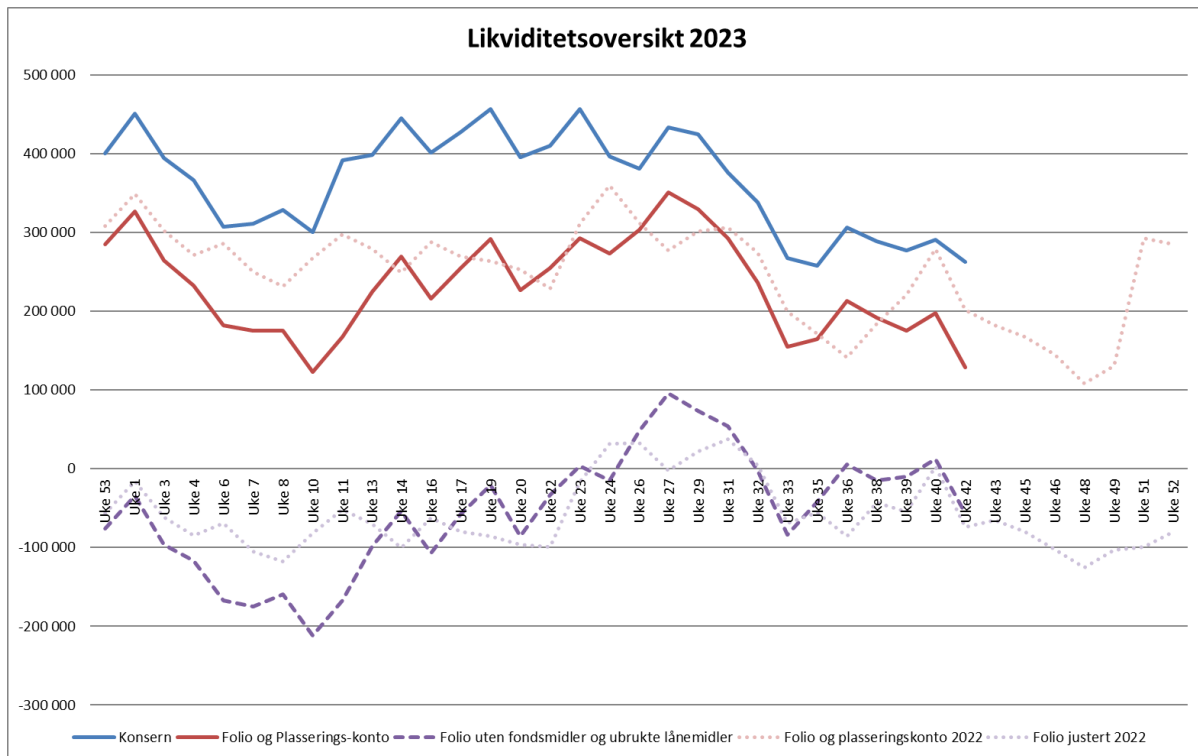
- Eigersund kommune er bankmessig et «konsern» for også andre aktører – hvor vi har bankaktivitetene for dem (f.eks. for kommunale foretak).
- Fondsmidlene våre er – i stor grad – likviditet, men har ikke egne konto. Dvs. fondsoversikten er en regnskapsmessig føring. Slik sett danner fondene en buffer – på lik linje som en kassekreditt.
- Ubrukte lånemidler er likviditet.
- Løpende likviditet (f.eks. når skatt og rammetilskudd blir overført til oss).

I gitte perioder har vi betydelige utbetalinger (ca. 90 millioner kroner i en uke). Vi har derfor videreført mulig opptak av kassekredittlån i løpet av driftsåret på inntil 50 millioner kroner. Kassekreditt lån har vi hatt mulighet til å ta opp fra 2003 uten at det foreløpig har vært nødvendig å bruke av den, men den har vært tilgjengelig som en likviditetsmessig reserve.

Samtidig så peker kommunedirektøren på følgende utfordringer – som vil presse likviditeten:

- Vi bruker av fondsmidler.
- På sikt vil disponible driftsfond omfatte 56 millioner kroner – som ikke er nok til å en lønnsutbetaling eller dekke utbetalingene i nevnte uker.
- Inntektene svinger mellom de ulike månedene.
- Vi forskutterer for tilskuddsmidler knyttet opp mot f.eks. Aktivitetssenteret.
- Premieavviket er en del av driftsbudsjettet vårt.

Vi har videre arbeidet med likviditetsmessige vurderinger og lagt om rapporteringen (og oppfølgingen). I rapporteringen ser vi nå både på «konsernet» samlet sett, men også på bare midler som står på våre konto (folio og plasseringskonto). I tillegg til dette har vi klart å utarbeide en oversikt som viser likviditet hvor vi trekker ut fondsmidler og ubrukne lånemidler. Sistnevnte forhold er en veldig viktig oversikt da denne viser den løpende likviditeten som f.eks. skal nyttes til å dekke lønnsutbetalinger. Oversikten for 2023 viser følgende (oppgitt i hele tusen kr):

Kommunedirektøren viser her til følgende:

- Feriepenger til ansatte settes nå av på egen konto og sikres på denne måten for fremtidig utbetaling. Dette er ikke lovpålagt men gjøres på eget initiativ.
- Folio inkluderer fondsavsetningen og ubrukte lånemidler, men ikke feriepenger.
- Konsernkonto omfatter også midler som står på «sperrede konto» og for andre selskap. Dette omfatter ulike bank-konto, som både leger, sosial, barnevern, startlån, og særskilte konti knyttet til ulike bankterminaler, samt avsatte feriepenger.
- Det tas hensyn til lånemidler (som skal gå til investeringer).
- Vi får frem likvide midler for Eigersund Kommune – til løpende utgifter.
- Aktivitetssenteret – forskutterer ca 41 mill.kr + bruk av fond

Det vi her kan konkludere med er at likviditeten til Eigersund kommune er presset og i store deler av året så bruker vi av fondsmidler (likviditetsmessig) for å betale løpende forpliktelser. Dvs. at egne inntekter skaper ikke god nok likviditet til å betale løpende forpliktelser.

I fremlagt økonomiplanperiode vil den likviditetsmessige situasjonen bli ytterligere anstrengt og presset. Dette av flere årsaker, hvor vi trekker frem følgende forhold:

- Store deler av fondsmidler blir disponert (brukt opp) i løpet av 2022 - 2024.
- Driftsutgiftene øker.
- Vi kommer til å få økt lånegjeld og større finansutgifter.
- Premieavvik ble i 2023 regnskapsført og brukt. Dette betyr at vi bruker en regnskapsteknisk inntekt til å finansiere driften. Denne er budsjettmessig betydelig.
- Betydelige investeringer hvor faktura skal betales hele året, men låneopptaket er budsjettet med å tas opp tidligst i september.
- Mye av våre utgifter er faste og løpende (på lik linje med andre kommuner).

Vi er kjent med at en rekke kommuner nå har problemer med likviditeten og må bruke kassekreditt samt holde igjen på utbetalinger. I gitte kommuner ser vi at det har vært problematisk med dekning av lønnsutbetalingene. Eigersund kommune kan komme i en slik situasjon i økonomiplanperioden.

For å bedre likviditeten kan dette skje ved følgende forhold:

- Foreta låneopptak tidligere. Dette vil føre til at finansutgiftene vil øke det enkelte kalenderår – ved at lån tas opp tidligere. Dette vil føre til økte finansutgifter.
- Øke inntektene våre.
- Redusere utgiftene våre.
- Foreta endringer knyttet opp mot bruk av premieavviket.

Det vises videre til følgende forhold:

- Eigersund kommune har en hovedbankavtale med Sparebanken SØR. Likvide midler for Eigersund kommune står på ulike bankkonto i Sparebanken SØR. Dette oppfattes som en sikker plassering.
- Eigersund kommune har ingen direkte finansplasseringer i form av grunnfond, aksjer, ulike fond eller rentebytteavtaler.
- Eigersund kommune benytter lån med lang løpetid og har ingen sertifikatlån eller obligasjonslån.
- Finansreglement er vedtatt av Kommunestyret.
- Hovedbankavtalen har vært på tilbud som resulterte i fortsatt avtale med Sparebanken Sør som vår hovedbank. Ny avtale trådte i kraft 01.04.2023.

FINANSIERING AV FORESLÅTTE INVESTERINGER

Kommunedirektørens forslag til finansiering av investeringene

Det påpekes at Eigersund kommune både har et drifts- og et investeringsbudsjett for samtlige år. Samtlige investeringer må finansieres slik at investeringsbudsjettet går i balanse (går i null). For økonomiplanperioden er foreslåtte investeringer slik – på utgiftssiden:

Investeringer	2024	2025	2026	2027	Sum
Investeringer i anleggsmidler	377 128	149 778	77 475	77 375	681 756
Startlån	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000
Årlig finansieringsbehov	407 128	179 778	107 475	107 375	801 756
Avsetning til fond	3 950	7 950	3 950	3 950	19 800
Sum alle utgiftsposter i investering	411 078	187 728	111 425	111 325	821 556

Alle tall er oppgitt i hele tusen kr.

Kommunedirektøren peker på at de 5 millionene som lå som årlige reduksjoner på investeringsbudsjettet (vedtatt i B23) er videreført i 2024, 2025 og 2026. Reduksjonene som ble lagt inn på IKT-prosjektene som årlige reduksjoner som er tatt ut i kommunedirektørens forslag.

For økonomiplanperioden snakker vi om samlede investeringer på 821.556.000 kroner i anleggsmidler (bygg) og totalt sett 120 millioner kroner i Startlån. Kommunedirektøren peker på at dette gir oss økte utgifter og investeringsplanen er høy. I tidligere budsjettforslag har vi skrevet at det årlige investeringsbeløpet burde ha ligget på 50 millioner kroner årlig – for å kunne få ned lånegjelden. Dog så viderefører kommunedirektøren politiske vedtak.

Nevnte investeringer må finansieres. Tabellen viser hvordan investeringene (inkl Startlån) blir finansiert:

Tall i 1000 kr

Investeringer	Prosjekt	2024	2025	2026	2027
Finansiering					
Bruk av lånemidler (VA)	1999	80 500	64 800	26 150	16 900
Bruk av lånemidler (kommunalt)	1999	170 000	47 200	14 250	38 600
Låneopptak Start lån	1196	30 000	30 000	30 000	30 000
Sum ekstern finansiering		280 500	142 000	70 400	85 500
Bruk av egenkapital					
Momsrefusjon	1999	40 870	11 778	7 075	8 375
Avdrag ansvarlig lån Lyse	1116	2 950	2 950	2 950	2 950
Avdrag ansvarlig lån Lerviksgården AS	1182	1 000	1 000	1 000	1 000
Salg av tomter og boligfelt	114004	25 000	30 000	30 000	13 500
Salg av bygninger	1194	0	0	0	0
Husbanken tilskudd Aktivitetssenter	1329	40 758			
Forskyvning aktivitetssenter til 2024 (T2-23)	1329	20 000			
Sum egenkapital		130 578	45 728	41 025	25 825
Sum all finansiering av investering		411 078	187 728	111 425	111 325
Udekket / udisponert		0	0	0	0

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2023-2026 er merket med rødt.

En viser til oversikten over finansiering for investeringer. Denne viser at lån er hovedkilden til finansiering. Samtidig er det vedtatt av Eigersund kommune skal se på økning av egenkapitalfinansieringer innenfor investeringsbudsjettene – noe kommunedirektøren har gjort. Hvis vi tar utgangspunkt i tilskudd, momsrefusjon og salg av tomter vil en kunne nå målet om 70% lånefinansiering i 2024, men ut over perioden vil vi ha utfordringer med å nå dette mål. Lånegjelden er høy og det gjelder å se på alternative måter å kunne finansiere enkelt prosjekt – for å kunne realisere disse.

Salg av tomter

I den både den første og andre tertialrapporten for 2023 (samt for 2022) blir det vist til at salg av tomter og bygninger vil ikke kunne nås i 2023 og hvor beløpene flyttes. Dette har kommunedirektøren lagt til grunn. I økonomiplanen er det innarbeidet salg av tomter som en del av den samlede finansieringen. I dette ligger det inne at Eigersund kommune ikke får inndekning på de lånemidler som er brukt på opparbeidelse av Hestnes boligfelt.

I Kommunedirektørens forslag ligger det inne salg av tomter og byggefelt på:

- 1,5 millioner kroner 2023
- 25,0 millioner kroner i 2024
- 30,0 millioner kroner i 2025 og 2026.
- 13,5 millioner kroner i 2027.
- Kommunedirektøren peker på at finansieringen av enkelt prosjekt forutsetter at vi når budsjettet salg av boligtomter og hvis dette ikke lar seg realiser må finansieringen endres. Alternativt at investeringsprosjektene ikke blir realisert.

Kommunedirektør arbeider med å realisere salg av områder på Hestnes og andre steder i kommunen. En viser til at det pågår et arbeid knyttet opp mot Eigrefjell. Videre foretok kommunedirektøren en strategisk endring i 2021 og flyttet ansvaret for salg av boligtomter fra Teknisk til Samfunnsutvikling. Det foreslås ingen endringer på denne form for organisering, men kommunedirektøren viser til at Samfunnsutvikling blir styrket bemanningsmessig (Omstillingsprosjektet avvikles i 2023, men bemanningen videreføres).

Salg av bygg er tatt ut da en erfaringsmessig fremmer salg av konkrete boliger som egenkapital knyttet opp mot kjøp av andre boliger.

Det pekes videre på ved disse tiltakene kan samlet finansiering av Aktivitetssenteret skje ved egenkapital, tilskudd og momsrefusjon.

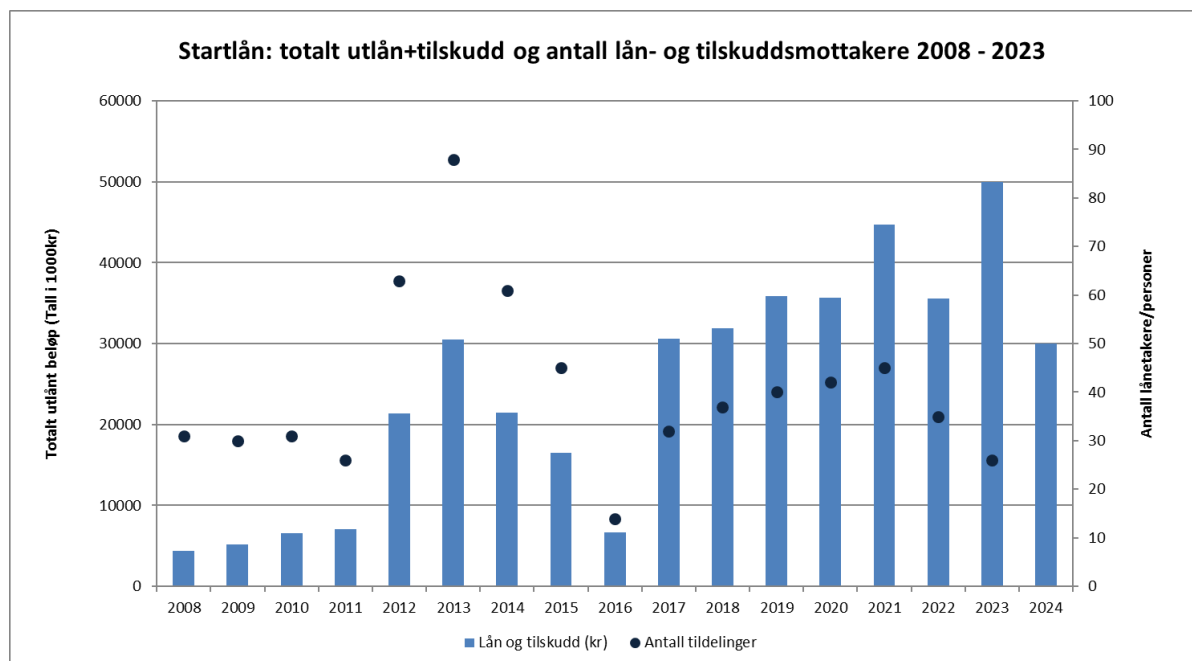
Informasjon om Startlån

Startlån er lån som den enkelte kommune kan ta opp via Husbanken og låne ut i hovedsak til økonomisk vanskeligstilte i forbindelse med kjøp av bolig. Lånene blir tildelt iht. forskrift - med fokus på økonomisk vanskeligstilte og barnefamilier. I tillegg brukes boligtilskuddsmidler sammen med Startlån.

Kommunedirektøren foreslår at låneopptak for kommende økonomiplanperiode settes til 30 millioner kroner pr år. Antall lån har gått ned, men samtidig så har kompleksiteten økt i den enkelte sak. Dersom situasjonen utover året skulle tilsi behov for økt låneramme er dette noe en vil vurdere og eventuelt komme tilbake til.

Tildeling av Startlån foretas løpende gjennom året på grunnlag av søknader via søknadsskjemaer på Husbanken.no. En påpeker at kommunens innvilgelse av startlån medfører risiko. Vi gir her lån – og på den måten ligger det alltid inne forhold som tilsier at dette kan medføre tap. Jo større lånemasse – jo større risiko for tap vil ligge i porteføljen. En viser til at Eigersund kommune har en individuell kredittvurdering av den enkelte søker, men samtidig er en opptatt av at ordningen er ment for ”økonomisk vanskeligstilte over tid” (på lik linje som statens vurderinger).

Utviklingen for beløpsstørrelse for tildeling av Startlån og tilskudd, sett i sammenheng med utvikling på antall personer som har mottatt Startlån og tilskudd:

Kommentarer:

- En presiserer at tallene for 2023 ikke er endelige og at tallet for 2024 er basert på foreslått budsjettert beløp.
- I løpet av oppgitt periode har det vært statlige endringer i regelverket. Dette har (naturligvis) fått konsekvenser av tildeling av Startlån og tilskudd.
- Bankene har strammet inn, knyttet opp mot lån (også som følge av statlige regelendringer)
- Vi har fått færre antall søknader, men sakene er mer sammensatte.
- Antall fullfinansieringer har økt.
- Vi ser at saker med manglende dekning kommer nå – i form av manglende eller forsinket betaling på lån.
- Totalt sett er Eigersund kommune låntaker av ca. 249 millioner kroner i Startlån og hvorav utlånt beløp er ca. 226 millioner kroner.
- Intrum administrerer kommunens utlån og den daglige oppfølgingen i forhold til låntakerne.

GJELDSSITUASJON FOR EIGERSUND KOMMUNE

Innledning

I offentlig sektor (bla. kommune) kan vi finansiere investeringer med låneopptak. Samtidig er det mulig å bruke ulik form for egenkapital (inkludert driftsmidler) til å finansiere investeringsprosjekt. Den daglige driften i kommunen må finansieres med andre midler enn låneopptak, som skatteinntekter og rammetilskudd.

En kommune har mange ønsker og behov for å investere, bygge, renovere og utbedre. Det er viktig å riktig å foreta investeringer, men etter en periode med ekspansiv vekst i investeringer og tilhørende låneopptak samtidig med betydelig økning i rentenivået, ser kommunedirektøren nå tydelig konsekvensen i form av økte og betydelige finanskostnader i kommunens driftsbudsjett. Det er viktig å merke seg at finanskostnader betales fra samme «potten penger» som brukes til å finansiere den daglige driften i kommunen.

Gjeld med tilhørende avdrag og rentekostnader er en av Eigersund kommunes største og viktigste utfordringer i årene fremover. Dette gjentas fra budsjett 2022 og 2023. Dette er et tema som må tas på alvor og det er viktig å være klar over konsekvensene av en fortsatt ekspansiv investeringstakt. I det følgende tas det sikte på å vise litt av den historiske utviklingen av totalgjeld, utvikling i avdrag og rentekostnader.

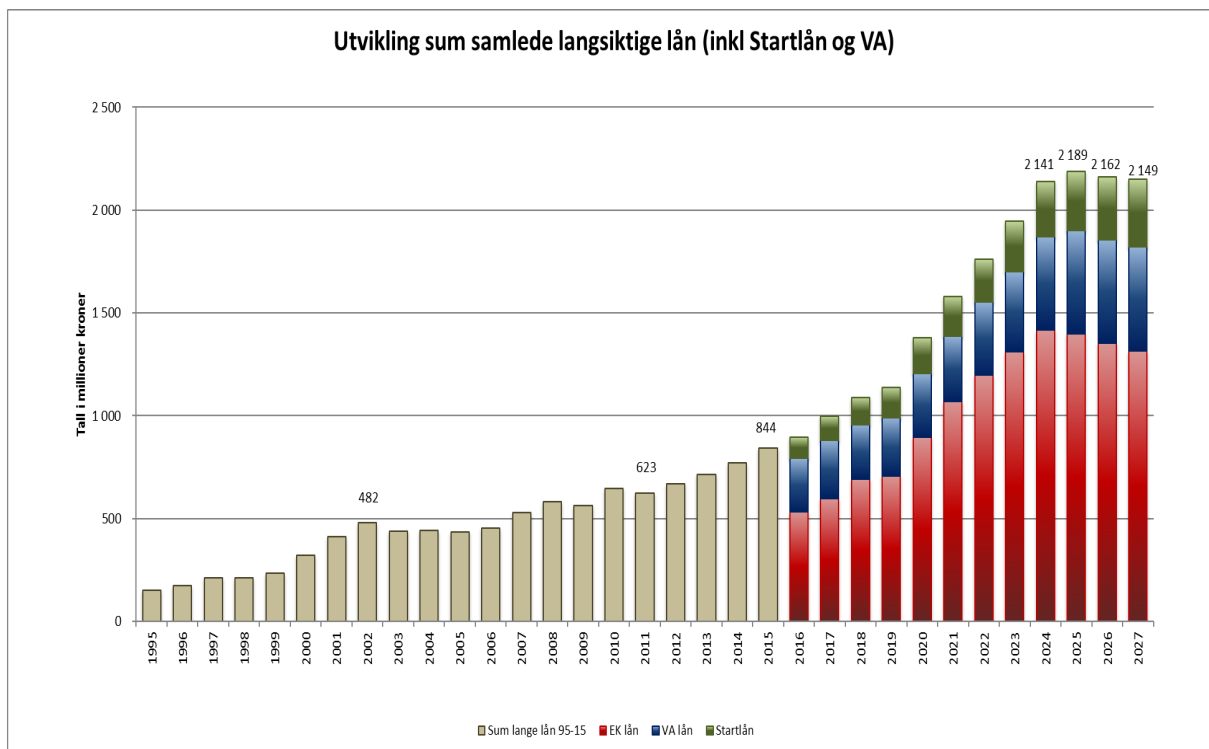
Historisk gjeldsutvikling inkludert budsjetterte beløp i økonomiplanperioden

Eigersund kommune hadde frem til 2015 et forholdsvis greit nivå på total langsiktig gjeld. Pr 31/12-2015 hadde Eigersund kommune en langsiktig gjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser) på 73,9% av driftsinntektene (statens tall). Gjennomsnittet for kommunene var, på samme tidspunkt, 97,9%. Fra 2016 frem til i dag har den totale gjelden steget med 130%, altså mer enn en dobling på 7 år. En viser til at investeringsprosjekt (og for den del også driftsprosjekt) har blitt foreslått tatt ut eller ikke realisert. En vil se at kommunedirektøren også i år har utsatt konkrete investeringsprosjekt, i form av at de ikke er lagt inn. Til tross for det vil lånegjelden øke. Med budsjetterte låneopptak vil Eigersund Kommune overstige en samlet gjeld på over **2 milliarder** kroner i 2024.

Mot slutten av perioden så går lånegjelden, som omfatter kommunale investeringer svakt ned. Dette vil naturligvis ikke være tilfelle dersom det kommer til nye investeringer i senere budsjettprosesser. Kommunedirektøren påpeker betydningen og viktigheten av nettopp dette forhold.

En del av lånegjelden til Eigersund kommune er knyttet til investeringer innen vann og avløp, som blir finansiert via selvkost. Videre har vi låneopptak knyttet til startlån for utlån, som i prinsippet skal være finansiert av låntakerne (i realiteten har Eigersund kommune utgifter knyttet opp mot Startlån).

Fra 2016 er de ulike type lån spesifisert i diagrammet hvor rød søyle indikerer den delen av gjelden som Eigersund kommune selv må finansiere med driftsmidler, den blå delen av søylen er gjeld knyttet til vann og avløp, og den siste grønne delen av søylen er knyttet til startlån.

Gjeldsutviklingen i økonomiplanperioden

Legger en til grunn Kommunedirektørens forslag til låneopptak i budsjett og økonomiplan får vi følgende gjeldsutvikling:

Tall i 1000kr.

Gjeldsutvikling inkl VA og startlån	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo pr 01.01	1 138 410	1 378 329	1 579 293	1 762 216	1 947 454	2 140 707	2 188 979	2 162 198
Nye låneopptak totalt	305 900	277 400	264 000	269 500	280 500	142 000	70 400	85 500
Samlede avdrag på lån	65 981	76 437	81 076	84 262	87 247	93 728	97 181	99 152
Sum lånegjeld pr 31.12	1 378 329	1 579 293	1 762 216	1 947 454	2 140 707	2 188 979	2 162 198	2 148 546

Kommentar til tabellen i forhold til rammemark og budsjetterte avdrag under kap 9: Samlede avdrag på lån i denne tabellen inkluderer både avdrag på gjeld knyttet til Eigersund kommune og Vann & Avløp som budsjetterte i kap 9 OG avdrag på startlån som i henhold til forskrift skal føres i investeringsregnskapet. Samlet avdrag i tabellen ovenfor vil dermed være høyere enn i driftsbudsjettet.

Kommunedirektøren viser til at gjelden er budsjettert til å komme opp i over 2,1 milliarder kroner i 2024. Tabellen viser at det årlige låneopptaket er høyere enn årlig nedbetaling frem til 2026, noe som fører til at lånegjelden øker. De årene avdrag er høyere enn låneopptak vil samlet gjeld reduseres.

En viser til at Eigersund kommune leier en del bygg og anlegg (med kommunale funksjoner). Dette som et alternativ til å investere og ta opp lån. Disse forholdene er ikke med i låneoversikten. Dette vil f.eks. omfatte både Lagårdshallen AS, Lagård Svømmehall AS og nytt bibliotek.

I tillegg arbeides det med forhold som kan – ved realisering – gi økte lånegjeld. Dette omfatter bla. følgende prosjekt:

- Sak knyttet opp ny fritidsklubb og renovering av «Kulturkvartalet»
- Sjukeheimsplasser

- Renovering av Rådhuset
- Renovering Egersundshallen (både svømmehall og idrettshall)
- Renovering / nybygg Grøne Bråden skole
- Utvidelse av barnehage på Hellvik
- Tiltak i Helse- og omsorgsplan

Samtidig peker kommunedirektøren på at finansieringen av spesielt Aktivitetscenteret. Låneopptak er betydelig redusert eller tatt helt vekk. Dette er en form for finansiering som flere investeringsprosjekt skulle hatt.

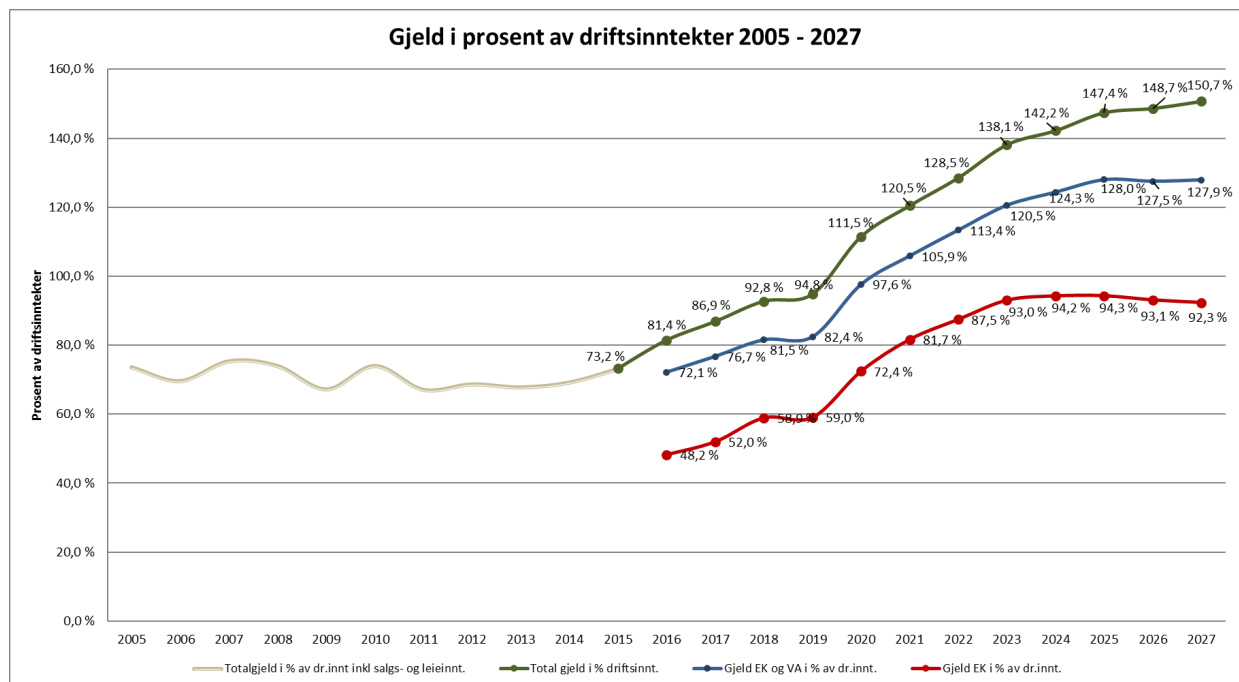
Gjeld i prosent av driftsinntekter

Gjeld i prosent av driftsinntekter er et nøkkeltall som brukes av Staten, KOSTRA og kommunene for å måle og sammenligne gjeldssituasjonen i den enkelte kommune. I utgangspunktet skulle vi tro at det var en enkel prosent å finne og sammenligne, men her er det mange forskjellige måter å finne nøkkeltallet på. SSB beregner 7 forskjellige nøkkeltall innen denne kategorien. Det dreier seg om hvilken type gjeld og hvilke inntekter som skal inngå i beregningen. Skal vi se på totalgjelden mot totale driftsinntekter? Skal vi inkludere andel av gjeld som gjelder vann og avløp selv om finanskostnadene blir dekket av selvkost? Skal vi inkludere startlån selv om renter og avdrag i all hovedsak blir dekket av låntakere? Pensjonsforpliktelsene er også langsiktig gjeld, skal denne gjelden inkluderes?

I den videre fremstilling er det lagt til grunn følgende:

- Driftsinntekter inkluderer skatt, rammetilskudd, overføringer, tilskudd og brukerbetalinger – men IKKE salgs- og leieinntekter – som er i samsvar med statens måte beregne på.
- Pensjonsforpliktelsene inkluderes ikke i dette scenario – som er i samsvar med statens måte beregne på.
- Vi ser både på totalgjeld (grønn), totalgjeld uten startlån (blå) og i tillegg renteeksponert gjeld (sistnevnte er gjeld uten VA og startlån på rød linje)

Basert på statens kriterier er gjeldsutviklingen - i prosent av driftsinntekter - slik:

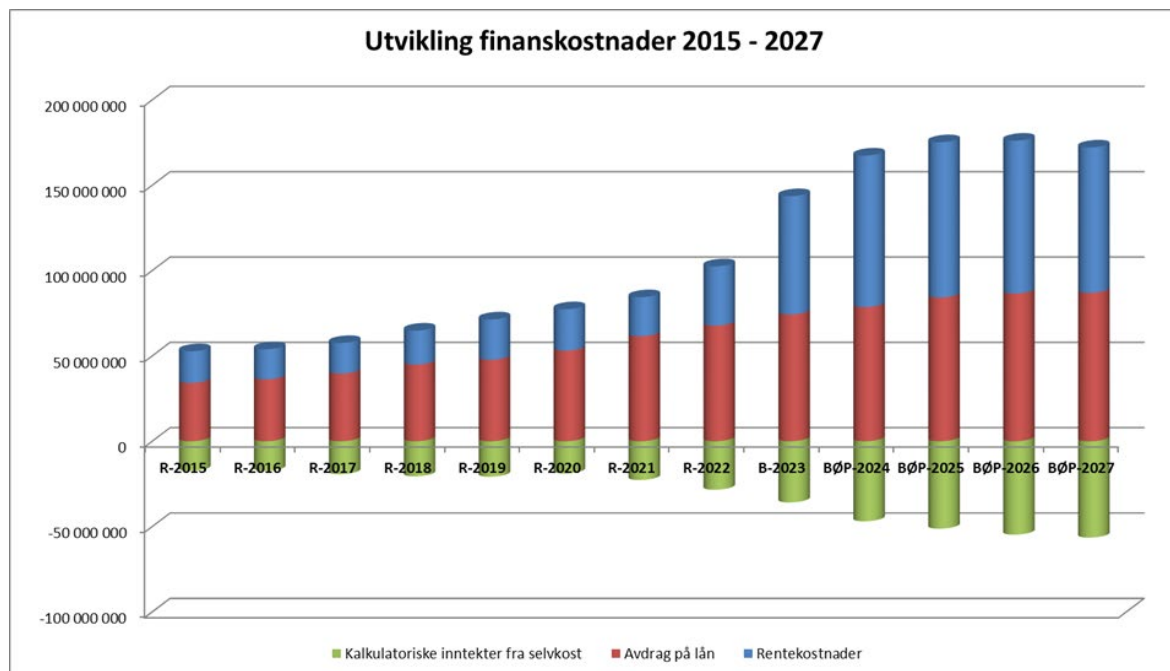

Forklaring til tabellen ovenfor:

- Fra 2005 til 2015 hadde Eigersund kommune en stabil gjeldsstørrelse i forhold til driftsinntektene med fra 73,6% til 73,2%. Merk at dette er totalgjeld i prosent av driftsinntekter inkludert salgs- og leieinntekter. (Ny beregningsmetode fra 2016.) Landsgjennomsnittet i 2015 lå på 97,9%.
- Den øverste grønne linjen viser totalgjeld i perioden 2016 – 2027 med en stigning fra 73,2% i 2016 til 151% i 2027. Anbefalt nivå fra staten på totalgjeld av driftsinntektene er 60%. Samtidig er det verdt å merke seg at også landsgjennomsnittet i 2022 ligger forholdsvis langt over anbefalingen, og at sammenlignet med andre kommuner i vår KOSTRA gruppe ligger vi omtrent på samme nivå. For kommunegruppe 7 ligger vi under, men vi ligger over landet. Med den videre utviklingen i økonomiplanen antas Eigersund kommune å ligge over både landsgjennomsnitt og snitt i KOSTRA-gruppe.
- Den mellomste blå linjen viser total gjeld UTEN startlån og er kun til informasjon.
- Den nederste røde linjen viser sum gjeld som Eigersund kommune selv må dekke renter og avdrag for – altså Startlån og VA-sektoren er tatt ut. Gjelden øker fra ca. 60% til 94% fra 2019 til 2025. Deretter flater låneforbruket ut og man har en fallende kurve etter 2025. Igjen, dette vil ikke være en realitet med mindre man bremser investeringstakten!

Utvikling finanskostnader

Med økt låneopptak følger også økning i avdrag pr år og rentekostnader pr år. Eksisterende låneportefølje og nye låneopptak som foreslått i investeringsbudsjettet er lagt til grunn og Eigersund Kommune får da følgende utvikling i finansutgifter:

Kommentarer til grafen:

- Eigersund kommune er budsjettert med netto finanskostnad:
 - 2024: 120,5 mill.kr
 - 2025: 124,0 mill.kr
 - 2026: 121,4 mill.kr
 - 2027: 115,7 mill.kr

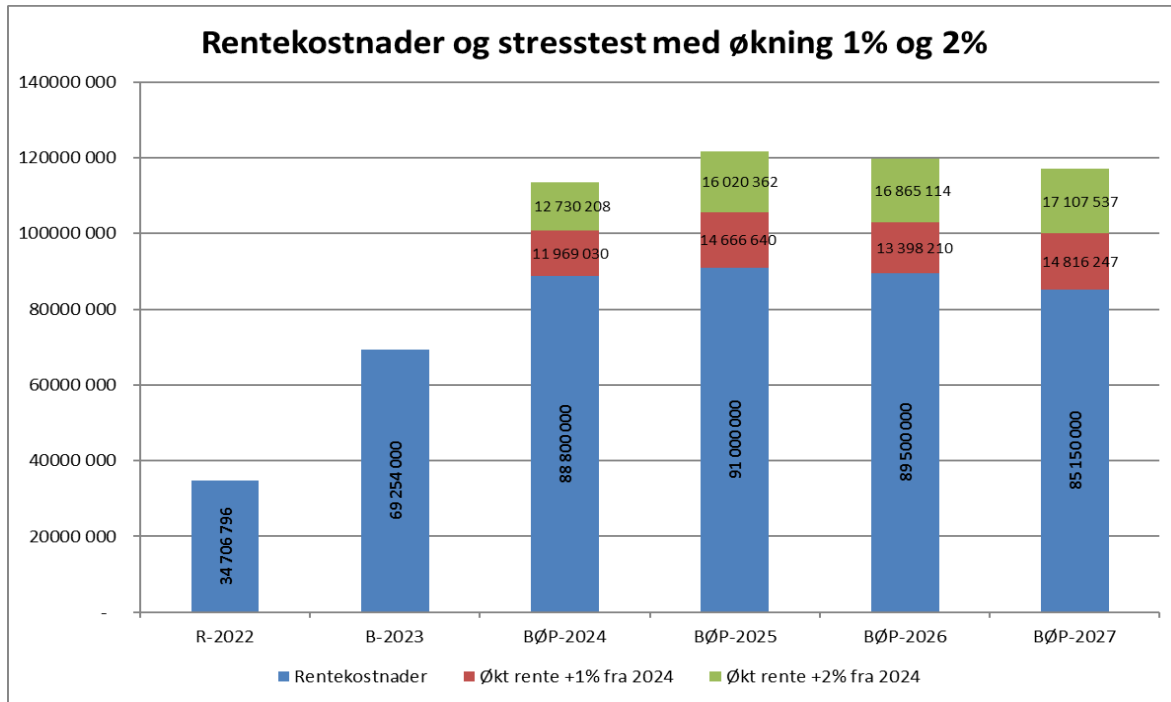
- Grafen viser utviklingen av rentekostnader og avdrag fra 2015 til 2027. Det som er mest interessant er den blå og røde delen av søylen som representerer rentekostnader og avdrag.
- Den grønne delen av søylen er den kalkulatoriske inntekten som blir dekket av selvkostområdene. Den kalkulatoriske inntekten er selvkostområdenes rente og avdragskostnader og blir beregnet på grunnlag av saldo i balansen for alle investeringer innen selvkostområdene.
- Kommunedirektøren peker på at rentekostnaden øker mer i takt med avdragene i økonomiplanperioden enn den har gjort i foregående år – det vil si at selv om gjelden har økt i foregående år er rentekostnaden forholdt seg noenlunde stabil pga rentenedgang – nå ser vi en renteøkning i årene som kommer og rentekostnaden vil følgelig øke, noe tabellene under viser:

	R-2019	R-2020	R-2021	R-2022	B-2023	BØP-2024	BØP-2025	BØP-2026	BØP-2027
Rentekostnader	23 655 092	24 299 328	22 828 504	34 706 796	69 254 000	88 800 000	91 000 000	89 500 000	85 150 000
Avdrag på lån	47 685 717	53 015 972	61 520 379	67 750 949	74 315 000	78 555 000	84 155 000	86 555 000	86 955 000
Kalkulatoriske inntekter fra selvkost	-20 731 806	-18 827 652	-22 680 620	-28 358 033	-35 794 000	-46 854 000	-51 174 000	-54 691 000	-56 410 000
SUM netto finanskostn. (fratrukket kalk.inntekter fra selvkost)	50 609 003	58 487 648	61 668 263	74 099 712	107 775 000	120 501 000	123 981 000	121 364 000	115 695 000
SUM renter og avdrag	71 340 809	77 315 300	84 348 883	102 457 745	143 569 000	167 355 000	175 155 000	176 055 000	172 105 000
Finanskostnader i prosent av driftsinntekter	3,92 %	4,41 %	4,33 %	4,93 %	7,02 %	7,30 %	7,58 %	7,54 %	7,30 %

Stresstest rentekostnader med økning på 1% og 2%

Den renteøkningen som har skjedd i 2022 og 2023 har store økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune basert på den lånegjelden vi har og er i ferd med å ta opp. Det er muligheter for en ytterligere renteøkning i forhold til dagens nivå, men prognosene og forventningene er at renten skal flate ut og på sikt reduseres. På samme tid har de siste årene konstatert at verdensbildet kan ta brå og uventede vendinger. Det er kjørt en simulering på hvordan kostnadsbildet vil se ut dersom rentenivået mot formodning skulle øke med ytterligere 1% og 2% fra dagens forventede nivå.

Dersom vi legger til grunn dagens låneportefølje, samt foreslått låneopptak i investeringsbudsjettet 2024 – 2027 og simulerer en renteøkning på 1% og 2% mer enn det som er forventet pr i dag, vil rentekostnadene se slik ut i økonomiplanperioden:

Stresstesten viser at vi får betydelige økonomiske utslag ved økt markedsrente.

Andre kommentarer til gjeldssituasjon i Eigersund kommune

Av økonomiske grunner har vi videre arbeidet for at hele eller deler av låneopptaket formelt ble tatt opp i budsjettåret, men først utbetalt januar/februar påfølgende år. På denne måten ble årets avdrag og rentekostnader blitt redusert. Basert på store investeringer (og følgelig høyere utbetalinger til 3.part) og redusert likviditet har dette endret seg. Dette vil tilta seg i løpet av økonomiplanperioden – hvor vi i løpet av perioden må ta opp årets lån i det gjeldende år. I denne sammenheng nevnes det det at likviditeten er presset, noe som også vil påvirke tidspunktet for låneopptak. Fremtidige låneopptak må tas opp mot august/september (som tentativ måned).

Tidligere har en renteøkning blitt balansert mot økt renteinntekt. Den tid kommunale investeringer øker, likviditeten blir presset og rentekompensasjonsordningene er i ferd med å avsluttes blir ikke økningen i inntektene tilsvarende. Økt rente fører imidlertid til økt inntekt fra vann- og avløp, som skal dekke finansutgiftene etter egen selvkostberegning.

Mulige tiltak for å redusere gjelden til Eigersund kommune

For å redusere gjelden kan dette skje ved bl.a. følgende forhold:

- *Redusere investeringene.*
 - Kommunedirektøren viser til at i vedtatte forslag til investeringer ligger det ikke inne prosjekt hvor vi "flotter" oss, men det som en isolert sett må bedømme som nødvendige investeringer.
- *Salg av tomter.*
 - Kommunedirektør viser til at det legges opp til å avsette salgsinntekter.
 - Ved slutføring av dette boligfeltet må lån tilbakebetales i sin helhet. Dette i form av refusjoner. Kommunedirektøren viser til at det er vedtatt at salg av tomter skal skje ved med en gevinst.
- *Øke avdragene i driftsbudsjettet*
 - Dette er ikke innarbeidet i fremlagt forslag til økonomiplan.

- Vi har ikke økonomisk handlingsrom til å gjøre dette – uten å foreta tilsvarende krav om driftsreduksjoner andre steder.
- *Salg av eierandeler i Lyse energi og / eller Dalane energi (med tilhørende selskap)*
 - Det er betydelige ”utfordringer” knyttet mot et salg – Eigersund kommune har forsøkt dette tidligere (uten å lykkes). Slik sett anses dette for en ikke realistisk tilnærming i dagens situasjon – også basert på tidligere vedtak.
 - Ett salg – kombinert med nedbetaling av gjeld ville frigjort ett betydelig beløp – avhengig av salgsverdi og skatteløsning.

Lånegjelden – er den bærekraftig?

Med planlagte låneopptak er den totale lånegjelden estimert til å ligge på over 2,1 milliarder kroner i løpet av 2024. En påpeker at dette baserer seg på foreløpige tall. Selv om andelen av gjelden som Eigersund kommune må dekke kostnadene til over driftsbudsjettet er lavere (selvkostlån) – er det knyttet meget store kostnader i form av avdrag og renter for en slik låneportefølje. Det må understrekes at disse kostnadene må dekkes fra samme potten som brukes til den daglige driften i Eigersund kommune.

Eigersund kommune kan ikke, på lik linje med andre kommuner, forvente økte inntekter fra staten med unntak av pris- og lønnskompensasjon. Dette betyr at vi ikke får økte inntekter for å kunne dekke økte finansutgifter. Slik sett er den lånegjeld Eigersund kommune er i ferd med å sette seg i – ikke økonomisk forsvarlig.

Dersom låneopptaket er høyere enn avdragene pr år, vil gjelden og tilhørende finanskostnader øke og øke. Det er dermed nødvendig med en brems og reduksjon i investeringene for å ikke øke finansutgiftene ytterligere.

AVSETNINGER/DISPONERINGER FOR BUDSJETTET

I Kommunedirektørens budsjettforslag ligger følgende forslag som grunnlag (en viser til forslag til budsjettvedtak):

- Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over justert budsjett settes av på Skattereguleringsfondet.
- Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på "Finansfondet". I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.
- En positiv differanse innenfor budsjettert premieavvik settes av på "Premieavviksfondet".
- Salg av bygninger. Dette er ikke lagt inn i investeringsplanen. Det knytter seg usikkerhet til dette beløp og den tid salget ikke er realisert har en ikke lagt dette inn som en finansieringskilde for investeringene. Videre ser vi i konkrete saker at salg av gitte boliger legges til grunn for realisering av andre bygninger.
- Salg av tomter (gevinst). I forslag til investeringsplanen så er det iht. tidligere økonomiplan budsjettert med salg av tomter. Det knytter seg usikkerhet til dette beløp. En viser til at dette kommer i tillegg til refusjonsinntekter av infrastruktur til tomter (knyttet opp mot Hestnes-utbyggingen). Salgssommene nyttes som egenkapital i investeringsplanen for hele økonomiplanperiode. Det var ønskelig at salgsinntekter skulle blitt brukt til å tilbakebetale gjeld (lån) som Eigersund kommune har hatt knyttet opp mot bygging av Hestnes-boligfelt, men dette har ikke vært mulig å realisere økonomisk. Kommunedirektøren påpeker betydningen av at Eigersund kommune klarer å realisere salg av boligtomter, ellers vil finansutgiftene øke betydelig (da låneopptaket alternativt må økes).
- Avdrag fra ansvarlig lån (2 stykk) i Lyse er budsjettert avsatt til Investeringsfondet (iht. forskrift).
- Tilbakebetaling av lån fra ENH KF skal settes tilbake på Investeringsfondet.

Aktivitet i Sentrum - Parken

VEDLEGG TIL

KOMMUNEDIREKTØRENS BUDSJETTFORSLAG

Vedlegg 1 – Budsjettbrev Eigersund kirkelige Fellesråd

En viser til sak – hvor budsjettbrevet fra Eigersund kirkelige fellesråd er lagt med som vedlegg i selve budsjettsaken.

Det påpekes at Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om en økonomisk økning i rammen og mot konkrete forhold, som omtales i Gul Bok under punkt om økonomisk ramme.

Vedlegg 2 – Budsjettinnspill Kontrollutvalget

En viser til sak – hvor budsjettinnspill fra Kontrollutvalget er lagt med som vedlegg – i selve budsjettsaken. Iht. forskrift skal Kontrollutvalgets budsjettforslag følge budsjettbehandlingen. Forholdene er innarbeidet i driftsbudsjett for 2024.

Vedlegg 3 – Kommunen som regionens største arbeidsgiver

Status, utfordringer og muligheter

Eigersund kommune har kompetente ansatte og ledere som hver dag bidrar til gode tjenester for innbyggerne. Kommunen har ansvar for å utvikle og levere gode tjenester til innbyggerne og bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. For å få til dette innenfor stramme økonomiske rammer, må kommunen hele tiden jobbe for å ha tilstrekkelig arbeidskraft og rett kompetanse.

Etablering av heltidskultur, digitalisering, utvikling av medarbeideres og ledes kompetanse, arbeid med å legge til rette for godt arbeidsmiljø og forebygge sykefravær, vil være oppmerksomhetsområder i planperioden.

Gjennom kommuneplanens samfunnsdel har vi satt vårt mål om at vi skal være en attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft. Dette skal vise seg gjennom hva vi ønsker skal prege vår arbeidsplass.

Vi vil:

- Være en helsefremmende arbeidsplass
- Ha stolte og myndiggjorte medarbeidere
- Utøve god ledelse

Vi vil være en helsefremmende arbeidsplass. Vi vil:

- Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene
- Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig anerkjennelse og medskapning
- Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring
- Ha et positivt fokus, der samarbeid og kommunikasjon er basert på respekt, tillit, åpenhet og ansvar

Vi vil ha stolte og myndiggjorte medarbeidere. Vi skal:

- I fellesskap arbeide for en trivelig arbeidsplass som bidrar til økt stolthet – både for medarbeidere og innbyggere
- Gjøre hverandre gode, heie på hverandre, framsnakke organisasjonen og feire positive resultater sammen
- Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt
- Ha myndiggjorte medarbeidere som blir involvert, gis tillit og blir delegert myndighet og oppgaver

I Eigersund kommune vil vi utøve god ledelse. Vi skal:

- Ha ledere som evner å planlegge, prioritere og gjennomføre
- Ha ledere som er tilstede, er tydelige og forutsigbare og har god etisk standard
- Ha ledere som både støtter og stiller krav til sine medarbeidere
- Ha ledere som legger til rette for kunnskapsdeling og gir rom for kreativitet, utvikling og refleksjon
- Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen

Rekruttere og beholde

Kommunal sektor står overfor betydelige utfordringer med å møte økt etterspørsel etter våre tjenester. Ikke minst innenfor kommunens omsorgstjenester, gitt tilgjengelige ressurser og kompetanse.

Det er langt på vei arbeidstakers marked knyttet til flere yrkesgrupper i kommunen. Flere utlysninger, spesielt innenfor helse, har få eller ingen søkere. Noen av disse er sammenfallende med hva andre kommuner opplever, og det er stor konkurranse mellom kommunene innenfor enkelte fag. De yrkesgruppene som skiller seg ut er leger, sykepleiere, vernepleiere og enkelte høyskolegrupper (eksempelvis ingeniører, IT). I tillegg ser vi at søkertilfanget til en lederstillinger i alle avdelingene er begrenset.

Vi må bli enda flinkere til å utvikle vår egen ansatte beholdning gjennom gode ordninger slik at det å studere og jobbe kan kombinere på en god måte. Det blir spennende å følge eksemplis den desentraliserte sykepleierutdannelsen som starter opp i Dalane i 2024.

Lærlinger og praksisplasser

Eigersund kommune har en målsetning om å øke lærlinger fra 2 til 3 per tusen innbyggere. Kommunedirektøren har foreslått at kommunen øker inntaket med 5 lærlinger innenfor alle ordninger pr år for årene 2023, 2024 og 2025, dersom det er mange nok kvalifiserte søkere. Vi vil prioritere den ordinære to årig lærlingeordningen med prioritet til helsefag der behovet er størst. Oppfølging av dette temaet gjennom strategisk kompetanseplan for helse og omsorg vedtatt høsten 2023 blir viktig.

Eigersund kommune har flere samarbeidspartnere for at personer som faller utenfor arbeidslivet, skal få muligheter til å få relevant praksis. I tillegg har vi til enhver tid elever som er ute i arbeidspraksis fra ungdomsskoler og elever fra videregående skole/høgskoler.

Heltidskultur

Vedtak fra kommunestyret fram mot 2025 er tydelig: «Innen 2025 skal gjennomsnittlig stillingsstørrelse være 85 %, og 50 % av alle ansatte skal jobbe heltid.»

Våre hovedprioriteringer i økonomiplanperioden er å etablere en heltidskultur, som høyner kvalitet på tjenesteleveransene, virker positivt på arbeidsmiljøet og styrker kommunens omdømme som en attraktiv arbeidsgiver. Den største innsatsen i 2024 lik 2023 vil bli lagt ned i Helse og omsorgsavdelingen.

Kommunedirektøren vil signalisere tydelig at skal en jobbe i Eigersund kommune så er det også en forventning om at du jobber heltid. Et bevisst forhold til ulike permisjoner og retten til redusert stilling blir viktig for å ha folk på jobb.

“Heltidsflokken” er flere timer arbeidet på helg. Dette kan løses på flere måter, der blant annet årsturnus og langvakter i helse og omsorg vil bli prøvd ut også i 2024.

Lederutvikling

Ledere som går i front er sentralt for å sikre gode tjenester, godt arbeidsmiljø med lavt sykefravær, heltidskultur, forbedring og tilpasning til nye rammer.

Vi ønsker å skape ledere som er trygge og tydelige i rollen, forstår handlingsrommet og evner å lede medarbeidere i omstilling og endring. I planperioden vil virksomhetsledere bli invitert på 4-6 lederkafeer årlig. Lederkafé er kommunedirektørens møtepunkt med ledere og sentrale hovedtillitsvalgte i kommunen, og en viktig arena for lederutvikling.

I løpet av 2024 vil kommunedirektøren utarbeide og anskaffe et 2 årig lederopplæringsløp med eksterne og interne lærekrefter. Navnet på satsningen blir “Eigersundslederen”.

I Eigersund kommune vil vi utøve **god ledelse**. Vi skal:

- Ha ledere som evner å planlegge, prioritere og gjennomføre
- Ha ledere som er til stede, er tydelige og forutsigbare og har god etisk standard
- Ha ledere som både støtter og stiller krav til sine medarbeidere
- Ha ledere som legger til rette for kunnskapsdeling og gir rom for kreativitet, utvikling og refleksjon
- Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen.

Sykefravær og nærværarbeid

Eigersund kommune har et nærværsmål på 94,78 %.

Rogaland revisjon leverte på oppdrag fra kontrollutvalget en revisjonsrapport på kommunens sykefraværsoppfølging som ble behandlet våren 2023. Denne vil danne grunnlaget for fokus på å få ned sykefraværet i 2024.

Helse, miljø og sikkerhet

Vold og trussel om vold er en av kommunens store HMS-utfordringer grunnet tjenestens art. Vi har, og vil fremover ha, et fokus på målrettede tiltak for å forebygge og håndtere denne type hendelser. Vår bedriftshelsetjeneste vil ha opplæring for alle ansatte ved spesielt utsatte arbeidsplasser. Målsetningen med opplæringen er å bidra til at arbeidsplasser arbeider systematisk med denne type utfordringer for å forebygge, men også gi noen enkle verktøy i håndteringen av krevende situasjoner som kan oppstå.

Samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten

I Eigersund kommune har vi dyktige tillitsvalgte og verneombud. Kommunedirektøren har regelmessige treffpunkt med de tillitsvalgte og hovedverneombud, og kommunalsjefene har treffpunkt i sine avdelinger med fagforeningene som organiserer relevante yrkesgrupper.

Hovedmål for 2024 sammen med de tillitsvalgte er å revidere lokal lønnspolitikk slik at den er klar til lokale lønnsforhandlinger for alle lønnskapitler høsten 2024.

Likestilling og mangfold

Eigersund komme arbeider for å gi likeverdige vilkår når det gjelder arbeid, lønn, trivsel og utvikling for alle ansatte. Dette skal gjelde uavhengig av kjønn, alder, omsorgsoppgaver, religion og livssyn, nedsatt funksjonsevne, kjønnsidentitet/kjønnsuttrykk eller etnisk bakgrunn. Arbeidet knyttet til dette punkt er skjerpet, og stiller flere krav og rapporteringer for kommunen, noe som vil komme frem av årsrapporten.

Mål for langtidsperioden

- Vi skal være en attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft:
 - Vi vil være en helsefremmende arbeidsplass
 - Vi vil ha stolte og myndiggjorte medarbeidere
 - Vi vil utøve god ledelse

Vi vil være en **helsefremmende arbeidsplass**. Vi vil:

- Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene
- Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig anerkjennelse og medskapning
- Skape rom for erfarings- og kulturdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring
- Ha et positivt fokus, der samarbeid og kommunikasjon er basert på respekt, tillit, åpenhet og ansvar

Vi vil ha **stolte og myndiggjorte** medarbeidere som:

- i fellesskap skal arbeide for en trivelig arbeidsplass som bidrar til økt stolthet - både for medarbeidere og innbyggere
- Vil gjøre hverandre gode, heie på hverandre, framsnakke organisasjonen og feire positive resultater sammen
- Er positive til forandringer, hoder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt
- Blir involvert, gis tillit og blir delegert myndighet og oppgaver

Mål og tiltak for i 2024

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig annerkjennelse og medskapning	Arbeide systematisk med sykefravær og nærvær, heltidskultur	

Vi vil: Ha stolte og myndiggjorte medarbeidere		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Gjøre hverandre gode, heie på hverandre, framsnakke organisasjonen og feire positive resultater sammen	Rekruttere og beholde ansatte	Utarbeide tiltak for strategisk kompetanseplan i helse og omsorg Revidere lokal lønnspolitikk Være tydelig og synlig i vår promotering av ledige jobber.
Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som blir bestemt	Digital kompetanse	Ledere som går i front og tilrettelegger for digital utvikling på arbeidsplassene.
Ha myndiggjorte medarbeidere som blir involvert, gis tillit og blir delegert myndighet og oppgaver.	Samarbeid med fagforeninger og vernetjenesten, delegeringsreglement er kjent i organisasjonen	4 møter pr. år mellom arbeidsgiver og organisasjonene/HVO. Revidere lokal lønnspolitikk Ferdigstille likestilling og mangfoldsplan Revidere livsfasepolitikk

Vi vil: Utøve god ledelse		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen	Lederkafé	4-6 ganger i året samles alle kommunale ledere for temaer som bygger opp om samfunnsdelen og vår arbeidsgiverstrategi. "Eigersundlederen".

Vedlegg 4 – Mål og prioriteringer for Sentraladministrasjonen

Innledning

Ved Sentraladministrasjonen ligger det felles administrative funksjoner for organisasjonen – i tillegg til Politiske ledelse og økonomiske midler til de ulike politiske utvalg.

Sentraladministrasjonen omfatter følgende administrative enheter:

- Finans og analyse
- Organisasjon og læring
- Kommunikasjon

Kommunikasjon omfatter kommunikasjon, politisk møtesekretær og beredskap.

Finans og analyse har oppgaver innenfor økonomiske områder som bla. omfatter:

- Økonomirådgivning overfor samtlige avdelinger og felles områder
- Innkjøp,
- Lønn
- Regnskap og fakturering
- Finans og analyse har videre ansvar og oppgaver innenfor:
 - Intern bankoppgaver (all inn og utbetaling)
 - Finans og analyse utfører bla. økonomiske tjenester overfor både Kirken og kommunale foretak. Og er slik et regnskapskontor for flere selskap/aktører.
 - Omfattende rapportering på en rekke økonomiske forhold - både internt og eksternt.
 - Låneopptak.
 - Saksbehandling innenfor gitte områder.
 - Tjenester for avdelingene og kommunedirektøren.

Organisasjon og læring har oppgaver som omfatter:

- HR/HMS
- IKT
- Dokumentsenter
- Veiledningstorg
- Organisasjon og læring har videre ansvar og oppgaver innenfor:
 - Rådgivning innenfor personalrelaterte forhold
 - Lønnsforhandlinger
 - Hjemler
 - Forvaltningsoppgaver

Enheten har et sterkt fokus på kostnadsreducerende tiltak, herunder bemanning. Det preger enhetene, og turnover har vært stor i 2023. Det må være et viktig fokusområde for 2024 å tenke på enda bedre flyt i tjenestene, være bevisst på hva som skal og må gjøres og hva som ikke lenger kan/trengs å leveres. Og ha en god ivaretagelse av de ansatte i en tid med færre ressurser tilgjengelig.

Sentraladministrasjonen skal levere gode tjenester til avdelingene som står for “produksjonen” (HO, KO, Teknisk og SU). Vi skal være langt fremme og nysgjerrige i å ta i bruk digitale løsninger som forenkler og forbedrer våre tjenester. Eksempel på dette er “Aktiv kommune” som skal gjøre det enklere å administrere og tilgjengeliggjøre kommunens bygg og tidregisteringssystemet Visma GAT som er tatt i bruk høsten 2023. Et annet eksempel er innføring av Microsoft Office365 som gir kommunen helt andre muligheter til samhandling og kommunikasjon.

Fokusområder i 2024

- Følge opp utbygging av områder i kommunen hvor vi har fått tildelte bredbåndsmidler. Samtidig søke om nye midler etter oppsatt plan
- I løpet av 2024 ha de fleste av våre kommunale utleieobjekter lett, digitalt tilgjengelig i Aktiv kommune
- Etterleve internkontroll selv, og utføre internkontroll i kommunen på vegne av kommunedirektøren
- Kommunikasjon, eksternt og internt
- Digitalisering av ulike prosesser gjennom å ta i bruk og utnytte de mulighetene som ligger i ny løsning for digitale prosesser (skjemaløsning) og Microsoft Office365
- Utnytte potensialet ved bruk av løsningen for e-opplæring som alle ansatte har tilgang til
- Ajourføre planverk for beredskap i tråd med ny sikkerhetspolitisk verdenssituasjon og kommunestyrets vedtak om rullering i hver kommunestyreperiode. Dette innebærer også innføring av nytt (sentralt anskaffet) digitalt system for håndtering av beredskapshendelser.

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Overordnet mål: KULTUR FOR VERDISKAPNING		
Vi vil: Være en tydelig drivkraft i regionen		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha en klar kommunikasjonsstrategi og bygge merkevaren «Egersund»/#mittegersund rundt våre eksisterende kvaliteter	Styrke samarbeid med Egersund Næring og Havn KF i kommunikasjonsstrategi og faktisk utførelse.	Involvere og samordne utarbeidelse av egen kommunikasjonsstrategi med ENH KF.
Ha en klar kommunikasjonsstrategi og bygge merkevaren «Egersund»/#mittegersund rundt våre eksisterende kvaliteter	Utarbeide kommunikasjonsstrategi for Eigersund kommune der merkevarene «Egersund»/#mittegersund innordnes i kommunens kommunikasjonsstrategi.	Starte planprosessen vår 2024, med ferdigstilling 2024.

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Være en foregangskommune innenfor bruk av ny teknologi	Følge opp vedtatt IKT og digitaliseringsstrategi	Bredbåndsutbygging gjennom samarbeid med Rogaland fylkeskommune og de områder vi har fått støtte til. Framleie av kommunens objekt (utlån av kommunale bygg og arealer).

Vedlegg 5 – Mål og prioriteringer for Kultur og oppvekst

Innledning

Kultur og oppvekst omfatter de kommunale barnehagene og grunnskolene, kulturskolen, voksenopplæringen, barnevernet, PP-tjenesten og kulturområdet (bibliotek, kino og fritidstilbud). Barn og unge i Eigersund skal ha en god oppvekst preget av trygghet, glede og mestring. Det er de voksnes ansvar å legge til rette for at det blir slik. Gode oppvekstsvilkår for alle barn og unge vil kreve en helhetlig og tverrsektoriell innsats. Skal vi lykkes, må vi legge til rette for at oppvekst blir et felles prosjekt for det offentlige, familier, naboer, frivillige lag og foreninger og bedrifter. Det er summen av disse aktørenes innsats som avgjør om barna og ungdommene opplever trivsel og tilhørighet til lokalsamfunnet.

Alle skal fortsette det viktige arbeidet med å hindre utenforskap. Alle voksne som arbeider med barn og unge i kommunen skal arbeide for at barn og elever har et godt og inkluderende læringsmiljø. Et godt oppvekstmiljø og kunnskap er nøkkelen til fremtiden, både for hvert enkelt individ og for samfunnet som helhet. For at barn og unge skal ha lyst til å lære, være motiverte og oppleve mestring må alle som har en rolle i kultur og oppvekst være preget av lærelyst.

Barnehagen og skolen skal gi barn og unge den dannelsen og utdanningen de trenger. Barn og unge som har behov for hjelp, skal få hjelp tidlig slik at alle får utvikle sitt potensial gjennom et systemrettet og tverrfaglig samarbeid. Dette fordrer høy kompetanse. Målet er at alle lykkes i opplæring og utdanning.

Fokusområder i 2024

Barnevernsreform – oppvekstreform - kommunereform

Vi vil ha fokus på oppvekstreformen (barnevernsreformen) i 2024. Et av målene med reformen er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Tidlig innsats, med tiltak som er godt tilpasset barnas og familiens behov er sentralt. Eigersund kommune skal ha fokus på hele oppvekstsektoren, der vi skal utvikle enda bedre samarbeid mellom barnehage, skole og hjelpetjenester slik at vi ikke framstår for fragmentert. Nettverkskontakter ut mot barnehage og skole er sentralt, samt å ha et mest mulig åpent barnevern. Forebyggende plan vil være på plass i 2024.

BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) er noe vi skal fortsette arbeidet med. Det skal bidra til at barn og familiene deres får nødvendig hjelp så tidlig som mulig. Modellen er laget for å få bedre samhandling mellom ulike kommunale tjenester. Vi skal bli bedre på å jobbe i samme retning.

Oppvekstplan

Et av fokusområdene neste år er å implementere oppvekstplanen. Det er en plan som favner alle områder avdelinger/kommunale instanser som berører barn og unges liv. Oppvekstforhold er et viktig innsatsområde som berører alle innbyggers liv. At barndommen og ungdomstiden er så god som mulig, er viktig for den enkelte innbygger og for kommunen som helhet. Erfaringer fra barndommen varer livet ut. Disse erfaringene påvirker i stor grad den enkelte innbyggers muligheter, livskvalitet og samfunnsdeltakelse gjennom livet.

Oppvekstplanen skal vise hva Eigersund kommune skal gjøre for å tilrettelegge for gode oppvekstsvilkår for barn og unge. Planen vil gi overordnede føringer for hvordan det skal være å vokse opp. De fire grunnpilarene i planen er barnehage, skole, hjelpetjenester og kultur/fritid. Felles satsingsområder er trygt og godt oppvekstmiljø, samarbeid og medvirkning.

Føringer fra oppvekstplanen skal brukes videre i øvrig planverk i kultur og oppvekst.

Implementeringsplan og handlingsplan vil bli utarbeidet.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Dette er en satsing som tar utgangspunkt i stortingsmeldingen «Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO». Satsingen på kompetanse omfatter hele laget rundt barna og elevene, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Alle barn og elever skal få oppleve å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole. Vi skal se det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske tilbudet i en sammenheng og ha samarbeidskompetanse for å kunne bygge et godt lag rundt barnet. Kartlegging av kompetanse var ferdig våren 2023. Kartleggingen vil danne grunnlag for tiltak og kompetanseheving videre.

Disse områdene ser vi i sammenheng, der oppdagerkompetanse og handlingskompetanse er viktig. Som et ledd i å skape et enda sterkere lag rundt barn og unge er det tilsatt barn- og familiesjef fra 01.01.2024.

Fremhevede tema for 2024**Generelt:****Utvikling av ledelse**

Det er opprettet en ny stilling som barn- og familiesjef som skal ha ansvaret for PPT og barnevernet i første omgang. Stillingen er på lik linje som barnehagesjef og skolesjef. Samarbeid og utvikling av mindre fragmenterte tjenester står sentralt.

Digitalisering

De kommunale barnehagene og skolene har innført Visma Sikker sak. Det handler om trygg håndtering av barne- og elevinformasjon. Det møter behovet for behandling av sensitiv informasjon på en enkel og sikker måte. Dette vil gi enda bedre og raskere saksbehandling.

Visma Gat Ressurs-styring blir innført i deler av kultur og oppvekst. Det skal hjelpe store virksomheter med å oppnå effektiv bemanningsplanlegging og personalstyring.

Overgangsplan

Hovedmålet er å gjøre overganger så trygge som mulig, samt å sikre kontinuitet og helhet i utdanningsløpet. Planen gjelder overganger mellom barnehage, barneskole, ungdomsskole og videregående skole. Barn og unge skal oppleve at opplæringstilbudet henger sammen, og at hver enkelt blir ivaretatt ut fra forutsetninger og behov. Arbeidet startet i 2023 og vil holde fram i 2024.

Skole:**Inkluderende praksis**

I forbindelse med "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis" vil skolene ha fokus på følgende:

- at skolene skal ha en inkluderende praksis, der undervisningen er tilpasset elevenes behov
- ha en inkluderende og tilrettelagt praksis, der alle kan være med
- at alle elever skal føle tilhørighet og være en del av fellesskapet på skolen
- jobbe målrettet og systematisk for inkludering på alle nivå
- at elevene skal oppleve å mestre utfordringer og oppgaver

Dette vil bli knyttet til den lokale/desentraliserte kompetanseutviklingen, der fokuset er motivasjon og elevmedvirkning.

Styrking av ledelsen

Fra skolestart høsten 2023 hadde kommunen på plass den ledelsen som var skissert i satsingen "Styrking av ledelse ved skolene". I tillegg til rektor, har nå de seks største skolene to inspektører. De to minste skolene har rektor og inspektør. Videre arbeid i forhold til å styrke ledelsen er å få på plass en kompetanseplan for ledelse for skolene i Eigersund, der en har fokus på kapasitetsbygging.

Kapasitetsbygging innebærer at ledere på alle nivå skal være åpne for kontinuerlig læring og utvikling, både faglig og personlig.

Satsing på lesing

Skolene i Eigersund ønsker å sette fokus på lesing som grunnleggende ferdighet, og har satt i gang et lokalt utviklingsarbeid for å styrke arbeidet med at elevene skal bli gode lesere. Samarbeidet mellom skolene er en forutsetning for å løfte oss i lag. Universitetet i Stavanger bidrar med kompetanse inn i dette arbeidet. Prosjektet videreføres på skolene, og det vil bli arbeidet med å få til erfaringsdeling mellom skolene.

Desentralisert kompetanseutvikling

Fokus vil være fagfornyelsen, pedagogisk bruk av læringsteknologi, elevmedvirkning og analysekompetanse. Høsten 2023 har en planer om å knytte universitet og høgskole -sektoren nærmere til enkeltskoler, i perioder, slik at de i større grad kan veilede direkte på prosessen i personalt.

Hovedmålene for skole henger sammen med ny oppvekstplan, og arbeidet med hovedmålene blir en del av implementeringen av Oppvekstplanen.

Barnehage:

Kvalitets – og kompetanseplanen 2021 - 2025

Vi er godt i gang med å implementere kvalitets – og kompetanseplanen for hele barnehagesektoren i Eigersund kommune. Mål for arbeidet er at alle barn i Eigersund skal ha et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet – der leken er i fokus.

Planen tar utgangspunkt i barnehagebasert kompetanseutvikling. Tiltakene skal være forankret hos pedagogisk leder, styrer og eier og skal bidra til en utviklingsprosess på egen arbeidsplass for hele personalet, på tvers av kompetansenivå. Vi vil ha fokus på gode implementeringsprosesser, for å sikre kunnskap og eierskap hos alle ansatte.

Regional ordning for kompetanseutvikling - Pedagogisk analyse.

Vi fortsetter arbeidet med utvikling av barnehagens læringsmiljø, og bruk av **Pedagogisk analyse** som metode. Dette er et analyseverktøy som vi jobber med å implementere i alle barnehagene. Modellen er utviklet for å analysere pedagogiske utfordringer, og gjennom analysen komme frem til nye pedagogiske tiltak og strategier. Dette for å sikre kvalitet. Arbeidet gjøres i samarbeid med Universitetet i Stavanger.

Veiledning av nyutdannede barnehagelærere

Vi har laget en felles plan for hvordan vi på en god måte skal ta imot nyutdannede barnehagelærere. «En god overgang fra utdanning til yrke er en viktig del av god barnehagelærer- og lærerkvalifisering» (Utdanningsdirektoratet). Vi har laget et felles årshjul for alle nyutdannede i kommunale og private barnehager, hvor vi har lagt opp til både individuelle veiledninger i egen barnehage og felles samlinger.

Lederoppfølging - profesjonelt læringsfelleskap

Vi vil i løpet av høsten 2023 starte opp et arbeid som vil ha fokus på profesjonelle læringsfelleskap. Vi vil fokusere på styrerne i barnehagene i dette arbeid, og viktige stikkord er:

1. Strukturell tilrettelegger
2. Rollemodell og lærer
3. Kulturbygger

Inkluderende praksis.

I forbindelse med Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, har vi høsten

2023 startet med å organisere de ekstra ressursene ut i barnehagene på en slik måte at de nå jobber mer sammen med de ansatte på avdelingene, for å nå målet om inkludering for alle.

Bibliotek

Biblioteket skal være en relevant kulturarena, læringsarena og møteplass. Biblioteket skal være åpent, inkluderende tilgjengelig, et sted for rekreasjon, debatt, opplysning og kunnskap. Det blir viktig å komme godt i gang med nytt bibliotek i Torvgården og selvbetjent løsning. Skolene har innført systemet bibliofil som er samme system som de har på hovedbiblioteket.

Biblioteket har et av landets laveste bemannet bibliotek i forhold til innbyggertall.

Landsgjennomsnittet er 3,4 årsverk pr. 10 000 innbyggere. Når det gjelder innkjøp av medier ligger Eigersund kommune lavt sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Kultur

Utarbeidelse av kulturplan 2024 – 2031 vil bli spesielt vektlagt i året som kommer. I tillegg fokuseres det på et kulturtilbud som er mangfoldig både når det gjelder innhold og deltakelse.

Videreutvikling av kinotilbudet er et satsingsområde for 2024, med mål om å kunne tilby flere utvidede filmopplevelser og derav økt besøkstall.

Videre satsing og utvikling av fritidsklubb vil også være en prioritet i de kommende år.

Kulturavdelingen vil jobbe videre med allerede godt etablerte aktiviteter og arrangementer, og samtidig utvikle nye konsepter og tilbud innenfor kulturområdet. Økt samarbeid med eksterne aktører om arrangement og aktivitet har fått større fokus, med hovedmål om å favne bredt og allsidig i kulturtilbudet.

Kulturskolen:

Kulturskolen skal ha fokus på to plandokumenter kommende år.

Kulturskoleplanen er i slutfasen der det er fokus på kulturskolens visjon og mål, undervisningstilbud, veien videre og en handlingsplan for de neste fem årene.

Stortingsmelding 18 «Opplærings- og utdanningsplan 2023-2025, Kunnskap og kultur for alle» er også en viktig plattform for oss. Den presiserer at kulturskolen både er en skoleaktivitet, kulturaktivitet og fritidsaktivitet der elevene kan oppleve trivsel, mestring og læring. Stortingsmeldingen inneholder også ønske om en sterk kulturskole for fremtiden og en «kulturskole for alle».

Kulturskolen som ressurscenter er viktig i meldingen, der kulturskolen samarbeider med skole-SFO og det frivillige kulturliv. Kulturskolen har en viktig rolle når det gjelder inkludering og integrering i lokalsamfunnet.

Voksenopplæringen:

Eigersund voksenopplæringscenter tilbyr opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. I tillegg gis opplæring i grunnskolefag for å kvalifisere til videre skolegang, samt spesialundervisning til voksne som trenger vedlikehold av grunnleggende ferdigheter. Voksne med behov for logoped (for eksempel slagpasienter) eller synspedagog får også sin oppfølging her. Deltakerne er bosatt i alle fire Dalane-kommunene.

Voksenopplæring dreier seg om å utruste voksne mennesker for livet. Enten det dreier seg om språkopplæring, grunnskoleutdanning eller spesialundervisning, dreier det seg om å gjøre mennesker i stand til å greie seg mest mulig selv i dagligliv, familieliv og arbeidsliv.

Etter at Russland startet en fullskala invasjon i Ukraina har Eigersund voksenopplæringscenter opplevd en rekordstor tilstrømming av deltakere. Dette har ført til økt behov for bemanning og behov for mer plass. Mer plass er leid i lokaler som var ledige i Svanedalsgården. Dersom krigen fortsetter i Ukraina, vil det i 2024 være stor aktivitet og mange deltakere ved senteret.

Fokusområder i 2024 vil være å videreføre igangsatt arbeid med Vurdering for læring, innføring av nye læreplaner for FOV (grunnskole) og implementering av ny visjon.

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Overordnet mål: SMÅBY I VEKST		
Vi vil: Bli flere – «20 040 i 2040»		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Etablere nye fasiliteter for kultur, sport og fritid	Arbeide videre for realisering av et innholdsrikt og levende bibliotek. Utvikle og tilrettelegge Egersund kino og kulturhus for enklere og utvidet bruk. Etablere en ny fritidsklubb/ungdomshus sammen med ungdommen, med fokus på sambruk og samlokalisering av fagmiljø. Være en god samarbeidspartner ved etablering av anlegg. Videreutvikle det gode samarbeidet med alle lag og organisasjoner.	Ferdigstilling av kulturplan. Et nytt bibliotek med godt innhold og utvidet åpningstid. Videreutvikle et mangfoldig tilbud ved eksisterende fritids- og kulturarenaer, "målbart" gjennom årsberetning. Besøke lag og organisasjoner.
Vi vil: Fortette med kvalitet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Utvikle de urbane kvalitetene og skape et aktivt sentrum for alle med trygge møteplasser og rom for opplevelser	Videreutvikle aktivitet i sentrum i samarbeid med aktuelle instanser, ungdommer og næringslivet. Bruke allerede etablerte kulturarenaene som bidrar til opplevelser, mestring og læring. Ta i bruk et moderne bibliotek med utvidet åpningstider.	Nytt bibliotek på torvet har økning i besøkstall og utlånstall. Ta i bruk torvet til kulturarrangement/kulturaktiviteter.
Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Legge til rette for kultur, frivillighet, lavterskeltilbud og uformell og uorganisert aktivitet	Være en god samarbeidspartner og støttespiller for lag og foreninger. Ha et kultur- og fritidstilbud som er bredt, lett tilgjengelig, inkluderende og tilstedeværende. Imøtekomme trender og behov, være lydhør og proaktiv i kultur- og fritidstilbud. Tilby lavterskel-møteplasser.	Jevnlige møter med idrettsrådet og musikkråd/kulturråd, samt rutine for involvering av ungdomsrådet. Vektlegge møteplasser i planarbeid.
Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd	Legge vekt på tidlig innstas og barns beste. Videre satsing og implementering av oppvekstreformen/oppvekstplan med vekt på det forebyggende arbeidet. Styrking av barnevernets hjelpetiltak. Utvikle en forebyggende plan og implementering av denne. Videre arbeid med BTI.	Videre Implementering av oppvekstplan og plan for det forebyggende arbeidet. BTI er i bruk i alle avdelinger. Følge kompetanseplan/ implementeringsplan for oppvekstplanen. Veiledningsteam fra Bufdir.

<p>Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd</p>	<p>Det er et godt og inkluderende læringsmiljø i barnehage og skole. Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utvikle potensialet sitt. Bedre kvalitet i møter med den enkelte. Fortsette arbeidet med kompetanseløftet spesialundervisning og inkluderende praksis. Vekt på tidlig innsats og oppdagerkompetanse og handlingskompetanse.</p>	<p>Videre arbeid med reviderte plan innenfor trygt og godt barnehagemiljø og skolemiljø. Vitalisere oppvekstplanen. Øke andelen barnehagelærere med utdanning nærmere 50 % Nedgang i andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Bedre samordning og samarbeid mellom hjelpetjenester. Det blir skrevet aktivitetsplaner i barnehage og skole ved utrykt miljø. Samlet svar på elevundersøkelsen er i snitt bedre enn gjennomsnittet for fylket. Det er mindre mobbing enn landsgjennomsnittet.</p>
--	--	--

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål <small>Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle</small>
<p>Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring</p>	<p>Videreutvikle møtestruktur med vekt på gode møter og kunnskapsdeling. Videre deltakelse i prosjektet spesialundervisning og inkluderende praksis. God regi på Dekom og Rekom samlinger.</p>	<p>Systematisk kompetanseheving for alle som arbeider med barn og unge. Lage en plan for kompetanseheving innen spesialundervisning og inkluderende praksis. Videre arbeid med elevmedvirkning, digital kompetanse, BTI og pedagogisk analyse.</p>
Vi vil: Ha stolte myndiggjorte medarbeidere		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål <small>Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle</small>
<p>Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt</p>	<p>Kompetanseheving for alle gjennom systematisk kompetanseheving</p>	<p>Felles kompetanseplan i kultur og oppvekst. Alle enheter har egne kompetanseplaner som tar utgangspunkt i overordnet plan.</p>
Vi vil: Utøve god ledelse		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål <small>Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle</small>
<p>Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen</p>	<p>Fokus på det å være en raus og lyttende ledelse</p>	<p>Legge til rette for god kunnskapsdeling og felles refleksjon. Gode planlagte ledermøter i alle ledd som underbygger tillitsbasert ledelse. Felles lederutvikling i Eigersund kommune</p>

Vedlegg 6 – Mål og prioriteringer for Helse og omsorg

Innledning

Eigersund kommune har en gjeldende [strategiplan for helse- og omsorgsfeltet fram mot 2030](#). Planen er et helhetlig og forpliktende styringsdokument som er retningsgivende, og viser strategiske grep som vil være nødvendige for å møte utfordringene kommunen står ovenfor.

[NOU 2023: 4 Tid for handling - Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste](#) gir en helhetlig og kunnskapsbasert vurdering av behovene for personell og kompetanse fram mot 2040 sett opp mot sentrale utviklingstrekk og behovet for å ivareta en bærekraftig og sammenhengende helse- og omsorgstjeneste. Denne rapporten har vært et godt arbeidsdokument i 2023, og vil sammen med [NOU 2023: 8 Fellesskapets sykehus](#) og [Ekspertutvalgets rapport: Gjennomgang av allmennlegetjenesten](#) være nyttige arbeidsdokumenter for oss også i 2024.

Eigersund kommune har inngått avtale med Nasjonalforeningen for folkehelsen for å bli et mer demensvennlig samfunn. Dette er et viktig arbeid som vil bli prioritert også i kommende år. Det er ansatt Demenskoordinator som vil ha en sentral rolle i arbeidet knyttet til demens og gode demensforløp, samt kompetanseheving til ansatte i helse og omsorg. I tillegg viderefører vi arbeidet med opprettelse av pårørende- og brukerråd i kommunens heldøgns-institusjoner.

Det å arbeide godt forebyggende i forhold til folkehelse er essensielt. Folkehelsekoordinatoren har et godt samarbeid med de andre folkehelsekoordinatorene i Dalane-kommunene. I regi av kommunens Folkehelseforum er vi i dialog med NAV Dalane og Rogaland Fylkeskommune vedrørende å se på problematikken knyttet til høy andel av unge uføre. Dalane-kommunene har mottatt tilskuddsmidler slik at vi i løpet av neste år skal se på muligheten for å etablere en felles Frisklivsentral.

Avdelingen vil i det kommende året prioritere utarbeidelse av ny Integrering- og inkluderingsplan. Kommunen arbeider godt tverrfaglig i forhold til mottak av flyktninger. Denne måten å samarbeide på, vil videreføres i det kommende året. Kommunen har i 2023 vedtak om mottak av 185 personer. Det er antydnet fra IMDI at flykningestrømmen til Norge for 2024 vil bli tilsvarende som i 2023. I møte med Rogaland fylkeskommune er det kommet signaler om at kommunen kan bli forespurt å ta imot enslige mindreårige flyktninger.

I det kommende året vil vi starte opp arbeidet med utarbeidelse av Rus-politisk handlingsplan. Det legges også opp til en gjennomgang av driften i ulike enheter i helse og omsorg.

Nytt aktivitetssenter på Lagård blir ferdig våren 2024. Dette vil gi mange personer med behov for tilrettelagt dagtilbud et nytt og spennende tilbud.

Det har blitt et merkbart større press på personellet i helse- og omsorgstjenesten de seneste årene. Eterspørselen etter helse- og omsorgstjenester øker. Vi vil ha videre fokus på tiltak som sikrer en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. Både for pasienter og for ansatte

Kommunen vil fortsatt delta i interkommunale velferdsteknologi og digitaliseringsnettverk. Slike nettverk er gode delingsarena samt kompetansegivende. I det kommende året vil vi fortsette arbeidet med kompenserende tiltak for å møte fremtidens helseutfordringer. Bruk av velferdsteknologi og digitalisering i tjenesten er tiltak som har stort fokus.

Revidering av IKT strategiplan for helse- og omsorg skal utføres.

Fokusområder i 2024

Velferdsteknologi/digitalisering

Den digitale verden kjennetegnes av rask utvikling av ny teknologi som gir store muligheter. Helse- og omsorg tar i dag i bruk digitale løsninger i direkte pasientoppfølging, i forvaltning og i drift av institusjoner. Digitaliserte løsninger i samhandling er en forutsetning for å håndtere helhetlige pasientforløp på tvers av forvaltnings- og omsorgsnivåer.

Gevinstene når det gjelder bruk av velferdsteknologi nok i liten grad tatt ut. Vi vil ha fokus gevinster som kan hentes ut. Brukes teknologien riktig kan det bidra til økt effektivitet og til at minimumsfaktoren i helse og omsorgstjenesten – personellet – i enda større grad brukes til å ivareta kjerneoppgavene sine.

Vi vil følge med på de nasjonale digitale anbefalinger og muligheter som ligger i nye elektroniske journalsystem og samhandlingsløsninger som bl.a skal tilgjengeliggjøre data på en bedre måte for helsepersonell og ledere som trenger styringsdata.

VKP (velferdsteknologisk knutepunkt) samt kjernejournal er bl.a løsninger som vil kunne bidra til bedre kommunikasjon mellom systemene.

Vi vil ha fokus på å opprettholde og styrke de velferdsteknologi løsninger som i dag er i drift og som avdelingene planlegger driften ut ifra.

Vi vil ha økt fokus på bruk av velferdsteknologi til hjemmeboende. Spesielt til brukere med begynnende demens. Dette for å bidra til økt trygghet, sosial deltakelse, mobilitet og styrker den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen til tross for sykdom og sosial, psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne, samt støtte til pårørende.

Sykehjems-dekning

Når strategiplan for helse- og omsorg 2022-2030 ble vedtatt, kom verbalforslaget

“Kommunedirektøren fremmer en sak i løpet av 2023 som belyser forslag til kortsiktige og langsiktige tiltak for å øke antall sykehjemsplasser, jevnfør nylig vedtatt strategiplan helse og omsorg 2022-2030 (KS-084/22)». Denne politiske saken er til behandling høsten 2023. Per august 2023 er det 31 pasienter som venter på sykehjemsplass eller leilighet i bofellesskap. 24 av disse venter på plass i en av våre 32 korttidsplasser, og gjør at faktisk korttidskapasitet nå er på bare 25 %. Det er umulig å se for seg fremtidens helse- og omsorgstjenester i Eigersund kommune uten å øke antall sykehjemsplasser. Vi må bygge nytt og starte prosjektering snarest. I påvente av nytt bygg må vi også ta i bruk andre, egnede lokaler for å øke antall plasser. Videre må vi undersøke kapasitet og pris på kjøp/leie av 3-6 sykehjemsplasser i andre kommuner og eventuelt komme tilbake til denne saken i forbindelse med budsjettbehandling. Det å sikre flere sykehjemsplasser i kommunen er et svært viktig fokusområde i det kommende året.

Bemanning

Eigersund kommune har, og må ha, et sterkt fokus på rekruttering og kompetanse. I en situasjon der kommunen som arbeidsgiver er i stor konkurranse om arbeidskraften, er det viktig både å være attraktive for nye medarbeidere, men også forvalte og utvikle den ansattgruppen vi har på en god måte. I en tid med økende rekrutteringsutfordringer og en fremtidig utfordring med færre ansatte per pasient, er det viktig å både bygge kompetansen til eksisterende helsepersonell og jobbe for rekruttering av helsepersonell, men også å vurdere oppgavedeling og løsninger med andre yrkesgrupper inn i helse- og omsorgsavdelingen. Vi erfarer allerede nå at det er krevende å bemanne helse- og omsorgstjenestene, dette på grunn av høyt sykefravær og rekrutteringsutfordringer. Det forventes at denne utfordringen vil bli større. Samtidig skal vi øke antall sykehjemsplasser og må ha økt tilgang på helsepersonell for å kunne drifte disse.

Ansettelse av andre yrkesgrupper, som “hus-assistenten” eller lignende, i tillegg til ordinær grunnbemanning, er oppgavedeling i praksis og kan frigjøre tid for helsepersonell. Det kan videre bidra til redusert fysisk og psykisk belastning for helsepersonell, økt følelse av trivsel og mestring,

reduert sykefravær og lavere turnover. Ansettelse av hus-assistenten krever lønnsmidler til nye stillingshjemler.

Utarbeidelse av en rekrutteringsstrategi for å rekruttere og beholde nødvendig helsepersonell, er et prioritert tiltak i strategisk kompetanseplan. En slik strategi kan eksempelvis inneholde utforming av stillingsannonser, stipender og annet, men også inkludere strategier ift. lønn. Dette arbeidet starter høsten 2023, i samarbeid med Organisasjon og læring og tillitsvalgte. I strategisk kompetanseplan forplikter vi oss videre til å arbeide for at lønnsvilkår er konkurransedyktig med andre kommuner, og at det skal lønne seg for ansatte å ta videreutdanning, både på fagskolenivå, og på høyere utdanning.

Heltidskultur

Eigersund kommune skal jobbe for å øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse til 85%, og 50% av alle ansatte skal jobbe heltid innen 2025.

Det pågående TØRN-prosjektet vil være viktig i denne forbindelsen. TØRN er et læringsnettverk i regi av KS som skal bidra til å finne løsninger på fremtidens utfordringer med å møte økt etterspørsel etter omsorgstjenester gitt tilgjengelige ressurser og kompetanse.

Deltakelse i TØRN-læringsnettverket skal bidra til en mer bærekraftig sektor ved å øke heltidsandelen, samt økt andel ansatte med formell helsefaglig kompetanse. Heltidskultur er en forutsetning for å nå dette målet.

Eigersund kommune sine case er Lagård bo- og servicesenter, 3ABC og Kjerjanaset bo –og servicesenter. Totalt ca. 108 årsverk.

Prosjektet går mot slutten med evaluering i november 2023.

De ulike grep som kan bidra til å øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse tas med i det videre arbeid for å nå målet om heltidskultur.

Det er en pågående prosess basert på samarbeid mellom arbeidsgiver, ansatte og tillitsvalgte.

Boligsosialt arbeid

Det er prioriterte mål i nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken at flere mennesker skal eie sin egen bolig, og at vi skal få dette til ved bruk av virkemidler som blant annet startlån og modeller innen fra leie til eie. I tillegg skal vi også, den tid innbyggerne leier kommunal bolig, legge til rette for godt bomiljø og brukermedvirkning. Eigersund kommune har en boligsosial plan (2022-2027) som bygger på den nasjonale strategien. Eigersund kommune vedtok våren 2023 også å øke lånerammen til startlån med 20 millioner kroner (totalt 50 mill for året 2023). De prioriterte målene og virkemidlene vil være styrende også for 2024, samt en fortsetter arbeidet med vedtatte punkter i kommunestyret sitt vedtak KS 032/23. Her:

- Kjøp av nye boliger og tomter til tilrettelagte småhus (robuste boliger) - egen politisk sak høsten 2023. Ny politisk sak for bygging på tomter når dette er klart.
- Ulike tilnærminger innen fra leie til eie, og modell for kombinasjon av leie og eie.
- Prosjekt hvor en vurderer mulighetene for seksjonering av boliger i bofellesskap der innbyggere ønsker å eie selv.
- Utarbeidelse av politisk sak som vurderer utlysning av tilvisningsboliger/ tildelingsboliger.

Den 01.07.23 tredde ny boligsosial lov i kraft, noe som innebærer en tydeligere rettslig forankring av kommunens boligsosiale ansvar. Loven viderefører i hovedsak plikter kommunen tidligere hadde gjennom medvirkningsansvaret i sosialtjenesteloven § 15 og helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7, men presiserer og til dels skjerper ansvaret. De skjerpede kravene gjelder plikten til å ha oversikt over boligbehovet for vanskeligstilte, ta boligsosiale hensyn i planleggingen og noe strengere krav til saksbehandlingen. Statsforvalteren er klageinstans for vedtak etter loven. For å kunne imøtekomme kravene til ny lov, er det nødvendig med god koordinering på tvers av ulike fagområder, i tillegg til likeverdig og forsvarlig saksbehandling for innbyggerne. Her vil vi gjennom 2024 engasjere ansatt i 20% stilling for å sikre god flyt, gode rutiner og koordinering av dette arbeidet.

Kompetanseheving

For å oppnå trygge, gode tjenester, må vi fokusere på å utvikle og forbedre våre ansattes ferdigheter og kunnskap. Det er utarbeidet en omfattende og ambisiøs strategisk kompetanseplan, med konkrete mål og tiltak, som er til politisk behandling høsten 2023. Det er viktig at vi bruker planen som et styringsverktøy for kompetanseutvikling, og for å hjelpe oss med å identifisere og utvikle den kompetansen som er nødvendig for å møte de stadig skiftende behovene til våre pasienter og samfunnet som helhet.

Helsepersonellet er den viktigste ressursen, og deres innsats og tilstedeværelse er avgjørende for god pasientbehandling. Personalet må få utvikle seg og bli tilført kompetanse.

Helsepersonellkommisjonen anbefaler en helhetlig innsats på flere tiltaksområder, som sammen vil bidra til omstillingen. Vi har blant annet tatt utgangspunkt i helsepersonellkommisjonens rapport ved utarbeidelse av strategisk kompetanseplan. Tiltakene i planen favner bredt, og inkluderer blant annet studiepoenggivende utdannelser på alle nivå, styrkede lærlingeløp og økt bruk av lavterskel kompetansehevende tiltak, som [ABC-opplæringer](#). Tiltakene handler også om satsing på ressursgrupper, innføring av mentorordning, samarbeid med utdanningsinstitusjoner, innføring av kompetansepakker, simulering, internundervisning, årshjul, hospitering, digitalisering og velferdsteknologi.

Miljørettet helsevern

Miljørettet helsevern er regulert i egen samarbeidsavtale med Rogaland brann og redning, som bistår kommuneoverlegen med tilsyn, befaring og forslag til vedtak. I 2020 opprettet Eigersund kommune en tverretattlig sammensatt faggruppe for miljørettet helsevern for å sikre systematisk samarbeid på tvers av tjenesteområder. Faggruppen skal sikre kontinuitet i arbeidet på funn, planlegge tilsyn og systematisk oppfølging av disse, ha kontinuerlig oversikt over godkjenningsstatus for skoler, barnehager og andre aktuelle kommunale bygg med mer, legge til rette for opplæring og informasjon med mer. Faggruppen består av kommuneoverlege, Rogaland brann og redning, skolesjef, barnehagesjef, bygg- og eiendomssjef og rådgiver helse- og omsorg, og arbeider i tråd med folkehelseloven §§ 8, 9 og 30.

Gjennom 2023 har det vært utført tilsyn på samtlige sykehjem og bo- og servicesenter. Det foreligger ingen avvik, men merknader som følges opp og sikres både ute i enhetene og ved overordnede rutiner. Dette arbeidet vil følges videre i 2024. Planlagte tilsyn for 2024 gjøres ut fra en risikovurdering og settes innen årsmøte i faggruppen mars 2024. Miljørettet helsevern følger også opp henvendelser fra innbyggere og gjennomfører befaring ved kommunale bygg både under oppføring, omregulering og påbygg.

Legetjenester

Det jobbes strategisk for å gjøre fastlegeordningen og legetjenestene i kommunen mer robuste. Eigersund kommune tilbyr fremdeles et basistilskudd som er noe høyere enn den finansieringen som kommer sentralt fra. Eigersund kommune ble registrert utdanningsvirksomhet for spesialistutdanning i juni 2022, og to lokale leger har i etterkant av dette startet spesialisering i allmenntilleggsmedisin (ALIS). Det er gjort tiltak for at leger skal kunne ta komplett ALIS-løp i kommunen, med innføring av institusjonstjeneste i våre sykehjem- og korttidsavdelinger i stedet for i spesialisthelsetjenesten. Sammen med plan om internundervisning for legetjenesten kan dette gjøre det mer attraktivt å søke fastlegestillinger i Eigersund kommune, men kan også bidra til å beholde leger. Det gir også positive ringvirkninger for legetjenester og pasientsikkerhet i sykehjem og korttidsavdelinger. Strategisk kompetanseplan har tiltaket "tilby egen stipendordning for medisinstudenter finansiert av kommunale budsjettmidler mot bindingstid og/eller arbeid i ferier og lignende". Også dette er et tiltak som kan virke rekrutterende.

Frivillighet

Hovedmålet er å øke frivillighet blant innbyggerne i Egersund, og et arbeider slik også ut fra tilbud og etterspørsel. Vi har alltid behov for frivillig innsats i vår kommune. Frivilligheten arbeider aktivt for å hindre og forebygge ensomhet hos innbyggere. Vi erfarer et større behov for frivillig innats ovenfor personer som bor hjemme, særlig eldre, men også hos de som bor i bo- og servicesentrene. Gjennom 2023 har lyttevenner i skole vært prioritert, og det er et mål å få frivillige inn som lyttevenner i samtlige skoler i Egersund. Dette blir en prioritert satsning gjennom 2024.

Fremhevede tema for 2024

Fleksibel desentralisert sykepleierutdannelse

Frem mot oppstart av fleksibel desentralisert sykepleierutdannelse høsten 2024, vil helse- og omsorgsavdelingen jobbe for å motivere ansatte til å studere, sikre at det foreligger gode samarbeidsavtaler og jobbe for å sikre betingelser relatert til praksis, stipend med videre. Ikke minst blir det viktig å jobbe for gode løsninger sammen med Dalane studiesenter og Universitetet i Stavanger. Dette vil være et viktig tiltak for å dekke framtidig behov for sykepleiere i kommunen.

Følge opp funn i forvaltningsrevisjon *Oppfølging av sosialhjelpsmottakere*

Fremme politisk sak om inngåelse av rammeavtale knyttet til Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Etter innspill fra flere innbyggere ønsker Eigersund kommune å fremme sak knyttet til bruk av rammeavtale i forhold til BPA. Det innebærer at innbyggere som har innvilget BPA, har en valgfrihet i forhold til leverandør av tjenesten. (kommunal eller privat) Politisk sak er planlagt fremlagt på nyåret 2024.

Bemanning

Som en naturlig oppfølgingssak etter sak "Kortsiktige og langsiktige tiltak for å øke antall sykehjemsplasser" vurderes det å fremme for politisk behandling en orienteringssak knyttet til status rundt bemanning, status vakante stillinger, rekrutteringsutfordringer i HO, og mulige alternative organisasjonsformer for ansatte i HO.

Nytt aktivitetssenter

Frem mot nytt aktivitetssenter står klar våren 2024, og videre etter ferdigstillelse vil vi ha fokus på å etablere et godt aktivitetstilbud for brukere som skal ta dette tjenestetilbudet i bruk

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTER" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd	Brukermedvirkning: *Sikre brukermedvirkning og individuelt tilpassede tjenester, med fokus på tillitsskapende arbeid som bidrar til sammenhengende og forutsigbare tjenester med vekt på den enkeltes behov. Vi skal plassere ansvar ut fra	*Alle tjenestemottakere skal bli spurt om "hva er viktig for deg"-. Dette dokumenteres i journal *Innbyggere som har behov for langvarige og koordinerte tjenester skal få tilbud om koordinator/eller fast kontaktperson

	<p>innbyggernes behov for tjenester og ta i bruk felles kartleggings- og prioriteringsverktøy</p> <p>*Tilby koordinator, barnekoordinator og/eller fast kontaktperson når behovet tilsier det</p> <p>*Inkludere opplæring om brukermedvirkning i kompetanseplan på avdeling - og enhetsnivå. Det tas blant annet i bruk e-læringskurs i basiskompetansepakker for å sikre dette.</p>	<p>*Temaet brukermedvirkning er inkludert i kompetanseplan på avdeling- og enhetsnivå</p> <p>* Gjennomføre systematiske brukerundersøkelser</p>
<p>Legge til rette for kultur, frivillighet, lavterskeltilbud og uformell og uorganisert aktivitet</p>	<p>Frivillig innsats:</p> <p>*Arbeide for kontinuerlig rekruttering til og synliggjøring av frivillig innsats blant alle generasjoner</p> <p>*Utarbeide og implementere en frivillighetspolitikk for alle aldersgrupper, i samarbeid med representanter fra lag og foreninger, som blant annet beskriver ansvarsfordeling mellom frivillige og ansatte</p> <p>*Avslutte piloteringen knyttet til nettverksarbeid, samt arbeide for å sikre dette i ordinær drift.</p> <p>*Helse og omsorg har ansatt totalt 60% stilling i prosjekt som nettverkskontakter (finansiert av skjønnsmidler)</p>	<p>*Frivillighetspolitikk for Eigersund kommune er ferdig utarbeidet</p> <p>* Arbeide for at ansatte kan ta videreutdanning innen koordinering av frivillighet/samhandling</p> <p>* Arbeide for å sikre at resultatene etter prosjektet i nettverksarbeid blir implementert i ordinær drift</p>
<p>Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd</p>	<p>Familie og nettverk:</p> <p>*Jobbe systematisk med kvalitetsutvikling, implementere pårørendestrategien og Livsgledearbeid</p> <p>*Etablere bruker - og pårørenderåd i de ulike enhetene i helse og omsorgsavdelingen</p> <p>*Prøve ut alternative vedtaksfestede omsorgs- og avlastningstiltak, som er individuelt tilpasset, for pårørende/familie</p>	<p>*Arbeide systematisk for å videreføre dagens Livsgledepsykehjem</p> <p>*Helse og omsorg skal øke opp antallet bruker- og pårørenderåd</p> <p>*Helse og omsorg tester ut og evaluerer alternative vedtaksfestede omsorgs- og avlastningstiltak som er individuelt tilpasset</p>
<p>Bidra til hverdagsmestring for alle</p>	<p>Helsefremmende arbeid, tidlig innsats og forebygging - mestre hele livet:</p> <p>*Arbeide med helsefremming og forebygging blant barn og unge og ha fokus på det friske i mennesket</p> <p>*Styrke integreringen av nye Eigersundere i samfunnet</p> <p>*Utarbeide ruspolitisk handlingsplan i tillegg til nåværende alkoholpolitiske retningslinjer</p> <p>*Helse og omsorg bidrar til å følge opp verbalforslag nr 35-jmf budsjett 2022</p>	<p>*Sertifisere ansatte i ulike metoder, for å styrke foreldrerollen og i større grad være ressurs for foreldre gjennom bl.a. bedre organisering og koordinering av veiledning/kurs/tjenester</p> <p>*Har revidert kommunal integrerings- og inkluderingsplan for Eigersund kommune</p> <p>*Har revidert ruspolitisk handlingsplan</p> <p>*Videreføre og videreutvikle "Ja vi kan", "Veien til arbeid" og prosjekt "Jobbmestring"</p>

<p>Være en foregangskommune innenfor bruk av ny teknologi og utbygging digital infrastruktur i hele kommunen</p>	<p>Velferdsteknologi: *Informere og involvere innbyggere om bruk av velferdsteknologi, og ta teknologi i bruk der det er hensiktsmessig * Ta i bruk digitale fellesløsninger som vil bidra til økt effektivitet og økt pasientsikkerhet i helsetjenestene gjennom utvikling og forvaltning av trygge, gode og effektive løsninger som gir innbyggerne og næringslivet mer helhetlige, sikre og kostnadseffektive tjenester. * Behov for effektive, tilgjengelige og smarte digitale løsninger i nye og eksisterende løsninger</p>	<p>*Har revidert ikt-strategiplan i løpet av 2024 *Tatt i bruk teknologi som fører til økt kvalitet på tjenestene, og som forenkler og effektiviserer arbeidsprosesser som eksempelvis; •Vurdere VKP, velferdsteknologisk knutepunkt Vurdering hvordan elektronisk pasientjournal kan fungere mer effektivt og møte dagens krav og forventninger (en innbygger en journal, SvarUt, •Videreutvikle digital innbyggerdialog, Digi helse •Ta i bruk og sette i system velferdsteknologi/digital tilsyn i hjemmetjenesten •Utvide bruk av pasientvarslingssystemet • Arbeide videre med kartlegging for bruk av digital hjemmeoppfølging. Bruk av teknologi i digital hjemmeoppfølging kan øke brukerens selvstendighet og mestring, samtidig som det frigjør tid for helsepersonell. Dette omfatter blant annet sensorer som forenkler rapportering av symptomer og som gir lettere samhandling mellom innbygger, fastlege, sykehus og kommune</p>
<p>Bidra til hverdagsmestring for alle</p>	<p>Fremtidens boligbehov inkludert plasser for heldøgns pleie og omsorg: *Prosjektere for 36 nye sykehjems plasser innen 2030 og ytterligere 64 innen 2040. *Sikre flere ulike forebyggende- og kompensere tiltak både for å dempe på behovet for sykehjem/boform for heldøgns omsorg og pleie, samt sikre forsvarlige helse og omsorgstjenester.</p>	<p>*Arbeide med tiltak etter politisk behandling av kommunal boligrapport jmfør sak 03/23 *Arbeidet med å prosjektere for 36 nye sykehjems plasser må påbegynnes så snart som mulig. Det er meldt opp behov for 36 plasser innen 2030, og ytterligere 64 plasser innen 2040. Dette behovet kan ikke løses alene med kompensere tiltak og ombygging/omstrukturering av eksisterende bygninger. Det er nødvendig at det settes av midler for å bygge et nytt helsehus/sykehjem. Dette er tiltak som vil effektiviseres på lang sikt, men arbeid med forstudie må starte snarest. *Sikre forsvarlige helse og omsorgstjenester frem til det er bygget nytt sykehjem/helsehus ved å benytte kompensere tiltak: - økt korttidskapasitet i eksisterende avdeling Utsikten. Bemanningen må øke i tråd med økende pasientgrunnlag - økt korttidskapasitet i eksisterende avdeling 2 vest - dialog med helseforetaket om overtakelse av tidligere avdeling 2 øst. Bemanningen må øke i tråd med økende pasientgrunnlag - Øke bruk av velferdsteknologiske løsninger til hjemmeboende</p>

<p>Bidra til hverdagsmestring for alle</p>	<p>Legetjenester: *Sikre at kommunen klarer å rekruttere nye fastleger og beholde eksisterende fastleger slik at vi får en robust fastlegeordning med tilstrekkelig listekapasitet</p>	<p>*Kommunen har tilstrekkelig med fastleger, inkludert ivaretagelse av kommuneoverlegefunksjon *Kommunen er godkjent som utdanningsvirksomhet for ALIS-leger *Tiltak, jmf etter KS vedtak 044/22, følges opp * HO skal vurdere iverksetting av kompetansetiltak anbefalt av ekspertutvalgets rapport, "Gjennomgang av allmennlegetjenesten", for å styrke allmennlegetjenesten og legevaktordningen. Denne rapporten kom i april 2023, og må grundig gjennomgås i samarbeid med legetjenesten, før det blir klart hvilke tiltak som er mest aktuelle i Eigersund kommune. * Innen utgangen av 2030 skal det være minst 3 allmennleger som har påbegynt og/eller fullført allmennlegespesialisering i Eigersund kommune (ALIS) * Tilby egen stipendordning for medisinstudenter finansiert av kommunale budsjettmidler mot bindingstid og/eller arbeid i ferier og lignende.</p>
--	---	---

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål <small>Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle</small>
<p>Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring</p>	<p>Kunnskap og kompetanse, inkl nye arbeidsmetoder og ledelse: *Følge opp revidert strategisk kompetanseplan for helse- og omsorgsavdelingen. Enhetene skal også utarbeide egne årlige kompetanseplaner. *Sørge for lederopplæring, «lederens verktøykasse», årshjul, mentorordninger og annet som støtter opp om dette (er spesifisert i strategisk kompetanseplan) *Videreføre og tilpasse stipend- og hospiteringsordning til kompetansebehov</p>	<p>*Følge opp mål og tiltak i revidert strategisk kompetanseplan for helse og omsorg * Følge opp forvaltningsrevisjon knyttet til sykefravær. * Arbeide for at stillingsstørrelse til faglig leder lærlinger økes * Stipendordningen for studenter i sykepleie og vernepleie er konkurransedyktig.</p>

Vi vil: Ha stolte myndiggjorte medarbeidere		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
<p>Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt</p>	<p>Samhandling: *Legge til rette for, og motivere til, hospitering internt og eksternt. * Styrke dialogen med næringsliv og innbyggere. * Arbeide systematisk for å kvalifisere flyktninger til utdanning og arbeid * Motivere og legge til rette for ordinære og alternative læreløp * Iverksette tiltak som kommer i strategisk kompetanseplan 2023-20230, inkludert mentorordninger, ressursgrupper, etisk kompetanseheving, ulike stipendordninger, stimulere til formell kompetanseheving, veiledningskompetanse, rekrutteringstiltak og kompetansepakker for å nevne noen. Dette er tiltak for å rekruttere, utvikle og beholde nødvendig helsepersonell.</p>	<p>* Etablert gjennomførbart system for intern hospitering mellom relevante enheter i avdelingen. Minst 30 ansatte fra HO skal hvert år hospitere (1 eller flere dager) i annen enhet internt i Eigersund kommune. * 5- 10 ansatte fra HO skal hvert år hospitere (1 eller flere dager) i relevant enhet i annen kommune. * 2-5 ansatte fra HO skal hvert år hospitere 1-2 uker i spesialisthelsetjenesten. * Dialogmøter/arena-treff med innbyggere og næringslivet for bedre å kunne møte fremtidens utfordringer * Legge til rette for at kvalifiserte flyktninger får anledning til å ta praksis og påfølgende fagprøve, i samarbeid med flyktningsjenesten og voksenopplæringen. * Samarbeide med NAV, og bedrifter som er samarbeidspartnere for rekruttering til arbeidslivet, for å motivere folk utenfor arbeidslivet inn i praksisplasser i HO og etter hvert til helseutdanning. * Ta imot minst 10-20 lærlinger i året, inkludert ordninger som "menn i helse" og voksenlærlinger. * Videreføre og styrke tilbud til ansatte om å ta fagprøve via individuelt tilpassede læreløp, som eksempelvis praksiskandidater og andre veier til fagbrev.</p>

Vedlegg 7 – Mål og prioriteringer for Samfunnsutvikling

Innledning

Avdelingen for Samfunnsutvikling består av Plankontoret, Byggesaksavdelingen, Kart & oppmåling, Landbrukskontoret og Omstillingsarbeidet.

Vår største utfordring er å tiltrekke og beholde kvalifiserte mennesker. Vårt fokus fremover vil være intensivt rekrutteringsstrategi for å tiltrekke oss erfarne søkere når vi skal ha tak i nye ressurser, samt ha et økende fokus på interne opplæringsprogrammer for å styrke kompetansen blant nåværende ansatte.

Et godt arbeidsmiljø og trivsel er også avgjørende, ikke bare for den enkelte ansattes velvære, men også for organisasjonens overordnede produktivitet. Et positivt arbeidsmiljø fremmer engasjement, lojalitet og høy ytelse blant medarbeidere, mens det samtidig reduserer sykefravær, turnover og konflikter. Trivsel på arbeidsplassen har også direkte innvirkning på kvaliteten av tjenester eller produkter som tilbys. Videre tiltrekker bedrifter med godt rykte om et sunt arbeidsmiljø ofte de beste talentene i bransjen. I et langsiktig perspektiv bidrar investering i arbeidsmiljø og trivsel til bærekraftig vekst, innovasjon og en sterkere bedriftskultur.

Enhetene har tydelige krav til kompetanse, og det er kanskje dette som er en av de største utfordringene for avdelingen. Som en liten kommune litt i utkanten, er det vanskelig å være konkurransedyktig i et marked med lav arbeidsledighet. Vi har ikke mulighet til å tilby samme lønn som for tilsvarende jobb i for eksempel Sandnes eller Stavanger.

På Plankontoret er vi riktig bemannet for å levere tjenester både for Eigersund kommune og Sokndal kommune.

På Byggesakskontoret ligger vi noe lavt på bemanning, og skulle gjerne fått på plass en ressurs til, men det har vist seg utfordrende å finne kvalifiserte søkere.

Landbrukskontoret har noe bedre bemanning enn gjennomsnittet for Rogaland målt opp mot aktive bruk (de som søker produksjonstilskudd i jordbruket). Landbrukskontoret har behov for denne bemanningen grunnet merarbeid med administrering av flere kommuner.

Fokusområder i 2024

For 2024 blir det fortsatt viktig med fokus på støttesystemer for å sikre gode leveranser på de tjenestene vi tilbyr til innbyggerne.

Vi ønsker kontinuerlig forbedring på de tjenestene vi tilbyr innbyggerne. Gjennom arbeidet med «Næringsteamet» sikrer vi god informasjonsdeling og oppfølging av viktige saker internt. Det legges opp til halvårlige samlinger med Næringsteamet for å forbedre og videreutvikle arbeidet. Prosjektet "Tjenestereisen" ble gjennomført i 2021-2022 og har mange forslag til tiltak som vil være modne for gjennomføring i 2023-2024.

Hvis Eigersund kommune skal ha vekst i folketallet er det veldig viktig å kunne tilby gode boligområder i hele kommunen. Det skal derfor være et ekstra fokus på å kartlegge dagens boligområder samtidig som en skal finne ut hva som er viktige elementer i den fremtidige eiendomsutviklingen i kommunen. Hva er det de mulige tilflytterne ser etter når de skal flytte til et sted som f.eks. Eigersund kommune? Samtidig er det viktig å unngå nedbygging av jordbruksareal ved avsetting av nye boligfelt.

Arbeidet med Klimaplan for Dalane vil være et viktig arbeid også inn i 2024. Rogaland Fylkeskommune skal ha ut planprogram for «Regionalplan for Klimaomstilling» til høring i vinter. Styringsgruppen for Klimaplan Dalane har vedtatt å se arbeidet med klimaplanen i sammenheng med regionalplanen.

Samtidig er det viktig å ha en god SMIL plan (spesielle miljøtiltak i jordbruket), som kan bidra til tilskudd til å fremme natur, kulturverdier i jordbrukets kulturlandskap og til å redusere forurensning.

Lokalvalget ble avholdt 11. September 2023. Dette legger føringer for noen viktige aktiviteter det kommende året, blant annet følgende:

- Proses med å vedta ny planstrategi
- Proses med å vurdere rullering av Kommuneplanens Samfunnsdel
- Proses med å vurdere rullering av Kommuneplanens Arealdel
- Proses med folkevalgtopplæring

Fremhevde tema for 2024

Det viktigste temaet for 2024 (og videre i økonomiplan-perioden) er det vi ser innenfor demografi. Denne utfordringen er ikke knyttet til en enkelt avdeling eller et enkelt tjenesteområde, men treffer alle områdene i kommunen på flere måter.

Veldig mange kommuner i Norge er preget av en befolkningsutvikling som tilsier like mange eller færre innbyggere i 2050 enn det de har i dag - særlig for mindre kommuner og kommuner i distriktene. For Eigersund kommune sin del så betyr utviklingen i henhold til SSB sin framskriving at vi skal være like mange innbyggere i 2050 som vi er i dag. Dette fører til at vi vil være ca 1 700 flere innbyggere i aldersgruppen over 67 år, og tilsvarende færre i de lavere aldersgruppene. Konsekvensene dette vil få for kommunen er blant annet:

- Redusert skatteinngang (40-50 MNOK)
- Redusert tjenestebehov knyttet til oppvekst (skoler, barnehager og andre barne- og ungdomsrelaterte tjenester)
- Økt tjenestebehov innen helse- og omsorgssektoren
- Behov for flere ansatte
- Mer enn en dobling i eldre mennesker med omfattende tjenestebehov
- Mer enn en dobling i behov for helse- og omsorgsboliger, sykehjemsplasser, institusjonsplasser med mer

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Overordnet mål: KULTUR FOR VERDISKAPNING		
Vi vil: Ha økt verdiskapning		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Være en næringsaktiv kommune både som samfunnsutvikler og tilrettelegger for eksisterende og nye næringer	Eigersund kommune har støtte gjennom omstillingsarbeidet ut 2023. Flere av tiltakene og møteplassene som er etablert skal videreføres også for 2024 og fremover. Det som skal videreføres vil ikke være ferdig kartlagt	Som en del av evalueringen av omstillingsarbeidet, skal ulike tiltak og møteplasser som er etablert gjennomarbeidet videreføres. Fra 2024 skal det gjennomføres halvårslige samlinger i Næringsteamet

	før vi nærmer oss slutten av 2023. Arbeidet med ""Næringsteamet"" er et av tiltakene som skal fortsette for å sikre kontinuerlig utvikling og forbedring.	med fokus på forbedring og videreutvikling.
--	---	---

Overordnet mål: SMÅBY I VEKST		
Vi vil: Bli flere – «20 040 i 2040»		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ta hensyn til klimaperspektivet i arealplanlegging, utbygging, innkjøp og tjenesteutførelse.	Klimaplan for Dalane skal etter planene være ferdig i løpet av 2023. Særlig handlingsplanen i denne vil danne grunnlag for videre fokus på klimaperspektivet til Eigersund kommune.	Når klimaplan for Dalane er politisk vedtatt, skal det etableres interne rutiner som sørger for at en følger opp tiltak fra denne planen. Det kan være konkrete klima- og miljørelaterte tiltak, faste vurderingspunkt i politiske saksfremlegg eller egne undersøkelser som kreves i spesifikke planprosesser.

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd	Eigersund kommune skal jobbe målrettet med nytenking, nyskaping og digitalisering for å imøtekomme fremtidens utfordringer og opprettholde god tjenestekvalitet. Vi skal ha "Brukervennlige og digitale tjenester, fordi vi står sammen for alle inn i fremtidens Eigersund".	Overordnet skal Eigersund kommune ha tydelig fokus på å gjøre brukeropplevelsen for innbyggerne best mulig. For Samfunnsutvikling handler dette blant annet om tilgjengelighet på informasjon, status på saksbehandling og en god kundereise når en først benytter seg av tjenestene som leveres av enhetene i avdelingen. Mer konkrete mål vil komme på et senere tidspunkt.
Vi vil: Utvikle nye, attraktive møteplasser		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Etablere flere møteplasser på tvers av generasjoner	Videreutvikle sentrum i tråd med reguleringsplanen som er under utarbeidelse	Reguleringsplanen for deler av sentrum behandles i 2023. Fra 2024 og utover må en ha konkrete mål knyttet til resultatet av planarbeidet for å skape møteplasser på tvers av generasjon. Primært er det folkepark på jernbanekaien som er det viktigste området i dette planarbeidet for å etablere slike møteplasser. Forstudie for folkepark på jernbanekaien gjennomføres i 2024 (midler allerede avsatt i budsjett). Videre er det satt av midler i 2024 for en forstudie på en skatepark som også er en veldig aktuell møteplass for flere generasjoner.

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig anerkjennelse og medskapning	Gjennom å ha en omforent lederfilosofi på tvers av lederne i avdelingen, hvor en har fokus på å utvikle de ansatte gjennom god ledelse, og slik fremme/øke arbeidsglede.	Fra 2024 skal det være et fast punkt i ledermøtene hvor en drøfter dette med arbeidsglede. Her skal det både trekkes frem ting som fungerer, men det skal også være en arena for at lederne skal kunne hjelpe hverandre med erfaringer og råd.
Vi vil: Ha stolte myndiggjorte medarbeidere		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring	Kontinuerlig fokus på videreutvikling av arbeidsplassen og ansattes kompetanse. Henger tett sammen med "Vi vil - Utøve god ledelse - Ha ledere som legger til rette for kunnskapsdeling og gir rom for kreativitet, utvikling og refleksjon". Det oppleves at det er vanskelig å få tak i riktig kompetanse innenfor flere fagfelt - det er derfor viktig å beholde og videreutvikle de medarbeiderne vi har - og på den måten også øke attraktiviteten med å jobbe i Eigersund kommune.	Det etableres et kurs- og videreutviklingsprogram for de ansatte i Samfunnsutvikling for å muliggjøre videreutvikling av eksisterende medarbeidere. Tilbud om ordinær videreutdanning ligger ikke til Samfunnsutvikling, men administreres av Organisasjon og Læring. Målet omtalt her er knyttet til økt kursdeltakelse og personlig utvikling.

Vedlegg 8 – Mål og prioriteringer for Tekniske tjenester

Innledning

Teknisk avdeling består av de fem enhetene *Vann og avløp, Bygg og eiendom, Vei og utemiljø, Eigersund brann og redning, samt Prosjekt og utbygging*. Avdelingen har ansvar for drift og forvaltning og har rundt 145 ansatte fordelt på rundt 113 årsverk. Eigersund kommune har stort fokus på heltidskultur og gjennomsnittlig stillingsstørrelse i Teknisk avdeling er pt. 78 %. En vet da at deltidsbemanning i brann og redning trekker ned snittet ved at 12 personer er ansatt i 2 % og 10 personer i 1 %. Samlet er det stor bredde i tjenesteleveranser til egen organisasjon, innbyggere, næringsliv m.fl. I hovedsak leveres det drifts- og forvaltningstjenester, men det er også stort fokus på gjennomføring av investeringsprosjekter.

Teknisk avdeling, ved prosjekt og utbygging, arbeider med kommunens største og mest komplekse investeringsprosjekter. I 2023 ble det ferdigstilt og overleverte ny brannstasjon på Langholmen, teknisk driftsbase i Tengsareidveien 3, nytt torg i Eigersund sentrum og flomsikring i øvre deler av Lundeåna. I 2023 og inn i 2024 pågår arbeidet med nytt aktivitetssenter på Lagård (forventet overlevert rundt påsketider), ny Husabø ungdomsskole (planlagt overlevert til høstferien), oppgradering av driftsbasen i Tengsareidveien 2 og et større veiprojekt i Varbergveien, hvor en pga. utrasing i sjø må sprenges seg inn i fjell for å oppnå trygg grunn. Prosjekt og utbygging arbeider også med å etablere nytt sprinkleranlegg og oppgradering av ventilasjonsanlegg i Kjerjaneset bo- og servicesenter, som skal til utførelse i 2024.

Arbeid med flomsikring i øvre del av Lundeåna (august 2023)

Vann og avløp arbeider med siste del (K1 Kjervall – Hobdalen) av en 8 kilometer lang overføringsledning fra ny drikkevannskilde i Revsvatnet og frem til vannverket i Vannbassengane. Dette er, og har vært, et krevende arbeid som skal ferdigstilles i 2024. I 2023 har teknisk avdeling hatt et betydelig arbeid med konkurransen om å bygge ut Hellvik barnehage. Et forholdsvis lite prosjekt, men som har vært krevende pga. lav budsjetttramme, og for oss, en ny konkurranseform. Det legges opp til politisk behandling og avklaring om veien videre i løpet av høsten 2023.

I tillegg driver enhetene Vei og utemiljø, Bygg og eiendom og Vann og avløp egne og mindre komplekse investeringsprosjekter innenfor sine ansvarsområder. I dette ligger bl.a. investeringer som renovering og oppgraderinger av bygninger, byggtekniske anlegg, ENØK-tiltak, lekeplasser og

nærmiljøanlegg, parker og grøntanlegg, veier og trafikksikkerhetstiltak, gatebelysning og bruer, friluftslivsområder, sanering og oppgraderinger av VA-ledningsnettene o.l. Med stort og smått så har Teknisk avdeling ansvar for rundt 120 budsjetterte investeringsprosjekter (over kr 100.000 eks. mva).

Veiprosjektet i Varbergveien like etter oppstart (august 2023).

Som nevnt innledningsvis så er Teknisk avdeling først og fremst en driftsavdeling. Etter hvert som nye bygg og anlegg står ferdig, så skal de overføres for videre drift og vedlikehold i aktuelle enheter. Det er derfor viktig med god involvering både under planlegging og gjennomføring av prosjektene, slik at de blir driftseffektive og driftsvennlige gjennom hele levetiden. Når det pågår mange parallelle prosjekter, så blir brukermedvirkningen betydelig, noe som kan gå på bekostning av andre oppgaver.

Det skal ikke legges skjul på at vedtatte driftsreduksjoner er krevende for Eigersund kommune og den enkelte avdeling. For teknisk avdeling er det budsjettvedtak om å redusere driften med over kr 19 millioner frem til utgangen av 2025. Reduksjonene må tas i enheten Bygg og eiendom og Vei og utemiljø for å gi ønsket budsjettvirkning, da Brann og redning allerede har vært gjennom store kostnadsreduksjoner og de andre enhetene er selvkostområder. Både Bygg og eiendom og Vei og utemiljø har fra før store driftsetterleper som følge av små ressurser over tid.

For at Teknisk avdeling skal kunne reduseres driften av betydning, så må det i hovedsak skje ved at en foretar større omlegginger på tvers av avdelingene, eller kutter i oppgaver som ikke er lovpålagte. Eksempler på større omlegginger kan være nedlegging av tilbud gjennom f.eks. skolebruksplanen. Tiltak som vil gi mindre besparelser, men i sum betydelige, vil f.eks. være nedklassifisere enkelte kommunale veier til private, senke standard på vinterdriften (innen forsvarlige rammer) og redusere bistand til ulike arrangement. En ser også at det etter hvert blir rimeligere og mer driftssikkert med teknologi som avlastar driften. Dette gjelder blant annet robotgressklippere og vaskerobot, som vi prøver ut nå. Her vil en kunne spare tid som i sum kan erstatte stillinger helt eller delvis, eller bidra til at en kan utvide tilbud om bruk av kommunale lokaler som rengjøres vha. vaskerobot.

En annen utfordring for teknisk avdeling er svært høy aktivitet over flere år. Det er mange bestillinger både politisk og fra andre avdelinger, i kombinasjon med uvanlig mange krevende prosjekter og akutte forhold som oppstår fortløpende og må løses på bekostning av planlagt drift.

Mulighetene innenfor drift og investering i årene som kommer er imidlertid mange. Teknisk avdeling har et godt og kompetent lag av ansatte i alle enheter, som bidrar til nytenking og yter stor innsats for å levere gode og rasjonelle tjenester.

Fokusområder i 2024

- Prosjekt og prosjektgjennomføring vil også i 2024 ha et stort fokus i Teknisk avdeling. Investeringsplaner må legge grunnlag for investeringstakt og prioritet i forhold til gjennomførings- og investeringsevne.
- Sikre stabil drift i alle enheter. Teknisk avdeling er i sterk konkurranse med privat næringsliv om administrative stillinger med teknisk utdanning/kompetanse. Vi må derfor arbeide målrettet med å rekruttere og beholde i disse stillingene. Teknisk har stort sett bare administrative nøkkelstillinger, så når stillinger står vakante over en lengre periode, så er dette krevende for organisasjonen og ansatte som midlertidig må utføre oppgaver tilhørende vakante stillinger.
- Etter mange år med målrettet arbeid for å lukke avvik på de kommunale lekeplassene ser vi behov for å dreie satsningen mer mot oppgradering av skolenes uteområder. En slik omlegging vil gi flere brukstimer per investerte krone og bidra til økt aktivitet blant barn og unge, økt inkludering og mindre mobbing. I tillegg ønsker en å styrke skolearealene som et naturlige samlingspunkt for større boligområder pga. beliggenhet. I 2023 ble deler av uteområdet ved Hellvik skole oppgradert. I 2024 er det blant annet planlagt å oppgradere uteområdet ved Helleland skole, men det avhenger av budsjetttrammen.
- Det vil være fokus på brannsikring og innsatsplaner i trehusbyen/Egersund sentrum, samt risikoobjekt med krav om innsatstid. Kjerjanaset bo og servicesenter vil bli sprinklet.
- Arbeidet med driftsreduksjoner vil bli videreført og viet stort fokus gjennom hele 2024 og 2025.

Fremhevdete tema for 2024

- I løpet av høsten 2023 vil ROS-analysen og beredskapsanalysen bli oppdatert, og det vil bli utarbeidet en ny forebyggende analyse. Tiltak i analysene vil bli fulgt opp i 2024, samtidig som det planlegges at en brannvernplan for trehusbyen Egersund blir utarbeidet. Brannvernplanen vil gi grunnlag for en systematisk og bevisst satsning på brannsikring av trehusbyen i årene som kommer. Det ventes at prosessen for å avklare et medlemskap i Rogaland Brann og Redning vil gjenopptas i 2024 eller 2025.
- Teknisk vil arbeide videre med å skaffe gode oversikter for driftsetterslep, særlig innenfor kommunale veianlegg og bygningsmasse. En vil fortsette et systematisk arbeid for å lukke alvorlige avvik og sikre god driftseffektivitet.
- Det arbeides med klimatilpasninger i alle enhetene. Det er kanskje spesielt store nedbørmengder på kort tid som per i dag gir de største utfordringene for teknisk avdeling. Det er viktig at anlegg fornyes og dimensjoneres etter forventede vannmengder, samtidig som en søker å fordrøye vannet på en måte som gir kontrollert påslipp på det offentlige ledningsnettet.

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Overordnet mål: KULTUR FOR VERDISKAPNING		
Vi vil: Ha økt verdiskapning		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Dyrke kultur for verdiskapning og samarbeid mellom kommune, næringsliv og andre.	Deltakelse i aktuelle fora og samlinger for å bedre samhandling og felles forståelse. Legge til rette for Samarbeide tett med frivillige lag og foreninger.	Samarbeide med frivillige lag og foreninger for økt/bedret tilbud til kommunens innbyggere. Fremheves spesielt friluftsliv, båtutfart og lekeplasser.
Vi vil: Være i front innen havbaserte næringer		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Satse på det blå og grønne matfatet og legge til rette for lokal foredling i hele næringskjeden	Bidra til sikker vannleveranse og vann av god kvalitet både til innbyggere og næringsliv.	Ny drikkvannskilde for Egersund vil gi sikker vannleveranse og god vannkvalitet gjennom hele året.

Overordnet mål: SMÅBY I VEKST		
Vi vil: Fortette med kvalitet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ta vare på og aktivisere den historiske trehusbyen og legge til rette for ny bruk, der kulturminneverdiene står sentralt i markedsføring av tilbud og merkevarebygging generelt	Fokus på brannberedskap og brannikkerhet i den gamle trehusbyen. Søke støtte og tilskudd hos Riksantikvaren og være pådrivere for å utarbeide brannvernplan for trehusbyen.	Oppdaterte innsatsplaner, termisk overvåking, brann-/eltilsyn, tiltak for å redusere faren for brannspredning, direktevarsling, pådrivere for fasadesprinkling.
Ha fokus på jordvern og biologisk mangfold	Videreføre samarbeidet med Rogaland fylkeskommune og øvrige kommuner i Dalane om "Vannområdet Dalane". Det ble i 2022 tilsatt en felles vannområdekoordinator i fast stilling.	Utarbeide planer, gjennomføre tiltak og øke kunnskapsgrunnlaget for å fremme en bærekraftig vannressursforvaltning.

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Utvikle nye, attraktive møteplasser		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Legge til rette for kultur, frivillighet, lavterskeltilbud og uformell og uorganisert aktivitet.	Utvikle inkluderende skolegårder som gir allsidige muligheter for mestring – alene og i samhandling med andre. Planlegge og realisere bygninger og nærmiljøanlegg som gir rom for inkludering.	Ved renovering av skoler og barnehager skal det legges vekt på at utomhusanlegg skal bli attraktive aktivitetsområder også utenom driftstid i skole og barnehage.

Vi vil: Skape opplevelser for livet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha gode bomiljøer i hele kommunen	Eigersund kommune fikk status som "Trafikksikker kommune" i 2022. Dette forplikter bredt og på mange områder.	Fokus på gjennomføring av vedtatt Trafikksikkerhetsplan, søke om tilskudd og gjennomføre tiltak. Fokus på Trygg skolevei, gatebelysning og andre veitekniske oppgraderinger.

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene	Bygg og eiendom drifter og forvalter kommunens bygningsmasse. Det arbeids målrettet for å lukke avvik og sikre gode arbeidsforhold for kommunens ansatte.	Arbeide planmessig og systematisk for å lukke avvik innenfor gitte budsjetttrammer. Fremheves spesielt tilpasninger kommunale bygg (1820), oppgraderinger (1830), ENØK-tiltak og inneklime (1801).

Vedlegg 9 – Finansielle måltall for Eigersund kommune

Innledning

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å planlegge, prioritere bruken av midler og ivareta kommunens økonomi. De sentrale og lovfestede verktøyene for dette er økonomiplanen, årsbudsjettet, årsregnskapet og årsberetningen samt regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement). Videre krever kommuneloven § 14-2 bokstav c) at det skal vedtas finansielle måltall som er et verktøy for å ivareta det økonomiske handlingsrommet i et langsiktig perspektiv. Det er ikke sagt noe om hvor mange finansielle måltall som må eller kan fastsettes – det er opp til den enkelte kommune.

Kommunen (kommunestyret) må i lys av dette vedta politiske mål for hvordan kommunens økonomi skal utvikle seg. De finansielle måltallene er med andre ord lokale handlingsregler for kommunens økonomiske politikk. Men det er ingen bestemmelser rundt hva måltallene skal være knyttet til eller hvordan de skal utformes. Det må være åpenhet og bevissthet om status og hva som skal til, og de finansielle måltallene må ha politisk forankring og eierskap.

De finansielle måltallene legges til grunn for økonomiplanen og årsbudsjettene. Ambisjonen er at de finansielle måltallene blir mer førende for de lokalpolitiske beslutningene, slik at den økonomiske handleevnen kan styrkes over tid. Finansielle måltall kan dermed være et grunnlag for kommuner til å etablere en lokal økonomisk politikk, der måltallene også blir lokale handlingsregler for økonomistyringen.

Viser til tidligere saker:

- KS 067/23 «Tidlig politisk deltakelse – Sak 1 – Budsjett og økonomiplan 2024-2027» hvor kommunedirektøren la frem og foreslo finansielle måltall på kort og lang sikt og da punktet ble utsatt.
- FS 052/23 «Tidlig politisk deltakelse – Sak 2 – Budsjett og økonomiplan 2024-2027» hvor finansielle måltall er omtalt.
- «Tidlig politisk deltakelse – Sak 3 – Budsjett og økonomiplan 2024 – 2027» hvor forslag til finansielle måltall er lagt frem, men kommunestyret er ikke avholdt enda. Finansielle måltall blir foreslått vedtatt i denne sak.

Kommunedirektørens forslag til budsjett har dermed ikke hatt noen vedtatte finansielle måltall å styre etter under budsjettprosessen. Men det forutsettes at finansielle måltall blir vedtatt i kommunestyret, enten som foreslått eller justert.

De vanligste finansielle måltallene

De mest benyttede måltallene er knyttet til netto driftsresultat, gjeld og disposisjonsfond, hvor netto driftsresultat er det mest sentrale målet. Ulike kommuner legger seg på ulike nivå på netto driftsresultat, noe som kommer av forskjeller på blant annet finanskostnader, kostnadsnivå og ikke minst inntektsnivå. Dette er også måltall som fremkommer i ulike eksterne analyser – herunder statens sine oppsummeringer i bla. Kommuneproposisjonen.

Netto driftsresultat er en beregning av «driftsoverskuddet» i en kommune – altså hvor mye står igjen av totale inntekter etter alt av driftskostnader er trukket fra. Kronebeløpet som er igjen måles i prosent av totale driftsinntekter. Sammenlignet med privatøkonomi kan man si at det du har igjen av lønningen (inkludert sparing) er netto driftsresultat, og bør utgjøre minst 1,75 prosent av sum lønnsutbetaling. Teknisk beregningsutvalg TBU og KS anbefaler kommunene å ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 prosent.

Samlet lånegjeld: Måltall knyttet til gjeldsgrad eller gjeldstak har vist seg å være effektive. Endringene i gjeldsgrad påvirker rentekostnader, som i neste omgang påvirker det økonomiske handlingsrommet. Gjeldsgraden kan benyttes som et virkemiddel for å nå måltallet om netto driftsresultat over tid. I staten sine oversikter så blir dette måltallet knyttet opp mot all langsiktig gjeld som kommunene har – fratrukket pensjonsforpliktelser (som også er en form for gjeld). Videre ser vi at Riksrevisjonen har kommet med en anbefaling som omfatter brutto gjeld – fratrukket pensjonsforplikter og utlån/Startlån (disse to forhold som dekkes teoretisk av ordningene i seg selv). Ut fra det bør vi se på anbefalingene og føringene fra Riksrevisjonen – som en sentral og objektiv aktør.

Disposisjonsfond kan beskrives som en buffer for å håndtere risiko eller sparekonto. Dette er frie midler som den enkelte kommune kan bruke «fritt» i drift eller overføre som egenkapital i investeringer – dvs. at det ikke er føringer eller bindinger på disponeringen. Det er viktig for en kommune å ha midler tilgjengelig for å kunne finansiere uforutsette kostnader. Landsgjennomsnittet pr 2022 ligger på 14,7 prosent i disposisjonsfond. Det pekes på at det er store variasjoner mellom kommunene – av ulike årsaker. På hvilket nivå Eigersund kommune ønsker å ligge i forhold til størrelse på disposisjonsfond er et politisk valg.

Foreslåtte finansielle måltall i sak som er til politisk behandling (Tidlig politisk deltakelse – sak 3 – Budsjett og økonomiplan 2024 – 2027) :

Måltall	Mål B23 Forslag	Mål R24 Forslag	Mål B25 Forslag	Mål B26 Forslag	Mål B30 Forslag	Mål B35 Forslag
Netto driftsresultat (dette er korrigert fra de to forrige sakene – basert på faktisk situasjon)	0%	0%	0%	0%	1,75%	1,75%
Samlet lånegjeld (prosent av <u>totale</u> driftsinntekter) ekskl pensjon, inkl selvkost og startlån. (grønne linjen)	134%	140%	144%	142%	110%	100%
Netto lånegjeld (prosent av <u>totale</u> driftsinntekter) ekskl pensjon og startlån, inkl selvkost. Anbefaling fra Riksrevisjon. (blåe linjen)	118%	123%	126%	122%	85%	75%
Samlet lånegjeld (prosent av <u>totale</u> driftsinntekter) Omfatter ikke selvkost, pensjon eller Startlån. (rød)	90%	92%	90%	86%	80%	60%
Låneopptak (ekskl Startlån) i prosent av avdrag (må være under 100% for at gjelden skal reduseres)	205%	116%	40%	10%	70%	60%
Disposisjonsfond (prosent av driftsinntekter)	4,0%	2,5%	2,5%	2,5%	10%	15%
Lånefinansiering (i prosent av totale investeringer)	70%	70%	70%	70%	60%	60%
Samlet rentenivå	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten

Tabellen viser også tidligere vedtatte finansielle måltall for 2023.

Forslag til langsiktige finansielle måltall

I kommunelovens § 14-1. Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen, 1. ledd står det at «Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid». For å etterleve lovbestemmelsen kan finansielle måltall brukes som virkemiddel. For å sikre økonomisk handleevne over tid i Eigersund kommune er det et åpenbart og viktig sted å redusere lånegjelden. Iht. Kommuneproposisjonen for 2023 ligger Eigersund kommune nå høyere enn gjennomsnittet av kommunene når det gjelder langsiktig lånegjeld.

Renter og avdrag betales av driftsmidler, det vil si at renter og avdrag spiser av inntektene som kan brukes i drift til tjenesteyting og til nye tiltak. Økte finansinntekter fører samtidig til redusert politisk handlingsrom.

Riksrevisjonen anbefaler at kommunens netto lånegjeld ikke overstiger 75% av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Dette oppfattes som en gjennomsnittsbetraktning og må derfor vurderes i forhold til kommunens situasjon og betalingsevne. Samlet gjeld (eksl pensjonsforpliktelser og Startlån) bør på sikt gå mot 75 prosent – for å følge Riksrevisjonens anbefaling. På samme tid vet vi at det er planlagt enda flere store investeringsprosjekt som f.eks. Husabø skolen og nye sykehjemsplasser. Basert på dette forhold har vi lagt inn et finansielt måltall som bygger på Riksrevisjonens anbefalinger og at det foreligger en konkret anbefaling om netto lånegjeld.

For at samlet lånegjeld skal reduseres, må avdragene vi betaler være høyere enn nytt låneopptak. For å oppnå redusert lånegjeld foreslås et måltall på dette forhold.

Kommentarer knyttet opp mot finansielle måltall:

Iht. kommuneloven er det ikke tillatt å legge frem et kommunebudsjett (eller økonomiplan) som ikke er i balanse. Dvs. at det må være balanse i både hele økonomiplanperioden og det enkelte år. Kommunedirektørens forslag legger opp til balanse i perioden og det enkelte år – men ved bruk av driftsfond (noe som slår ut i forslag til finansielle måltall). Kommunedirektøren peker på at de finansielle måltallene ikke er rettslig bindende, men langsiktige mål å rette seg til (på lik linje med andre mål). I forslag til økonomiplan vil vi ikke nå finansielle måltall.

Vedlegg 10 – Kommunale gebyrer og betalingssetser Sentraladministrasjonen

Borgerlig vielse

Vielser foregår i Skrivergården, Strandgaten 58 i Egersund sentrum annenhver fredag fra 12:00 til 15:00 og en lørdag i måneden fra 11:00 til 16:00.

Vielser er gratis i Eigersund kommune sine lokaler i ordinær arbeidstid på oppsatte datoer og hvis minst en av partene har bostedsadresse i Eigersund.

Borgerlig vigsel	2023	2024
Brudepar der partene ikke har bostedsadresse i kommunen	1 000	1 045
Lørdag eller utenfor ordinært vielseslokale (i tillegg til eventuelle reiseutgifter uansett bostedsadresse)	1 000	1 045

Vedlegg 11 – Kommunale gebyrer og betalingssetser for KO

Barnehage	2023	2024
Pr. mnd. – 11 mnd. pr år:		
5 dager (Fra 1.8.2024)	3 000	3000 (2000)
4 dager (Fra 1.8.2024)	2 400	2400 (1600)
3 dager (Fra 1.8.2024)	1 800	1800 (1200)

Bibliotek	2023	2024
Purregebyr:		
1. gang – voksne	20	21
2. gang – voksne	30	31
3. gang – voksne	60	63
Erstatningskrav for tapte bøker mm.:		
Bok – voksen	363	379
Bok – barn	207	217
Tidsskrift	52	54
Lydbok – voksen	415	433
Lydbok – barn	311	325
CD	156	163
CD musikk	207	217
DVD 1 plate	156	163
Dvd 2 plater	207	217
Salg av kopier og utskrifter fra PC:		
Sort/hvit	2	2
Farge	4	4

Kino	2023	2024
Barne- og voksenbillett før kl. 18 (3D-filmer)	100 (115)	100 (115)
Barne- og voksenbillett etter kl. 18	115 (125)	115 (125)

Kulturhus - leie	2023	2024
	Sal 1/Sal 2	Sal 1/Sal 2
Frivillige :		
Mandag - torsdag før kl. 17	1600/1100	1670/1150
Mandag - torsdag etter kl. 17	2100/1300	2190/1360
Fredag - søndag før kl. 17	2100/1300	2190/1360
Fredag - søndag etter kl. 17	2600/1600	2715/1670
Eksterne:		
Mandag - torsdag før kl. 17	4200/2100	4390/2190
Mandag - torsdag etter kl. 17	6200/3100	6480/3240
Fredag - søndag før kl. 17	6200/3100	6480/3240
Fredag - søndag etter kl. 17	8300/5200	8670/5430

Kommersielle:		
Mandag - torsdag før kl. 17	8300/5200	8670/5430
Mandag - torsdag etter kl. 17	12500/6200	13060/6480
Fredag - søndag før kl. 17	12500/6200	13060/6480
Fredag - søndag etter kl. 17	15500/10400	16200/10870

Kulturskolen	2023	2024
<i>Merk: Prisene for kulturskolen reguleres 1.8</i>		
Søskenmoderasjon:		
Søsken nr 2 - 30% rabatt på elevavgift		
Søsken nr 3 - 50% rabatt på elevavgift		
Pris pr. halvår:		
Elevavgift	1 925	2 011
Ballett/dans, drama, visuelle kunstfag	1 710	1 787
Musikk fra livets begynnelse (10 ganger)	554	579
Instrumentleie	332	347
Materialpenger visuelle kunstfag	222	232

SFO – pr mnd.	2023	2024
<i>Merk: Prisene for Sfo reguleres 1.8</i>		
5 dager pr uke	3 086	3 225
4 dager pr uke	2 468	2 579
3 dager pr uke	1 851	1 934
2 dager pr uke	1 235	1 290
Matpenger (5 dager)	171	179
Helårsåpen pr. mnd. - 11 mnd. pr år	374	391

Voksenopplæringscenter		
Prisene justeres årlig og blir tilpasset andre voksenopplæringscenter i Rogaland. For mer informasjon om den enkelte sats henvises til Voksenopplæringscenterets egen nettside.		

Vedlegg 12 – Kommunale gebyrer og betalingssetter for HO

Helse tjenester	2023	2024
Hjemmesykepleie	0	0
Vederlagsfritt etter søknad med vedtak		
Praktisk bistand pr time	384	400
Maksimalt grense for egenbetaling pr mnd. – inntektsavhengig:		
- Inntil 2G	ihht regulativ	ihht regulativ
- 2G – 3G	1 364	1 425
- 3G – 4G	1 887	1 972
- 4G – 5G	3 038	3 175
- 5G – 6G	3 795	3 966
- Over 6G	4 936	5 158
Venøse- og CRP-prøver pr stk (Åpen omsorg)	145	152
Egenandel dagsenter Kjerjanaset inkl. måltider pr dag.	255	266
Dag/natt opphold institusjon pr dag/natt	ihht regulativ	ihht regulativ
Korttidsopphold sykehjem pr døgn (inntil 60 døgn, da blir betaling som ved langtidsopphold sykehjem)	ihht regulativ	ihht regulativ
Langtidsopphold sykehjem (Betalingen er inntektsregulert og følger gjeldende regulativ)	Følger gjeldende regulativ	Følger gjeldende regulativ
Egenandel aktivitetssenter (Tyrigården/Lysgården) pr mnd.	379	396
Busstransport tur/retur arbeid på Uninor (pris pr mnd.)		
Transport 1-2 dager pr uke – månedspris (50% av Kolumus)	Ikke fastsatt	Ikke fastsatt
Transport 3-5 dager pr uke – månedspris (iht Kolumbus)	Ikke fastsatt	Ikke fastsatt

Hjelpemidler/velferdsteknologi	2023	2024
Installasjon av digitale trygghets alarm (engangsbeløp)	785	820
Trygghets alarm – digital (pris pr mnd.)	315	329
Flytting/omprogrammering av digital trygghets alarm (engangsbeløp)	420	439

Mat	2023	2024
Middag med dessert, levert på døren (etter søknad med vedtak)	135	141
Grøt	83	87
Full kost	6 300	6 584

Vaksiner mv.	2023	2024
Influensavaksine:		
Risikogruppe pr. person	250	261
Øvrige pr person	300	314
Andre tjenester helsestasjon	2023	2024
Hørselstest	233	243
Engangssett Brystpumpe	337	352

Friskliv sentralen:	2023	2024
Egenandel for kurs i regi av frisklivsentralen pr medlem:		
Frisklivstrening		
Bra mat for bedre helse	0	0
Snus og røykeslutt		
Kurs i belastningsmestring		
Kurs i depresjonsmestring		

Fysio- ergoterapi tjenesten:	2023	2024
<i>Fysio- ergoterapi tjenesten følger til enhver tid gjeldende takster for egenandeler fastsatt av HELFO.</i>	Egenandel ihht regulativ	Egenandel ihht regulativ
Bassengtrening (grupper) pr gang. 30 min (ihht regulativ)	Iht regulativ	Iht regulativ
Behandlingsutstyr	130	136

Vedlegg 13 – Kommunale gebyrer og betalingssetter for TT

Bygg og Eiendom utleiepriser: Gymsaler, idretts- og svømmehaller

Faste treningstider tildeles av Kulturkontoret og følger skoleåret. Konkurranser/seriespill/andre arrangement i Egersundshallen, Espelandshallen og i Slettebø idrettshall avtales med driftsleder. Leie av gymsaler for enkelttimer avtales direkte med den aktuelle skolen.

Følgende utleiepriser er fastsatt gjeldende fra 1.1.2024. Utleieprisene er vedtatt av formannskapet og skal iht. vedtak indeksreguleres årlig:

Utleie gymnastikksal ved skole	Timepris	Leie én ukentlig time pr halvår	Dagsleie
Trening, øving, samlinger, konkurranser og klubbmesterskap for lokale lag og foreninger som kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Dagsleie betales når arrangement overstiger 8 t.	-	-	1 200
Lag, foreninger, bedriftsidrettslag og vennegrupper som ikke kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Private skoler og barnehager, barnebursdager og andre private enkeltarrangementer (Den enkelte skole vurderer hvorvidt arrangementet kan avholdes), Kr. 0,- for arrangementer der majoriteten er barn/ungdom opp til 18 år. Dagsleie betales når arrangement overstiger 8 t.	130	2 380	1 200
Konkurranser, seriespill, seminar, treningssamlinger, mesterskap, stevner og lignende, ut over ordinær treningstid, med deltagere fra andre kommuner. Dagsleie betales når arrangement overstiger 8 t.	370	-	3 030
Kommersielle leietakere. (Def: Der aktøren opererer i et marked for å skape fortjeneste.) Dagsleie betales når arrangement overstiger 8 t.	480	-	3 660

Utleie idrettshall i Egersundshallen, Espelandshallen og Slettebø Idrettshall	Timepris	Leie én ukentlig time pr halvår	Dagsleie
Trening, øving, samlinger, konkurranser og klubbmesterskap for lokale lag og foreninger som kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Betales når arrangementet overstiger 6 timer	-	-	1 200

Lag, foreninger, bedriftsidrettslag og vennegrupper som ikke kvalifiserer til idretts-/kulturmidler, private skoler og barnehager, andre private enkeltarrangementer (Bygg og eiendomsforvaltningen og Kulturkontoret vurderer hvorvidt arrangementet kan avholdes). Dagsleie betales når arrangementet overstiger 5 timer, 8 timer for barn/unge. Timepris kr. 0,- for arrangementer der majoriteten er barn/ungdom opp til 18 år.	240	2 380	1 200
Konkurranser, seriespill, seminar, treningssamlinger, mesterskap, stevner og lignende, ut over ordinær treningstid, med deltagere fra andre kommuner. Dagsleie betales når arrangementet overstiger 7 timer.	370	-	2 380
Kommersielle leietakere. (Def: Der aktøren opererer i et marked for å skape fortjeneste.) Dagsleie betales når arrangementet overstiger 7 timer.	610	-	4 230

Kommersielle arrangementer i Egersundshallen, Espelandhallen og i Slettebø idrettshall:

Kommunal billettavgift på kr. 30,- pr. solgte billett. For særskilte arrangementer kan dette etter søknad fravikes av Formannskapet.

Utleie svømmehall i Egersundshallen	Timepris	Leie én ukentlig time pr halvår	Dagsleie
Trening, øving, samlinger, konkurranser og klubbmesterskap for lokale lag og foreninger som kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Dagsleie Betales når arrangementet overstiger 8 timer.	-	-	1 200
Lag og foreninger som ikke kvalifiserer til idretts-/kulturmidler, private skoler og barnehager, andre private enkeltarrangementer (Bygg og eiendomsforvaltningen og Kulturkontoret vurderer hvorvidt arrangementet kan avholdes).	370	3 660	-
Konkurranser, seriespill, seminar, treningssamlinger, mesterskap, stevner og lignende, ut over ordinær treningstid, med deltagere fra andre kommuner. Dagsleie Betales når arrangementet overstiger 8 timer.	480	-	3 660
Kommersielle leietakere.	730	7 320	4 910
Badebetjent/vakt	470	-	-

Utleie svømmehallen i Slettebø idrettshall	Timepris	Leie én ukentlig time pr halvår	Dagsleie
Trening, øving, samlinger, konkurranser og klubbmesterskap for lokale lag og foreninger som kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Dagsleie betales når arrangementet overstiger 8 timer.	-	-	1 200

Lag og foreninger som ikke kvalifiserer til idretts- /kulturmidler, private skoler og barnehager, andre private enkeltarrangementer, samt interkommunale tiltak (Bygg og eiendomsforvaltningen og Kulturkontoret vurderer hvorvidt arrangementet kan avholdes).	370	3 660	-
Kommunale tiltak, foresatte med barn og unge med nedsatt funksjonsevne.	-	-	-
Kommersielle leietakere.	730	7 320	-

Familiebading			
Gebyr	Enkeltbillett	Klippekort (10 klipp)	Halvårskort
Voksne	70	540	1 520
Barn og unge	20	160	760
Familie	140	1 100	3 030
Honnør	40	220	760

Tekniske Tjenester – Gravegebyr, båt plass, friluftbygg, uteservering og torgplass

Gravegebyr	2023	2024
Behandlingsgebyr gravesøknad	2 100	2 200
Gebyr ulovlig graving uten godkjent gravesøknad	2 100	2 200

Hjemmel for å kreve gravegebyr er gitt i veiloven §§ 332 og 57 for graving på kommunal grunn utenfor vei, i egenskap av å være grunneier.

Leie av båt plass Lerviken båthavn (Amfi siden)	2023		2024	
	Månedspris	åremål	Månedspris	åremål
Leie 1 stk båt plass	620	3 700	650	3 900

	2023				2024			
	Maurholen			Vandrings- havn - sjøbu	Maurholen			Vandrings- havn - sjøbu
Friluftbygg	Uthus	Uthus tillegg	Bolig		Uthus	Uthus tillegg	Bolig	
Dag/kveld	950	520	1 350	950	990	540	1 410	990
Dag/kveld max 2 timer	780	520	780		820	540	820	
Døgn			1 560				1 630	
Helg (fre - søn)			3 100				3 240	
Uke (man - søn)			5 200				5 430	
Uke (man - fre)			3 600				3 760	

Priser for leie av areal til uteservering og varesalg langs fasader i offentlig uterom	Mnd.leie pr m2	Åremål pr m2	Mnd.leie pr m2	Åremål pr m2
	2023	2023	2024	2024
Salgs plass	25	120	25	125
Uteservering u/skjenkerett	40	185	40	190
Uteservering m/skjenkerett	75	365	80	375

	2024					
	Opptil 15 m2			Fra 15 m2 til 25 m2		
Leiepriser for torg og markedshandel	Dagsleie (kr)	mnd.leie (kr)	Åremål (kr)	Dagsleie (kr)	mnd.leie (kr)	Åremål (kr)
Salgs plass torget (dag/natt)	100	420	3 140	160	630	4 700
Strøm	100	420	3 140	100	420	3 140
Juletsalg sesong nov-des	0	1 600	0	0	1 600	0

Feiervesenet

Feiegebyr	Gebysats 2023	Gebysats 2024	Merknad
Hus	434	500	Faktureres sammen med andre kommunale gebyrer.
Hytte	521	600	

Vann og avløp

Tilknytningsgebyr	Gebysats				Merknad
	Vann 2023	Avløp 2023	Vann 2024	Avløp 2024	
Tilkobling vanlig sats	20 000	20 000	20 000	20 000	Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling lav sats *	10 000	10 000	10 000	10 000	Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling arealtillegg	2 300	2 300	2 300	2 300	Arealtillegg for hver påbegynte 50 m ²

Abonnementsgebyr	Gebysats				Gjelder alle abonnenter som har vann / avløp
	Vann 2023	Avløp 2023	Vann 2024	Avløp 2024	
Rørdimensjon V 32 mm	1 464	2 617	2 196	2 879	Eks. Bygningstypekoder: 111-193 (Boliger, Fritidsbolig) Bygningstypekoder: 241-249 (Fiskeri- og landbruksbygning) Bygningstypekoder: 311-330 (Kontor og Forretning)
Rørdimensjon V 40 mm	2 129	2 866	3 194	3 153	Eks. Bygningstypekoder: 611-679 (Kultur og Undervisning)
Rørdimensjon V 50 mm	3 592	4 861	5 388	5 347	Eks. Bygningstypekoder: 511-539 (Hotell og Restaurant)
Rørdimensjon V 63 mm	4 257	5 733	6 386	6 306	Eks. Bygningstypekoder: 311-330 (Kontor og Forretning)
Rørdimensjon V 75 mm	4 922	6 605	7 383	7 266	Eks. Bygningstypekoder: 411-449 (Samferdsel og Kommunikasjon)
Rørdimensjon V 90 mm	12 240	16 451	18 361	18 096	
Rørdimensjon V 110 mm	17 963	24 303	26 944	26 733	Eks. Bygningstypekoder: 211-239 (Industri og Lager) Eks. Bygningstypekoder: 719-739 (Helse)
Rørdimensjon V 125 mm	22 885	30 908	34 327	33 999	
Rørdimensjon V 140 mm	28 607	38 511	42 911	42 362	
Rørdimensjon V 160 mm	37 256	50 226	55 884	55 248	Eks. Bygningstypekoder: 211-239 (Industri og Lager)
Rørdimensjon V 180 mm	47 368	63 935	71 052	70 329	
Rørdimensjon V 200 mm	58 146	78 392	87 219	86 231	
Rørdimensjon V 225 mm	73 979	99 704	110 969	109 674	

Andre gebyr	2023	2024	Merknad
Vannmålerleie, 0-25mm	200	200	
Vannmålerleie, 26-50mm	300	300	
Vannmålerleie, 51-150mm	400	400	
Vannmålerleie, > 151mm	500	500	
Vannavgift – variabel del etter forbruk/ stipulert, pr. m ³	9,81	14,71	Gjelder for alle med/uten vannmåler
Avløpsavgift – variabel del etter forbruk/ stipulert, pr. m ³	13,46	14,81	Gjelder for alle med/uten vannmåler

Vedlegg 14 – Kommunale gebyrer og betalingssetter SU

Oppmåling

Opprettelse av grunneiendom og festegrund	2023	2024
Areal fra 0 – 1.500 m ²	24 470	24 470
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 350	1 350

Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	2023	2024
Areal fra 0 – 1.500 m ²	24 470	24 470
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 350	1 350

Oppmåling av uteareal på eierseksjon – gebyr pr. seksjon	2023	2024
1. og 2. seksjon - areal fra 0 – 1.500 m ²	12 240	12 240
Fra og med 3. seksjon - areal fra 0 – 1.500 m ²	6 120	6 120
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 350	1 350

Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	2023	2024
Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	4 250	4 250

Ny matrikkelenhet som tilleggsareal til eksisterende matrikkelenhet	2023	2024
Areal fra 0 – 1.500 m ²	19 290	19 290
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 350	1 350

Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka	2023	2024
Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka, jf. matrikkelforskriftens § 40	7 470	7 470

Grensejustering	2023	2024
For inntil 25 meter grenselengde	11 200	11 200
Grenselengde over 25 meter, økning pr. påbegynte 25 meter	1 350	1 350
For inntil 2 grensepunkt	11 200	11 200
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 350	1 350

Arealoverføring	2023	2024
Areal fra 0 – 1.500 m ²	19 290	19 290
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 350	1 350

Klarlegging av eksisterende grense	2023	2024
For inntil 25 meter grenselengde	11 200	11 200
Grenselengde over 25 meter, økning pr. påbegynte 25 meter	1 350	1 350
For inntil 2 punkter	11 200	11 200
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 350	1 350

Ny merking av eksisterende grense	2023	2024
For inntil 2 punkter	7 980	7 980
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	730	730

Timepris	2023	2024
Arbeider hvor gebyret beregnes etter medgått tid - timepris	990	990

Byggesak

Kapittel 2 – Gebyrer for tiltak som krever søknad om tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver jamfør Plan- og bygningsloven § 20-4 Søknadspliktige tiltak som kan forestås av tiltakshaver

a) Mindre tiltak på bebygd eiendom.	5 400
b) Almennelige driftsbygninger i landbruket.	5 400
c) Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som nevnt i PBL § 20-1 første ledd bokstav j og som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år.	5 400
d) Andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver.	5 400

Kapittel 3 – Gebyrer for tiltak som behandles etter søknad

Jamfør Plan- og bygningsloven § 20-3 Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak

Basisgebyr

I tillegg til basisgebyr betales et arealgebyr per m2 bruksareal.	20
Redusert arealgebyr per m2 for tiltak i henhold til § 21-7, 2.ledd	12

1. Boliger inkludert eventuell garasje	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Enebolig	18 000	21 700	
b) Andre boliger – pr. boenhet.	9 600	12 100	
c) Tilbygg/påbygg til a-b, inkludert hagestue/vinterhage	6 000	8 400	
Garasje			
f) Garasjer eller uthus	5 400	7 200	
g) Naust i tilknytting til bolig	5 400	7 200	
Store bolig bygg			
h) Blokk/høyhus/terrassehus (flere enn 5 boenheter)	59 000	84 400	96 400
Bruksendring			
i) Bruksendring (a-g)	12 000	15 700	25 300
Andre tiltak på boligeiendom			
j) Fasadeendring	5 400	9 300	
k) Støttemurer	5 400	9 300	
l) Innhegning/gjerde/støyskjerm	5 400	9 300	
m) Brygger	5 400	9 300	
n) graving/fylling/sprenging	5 400	9 300	
o) Basseng/brønn/dam	5 400		

2. Fritidshus	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Fritidsbolig, fritidsbygg	15 800	18 100	
b) tilbygg/påbygg til a.	4 800	7 200	
c) Naust	7 200	9 600	

3. Andre bygg	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
Alle andre bygg, til- og påbygg og grunngebyr	9 600	18 600	25 300
a) For de første 0 – 500 m ² BRA pr. m ² .	76	76	76
b) For de neste 501 – 1000 m ² BRA pr. m ² .	35	47	60
c) For de neste 1001 – 2000 m ² BRA pr. m ² .	17	29	41
d) 2001 → pr. m ² .	15	15	15
e) 50 % reduksjon for rene lagerbygg, garasjer, drivhus og lignende			
f) 50 % reduksjon for ombygging og bruksendring av eksisterende BRA			

4. Andre tiltak	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Riving av bygning, § 20-1 e.	5 400	9 300	
b) Fasadeendring, § 20-1 c.	5 400	9 300	
c) Støttemur, gjerde, støyskjerm.	5 400	9 300	9 300
d) Skilt og reklameinnretning, § 20-1 i	5 400	9 300	
e) Graving, fylling, sprenging, basseng, brønn, dam, § 20-1 a, k, l.	5 400	9 300	9 300

f) Oppføring/endring av bygningstekniske installasjoner, § 20-1 e.	5 400	9 300	9 300
g) Deling av eiendom, § 20-1 m (pr. parsell).	4 800		
h) Merknadsgebyr	12 100		
i) Reviderte tegninger, små endringer i areal.	5 400	7 200	9 300
j) Ved større endringer beregnes gebyr som ved ny søknad.	5 400		
k) Trinnvis igangsettingstillatelse, pr. igangsetting utover 1 gang, jfr. Pbl § 21-4.	5 400	9 300	
l) Midlertidig brukstillatelse	2 100	5 200	
m) Forhåndskonferanse	1 600		

5. Melding/Søknad om utslippstillatelse

a) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 1-5 PE.	7 200
b) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 6-49 PE.	12 100
c) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 50-10.000 PE.	31 300

6. Dispensasjoner

Det beregnes gebyr for hver dispensasjon. Tiltak som forutsetter dispensasjon både fra kapittel 3.6a "byggeforbud etter pbl" § 1-8 eller kommuneplanens bestemmelse om byggeforbud langs vassdrag og kapittel 3.6a "formål i vedtatt plan" ilegges kun gebyr for dispensasjon fra formål. Det tas ikke gebyr for dispensasjon fra plankrav dersom det også dispenseres fra formål i plan. I reguleringsplaner som mangler byggegrense mot sjø ilegges et redusert dispensasjonsgebyr fra pbl § 1-8 på kr 5 990.

a) Pbl § 1-8 og formål i vedtatt kommuneplan eller reguleringsplan.	20 200
b) Utnyttelsesgrad, byggehøyder og andre tilsvarende forhold fastsatt i pbl § 29-4 eller planbestemmelser.	5 990
c) Plassering (byggelinje/byggegrense), jfr. Pbl §	5 990
d) Andre forhold i planbestemmelser.	5 990
e) Opparbeidelse vei, vann, avløp - § 18-1.	5 990
f) Andre bestemmelser i pbl eller tilhørende forskrifter.	5 990
g) Kommuneplanbestemmelse § 1-2.	8 700

7. Situasjonsskart

a) Utarbeidelse situasjonsskart for melding og søknad om tiltak.	600
--	-----

8. Saksbehandling per medgått time

(Tiltak/oppgaver av slik karakter at de ikke er dekket i regulativet)

a) Timesats	750
b) Samordningsgebyr	750
c) Tilsyn	750

9. Seksjonering av fast eiendom

Seksjonering	6 180
I tillegg belastes gebyr for tinglysing (Reguleres av Kartverket)	585

Plankontor

Plansaker etter Plan- og bygningsloven (PBL) §§ 12-3 og 12-14 jfr. § 12-10
Etter dette regulativ kreves gebyr for behandling av: Utkast til private innsendte detaljreguleringsplaner etter plan- og bygningsloven §§ 12-3 jfr. 12-1. Utkast fra private om endring av reguleringsplan etter plan og bygningslovens §§12-14, 1 ledd, og 12-3, 2.ledd. Planforslag fra andre sektormyndigheter omfattes av unntak i lov.

Reguleringsplan og vesentlig reguleringsendring pbl §§ 12-3 og 12-14		
Grunngebyr	2023	2024
Grunngebyr for alle planer 1 - 5	15 555	15 000
1a. For behandling av reguleringsplan av eneboliger, pbl. §§12-3 og 12-14	2023	2024
Arealgebyr per enhet – enebolig	3 630	3 000
Arealgebyr per enhet – enebolig	3 111	3 000

1b. For behandling av reguleringsplan av rekkehus, tett småhusbebyggelse mv. pbl. §§12-3 og 12-14:	2023	2024
Arealgebyr per enhet – rekkehus, konsentrert småhusbebyggelse	4 148	3 500
Andre formål i planen per påbegynt daa.	3 111	3 000

2. For behandling av reguleringsplan for blokk, terrassert bebyggelse, leilighetsbygg pbl. §§12-3 og 12-14:	2023	2024
BRA mindre enn 2.000 m2 betales per m2	40	40
BRA 2.000 – 5000 m2 betales per m2	30	25
BRA over 5.000 m2 betales per m2	16	15
Andre formål i planen betales per m2/daa	3	3

3. For behandling av reguleringsplan for næringsarealer og andre formål (industri/lager/kontor/andre næringsformål/allmenntilrettelegging m.m.) pbl. §§ 12-3 og 12-14	2023	2024
Planareal inntil 10 daa per daa	6 222	5 000
Planareal over 10 daa til og med 20 daa per daa	4 148	4 000
Enhetsgebyr per omsøkt daa fra 20 daa og oppover per daa	2 074	2 000
Andre formål i planen per påbegynt daa	3 111	3 000

Massedeponi og masseuttak: 40 % av gebyr i punkt 3

4. For behandling av reguleringsplan for næringsbygg inkl. kontor og kombinerte bygg pbl. §§ 12-3 og 12-14:	2023	2024
For BRA til og med 3.000 m2 betales per m2	15	14
For BRA over 3.000 m2 betales per m2	10	10
Andre formål i planen betales per m2	3	3

5. For behandling av reguleringsplan for fritidsbebyggelse (hytter, naust og lignende) pbl. § 12-3 og 12-14:	2023	2024
Enhetsgebyr per omsøkt enhet - bebyggelse uten varig opphold	3 630	4 000
Enhetsgebyr per omsøkt enhet-bebyggelse med varig opphold	6 222	6 000
Andre formål i planen per påbegynt daa.	3 111	3 000

6. Mindre endring av reguleringsplan pbl. § 12-14	2023	2024
Grunngebys	3 000	3 000
For endringer av bestemmelser per bestemmelse – maksimalt gebyr 12.000,-	2 500	2 500
For areal opp til 500 m ² planareal som endres	1 500	1 500
For areal over 500 m ² planareal betales per påbegynt daa som endres	2 000	2 000

Areal – maksimalt gebyr 15.000,-

7. Maksimumsgebyr pbl. §§12-3 og 12-14	2023	2024
Maksimumsgebyr for plansaker etter pkt. 1a for felt under 30 boliger	90 000	90 000
Maksimumsgebyr for plansaker etter pkt. 1b for planer med inntil 40 boliger, plansaker etter pkt. 3 og 5 for planer inntil 30 daa planareal og for planer etter pkt 2 og 4 for bygningsareal inntil 2.500 m ² .	125 000	125 000
Maksimumsgebyr for andre planer som ikke kommer inn under første og andre strekpunkt	160 000	160 000

8. Konsekvensutredning	2023	2024
I de tilfellene der kommunen er ansvarlig myndighet for vedlegg I-tiltak, jfr. Forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven, og der det blir utredningsplikt etter vedlegg II-tiltak, skal det for behandlingen av konsekvens-utredninger betales gebyr.	Fastsetting av planprogram kr. 20.000,-	Fastsetting av planprogram kr. 20.000,-
For vedtatt KU skal det betales gebyr som tilsvarer 50 % av satsene for reguleringsplan samt utgifter kommunen måtte ha til fagkyndig bistand med å gå gjennom fagrapporter og KU. Kostnader ved utarbeiding av KU skal forslagsstiller dekke i sin helhet.		

10. Andre forhold

Alle planer skal leveres i SOSI-format etter gjeldende standard og etter de krav som til enhver tid stilles. Planer som ikke blir levert i dette formatet skal i utgangspunktet avvises. Det skal beregnes et tilleggsgebyr dersom planen ikke blir levert i SOSI-format eller fullverdig digital form. Tilleggsgebyret skal regnes etter den tid kommunen bruker til digitaliseringsarbeidet eller arbeidet med oppretting av allerede digitalisert plan, jfr. Punkt 9 ovenfor, og kommunens evt. utgifter med dette arbeidet.

For overføring til digital form og/eller bearbeiding for tilpassing til kommunens datasystem, må forslagsstiller dekke de faktiske utgiftene basert på tidsbruk, jf. Punkt 9 ovenfor.

Bruksarealet (BRA) beregnes i tråd med NS 3490. Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse regnes i utgangspunktet med og omfang avklares i oppstartsmøte. Der kommunen pålegger tiltakshaver å regulere et større areal, kan en få fritak for dette gebyret dersom det ikke skal

skje endringer i det – kun opptegning. Arealer som ligger rundt terreng regnes også med. Gebyret regnes ut fra den maksimale utnyttelsen som planen gir mulighet for. Gebyret rettes til tiltakshaver og dersom denne ikke er kjent sendes gebyret til den som utarbeider reguleringsplanen (ansvarlig foretak). Gebyret deles ikke opp, så dersom det er flere tiltakshavere skal de klart gi til kjenne for kommunen hvem som er fakturamottaker. Gebyret beregnes ut ifra tidspunkt for vedtatt plan i kommunestyret og tidspunkt for vedtak fattet av planteknisk utvalg eller administrasjonen når disse fatter endelig vedtak ved endring av planer.

Dersom forslagstilleren skriftlig trekker forslag til detaljreguleringsplan før den blir lagt ut til offentlig ettersyn, eller dersom kommunen vedtar å ikke å legge ut forslaget til offentlig ettersyn, skal det betales 50 % av gebyrsats. Dette gjelder også trekking av mindre endringer av reguleringsplan. Dersom plan trekkes etter dette tidspunktet, skal det betales fullt gebyr.

For reguleringsplaner som omfatter flere formål, byggeområder o.l. skal punktene 1-5 benyttes som grunnlag for beregning for det enkelte formål.

Følgende planformål inngår ikke i beregningsgrunnlaget for gebyr:

- Større sammenhengende grøntstrukturer, herunder naturområder, friområder og parker
- Landbruks-, natur og friluftsmål som ikke kan bebygges
- Bruk og vern av sjø og vassdrag der det ikke kan anlegges tiltak
- Arealer som ikke er byggeområde og som unntas fra byggemulighet, helt eller i det vesentligste, som følge av regulering til bevaring og vern.

Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages, men det kan søkes om redusert gebyr. Kommunedirektørens avgjørelse om søknad om reduksjon av gebyr kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28-36 og plan- og bygningsloven § 1-9.

Vedlegg 15 – Moment ang forslag til statsbudsjett for 2024

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 6. oktober 2023. Totalt sett beregner staten at kommunesektoren har et samlet driftsbudsjett på 701,7 milliarder kroner for 2024 (anslått til 644,3 milliarder kroner i 2023 i forslag til statsbudsjett 2023).

Deflatoren (pris- og lønnsøkning) er anslått slik:

- 2022 – 5,3% (en økning fra RNB22 hvor denne ble anslått til 3,7%).
- 2023 – 4,5% (var opprinnelig satt til 3,7% og justert i RNB til 5,2%). I deflatoren for 2023 er lønnsveksten på 5,4 prosent både i RNB og statsbudsjettet, og det er prisveksten som er nedjustert fra om lag 4,9 prosent til om lag 3,3 prosent.
- 2024 – 4,3%

Endringer i skattøren:

- Skattøren økte fra 10,95% i 2022 til 11,15% i 2023.
- Skattøren reduseres fra 11,15% i 2023 til 10,95% i 2024.

Kommunedirektøren viser til:

- Vertskommunetilskuddet videreføres, men med endringer. Det vises til eget vedlegg..
- Investeringsstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser i institusjon og omsorgsboliger må sjekkes før en eventuell prosess knyttet opp mot nye tilbud. Dette vil – så langt vi kjenner til – ikke omfatte tilskuddet til Aktivitetssenteret.
- Det er flere endringer i rammetilskuddet som har konsekvenser for tjenesteproduksjonen vår. Vi har her fått ut informasjon om hvilke beløp som er lagt konkret inn for Eigersund kommune og kompensert avdelingene med tilsvarende beløp. Dette vil fremkomme under driftstiltak for den enkelte avdeling.

I forbindelse med statsbudsjettet må den enkelte kommune anslå utvikling på en del forhold. Dette knyttet opp mot både antall innbyggere (og sammensetningen) samt skatteinngang. For 2024 så spriker statens anslag (inkl løpende inntektsutjevning) med KS sitt anslag. Kommunedirektøren har i anslag på skatt og rammetilskudd lagt til grunn KS sine anslag.

Staten har kun et anslag for 2024 og derfor er dette videreført likt for det enkelte år.

Kommunedirektøren har sammenliknet KS sitt anslag vs statens anslag for frie inntekter for kommende økonomiplan – periode, som viser følgende (alle tall oppgitt i hele tusen kr):

1000 kr	2024	2025	2026	2027
KS sitt anslag + befolkningsprognose flatt				
Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalte	486 224	489 858	489 863	489 878
Netto inntektsutjevning	-5 958	-5 958	-5 958	-5 958
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	480 266	483 900	483 905	483 920
Skatt på formue og inntekt	597 203	597 203	597 203	597 203
Sum skatt og rammetilskudd	1 077 469	1 081 103	1 081 108	1 081 123
Statens anslag på frie inntekter				
Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalte	486 224	489 858	489 858	489 858
Netto inntektsutjevning	8 536	8 536	8 536	8 536
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	494 760	498 394	498 394	498 394
Skatt på formue og inntekt	573 008	573 008	573 008	573 008
Sum skatt og rammetilskudd	1 067 768	1 071 402	1 071 402	1 071 402
Endring Statens anslag vs KS	-9 701	-9 701	-9 706	-9 721

Det denne oversikten viser er at KS sitt anslag (som kommunedirektøren legger inn) ligger 9,7 millioner kroner høyere i frie inntekter enn statens anslag.

I tillegg har Eigersund kommune – i flere år – samarbeidet med Telemarksforskning knyttet opp mot demografiske endringer i befolkningen. Telemarksforskning sine analyser bygger på SSB sine beregninger og anslag., knyttet opp mot befolkningsmessige endringer for den enkelte kommune. Ut fra dette har vi ulike alternativer – hvor dette er økonomiske avvik.

Det som er forskjell på de økonomiske beregningene knyttet opp mot Telemarksforskning og KS henger sammen med innbyggertallet. I modellene så legges det inn følgende antall innbyggere:

1000 kr	2024	2025	2026	2027
Befolkning KS	15 177	15 177	15 177	15 177
Befolkning TF	15 177	15 044	15 066	15 081
Endring TF - KS	0	-133	-111	-96

Dette gir følgende utslag i frie inntekter:

1000 kr	2024	2025	2026	2027
KS sin befolkningsprognose flatt				
Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalte	486 224	489 858	489 863	489 878
Netto inntektsutjevning	-5 958	-5 958	-5 958	-5 958
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	480 266	483 900	483 905	483 920
Skatt på formue og inntekt	597 203	597 203	597 203	597 203
Sum skatt og rammetilskudd	1 077 469	1 081 103	1 081 108	1 081 123
TF sin befolkningsprognose				
Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalte	486 224	486 002	487 270	482 202
Netto inntektsutjevning	-5 958	-5 958	-5 958	-5 958
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	480 266	480 044	481 312	476 244
Skatt på formue og inntekt	597 203	597 203	597 203	597 203
Sum skatt og rammetilskudd	1 077 469	1 077 247	1 078 515	1 073 447
Endring TF - KS	0	-3 856	-2 593	-7 676

Det denne oversikten viser er at KS sitt anslag (som kommunedirektøren legger inn) ligger opp mot 7,7 millioner kroner høyere i frie inntekter enn hvis vi legger til grunn SSB sine anslag på befolkningsutvikling.

Det påpekes at KS også forutsetter at den enkelte kommune legger inn demografiske endringer. Slik sett kunne SSB sine befolkningsanslag blitt lagt til grunn. Kommunedirektøren viser til at kommuneplan forutsetter økt folketall og legger derfor dette til grunn. Samtidig videreføres nivået – da det ikke legges inn økninger knyttet opp mot endret tjenesteproduksjon.

Vedlegg 16 – Presset kommuneøkonomi – med lite handlingsrom

Både budsjettet og tidligere økonomirapporter viser at økonomien gir lite handlingsrom og hvor det også er interne forhold som gjør den økonomiske situasjonen vanskelig. Et forhold som gir en presset økonomi henger også sammen med at staten har fokus på inntektene til kommunene, men mindre på faktiske utgifter og endringer. Økt markedsrente og økte pensjonsutgifter er eksempler på dette. Dette er noe som også KS og andre kommuner peker på. Det er derfor viktig å ha fokus på økonomisk styring. Forhold kommunedirektøren tidligere har advart mot slår nå til – med økte utgifter og behov for bruk av driftsfond og videreføring av driftsreduksjoner.

Samtidig viser ulike dokument og dialog med andre kommuner at den økonomiske situasjonen for kommunene er presset. Det er dog grunn til å påpeke at den økonomiske situasjonen i kommunene er forskjellig. Videre har kommuneøkonomien blitt bedre enn forventet, men dette henger sammen med høyere skatteinngang i løpet av tidligere år.

Generelle forhold som forklarer en presset kommuneøkonomi

- Det som kan virke som en statlig innstramning overfor kommunene – for å redusere økonomien i Norge (i frykt for å få økt inflasjon og enda høyere markedsrente).
- Økte utgifter knyttet opp tjenesteproduksjon til enkelt brukere.
- Behov for økt tjenesteproduksjon knyttet opp mot demografi og økt behov innenfor flere områder.
- Flere beregninger (både fra KS, SSB og andre aktører) viser at behovet er høyere enn dagens økonomiske rammer tilsier. Dette bl.a. som følge av et betydelig økonomisk etterslep (både med akkumulerte underskudd og vedlikeholdskostnader) samt realisering og forventninger av nye reformer / tiltak. Kort sagt kan en si at forventningene i både Stortinget og befolkningen til den kommunale tjenesteproduksjonen er høyere enn den muligheten som de kommunale inntektene kan generere.
- Lønnsveksten og pensjon har vært høyere enn det kommunesektoren har blitt kompensert med via inntektssystemet. Dette omfatter flere forhold – herunder sommeravtaler i HO.
- Finanskostnadene har steget totalt sett, bla. som følge av økt lånegjeld og økt markedsrente. (Det ligger ikke inne en faktor knyttet opp mot kompensasjon for økte finanskostnader i inntektssystemet for kommunene).
- Med økningen i inntektene fra staten ligger det også statlige forventninger / krav om økt tjenesteproduksjon.
- Den eksisterende tjenesteproduksjonen blir dyrere, som vil omfatte bla. følgende forhold:
 - Flere eldre. Eigersund kommune får en økning i personer over 90 år.
 - Eksisterende brukere har behov for økt tjenestetilbud.
 - Økende utvikling i forhold til behovet for ressurskrevende tjenester i barnehage- og skolesektoren samt barnevernet.
 - I helse- og omsorgssektoren er det et refusjonssystem fra staten inntil en fyller 67 år når utgiftene med enkeltbrukere blir høye, mens det ikke er et slikt system i barnehage- og skolesektoren / barnevernet eller for personer over 67 år.
- En forventning – både lokalt og nasjonalt – om økende kommunal tjenesteproduksjon – som ikke blir fullfinansiert. Dette blir for kommende økonomiplanperiode vanskelig å nå.
- Økende byggekostnader – som i neste omgang gir økte finanskostnader.
- En for stor økning i investeringsplaner – som ikke blir finansiert eller dekket av økte overføringer fra staten.
- Endring i befolkningssammensetningen som gjør driften dyrere – og som ikke nødvendigvis er kompensert godt nok.
- Stigende markedsrente.

- Økte energikostnader (varierer betydelig i forhold til de ulike sonene i landet).
- Enkelt brukere som må ha økt bemanning – av ulike årsaker.

Forutsetninger i fremlagt budsjett og økonomiplan

I Kommunedirektørens forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024 – 2027 ligger følgende forutsetninger til grunn:

- Avdragsbetaling etter inngåtte låneavtaler.
- I lite eller ingen grad prisstigning på driftsbudsjettet knyttet opp mot varer og tjenester. Dette gir en utfordring
- Et lokalt anslag for skatt og statens anslag på rammetilskuddet.
- Anslag på pensjonskostnader i perioden er basert på informasjon fra livselskapene – dette gjelder også AFP-ordningen
- Ulike former for driftsreduksjoner ved de enkelte avdelingene.
- Kommunalbankens renteanslag for det enkelte år i økonomiplanperioden.
- Låneopptak om høsten for det enkelte år. Dette er en endring fra tidligere år – hvor vi budsjettmessig har lagt inn låneopptaket på våren.
- Endringer innen kommunale gebyr.
- Politiske vedtak og kommuneplan.

Positive indikatorer (mulige scenarier)

- Videreføring av Vertskommunetilskuddet. Endringen i statsbudsjettet gav mindre utslag for Eigersund kommune enn for andre kommuner.
- Det er lagt inn økte midler til kommunene.
- Det har blitt økt fokus på befolkningsendringer og de økonomiske konsekvensene dette har.
- Det gjennomføres betydelige endringer i drift og investeringer som vil påvirke tjenestene Eigersund Kommune gir.
- Vi har igangsatt tiltak innenfor velferdsteknologi.
- I fremlagt forslag til budsjett og økonomiplan har bruken av driftsfond blitt redusert betydelig.
- I fremlagt forslag til budsjett og økonomiplan har en finansiering bygg ved økt bruk av egenkapital.
- Beløpsmessig har budsjetterte driftsreduksjoner blitt redusert.

Negative indikatorer (mulige scenarier)

- Fare for ytterligere økt rente og finansuro.
- Negativ skatteutvikling – ved at skatteinngangen blir lavere enn budsjetter og hvor nedtrappingen blir betydelig i årene utover i økonomiperioden.
- Lønnsoppgjøret kan bli dyrere enn det som er lagt inn i budsjettet.
- Prisstigningen kan bli høyere enn det som staten legger til grunn (har fått varsel om endringer på 10,5%).
- Budsjetterte driftsreduksjoner kan få konsekvenser på ulike områder – som vi ikke kjenner til i dag. Påpeker at dette er en videreføring fra tidligere år.
- Reduserte statlige overføringer i årene som kommer. En må forvente lavere vekst i inntektene enn det vi har opplevd tidligere. Vi har nå en situasjon hvor overføringene fra Oljefondet er høyere enn selve inntekten fra oljesektoren (som er en ny situasjon).
- Lavere utbytte fra selskap som vi eier andeler i.
- Økning innenfor barnevernet og sosialhjelp.
- Økning av ressurskrevende tjenester innenfor barnehage, skole og pleie/omsorg.

- Mottak og inkludering/integrering av flyktninger. Basert på at vi kun får integreringstilskudd de første 5 årene er det viktig å sikre at den enkelte person kommer ut i arbeid og/eller til andre «varige tiltak». Hvis ikke vil sosialhjelpsbudsjettene måtte økes betydelig.
- En klarer ikke å realisere driftsreduksjonene som er vedtatt.
- Endringer av økonomisk karakter innenfor investeringene – dette kan slå ut på ulike måter (herunder at kalkulatoriske inntekter blir lavere enn budsjettet).
- Russlands krigføring mot Ukraina får ytterlige konsekvenser. Omfanget av denne krig er betydelig – på flere områder.
- Krigshandling mot både Israel og Palestina (i skrivende stund Gaza). Dette er en krig som kan eskalere og gi betydelige konsekvenser både for det enkelte land, regionen og verden.
- En lykkes ikke med salg av tomter som er langt inn i økonomiplan.

Erfaringsmessig viser det seg at det vil skje endringer i løpet av året.

Konsekvenser og alternativ hvor budsjettforutsetningene ikke holder

Konsekvenser hvis budsjettforutsetningene ikke holder

Hvis budsjettforutsetningene ikke holder må vi forvente økonomisk underskudd (dvs. regnskapsmessig merforbruk). Konsekvensene av økonomisk merforbruk (underskudd) vil føre til reduksjon av tjenestetilbudet. Basert på at vi har budsjettet med gevinstrealisering er vi økonomisk sårbare.

Kommunedirektøren viser til at budsjett- og regnskapsforskriften har krav til både realisme og balanse i budsjett og økonomiplan.

Informasjon om ROBEK

”Register om betinget godkjenning og kontroll” - er et register over kommuner og fylkeskommuner som må ha godkjenning fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne ta opp lån eller inngå langsiktige leieavtaler, samt at lovligheten av budsjettvedtakene skal kontrolleres.

Før de nye reglene i kommuneloven trådte i kraft i 2001, måtte alle kommuner og fylkeskommuner ha en slik godkjenning fra departementet. Med de nye reglene ble godkjenningsordningen begrenset til å omfatte kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse. Ny Kommune lov formulerer det på følgende måte:

§ 28-1. Innmelding i registeret om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Departementet skal føre et register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) over alle kommuner og fylkeskommuner hvor minst ett av følgende forhold har inntruffet:

- a) Driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk.
- b) Driftsdelen i økonomiplanen er vedtatt med et merforbruk.
- c) Driftsdelen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto.
- d) Balanseregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser et oppsamlet merforbruk fra driftsregnskapet som er større enn tre prosent av driftsinntektene.
- e) Økonomiplanen eller årsbudsjettet er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at økonomiplanen eller årsbudsjettet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- f) Årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at årsregnskapet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- g) Departementet har fattet et vedtak etter inndelingslova § 16 a.

Hvis det åpenbart ikke er behov for å kontrollere kommunens eller fylkeskommunens årsbudsjett og låneopptak, kan departementet bestemme at kommunen eller fylkeskommunen likevel ikke skal føres inn i ROBEK-registeret.

Formuleringene (fra «gammel» til «ny» Kommunelov) er noe endret, men omfatter de samme forhold. Det som er noe endret er at vi nå har selv et større ansvar for å melde fra hvis kriterier om ROBEK skulle være tilfelle. Dette er et forhold som må vurderes.

For de kommunene som er oppført i registeret, er følgende vedtak ikke gyldig før de er godkjent av statsforvalter:

- Vedtak om opptak av lån og finansiell leasing
- Vedtak om leie av bygninger, anlegg, og varige driftsmidler som kan påføre kommunen utgifter utover de fire neste budsjettår.
- Lovlighetskontroller og godkjenning av budsjett og økonomiplan.

I tillegg ligger det inne at den enkelte kommune skal selv vurdere om det er behov for innmelding i ROBEK-registeret. Dette som følge av forhold som ikke blir dekket via Kommunelovens §28-1. Kommunedirektøren foreslår ikke frivilling innmelding og vurderer dette ikke som aktuelt.

Hvis Eigersund kommune kommer i ROBEK-registeret vil dette bety at investeringer utenom VA-sektoren vil bli meget sterkt begrenset. Ingen av de store investeringene vi har lagt inn ville bli godkjent – og kunne ikke blitt realisert.

Pr i dag er det 12 kommuner som er i ROBEK-registeret. Ingen fylkeskommuner er i ROBEK-registeret. Fra Rogaland er det nå ingen kommuner i registeret.

Alternativer hvis budsjettforutsetningene ikke holder

Kommunedirektøren viser til at det foreligger følgende alternativer som er anbefalt / kan vurderes:

1. Igangsette ytterligere økonomiske krav om driftsreduksjoner i tjenesteproduksjon – herunder mot konkrete tiltak.
2. Øke salget av eierandeler, eiendommer eller bygg.
 - a. Må gjelde aktiva som kan avhendes i et marked (mottatt salgssum brukes til ekstraordinær nedbetaling av gjeld).
 - b. Dette bør omfatte de forhold som kan avhendes og hvor det er et marked.
 - c. En viser til at slike prosesser vil ta tid – og i gitte sammenhenger være komplisert.
 - d. Kommunedirektøren viser at dette er forhold som pågår og som er lagt inn i B24.
3. Ett alternativ til punkt 2 er betydelig høyere utbytte.
4. Øke eiendomsskatten.
5. Kun gjennomføre investeringer hvis det kan skje uten låneopptak (dette med unntak av vann- og avløpssektoren hvor låneopptak er pålagt ved investering og som teoretisk sett skal være selvfinansierende).

Selv om det i framlagt budsjett/økonomiplan 2024 – 2027 er i balanse i økonomien, må Kommunedirektøren advare mot å bruke mer penger enn det som det er lagt opp til i framlagt budsjett og økonomiplan. Hvis nye tiltak skal inn må det samtidig vises til hvordan tiltakene skal finansieres.

Kommunedirektøren viser til at investeringene det er lagt opp til i økonomiplanen fortløpende må vurderes og noen eventuelt stoppes dersom den økonomiske situasjonen skulle utvikle seg i negativ retning. En viser til at det er investeringer som ikke er lagt inn.

Vedlegg 17 – Oversikt fond i Eigersund kommune

Oversikt fond - Eigersund kommune		Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Konto	Navn på fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
DISPOSISJONSFOND								
2565001	EIGERØY SKOLE VELFERDSTUR	-13	-29	0	0	0	0	0
2565002	DRIFTSFONDET	-9 591	-5 037	-3 648	-3 135	-3 135	-3 135	-3 135
2565003	BEVILLINGSFOND	-674	-779	-774	-774	-774	-774	-774
2565005	FORSIKRINGSFOND	-800	-1 192	-392	-392	-392	-392	-392
2565009	FINANSFONDET	-31 665	-16 819	-23 314	-15 985	-13 194	-13 194	-13 194
2565011	AKTIVITET I SENTRUM	-300	-300	-300	-300	-300	-300	-300
2565012	UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDE	-195	-195	-195	-195	-195	-195	-195
2565014	DRIFTSFOND RÅDHUS/KULTURHUS	-2 000	0	0	0	0	0	0
2565015	SKATTEREG.FOND	-13 429	-13 429	-12 578	-12 578	-12 578	-13 578	-13 578
2565017	FOND BARNEVERN	0	-1 148	-1 148	0	0	0	0
2565018	STRØMFOND	-5 747	-9 320	-5 182	-5 182	-5 182	-5 182	-5 182
2565020	LØNNSPOTT	-6 052	-6 052	0	0	0	0	0
2565021	FOND VINTERVEDLIKEHOLD	-1 621	-1 168	-1 168	-1 168	-1 168	-1 168	-1 168
2565022	MASKINFOND	-1 867	-2 500	0	0	0	0	0
2565024	FOND BARNEVERN-ENSLIGE MINDREÅRIGE	-5 739	-5 739	-1 339	0	0	0	0
2565025	FOND SKOG/FRILUFT (TIDL.ERSTATNINGER)	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-60
2565026	EIENDOMSSKATTEFONDET	-3 825	-3 553	0	0	0	0	0
2565031	SLUTTAVTALE RÅDMANN/ 2022:TEKNISK	0	-1 400	0	0	0	0	0
2565032	SLUTTAVTALE BYGGESAK - FRA LØNNSPOTTFOND	-465	0	0	0	0	0	0
2565033	JULEBYEN EIGERSUND	-500	0	0	0	0	0	0
2565068	SAMHANDLINGSFOND	-99	-99	0	0	0	0	0
2565069	VERTSKOMMUNEFOND	-27 571	-25 412	-20 553	-553	-553	-553	-553
2565070	BARNEHAGEFOND	-9 290	-9 290	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350	-4 350
2565071	TAPSFOND SENTRALADM.	-1 826	-1 826	-1 414	-1 414	-1 414	-1 414	-1 414
2565074	BARNEHAGE - KOMMUNAL BEMANNING	-1 510	-1 510	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
2565078	NYE LÆREMIDLER SKOLE	-3 226	-3 690	-3 944	-3 944	-3 944	-3 944	-3 944
2565079	PENSJONSFOND - DALANERÅD	-1 149	-1 048	-948	-848	-748	-648	-548
2565080	KVAL.FOND SOSIAL	-1 200	-1 200	0	0	0	0	0
2565081	INVENTARFOND HO	-1 986	-1 404	-1 404	-1 404	-1 404	-1 404	-1 404
2565082	BILFOND HO(LEASING)	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
2565084	ARBEIDSMARKEDSTILTAK 2016	-1 914	-1 914	-1 914	-1 914	-1 914	-1 914	-1 914
2565086	UTDANNINGSFONDET	-750	-596	-596	-596	-596	-596	-596
2565087	FOND MIDL.BRANNSTASJON	-3 289	-2 164	0	0	0	0	0
2565088	FOND BPA HO	-2 000	0	0	0	0	0	0
2565089	DISP.FOND IKT	-300	-300	-300	-300	-300	-300	-300
2565090	FOND TROSSAMFUNN	-500	-500	0	0	0	0	0
2565091	DRIFTSFOND BAKKEBØ BORETTSLAG	-2 559	-59	0	0	0	0	0
2565093	MIDL.BRAKKER - EIGERØY SKOLE	-21	-21	0	0	0	0	0
2565095	FIBERUTBYGGING (KOLFA)	-225	-225	-225	-225	-225	-225	-225
2565096	UTDANNINGSFOND (KOLFA)	-436	-248	-248	-248	-248	-248	-248
2565097	VIRKSOMHETSOVERT.JERNHAGEN	-261	-235	0	0	0	0	0
2565098	HO-ARBEID MED HELTIDSKULTUR	-2 000	-1 993	-1 904	-1 904	-1 904	-1 904	-1 904
2565099	KO-LEIRSKOLE	-1 279	-35	-35	-35	-35	-35	-35
SUM DISPOSISJONSFOND		-148 435	-122 990	-89 433	-59 004	-56 113	-57 013	-56 913

DISPOSISJONSFOND MED BINDINGER								
2565008	PREMIEAVVIKSFOND	-54 129	-67 629	-91 179	-108 305	-130 235	-149 932	-169 579
2565004	FOND 22.JULI 2011	-425	-417	-417	-417	-417	-417	-417
2565006	PENSJONSFOND	-33 540	-43 318	-33 502	-11 755	-11 755	-17 210	-24 326
2565073	FLYKTNINGEFOND	-3 276	-8 810	-8 810	-8 810	-8 810	-8 810	-8 810
2565104	PERIODISERT BOSETTING FLYKTNINGER	-2 225	-10 068	-10 068	-10 068	-10 068	-10 068	-10 068
2565105	FOND RESSURSKREVENDE TJENESTER HO	-3 500	0	-10 399	-10 399	-10 399	-10 399	-10 399
2565106	FLYKTNINGEFOND- UKRAINA	0	-3 643	-19 406	-19 406	-19 406	-19 406	-19 406
SUM PREMIEAVVIKSFOND		-97 095	-133 884	-173 780	-169 159	-191 089	-216 241	-243 004

Oversikt fond - Eigersund kommune		Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Konto	Navn på fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BUNDNE DRIFTSFOND								
2515001	NÆRINGSFOND	-113	-148	-148	-148	-148	-148	-148
2515002	FOND FEIERVESENET	-981	-1 055	-818	-411	-53	-185	-289
2515003	VANNFOND	-10 933	-6 751	143	-323	-311	-704	-818
2515004	FOND AVLØP OG RENSING	-895	-631	-993	-652	-613	-456	-723
2515005	RENOVASJONSFOND	-348	-356	-356	-356	-356	-356	-356
2515006	PARKERINGSFOND	-2 516	-2 573	-2 573	-2 573	-2 573	-2 573	-2 573
2515007	OPPMÅLINGSFOND	-733	-914	-1 139	-1 073	-1 143	-1 204	-1 255
2515008	BYGGESAKSFOND	0	0	-61	-329	-555	-740	-883
2515009	TAPSFOND BYGGESAK	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
2515010	PLANFOND (SELVKOST)	-760	-1 022	-1 122	-1 113	-1 129	-1 120	-1 128
2515011	EIERSEKSJONERINGSFOND (SELVKOST)	-21	-32	-36	-39	-41	-42	-46
2525002	BOLIGTILSKUDD HUSBANKEN	0	0	0	0	0	0	0
2525003	BOLIGTILSKUDD HUSBANKEN - DEKNING TAP	-299	-299	-299	-299	-299	-299	-299
2525004	VILTFORVALTNINGENS FOND	-136	-200	-200	-200	-200	-200	-200
2525012	PSYKIATRI - KOMP.MIDLER	-411	-411	-411	-411	-411	-411	-411
2525014	FOND KVALIFISERINGSPROGRAM	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343
2525016	ØYEBLIKkelig HJELP	-4 670	-4 670	-4 670	-4 670	-4 670	-4 670	-4 670
2525017	LYSGÅRDEN AKT.SENTER	-69	-69	-69	-69	-69	-69	-69
2525018	ARV BEKKEFARET	-48	-48	-48	-48	-48	-48	-48
2525037	ARV FRVILLIGHETSENTRALEN	-114	-114	-114	-114	-114	-114	-114
SUM BUNDNE DRIFTSFOND		-24 395	-20 640	-14 261	-14 175	-14 080	-14 687	-15 378

Oversikt fond - Eigersund kommune		Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Konto	Navn på fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
FRIE INVESTERINGSFOND								
2535001	INVESTERINGSFONDET	-5 690	-718	-1 869	-5 819	-13 769	-17 719	-21 669
2535002	FOND UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDER	-13	-13	0	0	0	0	0
2535005	TOMTEUTVIKLINGSFONDET	-3 495	-4 488	-5 754	-5 754	-5 754	-5 754	-5 754
2535009	UTBYGGING NÆRINGSOMRÅDER	0	0	0	0	0	0	0
2535010	SALGSFOND TOMTER OG BYGG	-6 186	-4 186	-4 186	-4 186	-4 186	-4 186	-4 186
2535011	REF.FOND HESTNES	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3
2535013	AVSATTE SPILLEMIDLER UTEMILJØ	-1 564	-1 441	-1 441	-1 441	-1 441	-1 441	-1 441
2535014	INV.FOND NYTT RÅDHUS/KULTURHUS	-2 000	0	0	0	0	0	0
2535016	INV.FOND HO KORONA (P1333)	-22	-22	-22	-22	-22	-22	-22
2535018	INV.FOND NØDAGG. (CORONA 2020 P 1303)	-2 296	-2 296	0	0	0	0	0
2535019	INV.FOND OMBYGGING HUSABØ SKOLENE	-10 000	-10 000	0	0	0	0	0
SUM FRIE INVESTERINGSFOND		-31 269	-23 167	-13 275	-17 225	-25 175	-29 125	-33 075

Oversikt fond - Eigersund kommune		Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Konto	Navn på fond	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BUNDNE INVESTERINGSFOND								
2550002	BUNDET INVESTERINGSFOND	-1 138	0	0	0	0	0	0
2555001	FOND TILFLUKTSROM	-864	-886	-929	-929	-929	-929	-929
2555002	BUNDNE INVESTERINGFOND	-2 726	-168	0	0	0	0	0
2555004	B.INV.MIDLER TT - CORONA STIM. PROSJ.1306 (Solskjerming)	-332	-27	0	0	0	0	0
SUM BUNDNE INVESTERINGSFOND		-5 059	-1 082	-929	-929	-929	-929	-929

SUM ALLE FOND		-306 254	-301 764	-291 679	-260 493	-287 387	-317 996	-349 300
----------------------	--	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Vedlegg 18 – Oversikt investeringsprosjekt – 10 års prospekt

Iht. budsjettvedtak punkt 32 i Budsjettet for 2023 skal det utarbeides et forslag til investeringsprogram som belyser en prioritert rekkefølge at fremtidige investeringer. Kommunedirektøren har utarbeidet følgende oversikt (for de 3 første er prioritert):

1. Nybygg til sykehjemsplasser - hovedprosjekt

- Det er behov/forslag for å bygge 36 stk nye sykehjemsplasser innen år 2030.

2. Grøne Bråden skole - hovedprosjekt

- Det er ikke bevilget midler til nybygg/oppgradering

3. Barnebolig/avlastningsbolig - hovedprosjekt

- Det er ikke bevilget midler til oppgradering/ombygging.

- Rådhuset
 - Ombygging/renovering + deler av rådhusstomten (PO-samarbeid).
- Bakkebø/Slettebø-området
 - Legge en plan for hele området, herunder teknisk infrastruktur (vei, vann og avløp)
- Hellvik barnehage – opsjon 2 (byggetrinn 2)
 - Gjelder bygging av en tredje avdeling. Dette som en utvidelse av byggetrinn 1.
- Omsorgsboliger av type «4-mannsbolig»
 - Gjelder nybygg, á la Hestnes omsorgsbolig.
- Lokaler til sonene –Lundeåna BSS.
 - Det er behov for nye lokaler til sonene som er knyttet til Lundeåne BSS.
- Slettebøhallen
 - Det er behov for å oppgradere hallen på Slettebø.
- Gågatene
 - Det er behov for å oppgradere gågatene – dette kan gjennomføres etappevis, men må følge en overordnet plan.
- Husabø u.skole – trinn 2
 - Ligger ikke inne midler i budsjett og økonomiplan til bygging av trinn 2. I KS vedtak 016/22 står det skrevet at det skal avsettes areal på skoletomta for et fremtidig frittstående bygg som kan komplementere de arealene som bygging av trinn 1 ikke ivaretar sett opp mot skolebruksplan.
- Kulturkvartalet
 - Kulturskolebygget trenger oppgradering.
- Flomsikring Lundeåna, siste del (3 stk tiltak)
 - Deler av strekket opp mot Elverhøy er ikke flomsikret. Anslått kostnad er ca. 19,0 millioner kroner inkl.mva.
- Ny havnepromenade
 - Utformingen av reguleringsplanen er slutført. Men endelig vedtak om bygging av havnepromenade er ikke fattet.
- Videre flomsikring rundt Eieåna
 - Det er ikke et vedtak som sier at kommunen skal flomsikre videre rundt Eieåna. Det er heller ikke sikkert NVE prioriterer dette området i sine budsjetter. NVE prioriterer ut ifra faregrad og konsekvens for skader på eksisterende bebyggelse og fare for liv og helse.
- Oppgradering Grøne Bråden bhg

- Bygget er 30 år i 2032 og vil derfor kreve periodisk oppgradering.
- Oppgradering Slettebø bhg (bygg 1)
 - Bygget er 30 år i 2030 og vil derfor kreve periodisk oppgradering.
- Oppgradering Lagård BSS
 - Bygget er 30 år i 2032 og vil derfor kreve periodisk oppgradering.
- Oppgradering Lundeåne BSS
 - Bygget er 30 år i 2032 og vil derfor kreve periodisk oppgradering.
- Renseanlegg Hestnes – VA (sekundærensekrav)
 - Ikke sikkert dette kravet slår inn, kommer an på EU direktiv.
- Kommunale boliger Ekornveien
 - Har ikke vært oppgraderinger av boligene siden byggeår. Boligene har behov for oppgradering av bad, kjøkken, gulv, vinduer, terrasser og dører til et anslag på 600.000kr pr leilighet.
- Husabø svømmehall og idrettshall
 - Det er behov for å oppgradere svømmehallen og idrettshallen på Husabø. Dette fremlegges som en egen politisk sak.
- Leasing eller investering av nødstrømsaggregat
 - Pågår en prosess hvor en ser på leie i stedet for eie. Legges frem som en egen sak.
 - Dette knyttet opp mot Lagård sjukeheim.
- Seremonibygget ny gravlund på Hestnes - hovedprosjekt
 - Det er ikke bevilget midler til nybygg.
- Jernbanekaien/Bytelttomta – Folkepark - hovedprosjekt
 - Det er ikke bevilget midler til utførelse.
- Skatepark
 - Det er ikke bevilget midler til utførelse.
- 4 stk robuste boliger iht vedtak
 - Satt av midler knyttet opp mot tomtekjøp.
- Vannbuss
 - Det er opplyst at en har fått et tilsagn på 7 millioner kroner til prosjektet.
 - Tilskuddet må utløses innen 2026.
 - Driftsformen er ikke avklart (eie vs leie)
 - Finansieringsmodell er ikke slutført, herunder eventuell inndekking fra næringslivet
- Tursti Langevann
 - Kun spilt inn midler til oppgradering av deler av turstien (opp til speiderhytte).
- Forprosjekt høydebasseng Helleland og Hellvik
 - Ikke spilt inn midler til utførelse da dette kommer etter år 2027.

Det påpekes at det er avsatt midler til flere av disse prosjektene knyttet opp mot forprosjekt eller deler av prosjektet.

Vedlegg 19 – Vertskommunetilskuddet – endringer i statsbudsjett

Etter ansvarsreformen i helsevernet for psykisk utviklingshemmede, som ble gjennomført tidlig på 1990-tallet, overtok 33 kommuner ansvaret for en rekke beboere hjemmehørende i andre kommuner. Eigersund kommune var (er) en av nevnte kommuner – og mottar et eget vertskommunetilskudd. Formålet med tilskuddsordningen er å kompensere vertskommuner for de beboerne som valgte å bli boende i institusjonskommunen.

En viser til at det er et krav om at vertskommunene fører prosjektregnskap for tilskuddet. Kommunene må kunne framvise dette til Helsedirektoratet ved forespørsel. En påpeker at dette vil bli gjennomgått og vurdert løpende i forbindelse med utarbeidelse av prosjektregnskap for det enkelte år. For 2022 var det første gang staten etterspurte vertskommuneregnskapet for 2022 (tidlig i 2023).

Det påpekes at Eigersund kommune haren betydelig økonomisk utfordring knyttet opp mot økonomisk nedtrapping av vertskommunetilskuddet. Ordningen har til nå vært økonomisk god og har (heldigvis) ført til at tilskuddet har blitt redusert betydelig mindre enn nedgangen i antall brukere. Vi er nå i en fase hvor direkte utgifter ligger lavere enn tilskuddet. Dette betyr at vi ikke vil klare å foreta reduksjoner i driften på samme størrelsesnivå som tilskuddet vil bli redusert med.

I forslag til statsbudsjett foreslås det å reduseres vertskommunetilskuddet med 96,8 mill. kroner utover vanlig nedtrekk som følge av frafall av beboere. I tillegg kommer en reduksjon på 49,7 mill. kroner pga. frafall av beboere. Vertskommunetilskuddet i 2024 har etter dette en ramme på 804,7 mill. kroner.

Staten skriver følgende (Prp. 1 S 2023-2023 for Helse- og omsorgsdepartementet, side 200):

..... Som følge av frafall konsekvensjusteres bevilgningen årlig. I tillegg foreslås det å redusere bevilgningen ytterligere med 96,8 mill. kroner i 2024 for å styrke andre tiltak.

En del av vertskommunene vil pga. frafall av beboere kunne få store endringer i inntekt fra ett år til et annet. Det har derfor vært en skjermingsordning for å sikre vertskommuner mot brått inntektsbortfall, slik at ingen kommuner ved frafall av beboere trekkes mer enn et fastsatt beløp knyttet til antallet innbyggere i kommunen. Skjermingsbeløpet per innbygger har svart til beløpet som gjelder for overgangsordningen i inntektssystemet. Uttrekk av midler har vært foretatt uavhengig av øvrige uttrekk av rammetilskuddet til kommunene. Den delen av reduksjonen i tilskudd som den enkelte kommune ikke ble trukket pga. skjermingsordningen, har heftet ved denne kommunen de påfølgende år. Det har også vært en ordning med 50 pst. uttrekk for kommuner som ligger under dagens gjennomsnitt for vertskommunene samlet. Telling og uttrekk av midler ved frafall av beboere vil bli gjennomført hvert år fram til alle beboere har falt fra, og tilskuddsordningen er avviklet i sin helhet.

Det foreslås at disse ordningene fjernes fra 2024. Fremover vil frafall av beboer føre til en direkte andelsmessig reduksjon i tilskuddet. Frafall beregnes ved inngangen til året før tilskuddsåret.

I tillegg foretas en generell nedjustering av rammen på posten i 2024, fordelt etter folketall. Enkelte kommuner vil ved denne omleggingen miste tilskuddet, eller få et tilskudd som gjør

at de ville kommet bedre ut for den enkelte beboer, dersom de var omfattet av inntektssystemet.

Med tanke på at det skal fremmes et nytt inntektssystem for 2025 (våren 2024) så kan dette få konsekvenser. Viser videre til at LVSH er avviklet.

Endringen får store utslag for enkelte av vertskommunene og fra Helsedirektoratet har vi etter forespørsel fått følgende oversikt:

Kommunenavn	Tilskudd utbetalt i 2023	Tilskudd 2024 uten endringer foreslått i Prop 1 S	Tilskudd 2024 etter foreslåtte endringer i Prop 1 S	Antall beboere
Askøy	43 450 239	40 626 251	33 521 793	20
Sogndal	19 081 920	19 921 524	18 958 074	11
Brønnøy	9 987 855	10 427 321	9 812 270	4
Bærum	65 836 133	66 418 175	53 845 420	29
Egersund	42 310 641	37 627 897	37 222 189	14
Kinn	17 657 627	17 365 358	14 939 282	8
Gran	18 884 721	18 429 202	16 071 097	7
Halden	13 596 070	14 194 297	11 688 125	8
Hamar	32 682 799	33 073 132	29 467 751	16
Holmestrand	4 883 713	2 437 129	367 266	1
Hå	28 365 201	28 424 183	25 683 134	12
Trondheim	12 596 056	10 862 134	0	4
Kvam	9 206 633	9 611 725	8 937 909	5
Kvæfjord	124 932 919	129 180 465	126 180 465	30
Indre Fosen	8 820 524	9 208 627	8 420 601	4
Orkland	11 534 540	12 042 059	10 565 843	6
Moss	30 142 957	28 731 423	24 684 267	11
Nome	23 405 658	23 159 973	21 366 382	9
Nord – Aurdal	15 972 381	15 587 111	13 993 478	7
Ringerike	13 205 561	13 786 606	11 303 023	5
Ringsaker	36 668 526	27 624 249	24 822 281	11
Saltdal	50 735 745	50 940 836	47 334 296	19
Sortland	8 365 749	8 733 842	7 899 689	4
Stange	23 532 450	22 002 992	17 751 316	8
Stjørdal	12 226 935	12 764 921	10 826 567	7
Sandefjord	6 167 296	6 438 657	1 259 340	3
Søndre Land	65 469 877	65 924 790	65 362 584	27
Vestnes	108 178 395	109 864 189	106 864 189	33
Ålesund	20 245 157	20 216 530	13 964 096	11
Østre Toten	29 059 746	23 844 100	21 243 509	9
Ås	14 543 176	15 183 076	13 496 761	6
SUM	921 747 200	904 652 776	807 853 000	349

Det vises til at styret i LVSH har vedtatt at organisasjonen avvikles – mot stemmen til Eigersund kommune.

Budsjett og økonomiplan
2023 (2023-2026)

Driftsbudsjett pr. avdeling

Forklaring:

Denne oversikten viser nettosum pr. ansvar og totalt pr. avdeling i drift.

Sentraladministrasjonen - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
1000 ORDFØRER	2.639	2.639	2.639	2.639
1010 KOMMUNESTYRET	547	547	547	547
1011 FORMANNSKAPET	643	643	643	643
1013 UTVALG FOR SAMFUNNSUTVIKLING	216	216	216	216
1014 PLANTEKNISK UTVALG	858	858	858	858
1015 LEVEKÅRSUTVALG	425	425	425	425
1023 FELLES BRUKERUTVALG	193	193	193	193
1025 ADMINISTRASJONSUTVALGET	58	58	58	58
1026 VANNREGIONUTVALGET	50	50	50	50
1030 POLITISKE PARTI	250	250	250	250
1031 VALG	0	800	0	800
1041 KONTROLLUTVALG/REVISJONEN	1.798	1.798	1.798	1.798
1081 ØVRIGE RÅD OG UTVALG	45	45	45	45
1100 KOMMUNEDIREKTØREN	1.846	1.846	1.846	1.846
1150 KIRKELIG FELLESRÅD	6.061	6.061	6.061	6.061
1600 KOMMUNIKASJON	2.436	2.436	2.436	2.436
1610 POLITISK SEKRETARIAT	1.142	1.142	1.142	1.142
1650 BEREDSKAP	577	577	577	577
1651 SIVILFORSVARET	40	40	40	40
1652 OLJEVERN	115	115	115	115
1700 KOMMUNALSJEF OL	2.255	2.255	2.255	2.255
1701 HR RÅDGIVERE	5.151	5.151	5.151	5.151
1705 DIGITALISERING	225	225	225	225
1710 BEDRIFTSELSETJENESTE	971	971	971	971
1711 TRIVSELSFREMMEDE TILTAK	200	200	200	200
1712 ERKJENNELIGHETSGAVER	330	330	330	330
1719 OU FOND PERSONAL	1.227	1.227	1.227	1.227
1720 OPPLÆRING	319	319	319	319
1721 LÆRLINGER	5.523	5.523	5.523	5.523
1723 LEDERUTVIKLING	136	136	136	136
1740 IKT	20.730	21.030	21.230	21.230
1741 DATAKOMMUNIKASJON	2.760	2.760	2.760	2.760
1750 DOKUMENTSENTER	3.600	3.600	3.600	3.600
1755 POSTOMBRINGING	481	481	481	481
1760 VEILEDNINGSTORG	2.429	2.429	2.429	2.429
1780 HOVEDTILLITSVALGT	2.653	2.653	2.653	2.653
1781 HOVEDVERNEOMBUD	324	324	324	324
1790 FELLESTJENETER FRA HR/HMS	280	280	280	280
1800 KOMMUNALSJEF FA	-1.503	-1.503	-1.503	-1.503
1801 ØKONOMIRÅDGIVERE	5.252	5.252	5.252	5.252
1810 REGNSKAP	2.618	2.618	2.618	2.618
1820 LØNN	2.152	2.152	2.152	2.152
1880 ØVRIG KONTROLL/REVISJON	5	5	5	5
1881 KONT.KOMM.SENRALFORBUND(KS)	855	855	855	855
1882 PASIENTSKADEERSTATNING	550	550	550	550
1883 DIVERSE BEVILGNINGER	193	193	193	193
1900 FELLESKOSTNADER SENTRALADM.	-1.241	-5.526	-5.526	-5.526
TOTALT	78.414	75.229	74.629	75.429

Kultur og oppvekst - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
2100 SKOLE- OG OPPVEKSTADM.	6.937	6.937	6.937	6.937
2101 PP-TJENESTEN	6.254	6.254	6.254	6.254
2102 PP TJENESTEN - LOGOPED	1.550	1.550	1.550	1.550
2103 DRIFTSREDUKSJONER	-12.517	-31.063	-36.661	-29.561
2104 KURS/OPPLÆRING KO	225	225	225	225
2105 KULTURADMINISTRASJON	1.468	1.468	1.468	1.468
2200 UNDERVISNING GENERELT	11.210	11.210	11.210	11.210
2201 SFO FELLES	1.000	1.000	1.000	1.000
2203 KULTURSKOLETILBUD FUNKSJONSHEMM	60	60	60	60
2204 KFK-KOMPETANSE FOR KVALITET	-2.755	-2.755	-2.755	-2.755
2210 EIGERØY SKOLE	22.447	22.447	22.447	22.447
2211 EIGERØY SFO	1.027	1.027	1.027	1.027
2214 EIGERØY ASSISTENTER SFO/SKOLE	4.728	4.728	4.728	4.728
2220 GRØNE BRÅDEN SKOLE	22.802	22.802	22.802	22.802
2221 GRØNE BRÅDEN SFO	-55	-55	-55	-55
2222 FORSTERKET AVD.GRØNE BRÅDEN SKOI	9.733	9.733	9.733	9.733
2224 GRØNE BR.ASSISTENTER SFO/SKOLE/FA	4.942	4.942	4.942	4.942
2230 HUSABØ SKOLE	25.273	25.273	25.273	25.273
2231 HUSABØ SFO	864	864	864	864
2234 HUSABØ ASSISTENTER SFO/SKOLE/FA	4.073	4.073	4.073	4.073
2240 RUNDEVOLL SKOLE	19.019	19.019	19.019	19.019
2241 RUNDEVOLL SFO	22	22	22	22
2242 FORSTERKET AVD. RUNDEVOLL	4.567	4.567	4.567	4.567
2244 RUNDEVOLL ASSISTENTER SFO/SKOLE/F	3.226	3.226	3.226	3.226
2250 HELLELAND SKOLE	6.626	6.626	6.626	6.626
2251 HELLELAND SFO	237	237	237	237
2254 HELLELAND ASSISTENTER SFO/SKOLE	1.571	1.571	1.571	1.571
2260 HELLVIK SKOLE	12.216	12.216	12.216	12.216
2261 HELLVIK SFO	756	756	756	756
2264 HELLVIK ASSISTENTER SFO/SKOLE	972	972	972	972
2270 HUSABØ UNGDOMSSKOLE	25.014	25.014	25.014	25.014
2272 FORSTERKET AVD. HUSABØ U	3.670	3.670	3.670	3.670
2274 HUSABØ U. ASSISTENTER SKOLE/FA	2.047	2.047	2.047	2.047
2280 LAGÅRD UNGDOMSSKOLE	28.303	28.303	28.303	28.303
2282 FORSTERKET AVD. LAGÅRD U	4.568	4.568	4.568	4.568
2284 LAGÅRD U. ASSISTENTER SKOLE/FA	2.265	2.265	2.265	2.265
2293 UTDANNINGSVALG	191	191	191	191
2310 EIGERSUND KULTURSKOLE	7.716	7.716	7.716	7.716
2311 HAPPY PLAYERS	70	70	70	70
2312 FYRFESTIVALEN	140	140	140	140
2313 LITTERATURFESTIVAL	50	50	50	50
2314 KULTURDAG FOR BARN OG UNGE	76	76	76	76
2315 KULTURFESTIVAL I DALANE	100	100	100	100
2316 FESTIVALSTØTTE BLUES-/VISEFESTIVAL	170	170	170	170
2318 FRILUFTSKONSERT MAURHOLEN	80	80	80	80
2320 KULTURHUSET	234	234	234	234
2330 KINO	901	901	901	901
2331 KIOSK - KINO	323	323	323	323
2340 BIBLIOTEKET I EIGERSUND	3.004	3.004	3.004	3.004
2341 BIBLIOTEKET - DIV ARRANGEMENTER	50	50	50	50
2349 VERDENS BOKDAG	14	14	14	14
2350 DRIFTSTILSKUDD LAG OG FORENINGER	120	120	120	120
2351 DRIFTSTILSKUDD PRIVATE ANLEGG	1.917	1.967	1.967	1.967
2352 DRIFTSTILSKUDD KOMMUNALE AVGIFTEI	1.703	1.703	1.703	1.703
2354 TILSKUDD BARN OG UNGE	70	70	70	70
2355 TILSKUDD MUSEUMER	2.606	2.606	2.606	2.606

Kultur og oppvekst - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
2356 KULTURPRIS/KULTURSTIPEND	28	28	28	28
2357 TILSKUDD IDRETTSRÅDET	50	50	50	50
2358 TILSKUDD MUSIKKRÅDET	50	50	50	50
2359 INKLUDERINGSMIDLER	200	200	200	200
2361 TILSKUDD 17. MAI/1. MAI ARR.	211	211	211	211
2363 JULEBYEN	380	380	380	380
2367 IDRETTSTURISME	50	50	50	50
2391 NYTTÅRSFEIRING PÅ TORGET	209	209	209	209
2392 SUPERLEKENE	100	100	100	100
2393 TV-AKSJONEN	52	52	52	52
2395 KULTURELLE SPASERSTOKK	50	50	50	50
2500 BARNEHAGER GENERELT	16.510	16.510	16.510	16.510
2501 TILSKUDD PRIVATE BARNEHAGER	84.843	85.693	85.693	85.693
2502 STØTTEPEDAGOGER BARNEHAGER	5.023	5.023	5.023	5.023
2510 JERNHAGEN BARNEHAGE	5.723	5.723	5.723	5.723
2520 GRØNE BRÅDEN BARNEHAGE	6.444	6.444	6.444	6.444
2540 RUNDEVOLL BARNEHAGE	14.279	14.279	14.279	14.279
2550 SLETTEBØ BARNEHAGE	13.782	13.782	13.782	13.782
2560 HELLVIK BARNEHAGE	12.133	12.133	12.133	12.133
2720 DALANE BARNEVERN (ADMINISTRASJON)	13.996	13.996	13.996	13.996
2721 BARNEVERNET- TILTAK I EIGERSUND KO	36.887	36.887	36.887	36.887
2726 INTERKOMMUNALE TILTAKSSTILLINGER	2.623	2.623	2.623	2.623
2727 BARNVERNSVAKT	933	933	933	933
2728 INTERKOMMUNAL TILSYNSFØRER	239	239	239	239
2810 PINGVINEN FRITIDSKLUBB	1.595	1.595	1.595	1.595
2811 FERIEKLUBB	200	200	200	200
2819 AKT. FUNKSJONSHEMMEDE	216	216	216	216
2831 SLT	117	117	117	117
2833 FRITIDSFOND	100	140	140	140
2834 ÅNN FLIIK	100	100	100	100
2835 UNG JOBB	160	160	160	160
2836 UNGDOMSRÅD	140	140	140	140
2917 KULTURELL SKOLESEKK - KOM.MIDLER	273	273	273	273
2922 AMBULERENDE TEAM	847	847	847	847
TOTALT	462.423	444.817	439.219	446.319

Helse og omsorg - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
3100 HELSE- OG OMSORG ADM.	10.481	10.481	10.481	10.481
3101 FORVALTNINGSENHETEN	4.033	4.033	4.033	4.033
3106 VERTSKOMMUNE	-9.735	-14.735	-21.052	-25.052
3149 MILJØVAKTMESTER	459	459	459	459
3151 PASIENTVARSLING	2.275	2.525	2.825	2.825
3152 VELFERDSTEKNOLOGI	1.720	1.970	2.220	2.220
3161 LIVSGLEDE	1.194	1.194	1.194	1.194
3163 KOORDINERENDE ENHET PR.	860	860	860	860
3165 TRYGGHETSALARMER	30	130	130	130
3201 FOLKEHELSE	571	571	571	571
3203 FRISKLIVSSENTRAL	516	516	516	516
3210 MILJØRETTET HELSEVERN	580	580	580	580
3212 LOKALT KRISETEAM	172	172	172	172
3220 FYSIO- OG ERGOTERAPITJ. (HÅNDVERK-	5.740	5.740	5.740	5.740
3221 TEKNISKE HJELPEMIDLER	1.870	1.870	1.870	1.870
3230 LEGETJENESTER	5.442	5.442	5.442	5.442
3231 LEGEVAKT	1.129	1.129	1.129	1.129
3232 LEGEVAKTSTELEFON HÅ	1.737	1.737	1.737	1.737
3234 KOMMUNALT HELSESENTER	2.025	2.025	2.025	2.025
3240 DRIFTSTILSKUDD LEGER	13.704	13.704	13.704	13.704
3241 DRIFTSTILSKUDD FYSIOTERAPAUTER	2.520	2.520	2.520	2.520
3250 HELSESTASJON	10.715	10.715	10.715	10.715
3251 JORDMØDRE	1.607	1.607	1.607	1.607
3252 HELSESØSTER - PR.STILLING	66	66	66	66
3301 SOSIALE TJENESTER GENERELT	14.953	14.953	14.953	14.953
3302 SOSIALE TJENESTER FLYKTNINGER	12.060	12.060	12.060	12.060
3303 SOSIALE TJENESTER UTLENDINGER	1.861	1.861	1.861	1.861
3305 KVALIFISERINGSPROGRAM	4.174	4.174	4.174	4.174
3307 VTA-PLASSER/KOMM.SYSSELSETTINGST	4.611	4.611	4.611	4.611
3308 FELLESUTGIFTER NAV	276	276	276	276
3311 FLYKTNINGSTJENSTEN	0	143	143	143
3312 "JA VI KAN" - PROSJEKT	1.084	1.084	1.084	1.084
3313 ARBEIDSPLIKT - VEIEN TIL ARBEID	807	807	807	807
3314 JOBBMESTRING (PR-FLYKTNINGER)	606	606	606	606
3321 MATOMBRINGING ELDRE	196	196	196	196
3322 TILSKUDD ETABLERING	1.355	1.355	1.355	1.355
3326 FRIVILLIGHETSSENTRALEN	336	336	336	336
3410 FELLESTJENESTER OR	3.981	5.281	5.181	4.481
3411 ORG.ENDRINGER (MIDLERTIDIG)	-1.218	-4.218	-1.218	-1.218
3412 OMSORGLØNN	798	798	798	798
3414 PRIVAT AVLASTNING	1.015	1.015	1.015	1.015
3415 FRITIDSKONTAKTER	1.820	1.820	1.820	1.820
3416 BPA	1.624	1.624	1.624	1.624
3420 BOTILBUD - STENDI AS	12	12	12	12
3500 MILJØTJENESTEN ADM.	1.272	1.272	1.272	1.272
3501 AKTIVITETSENTERET	5.816	5.816	5.816	5.816
3530 MILJØTJENSTEN SLETTEBØ	22.640	22.640	22.640	22.640
3531 SLETTEBØ II - ENKELTBUKER	7.306	7.306	7.306	7.306
3540 HJEMMESYKEPLEIEN DISTRIKT 1	26.270	26.270	26.270	26.270
3550 HJEMMESYKEPLEIEN DISTRIKT 2	28.802	28.802	28.802	28.802
3560 MILJØTJENSTEN SLETTEBØ/LAGÅRD	31.705	31.705	31.705	31.705
3561 MILJØTJENESTEN LANGEVANN	7.675	7.675	7.675	7.675
3570 MILJØTJENSTEN SENTRUM/BLÅSENBORC	18.183	18.183	18.183	18.183
3571 AVLASTNINGSBOLIG - ÅPEN OMSORG	9.766	9.766	9.766	9.766
3573 MILJØTJENSTEN HESTNES	17.157	17.157	17.157	17.157
3580 IBO	30.522	30.522	30.522	30.522

Helse og omsorg - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
3590 MESTRINGSENHETEN	2.147	2.147	2.147	2.147
3591 PSYKISKE HELSETJENESTER	11.163	11.163	11.163	11.163
3593 RUS OG PSYKISKE HELSETJENESTER	7.011	7.011	7.011	7.011
3594 PSYKOLOG	1.395	1.395	1.395	1.395
3596 UNGDOMSTEAM	3.826	3.826	3.826	3.826
3600 KJERJANESET - ADMINSTRASJON	3.591	3.591	3.591	3.591
3601 KJERJANESET - BO- OG AKTIVITETSTILBU	14.056	14.056	14.056	14.056
3602 KJERJANESET - DAGSENTER	-670	-670	-670	-670
3603 KJERJANESET - BOFELLESSKAP	17.327	17.327	17.327	17.327
3605 TRANSPORTTJENESTEN	2.258	2.258	2.258	2.258
3610 LUNDEÅNE - ADMINSTRASJON	2.438	2.438	2.438	2.438
3611 LUNDEÅNE - PSYKRIATRI	15.589	15.589	15.589	15.589
3612 LUNDEÅNE - ENKELTBUKERE-	2.030	2.030	2.030	2.030
3613 LUNDEÅNE - BOFELLESSKAP 1/NATT	5.011	5.011	5.011	5.011
3614 LUNDEÅNE - OMSORGSBOLIG HELDØGN	5.178	5.178	5.178	5.178
3615 NATTPATRULJE	6.326	6.326	6.326	6.326
3617 LUNDEÅNE - NATT	5.231	5.231	5.231	5.231
3700 LAGÅRD-ADMINISTRASJON	2.535	2.535	2.535	2.535
3710 2.ETG.LAGÅRD SJ-LINDRENDE BEH.	300	300	300	300
3711 2 VEST	27.831	27.831	27.831	27.831
3712 3 ABC	29.521	29.521	29.521	29.521
3722 LAGÅRD BSS - 1.ETG	8.982	8.982	8.982	8.982
3723 LAGÅRD BSS - 2.ETG	14.928	14.928	14.928	14.928
3724 LAGÅRD BSS - 3.ETG SOLGLIMT/UTSIKTE	17.756	17.756	17.756	17.756
3725 LAGÅRD BSS - NATT	5.825	5.825	5.825	5.825
3733 LAGÅRD - 02 (MED.GASSANLEGG)	385	385	385	385
3735 LAGÅRD-KOMM.KJØKKENDRIFT	-1.304	-1.304	-1.304	-1.304
3740 INSTITUSJONSOPPHOLD	15.030	15.030	15.030	15.030
3752 SH - UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER	200	200	200	200
3753 LAGÅRD - LEGETJENESTER	4.062	4.062	4.062	4.062
3757 SH - HVERDAGSREHAB.TEAM	2.811	2.811	2.811	2.811
3758 HVERDAGSMESTRING OG VELFERDSTEK	825	825	825	825
3900 RESSURSKREVENDE TJENESTER	-35.802	-35.802	-35.802	-35.802
TOTALT	514.968	509.011	506.144	501.444

Samfunnsutvikling - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
5000 KOMMUNALSJEF SU	1.424	1.424	1.424	1.424
5001 ADM. SAMFUNNSUTVIKLING	47	47	47	47
5002 SAMFUNNSUTV. GENERELT	687	687	687	687
5008 STIFTELSEN SKRIVERGÅRDEN	102	102	102	102
5111 ELEKTRISKE BYSYKLER	260	260	260	260
5200 PLAN	3.580	3.580	3.580	3.580
5300 KART OG OPPMÅLING	1.594	1.594	1.594	1.594
5310 EIENDOMSTAKSERING	447	447	447	447
5400 JORDBRUK	2.679	2.679	2.679	2.679
5405 SKOG OG VILT	543	543	543	543
5420 JORDEIENDOMMER SLETTEBØ	-23	-23	-23	-23
5421 SKOGEIENDOMMER	25	25	25	25
5501 LN VINDKRAFT	45	45	45	45
5502 TILSKUDD STAVANGER NÆRINGSFOR.	115	115	115	115
5510 TILSKUDD NÆRING OG HAVN KF	3.231	3.231	3.231	3.231
5550 OMSTILLINGSKOMMUNE	70	620	1.170	1.170
5602 FORVALTNING AV FORURENSINGSLOVE	100	100	100	100
TOTALT	14.926	15.476	16.026	16.026

Teknisk tjenester inkl. VAR - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
6000 KOMMUNALSJEF TT	1.425	1.425	1.425	1.425
6001 TEKNISK GENERELT	1.799	1.799	1.799	-201
6002 KONSESJONSKRAFT	-5.433	-5.491	-4.671	-4.449
6100 ADMINISTRASJON - TEKNISK	-60	-60	-60	-60
6101 PROSJEKTSTAB	1	1	1	1
6108 DRIFTSREDUKSJONER	-8.780	-15.850	-15.850	-15.850
6110 DRIFT AV BASER/BILER	100	100	100	100
6310 BYGG & EIENDOM (B&E) - ADMINSTRASJC	9.295	9.295	9.295	9.295
6311 B&E - ENERGI EIENDOMMER	14.170	14.260	12.780	12.410
6313 B&E - BARNEHAGEBYGG	2.635	2.635	2.635	2.635
6314 B&E - UNDERVISNINGSBYGG	19.451	19.751	19.751	19.751
6315 B&E - IDRETTSBYGG	8.682	8.682	8.682	8.682
6316 B&E - HO-BYGG	4.545	4.545	4.545	4.545
6317 B&E - KOMM.UTLEIEBOLIGER	-4.323	-4.323	-4.323	-4.323
6318 B&E - KULTURBYGG	3.070	3.070	3.070	3.070
6319 B&E - ADM.BYGG	4.269	4.269	4.269	4.269
6320 B&E - ANDRE BYGG OG EIENDOMMER	2.211	1.711	1.711	1.711
6321 B&E - ESPELANDSHALLEN	3.475	3.475	3.475	3.475
6322 B&E - LAGÅRD SVØMMEHALL	7.100	9.300	8.900	8.650
6330 B&E - LANGHOLMEN BRANNSTASJON	797	797	797	797
6340 B&E - GJESTEHAVN OG BÅTPLASSER	-197	-247	-297	-297
6350 EIENDOMSFORVALTNING (FESTE OG LEI	395	395	395	395
6510 BRANN - BEREDSKAP	9.965	2.715	2.715	2.715
6511 BRANN - FOREBYGGENDE	2.106	2.106	2.106	2.106
6710 NATURFORVALTNING	2.320	2.320	2.320	2.320
6711 VILTSTELL	20	20	20	20
6720 PARKER	6.781	6.781	6.781	6.781
6730 IDRETTSANLEGG	791	791	791	791
6750 GRAVLUNDER	1.942	1.942	1.942	1.942
6770 KOMMUNALE VEIER/GATER	8.760	8.760	8.760	8.760
6771 VEI- OG GATELYS	3.012	3.312	3.312	3.312
6775 DALANE VANNOMRÅDE(PROSJEKT)	194	194	194	194
6777 VINTERVEDLIKEHOLD	2.262	2.262	2.262	2.262
TOTALT	102.780	90.742	89.632	87.234

Fellesfunksjoner - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
7410 PERSONALFORSIKRINGER	2.225	2.225	2.225	2.225
7430 PENSJONSORDNINGER	-17.120	-17.120	-17.120	-17.120
7490 LØNNSPOTT	27.400	27.400	27.400	27.400
7500 FORSIKRINGER - TIL FORDELING	120	120	120	120
TOTALT	12.625	12.625	12.625	12.625

Inntekter og overføringer - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
8000 SKATT OG INNTEKT OG FORMUE	-597.200	-597.200	-597.200	-597.200
8010 EIENDOMSSKATT	-69.220	-69.130	-69.130	-69.130
8040 STATLIGE RAMMEOVERFØRINGER	-489.102	-490.428	-490.428	-489.928
8043 KOMPENSASJONSTILSKUDD	-3.233	-3.150	-3.067	-2.984
8044 TILSKUDD RENTEFRIE SKOLELÅN	-730	-587	-468	-349
8045 ØVRIGE STATSTILSKUDD	-37.222	-33.000	-29.000	-25.000
8046 TILSKUDD KIRKEORDNING (HUSBANKEN)	-414	-380	-346	-312
8099 KALKULATORISKE UTGIFTER (INTERN RE	-46.854	-51.174	-54.691	-56.410
TOTALT	-1.243.975	-1.245.049	-1.244.330	-1.241.313

Finansposter - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2024) - År/Periode 2024 1 - 12

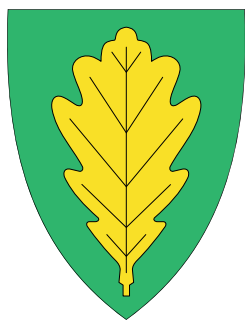
30.10.2023

	B2024 - gul bc 2024/V:50	B2024 - gul bc 2025/V:50	B2024 - gul bc 2026/V:50	B2024 - gul bc 2027/V:50
9000 RENTEUTGIFTER	77.900	80.100	77.600	74.250
9001 RENTEINNEKTER	-19.720	-19.440	-19.160	-18.850
9009 AKSJEUTBYTTE	-41.465	-43.150	-44.850	-46.690
9010 AVDRAG PÅ LÅN	78.200	83.800	86.200	86.600
9020 RENTER / AVDRAG PÅ UTLÅN	1.000	1.000	1.000	1.000
9040 DISPOSISJONSFOND	-32.076	-2.791	6.455	7.116
9080 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAP	-6.000	-2.370	-1.190	-1.190
TOTALT	57.839	97.149	106.055	102.236

FORKLARING AV BEGREPER

Listen er felles for budsjett og regnskap. En del av begrepene finnes kun i regnskapsdokumentet.

Akkumulert premieavvik(pensjon)....	Opparbeidet differanse mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad.
Amortisert premieavvik(pensjon).....	Årlig premieavvik fordeles for føring de neste 15 år. Ny beregning foretas hvert år.
Anleggsmidler.....	Eiendommer, anlegg, utstyr, maskiner, biler, aksjer og andeler, pensjonsmidler samt utlån.
Anordningsprinsippet.....	Alle kjente inntekter og utgifter skal bokføres i den perioden det hører hjemme, uavhengig av betalingstidspunktet.
Ansvar.....	Den enkelte enhet eller spesielle områder vi ønsker å vise i regnskapet (4 sifret). Eks. Rundevoll skole, lønningskontoret m.m
Arbeidskapital.....	Omløpsmidler – kortsiktig gjeld.
Balanse.....	Balansen forteller hva kommunen eier, hvor stor gjeld samt egenkapitalen.
Brutto driftsresultat.....	Kommunens samlede inntekter fratrukket samlede utgifter.
Bundne fond.....	Består av midler som "andre" enn kommunen har øremerket spesielle formål.
Driftsbudsjett/regnskap.....	Budsjett/regnskap over løpende utgifter og inntekter.
Egenkapital.....	Alle fond, regnskapsmessig mer-/mindreforbruk, likviditetsreserve og kapitalkonto.
Eksterne finansutg./inntekter.....	Kommunenes samlede utgifter/inntekter til renter og avdrag.
Estimatavvik(pensjon).....	Antatte beregninger året før – faktiske tall.
Funksjon.....	Beskriver hvem eller hva pengene er benyttet til(3 sifret). Eks. grunnskole, hjelp i hjemmet, distribusjon av vann m.m.
Interne finanstransaksjoner.....	Avsetning og bruk av fond, samt dekning tidligere års merforbruk eller bruk av tidligere års mindreforbruk.
Investeringsbudsjett/regnskap.....	Budsjett/regnskap over nybygg, nyanlegg, aksjekjøp m.m.
Kapitalkonto.....	All av- og nedskrivning samt aktivering av anlegg føres mot denne. I tillegg føres alle avdrag på lån, endringer i pensjon samt kjøp og salg av aksjer og andeler.
Konto-art.....	Beskriver type utgift eller inntekt(5sifret). Eks. lønnsutgift, billettsalg m.m
Kontostreng.....	Består av ulike begreper som vi bokfører etter. Vi benytter 4 begreper i Eigersund kommune, hvorav 2 er pålagte(kostra). Ansvar-funksjon-konto/art og evt. prosjekt.
KOSTRA.....	Kommune-Stat-Rapportering. Pålagt rapportering.
Likviditetsreserve.....	Består av endringer i periodisering pålagt av staten.
Memoriakonti.....	"Huskekonti" – ubrukte lånemidler samt gamle refusjoner.
Momskompensasjon.....	Vi får kompensert betalt moms etter gitte regler, mot trekk i rammetilskuddet.
Netto driftsresultat.....	Kommunens samlede inntekter fratrukket samlede utgifter(brutto driftsresultat) samt de ekstern finansutgiftene/inntektene.
Nettorammer.....	Avdelingens budsjetterte utgifter fratrukket budsjetterte inntekter.
Omløpsmidler.....	Kortsiktige fordringer, premieavvik(pensjon), obligasjoner samt innestående i bank i kasser.
Premieavvik(pensjon).....	Innbetalt premie pensjon – beregnet pensjonskostnad på beregningstidspunktet.
Prosjekt.....	Benyttes når vi ønsker å se utgifter/inntekter samlet på tvers av ansvar. Eks. alle investeringsprosjektene våre, samt en del i drift hvor vi for eksempel mottar statsstøtte og det kreves særskilte regnskap.
Regnskapsmessig merforbruk.....	Det samme som underskudd.
Regnskapsmessig mindreforbruk.....	Det samme som overskudd.
Ubundne fond.....	Består av frie midler.
Utestående fordringer.....	Er midler som er inntektsført i regnskapet, men ikke betalt.

Eigersund kommune

Postboks 580

4379 Eigersund

post@eigersund.kommune.no

www.eigersund.no

51 46 80 00